

Informačné listy predmetov

OBSAH

1. A-moHI-758/00 A: Politická propaganda v 20. storočí.....	5
2. A-moHI-780/12 A: Prvá svetová vojna.....	7
3. A-moHI-031/00 Angličtina pre študentov historických vied 1.....	9
4. A-moHI-032/00 Angličtina pre študentov historických vied 2.....	11
5. A-moHI-838/24 Anjouovci - mocenský vzostup kráľovskej dynastie.....	13
6. A-moHI-184/11 AP: Čítanie a interpretácia naratívnych prameňov k obdobiu 1918 - 1945.....	15
7. A-moHI-689/14 AP: Čítanie a interpretácia písomností diplomatickej povahy zo 16. – 18. storočia k slovenským dejinám.....	17
8. A-moHI-180/00 AP: Čítanie a interpretácia stredovekých latinských listín.....	19
9. E-2-UN-008/16 Aplikovaná etika.....	22
10. A-moHI-746/24 Československo v obrazoch: Vplyvné osobnosti a kontroverzní aktéri.....	24
11. A-moHI-729/19 Čítanie, interpretácia a základy kódovania slovacikálnych rukopisov zo 16. – 18. storočia.....	27
12. A-moHI-053/24 Dejiny moderného a postmoderného výtvarného umenia na Slovensku.....	29
13. A-moHI-51/22 Dejiny moderného politického myslenia.....	31
14. A-moHI-055/00 Dejiny umenia 2: Renesancia a barok.....	33
15. A-moHI-056/00 Dejiny umenia 2: Umenie 19. a 20. storočia.....	35
16. A-moHI-058/00 Dejiny umenia 3: Kultúra Európy okolo roku 1900.....	37
17. A-moHI-054/17 Dejiny umenia 3: Stredoveké umenie.....	39
18. A-moHI-843/25 Demokracia a revolúcia v 19. storočí.....	41
19. A-muHI-988/16 Didaktika dejepisu (štátnicový predmet).....	43
20. A-muDE-190/00 Didaktika dejepisu 1.....	45
21. A-muDE-191/00 Didaktika dejepisu 2.....	47
22. E-2-UN-018/22 Didaktika náboženskej výchovy (štátnicový predmet).....	49
23. E-2-UN-001/16 Didaktika vyučovania náboženstva.....	52
24. E-2-UN-002/16 Dogmatika pre učiteľov 1.....	54
25. E-2-UN-004/16 Dogmatika pre učiteľov 2.....	56
26. E-2-UN-009/16 Dogmatika pre učiteľov 3.....	58
27. A-moHI-841/25 Európske menšiny v mestskom priestore: vzájomné uznanie, sociálna inkluzia a pocit spolupatričnosti.....	60
28. A-moHI-834/00 Exkurzia 4.....	62
29. A-moHI-834/24 Exkurzia 4.....	63
30. A-moHI-835/24 Exkurzia 5.....	64
31. A-moHI-835/00 Exkurzia 5.....	65
32. A-moHI-829/24 Feministické hnutia v svetových dejinách.....	66
33. A-moHI-163/00 Hgr: Slovenská historiografia 1. polovice 19. storočia.....	68
34. A-moHI-160/00 Hgr: Staršia slovenská historiografia.....	70
35. A-moHI-069/22 Hgr: Stredoveká ríšska historiografia a stredná Európa.....	72
36. A-muHI-987/16 História (štátnicový predmet).....	75
37. A-moHI-743/23 História v praxi 1.....	77
38. A-moHI-744/23 História v praxi 2.....	79
39. A-moHI-45/22 Historiografia: ako písat' o dejinách.....	81
40. A-moHI-634/24 HS: Antickí historici - pramene a analýzy.....	83
41. A-moHI-632/24 HS: Biskupi, diplomati, šedé eminencie. Kariéry reholníkov v 10. – 12. storočí.....	85
42. A-moHI-600/00 HS: Burgundsko - dejiny a kultúra.....	87
43. A-moHI-699/24 HS: Byzancia a latinský Západ v rokoch 1054-1204.....	89

44. A-moHI-629/13	HS: Cirkev a cirkevná organizácia na Slovensku v stredoveku.....	91
45. A-moHI-700/22	HS: Človek a krajina raného novoveku.....	93
46. A-moHI-698/20	HS: Dejiny religiozity v stredoveku a ranom novoveku.....	96
47. A-moHI-686/10	HS: Denníky, pamäti, umelecké texty 1918 - 1945.....	98
48. A-moHI-691/16	HS: Európa a Stredný východ v 19. storočí.....	100
49. A-moHI-651/00	HS: Európa a svet v prvej polovici 20. storočia 1.....	102
50. A-moHI-652/00	HS: Európa a svet v prvej polovici 20. storočia 2.....	104
51. A-moHI-689/11	HS: Európa na ceste k Prvej svetovej vojne.....	106
52. A-moHI-629/17	HS: Formy politickej komunikácie stredoeurópskych dynastií.....	108
53. A-moHI-602/00	HS: Francúzske kráľovné.....	110
54. A-moHI-603/00	HS: Francúzsko za vlády panovníkov dynastie Valois.....	112
55. A-moHI-655/00	HS: Holokaust na Slovensku 1.....	114
56. A-moHI-697/20	HS: Intelektuál a spoločnosť v uhorskom ranom novoveku.....	116
57. A-moHI-680/00	HS: Ján Kollár pod lupou.....	118
58. A-moHI-699/20	HS: Jazyk a spoločnosť v ranom novoveku.....	120
59. A-moHI-657/00	HS: Juhovýchodná Európa v 19. a 20. storočí 1.....	122
60. A-moHI-658/00	HS: Juhovýchodná Európa v 19. a 20. storočí 2.....	124
61. A-moHI-605/00	HS: Každodenný život v 15. - 17. storočí.....	126
62. A-moHI-696/18	HS: Kríza komunistického režimu a opozičné aktivity v 80. rokoch.....	128
63. A-moHI-697/22	HS: Kríza rímskej republiky a vznik cisárstva.....	130
64. A-moHI-695/15	HS: Miesta bratislavskej bohémy.....	132
65. A-moHI-687/10	HS: Možnosti a problémy interpretácie slovenských dejín 1918 - 1945.....	134
66. A-moHI-692/16	HS: Nemecko-slovenské vzťahy 1939 – 1945.....	136
67. A-moHI-606/00	HS: Osobnosti starovekého Grécka 1.....	138
68. A-moHI-607/00	HS: Osobnosti starovekého Grécka 2.....	140
69. A-moHI-608/00	HS: Pápežstvo a krajiny stredovýchodnej Európy 1.....	142
70. A-moHI-609/00	HS: Pápežstvo a krajiny stredovýchodnej Európy 2.....	144
71. A-moHI-694/15	HS: Pavol Jozef Šafárik pod lupou.....	146
72. A-moHI-633/22	HS: Rímska spoločnosť v principáte.....	148
73. A-moHI-615/12	HS: Safijská ríša a Európa v 16. - 18. storočí.....	150
74. A-moHI-661/00	HS: Slováci a Rusko v 18. a 19. storočí 1.....	152
75. A-moHI-662/00	HS: Slováci a Rusko v 18. a 19. storočí 2.....	154
76. A-moHI-688/11	HS: Slovenská bohémia.....	156
77. A-moHI-684/00	HS: Slovenské a české národné obrodenie: zhody a rozdiely.....	158
78. A-moHI-681/00	HS: Slovenskí historici v 19. storočí.....	160
79. A-moHI-693/15	HS: Slovenskí historici v 20. storočí.....	162
80. A-moHI-619/00	HS: Stredoveká uhorská šľachta, jej postavenie a funkcie v spoločnosti.....	164
81. A-moHI-614/00	HS: Svetové náboženstvá a východná Európa v stredoveku.....	166
82. A-moHI-616/00	HS: Vinohradníctvo a vinárstvo v agrárnych dejinách Slovenska.....	168
83. A-moHI-701/22	HS: Vojna o babenberské dedičstvo 1.....	170
84. A-moHI-702/22	HS: Vojna o babenberské dedičstvo 2.....	172
85. A-moHI-695/19	HS: Vybrané kapitoly z antických dejín.....	174
86. A-moHI-489/24	HS: Zahraničná politika Československa.....	176
87. A-moHI-623/00	HS: Ženy svätej povesti 1.....	178
88. A-moHI-624/00	HS: Ženy svätej povesti 2.....	180
89. A-moHI-842/25	Kapitoly z európskych dejín 1861 - 1918.....	182
90. E-2-UN-014/16	Katechetikum 3.....	184
91. E-2-UN-016/16	Katechetikum 4.....	186
92. A-moHI-698/23	Latinský jazyk a antické kultúrne dedičstvo.....	188

93. A-moHI-844/25	Ľudia, ktorí tvorili 19. storočie.....	190
94. A-moHI-845/25	Medzinárodné vzťahy 1870 - 1938.....	192
95. A-moHI-50/22	My sme ľud! Dejiny demokracie, populizmu a postsocializmu.....	194
96. E-2-UN-019/22	Náboženská výchova (štátnicový predmet).....	196
97. E-2-UN-012/22	Obhajoba diplomovej práce (štátnicový predmet).....	201
98. A-muDE-096/24	PD: Digitálne materiály a ich praktické využitie vo výučbe dejepisu.....	203
99. A-muDE-095/23	PD: Digitálne technológie vo výučbe dejepisu.....	205
100. A-muDE-090/00	PD: Historické pramene v školskom dejepise 1.....	207
101. A-muDE-093/00	PD: Múzeum v kontexte výučby dejepisu.....	209
102. A-muDE-094/00	PD: Učebnica dejepisu ako metodicko-pluralitný podnet pre žiaka a učiteľa.....	211
103. E-2-UN-018/22	Pedagogická prax 2 (náboženská výchova).....	213
104. E-2-UN-019/22	Pedagogická prax 3 (náboženská výchova).....	215
105. A-moHI-075/24	PH: Mediálna výchova pre historikov.....	217
106. A-moHI-52/24	Politika naša každodenná.....	219
107. E-2-UN-003/16	Praktikum pastorálky 1.....	221
108. E-2-UN-005/16	Praktikum pastorálky 2.....	223
109. E-2-UN-017/16	Praktikum pastorálky 3.....	225
110. A-moHI-049/19	Rímska epigrafia ako prameň pre sociálne dejiny antického Ríma.....	227
111. A-moHI-037/12	Ruština pre historikov 1.....	229
112. A-moHI-038/12	Ruština pre historikov 2.....	231
113. E-2-UN-010/22	Seminár k diplomovej práci.....	233
114. A-moHI-060/00	Slovenské dejepisectvo.....	235
115. A-moHI-494/18	ŠK: August 1968 – príčiny a súvislosti.....	237
116. A-moHI-423/24	ŠK: Autorita a sloboda: Podoby predmoderného politického myslenia.....	239
117. A-moHI-426/22	ŠK: Byzancia a latinský Západ v rokoch 1054-1204.....	241
118. A-moHI-469/00	ŠK: Coburgovci v strednej Európe.....	243
119. A-moHI-435/24	ŠK: České stredoveké dejiny.....	245
120. A-moHI-461/00	ŠK: Dejiny Nemecka v 20. storočí.....	247
121. A-moHI-403/00	ŠK: Dejiny Ukrajiny do r. 1861.....	249
122. A-moHI-484/10	ŠK: Dynamika rozvoja slovenskej spoločnosti a kultúry 1918 - 1945.....	251
123. A-moHI-504/24	ŠK: Environmentálne dejiny.....	253
124. A-moHI-451/00	ŠK: Európa a svet v prvej polovici 20. storočia 1.....	255
125. A-moHI-452/00	ŠK: Európa a svet v prvej polovici 20. storočia 2.....	257
126. A-moHI-486/11	ŠK: Európa na ceste k Prvej svetovej vojne.....	259
127. A-moHI-787/14	ŠK: Europska integrácia po roku 1945.....	261
128. A-moHI-488/24	ŠK: Februárový prevrat a sovietizácia Československa.....	263
129. A-moHI-492/18	ŠK: Fenomén tzv. buržoázneho nacionalizmu a slovenská otázka po februári 1948.....	265
130. A-moHI-495/18	ŠK: Feudálne panstvo ako podnik hospodárenia zemepánov.....	267
131. A-moHI-453/00	ŠK: Holokaust v Európe.....	269
132. A-moHI-430/18	ŠK: Jagelovci v Uhorsku a v Strednej Európe: kráľ, rodina, dynastia.....	271
133. A-moHI-454/00	ŠK: Juhovýchodná Európa v 19. a 20. storočí 1.....	273
134. A-moHI-455/00	ŠK: Juhovýchodná Európa v 19. a 20. storočí 2.....	275
135. A-moHI-429/22	ŠK: Každodenný život v antickom Ríme.....	277
136. A-moHI-497/24	ŠK: Kultúrne dejiny stredoveku.....	279
137. A-moHI-406/00	ŠK: Náboženské vojny vo Francúzsku.....	281
138. A-moHI-405/00	ŠK: Na kráľovskom dvore.....	283
139. A-moHI-456/00	ŠK: Národnostné konflikty v juhovýchodnej Európe v 19. a 20. storočí....	285

140. A-moHI-683/00	ŠK: Osobnosti slovenského národného obrodenia.....	287
141. A-moHI-626/00	ŠK: Počiatky stredoeurópskej hagiografie.....	289
142. A-moHI-483/10	ŠK: Polemiky o slovenskej štátnosti, národe a jazyku 1918 - 1938.....	291
143. A-moHI-493/17	ŠK: Politické ideológie 20. storočia.....	293
144. A-moHI-436/24	ŠK: Poľské stredoveké dejiny.....	295
145. A-moHI-450/22	ŠK: Postavenie ženy v slovenskej spoločnosti v 20. storočí.....	297
146. A-moHI-407/00	ŠK: Právo šľachty na odpor.....	299
147. A-moHI-457/00	ŠK: Rasizmus, antisemitizmus a holocaust.....	301
148. A-moHI-425/16	ŠK: Reálne aristokratického dvora v ranom novoveku.....	303
149. A-moHI-494/18	ŠK: Reflexia holokaustu.....	305
150. A-moHI-493/18	ŠK: Rok 1956 a jeho vplyv na dianie v ČSR.....	307
151. A-moHI-486/24	ŠK: Slovenská politika po roku 1989.....	309
152. A-moHI-491/15	ŠK: Spoločnosť a životný štýl v 20. storočí.....	311
153. A-moHI-428/22	ŠK: Súkromný život v starovekom Ríme.....	313
154. A-moHI-427/18	ŠK: Svätci, zázraky, vzory. Hagiografické žánre a kult svätých vo vrcholnom a neskorom stredoveku v Strednej Európe.....	315
155. A-moHI-502/22	ŠK: Uhorsko a Ríša 1: Stredovek.....	317
156. A-moHI-503/22	ŠK: Uhorsko a Ríša 2: Raný novovek.....	319
157. A-moHI-420/13	ŠK: Úvod do dejín moslimského štátu a práva.....	321
158. A-moHI-427/22	ŠK: Vybrané kapitoly z antických dejín.....	323
159. A-moHI-408/00	ŠK: Vybrané kapitoly z dejín raného novoveku.....	325
160. A-moHI-424/15	ŠK: Vybrané kapitoly zo slovenských dejín v ranom novoveku.....	327
161. A-moHI-501/22	ŠK: Vybrané kapitoly z uhorských dejín 13. a 14. storočia.....	329
162. A-moHI-416/10	ŠK: Vybrané kapitoly z uhorských stredovekých cirkevných dejín.....	331
163. A-moHI-807/18	ŠK: Ženy v antickej spoločnosti.....	333
164. A-moHI-059/22	Umenie a architektúra raného novoveku v reáliach Slovenska.....	335
165. A-moHI-752/15	USA v 20.storočí - kultúrno-historický pohľad.....	337
166. A-moHI-047/22	Úvod do rímskej epigrafie.....	339
167. A-moHI-739/23	Verejné zhromaždenia ako odraz politiky v 1. ČSR.....	341
168. E-2-UN-006/16	Vybrané kapitoly z teológie Novej zmluvy.....	343
169. E-2-UN-007/16	Vybrané kapitoly z teológie Starej zmluvy.....	345
170. A-moHI-764/25	Z akadémie do praxe.....	348
171. A-moHI-763/25	Židovská komunita na Slovensku v prvej polovici 20. storočia.....	350
172. E-2-UN-015/16	Život Ježiša.....	352

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-758/00

Názov predmetu:
A: Politická propaganda v 20. storočí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť 25%,

Prezentácia anotácie vybranej štúdie/kapitoly 25%

Prezentácia a písomné spracovanie výsledkov vlastného výskumu (seminárna práca v rozsahu cca 10 s.) 50%

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent pozná základné propagandistické nástroje a vie identifikovať ich prítomnosť v historickom pramene. Dokáže na primeranej úrovni obsahovo analyzovať textový aj vizuálny prameň. Vníma lokálne zdroje i cezhraničné vplyvy aktuálnych politík v dobových propagandistických obsahoch. Má povedomie o vývoji inštitucionálneho zázemia propagandy aj cenzúry. Rozumie mechanizmom aj prekážkam pôsobenia politickej propagandy na verejnosť v priebehu 20. storočia.

Stručná osnova predmetu:

I. Úvod, náčrt histórie propagandy, terminológia, špecifiká totalitnej produkcie...

II. Propaganda a životná realita v totalitnom režime. Nástroje, prostredie, inštitúcie.

III. Jazyk propagandy. Tlač. Sémantika a syntax. ...

IV. Vizuálne umenie v službách propagandy. Témy, symboly, vzory...

V. Literatúra socialistického realizmu. Ideály, hrdinovia, nepriateľia...

VI. Európske totalitné režimy v 20. a 30. rokoch a ich propaganda...

VII. Propaganda v II. svetovej vojne, možnosti demokratického rámca, .

VIII. Potláčanie nezávislosti, kontrola, inštitúcie, cenzúra, ich limity...

IX. Vybrané územie: Československo I., prvé skúsenosti s totalitnou propagandou, prijaté vzory, vnútrené vzory a miestne zvláštnosti. Nemecká kontra vlastná produkcia...
X. Vybrané územie: Československo II., komunistická moc, opakované a nové vzory a témy...
XI-XII-XIII. Záverečné prezentácie, peer review, hodnotenie.

Odporučaná literatúra:

BITTMAN, Ladislav. Mezinárodní dezinformace: Černá propaganda, aktivní opatření a tajné akce, Praha: Mladá fronta, 2000. ISBN 80-204-0843-6

MACURA, Vladimír. Šťastný věk. Symboly, emblémy a mýty 1948–1989. Praha: Academia, 2008.

ISBN 978-80-200-1669-0

ZAVACKÁ, Marína. Kto žije za ostnatým drôtom? Oficiálna zahraničnopolitická propaganda na Slovensku, 1956 - 1962: teórie, politické smernice a spoločenská prax. Bratislava: Ústav politických vied SAV, 2005. ISBN 80-224-0897-2

Ďalšie podľa výberu a špecifických zadanií.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 58

A	ABS	B	C	D	E	FX
44,83	0,0	10,34	5,17	3,45	8,62	27,59

Vyučujúci: Mgr. Marína Zavacká, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-780/12	Názov predmetu: A: Prvá svetová vojna
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

aktívna účasť na prednáške, porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní kurzu sú študenti schopní identifikovať príčiny a klíčové medzníky 1. svetovej vojny. Rozoznávajú znaky zákopovej vojny a dokážu analyzovať špecifika bojovej taktiky a stratégie na bojiskách 1. svetovej vojny, príčiny a význam použitia nových zbraní. Chápu výsledky a dôsledky prvého svetového konfliktu.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do problematiky
2. Vojnové plány, príčiny, Sarajevský atentát, ciele
3. Vývoj na Západe, zákopová vojna
4. Vývoj na východnom fronte
5. Vojna na mori a vo vzduchu
6. Rok 1916 – Verdun, Somma
7. Ostatné európske bojiská
8. Vojna v Ázii a v Afrike
9. Vstup USA do vojny
10. Vojnová propaganda, totálna vojna, tajná diplomacia
11. Pád Ústredných mocností a záver vojny
12. Výsledky a dôsledky vojny

Odporučaná literatúra:

TUCHMAN, Barbara. Srpnové výstrelky: začátek prvej svetovej války. Praha: Mladá fronta, 2000.

GILBERT, Martin. Prvá svetová válka: úplná historie. Praha: BB/art, 2005.

LIDDELL HART, Basil. Historie prvej svetovej války. Brno: Jota, 2001.

LAWSON, Dan. Spojené státy v prvej svetovej válce: Vypravění o generálu Johnu J.

Pershingovi a amerických expedičních silách. Praha: Naše vojsko, 2009.

LETTOW-VORBECK, Paul von. Boje ve Východní Africe za světové války: Vzpomínky nemeckého důstojníka. Praha: Elka Press, 2004.
HERTOVÁ, Yvette. Zákopová válka. Praha: Mladá fronta, 1983.
MACMILLANOVÁ, Margaret. Mírotvorci: Pařížská mírová konference. Praha: Academia, 2004.
WINTER, J.M. První světová válka: fakta, svědectví, souvislosti. Praha: Mladá fronta, 1995.
CRON, Hermann. Imperial German Army 1914-1918: organisation, structure, orders of battle. London: Helion, 2002.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 178

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Juraj Babják, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-031/00	Názov predmetu: Angličtina pre študentov historických vied 1
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Odporučané prerekvizity (nepovinné):

Kurz je určený pre študentov od úrovne B1.

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študenti sa priebežne pripravujú na hodiny, čítajú texty a aktívne sa zúčastňujú výuky, vypracovávajú menšie úlohy (písomne alebo ústne) zadávané priebežne počas semestra.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Prezentácia prečítaného odborného textu.

Max. 2 absencie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti si osvoja v praxi a upevnia jazykové kompetencie potrebné na prácu s textom v oblasti historických vied s dôrazom na rozvíjanie čitateľskej spôsobilosti.

Študenti si osvoja odbornú slovnú zásobu, znalosti o kľúčových jazykových prostriedkoch, štýloch a žánroch, ktoré umožňujú úspešne pracovať s vybranými typmi písomných prameňov a odbornej literatúry v anglickom jazyku.

Študenti si osvoja základné zručnosti a prostriedky pre prezentáciu odborného obsahu z oblasti historických vied a vlastnej práce v anglickom jazyku.

Kurz je určený pre študentov od úrovne B1.

Stručná osnova predmetu:

Práca s odborným textom a prameňmi ako informačnými zdrojmi.

Stratégie efektívneho čítania anglického odborného textu s porozumením.

Analýza textu so zreteľom na jeho komunikačnú funkciu, tematicko-obsahovú štruktúru.
Upevňovanie a rozširovanie znalostí lexikálnych a gramatických prostriedkov jazyka pre použitie v historických vedách.

Komunikačné kompetencie pre verejnú prezentáciu výsledkov vlastnej odbornej činnosti - príprava abstraktu, výskumného zámeru, posteru, konferenčného príspevku, a pod.

Produkcia akademických komunikátov v písomnej a ústnej forme.

Rozsah jednotlivých prvkov môže byť prispôsobený účastníkom kurzu a ich praktickým potrebám vo výskume a štúdiu.

Odporučaná literatúra:

McCARTHY, Michael - O'DELL, Felicity. Academic Vocabulary in Use with Answers. Second edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. ISBN 9781107591660.

JORDAN, R. R.. Academic Writing Course. Study Skills in English.

Longman, 2004 [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj7mdi_gvPzAhUCi0HHaKuBH%3A%2F%2FdI2.languagecentre.ir%2FWriting%2FAcademic_Writing_Course%2520%5Bwww.languagecentre.ir%5D.pdf&usg=AOvVaw1zhy4688cst68QL_78gmCk

SWALES, John - FEAK, Christine. Academic Writing for Graduate Students, 3rd edition. University of Michigan Press, 2012. ISBN 978-0472034758.

Modelové texty a vzorky odborných textov a prameňov budú špecifikované priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický, slovenský

Poznámky:

Kurz je určený pre študentov od úrovne B1.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 239

A	ABS	B	C	D	E	FX
24,69	0,0	21,76	20,92	17,15	12,55	2,93

Vyučujúci: Mgr. Stanislava Kuzmová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-032/00	Názov predmetu: Angličtina pre študentov historických vied 2
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študenti sa priebežne pripravujú na hodiny, čítajú texty a aktívne sa zúčastňujú výuky, vypracovávajú úlohy (písomne alebo ústne) zadávané priebežne počas semestra.

Klasifikačná stupnica v percentách:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Max. 2 absencie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti si v praxi upevnia jazykové kompetencie potrebné na prácu s textom v oblasti historických vied s dôrazom na rozvíjanie čitateľskej spôsobilosti.

Študenti si rozvinú odbornú slovnú zásobu, rozšíria znalosti o kľúčových jazykových prostriedkoch, štýloch a žánroch, ktoré umožňujú úspešne pracovať s vybranými typmi písomných prameňov a odbornej literatúry v anglickom jazyku.

Študenti si upevnia zručnosti a prostriedky pre prezentáciu odborného obsahu z oblasti historických vied a vlastnej práce v anglickom jazyku.

Stručná osnova predmetu:

Práca s odborným textom a prameňmi ako informačnými zdrojmi, čítanie anglického odborného textu s porozumením.

Analýza textu.

Upevňovanie a rozširovanie znalostí lexikálnych a gramatických prostriedkov jazyka pre použitie v historických vedách.

Komunikačné kompetencie pre verejnú prezentáciu výsledkov vlastnej odbornej činnosti - príprava abstraktu, výskumného zámeru, posteru, konferenčného príspevku, a pod.

Produkcia akademických komunikátov v písomnej a ústnej forme.

Prezentácia výsledkov vlastnej odbornej činnosti v angličtine, vedenie odbornej diskusie v angličtine.

Rozsah jednotlivých prvkov môže byť prispôsobený účastníkom kurzu a ich praktickým potrebám vo výskume a štúdiu.

Odporučaná literatúra:

McCARTHY, Michael - O'DELL, Felicity. Academic Vocabulary in Use with Answers. Second edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. ISBN 9781107591660.

JORDAN, R. R.. Academic Writing Course. Study Skills in English.

Longman, 2004 [cit. 2021-10-29]. Dostupné na: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj7mdi_gvPzAhUCi0HHaKuBH%3A%2F%2FdI2.languagecentre.ir%2FWriting%2FAcademic_Writing_Course%2520%5Bwww.languagecentre.ir%5D.pdf&usg=AOvVaw1zhy4688cst68QL_78gmCk

SWALES, John - FEAK, Christine. Academic Writing for Graduate Students, 3rd edition. University of Michigan Press, 2012. ISBN 978-0472034758.
Modelové texty a vzorky odborných textov a prameňov budú špecifikované priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický, slovenský

Poznámky:

Kurz je určený pre študentov od úrovne B1.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 207

A	ABS	B	C	D	E	FX
23,19	0,0	21,74	25,6	14,98	12,08	2,42

Vyučujúci: Mgr. Stanislava Kuzmová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-838/24

Názov predmetu:
Anjouovci - mocenský vzostup kráľovskej dynastie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienkou absolvovania kurzu a udelenia kreditov je vypracovanie a prezentácia referátu na konkrétnu tému týkajúcu sa obdobia druhej polovice 13. a začiatku 14. storočia, respektíve nástupu dynastie Anjouovcov na uhorský trón. Téma referátu by mala súvisieť s obsahovým zameraním jednotlivých stretnutí podľa osnovy kurzu. Na odprezentovanie referátu bude vyhradených 20 minút (rozsah bude možné upraviť po dohode s vyučujúcim). Na referát bude nadväzovať diskusia k danej problematike. Vyžaduje sa aktívna participácia na kurze.

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Zasadnením udalostí spojených s nástupom dynastie Anjouovcov na uhorský trón do širšieho kontextu dejín Európy v 13. a na začiatku 14. storočia študenti získajú nové poznatky z dejín Európy vo vrcholnom stredoveku. Vďaka aktívnej participácii a práci s dobovými prameňmi, ako aj s významnými dielami súčasnej historiografie, získajú študenti prehľad o najdôležitejších udalostiach vrcholného stredoveku. Prezentácia referátu na konkrétnu tému pomôže zlepšiť komunikačné a prezentačné schopnosti študentov.

Stručná osnova predmetu:

Úvodné stretnutie: Oboznámenie sa s podmienkami absolvovania kurzu, výber témy referátu.

Politická situácia v Európe okolo polovice 13. storočia.

Nástup Anjouovcov v južnej Itálii.

Konfrontácia a koexistencia: Francúzske kráľovstvo – Ríša – Sicílske kráľovstvo – pápeži – kráľovstvá v strednej Európe.

Uhorské kráľovstvo v predvečer zmeny panovníckej dynastie (situácia na prelome 13. a 14. storočia).
Zápas o uhorský trón (Karol I., Václav III., Oto III. Bavorský).
Nové dynastie v strednej Európe – Anjouovci a Luxemburgovci.
„Znovuzrodenie“ Uhorska: Uhorské kráľovstvo počas vlády Karola I. (politika, hospodárstvo, kultúra,...).
Uhorsko–neapolské vzťahy v kontexte nástupníckej politiky a legitimity vlády (Uhorský kráľ Karol I. a neapolský kráľ Róbert I.).
Anjouovci a rytierska kultúra - vývoj, idey a prejavy rytierstva do prvej polovice 14. storočia.
Anjouovci v Európe 14. storočia.
Záverečné stretnutie: spoločné kolokvium a vyhodnotenie kurzu.

Odporúčaná literatúra:

BREZOVÁKOVÁ, Blanka (et al.) Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov IV. Pod vladou anjouovských kráľov. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2002, 375 s. ISBN 80-88878-72-1.

DRŠKA, Václav – PICKOVÁ, Dana. Dějiny středověké Evropy. Praha: Aleš Skřivan, 2004, 364s. ISBN 80-96493-113.

EHLERS, Joachim – MÜLLER, Heribert – SCHNEIDMÜLLER, Bernd (eds.) Francouzští králové v období středověku od Oda ke Karlu VIII. (888 – 1498). Praha: Argo, 2003, 420 s. ISBN 80-7203-465-0.

ENGEL, Pál. The Realm of St. Stephen. A History of Medieval Hungary 895 – 1526. London: I. B. Tauris Publishers, 2001, 452 s. ISBN 978-1-85043-977-6.

RAPP, Francis. Svatá říše římská národa německého. Od Oty Velikého po Karla V. Praha: Paseka, 2007, 316 s. ISBN 978-80-7185-726-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Andrej Ondrejka

Dátum poslednej zmeny: 14.05.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-184/11	Názov predmetu: AP: Čítanie a interpretácia naratívnych prameňov k obdobiu 1918 - 1945
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách k tématom (podľa osnovy semestra)

b) záverečné - odovzdanie seminárnej práce k vybranej problematike, spočívajúcej v interpretácii a analýze vybraného naratívneho prameňa, v rozsahu 10 strán vlastného textu, s poznámkovým aparátom a bibliografiou

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptované max. 3 absencie (bez zdôvodnenia).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Absolventi predmetu sú schopní efektívnej a kreatívnej práce s naratívnymi prameňmi (predovšetkým pamäti, denníky a rôzne literárne texty) k obdobiu rokov 1918 - 1948. Disponujú zručnosťami vlastného interpretačného prístupu k naratívnym prameňom. Sú schopní viest' vedeckú diskusiu a formulovať autentické myšlienky a postrehy. Dokážu rozlišovať a určovať výpovedné hodnoty naratívných prameňov.

Stručná osnova predmetu:

1. Vymedzenie a typologizácia naratívnych prameňov. Základné definície jednotlivých druhov a žánrov naratívnych prameňov.
2. Pamäti. Charakteristika kľúčového naratívneho prameňa.
3. Čítanie a interpretácia pamäti slovenských politikov a národochospodárov. Výber z ponuky konkrétnych diel po vzájomnej dohode.
4. Čítanie a interpretácia pamäti slovenských spisovateľov a bohémov. Výber z ponuky konkrétnych diel po vzájomnej dohode.
5. Čítanie a interpretácia pamäti slovenských výtvarníkov. Výber z ponuky konkrétnych diel po vzájomnej dohode.
6. Čítanie a interpretácia pamäti slovenských hudobníkov, spevákov a hercov. Výber z ponuky konkrétnych diel po vzájomnej dohode.

7. Čítanie a interpretácia denníkov slovenských politikov. Výber z ponuky konkrétnych diel po vzájomnej dohode.
8. Čítanie a interpretácia kriticko-realistickej románovej literatúry. Výber z ponuky konkrétnych diel po vzájomnej dohode.
9. Čítanie a interpretácia spoločensko-kritickej a ideologickej motivovanej poézie. Výber z ponuky konkrétnych diel po vzájomnej dohode.
10. Prezentácie, diskusie, zhrnutie získaných poznatkov.

Odporučaná literatúra:

HRUŠOVSKÝ, Ján. Umelci a bohémi. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1963.

PONIČAN, Ján. Búrlivá mladosť. Spomienky. 1. 1920 - 1938. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1975.

VAŠŠ, Martin. Spomienky predstaviteľov slovenskej umeleckej bohémy na ich službu v rakúsko-uhorskej armáde počas prvej svetovej vojny. In Studia Academica Slovaca 43. Bratislava : Univerzita Komenského, 2014, s. 112 – 134.

Vznik Slovenského štátu. 14. marec 1939. Spomienky aktérov historických udalostí. 1. diel.

Valerián Bystrický, Róbert Letz, Ondrej Podolec. (Eds.) Bratislava : Academic Electronic Press, 2007. (Spomienky : Ján Bečko, Ferdinand Čatloš, Ján Dafčík, Ferdinand Ďurčanský, Anton Granatier, Franz Karmasin, Ján Kaššovic, Jozef M. Kirschbaum, Viliám Kovar, Ján Lichner, Alexander Mach, Karol Murgaš.) ISBN 978-80-88880-79-0

Vznik Slovenského štátu. 14. marec 1939. Spomienky aktérov historických udalostí. 2. diel.

Valerián Bystrický, Róbert Letz, Ondrej Podolec (Eds.), Bratislava : Academic Electronic Press, 2008. (Spomienky : Gejza Medrický, Ľudovít Mutňanský, Ján Paulíny-Tóth, Karol Sidor, Martin Sokol, Julius Stano, Ladislav Szathmáry, Jozef Turanec, Peter Zaťko. Zápisnice z výsluchov: Alfréd Helmut Naujoks, Artur Seyss-Inquart, Pavol Teplanský, Jozef Tiso, Ján Ursíny.) ISBN 978-80-88880-82-0

Na ďalšie texty upozorní vyučujúci priebežne počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 59

A	ABS	B	C	D	E	FX
62,71	0,0	16,95	11,86	1,69	0,0	6,78

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-689/14	Názov predmetu: AP: Čítanie a interpretácia písomností diplomatickej povahy zo 16. – 18. storočia k slovenským dejinám
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie študijných výsledkov sa uskutočňuje výhradne priebežnou kontrolou študijných výsledkov počas výučbovej časti semestra a študent je klasifikovaný na poslednej hodine v zápočtovom týždni. Počas výučbovej časti semestra sa študent/ka aktívne zapája do praktických cvičení spojených s čítaním a interpretáciou vopred vybraného a pripraveného pramenného materiálu (zabezpečovaného učiteľom vo forme xerokópií alebo digitalizátov). Od študenta je vyžadovaná určitá miera predprípravy v rámci samoštúdia (fixovaná na samostatnú prácu o troch zadaniach). Trikrát za semester mu/jej bude s dostatočným časovým predstihom (aspoň 2 týždne) zadáný rukopisný prameň a jeho/jej úlohou bude elementárny paleografický rozbor a transkripcia textu. Túto svoju prípravu bude prezentovať na hodine, kde prebehne kolokviálna rozprava, v rámci ktorej bude daný prameň podrobnený kontextuálnej historickej analýze. V prípade nedostatočného splnenia tejto úlohy (opakujúcej sa trikrát za semester) učiteľ pristúpi k zadaniu ďalšieho prameňa (teda neadekvátnie spracovaný prameň bude nahradený ďalším novým). Takýto reparát je limitovaný tak, že jeden nedostatočne spracovaný prameň možno kompenzovať len raz. Po splnení tejto podmienky v rámci priebežného hodnotenia sa na poslednej hodine v zápočtovom týždni uskutoční kolokvium, na ktorom si každý študent vylosuje jeden zo všetkých počas semestra spoločne analyzovaných prameňov a následne ho prečíta a interpretuje.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent disponuje prehľadom o diplomatickej produkcií na úrovni miestnej správy (matérii stolíc, feudálnych panstiev, slobodných kráľovských miest, zemepanských mestečiek, dedín), štátnych orgánov (krajinských úradov, centrálnych orgánov habsburskej monarchie) a ďalších subjektov (univerzít, cirkví, hodnoverných miest a iných) v ranom novoveku a má schopnosť čítať písomnosti úradnej proveniencie, prepisovať ich, analyzovať a interpretovať ich obsah v historickom kontexte.

Stručná osnova predmetu:

1. Základné diplomatické kategórie (od listiny cez úradnú knihu k účtovnému materiálu) a jazyk prameňa.
2. Diplomatická prax v ranom novoveku v Uhorskom kráľovstve/habsburskej monarchii. Premeny diplomatickej produkcie.
3. Archívy, archívne fondy, digitalizovanie prameňov, databázy k ranému novoveku, edície prameňov.
4. Listina – jedna z diplomatických kategórií.
5. Cirkevná diplomatika – čítanie a analýza vybranej písomnosti.
6. Mestská diplomatika – čítanie a analýza vybranej písomnosti.
7. Panovnícka kancelárska diplomatika – čítanie a analýza vybranej písomnosti.
8. Diplomatická prax hodnoverných miest – čítanie a analýza vybranej písomnosti.
9. Diplomatická prax feudálnych panstiev – čítanie a analýza vybranej písomnosti.
10. Stoličná diplomatika – čítanie a analýza vybranej písomnosti.
11. Diplomatická produkcia uhorských krajinských orgánov – čítanie a analýza vybranej písomnosti.
12. Záverečné kolokvium a uzavretie priebežného hodnotenia.

Odporúčaná literatúra:

- HÚŠČAVA, Alexander. Dejiny a vývoj nášho písma. Bratislava: Slovenská akadémia vied a umení, 1951.
- LEHOTSKÁ, Darina. Príručka diplomatiky. Bratislava: Slovenská archívna správa, 1972.
- NOVÁK, Jozef et al. Paleografická čítanka. Pomôcka na čítanie rukopisov z 12. – 19. storočia. Martin: Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť, 2001. ISBN 80-7090-599-9.
- LEHOTSKÁ, Darina. Transkripčné pravidlá, odborná terminológia a ukážky latinských textov. Bratislava: Univerzita Komenského, 1982.
- MAREK, Miloš. Slovník stredovekej a novovekej latinčiny na Slovensku. 2. vyd. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity, 2020. ISBN 978-83-8111-176-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina, latinčina (pasívne, základy), nemčina (pasívne, základy)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 30

A	ABS	B	C	D	E	FX
76,67	0,0	13,33	6,67	0,0	3,33	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-180/00

Názov predmetu:
AP: Čítanie a interpretácia stredovekých latinských listín

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienky na udelenie kreditov sa skladajú z dvoch častí:

70% priebežne - vyžaduje sa aktívita na jednotlivých seminároch. Ich náplňou bude čítanie, preklad a následná interpretácia obsahovej stránky latinsky písaných stredovekých diplomatických prameňov (listiny, listy, formuláre...). Menšia časť jednotlivých seminárov bude vyplnená diskusiou o neobsahovej časti konkrétneho prameňa (vydavateľ, dôvod vydania, motivácia, skúmanie pravosti, spečatenie atď.).

30% - záverečný prepis listiny. Študenti na prvom stretnutí dostanú na prepis konkrétny prameň, ktorý budú mať za úlohu prepísať a pripraviť písomnú prácu o rozsahu maximálne 2 normostrán (3600 znakov vrátane medzier). V písomnej práci by študenti mali v zhrnúť najmä obsah daného prameňa, zhodnotiť jeho pravosť, motiváciu vydavateľa a podobne. Ak to bude možné, pramene budú študentom rozdelené so zohľadením témy ich diplomových prác. Podmienkou udelenia kreditov je odovzdanie prepisu a písomnej práce k nemu najneskôr v zápočtovom týždni (v deň konania posledného seminára).

Klasifikačná stupnica v percentánoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:

Absolvent kurzu disponuje základnými poznatkami o vývoji latinskej paleografie a zvláda čítanie a porozumenie textov stredovekých listín. Má tiež základné poznatky o stredovekých listinách ako základnom prameni pre výskum stredovekých dejín. Pozná skladbu stredovekých listín a systém latinských skratiek. Absolvent kurzu je tak schopný samostatne pracovať s pôvodnými latinsky

písanými diplomatickými prameňmi, ktorú následne zužitkujú pri písaní záverečných diplomových, prípadne aj dizertačných prác.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie: Oboznámenie sa s podmienkami absolvovania kurzu a udelenia kreditov, predstavenie základnej literatúry a pramenných edícii. Zadanie prameňov na záverečný prepis.
2. Prehľad voľne prístupných internetových databáz diplomatických prameňov (Hungaricana, Monasterium...).
3. Teória 1: Základy latinskej paleografie v období stredovekého Uhorska. Diplomatický vývoj v 13. - 15. stor. v Uhorsku. Charakteristika stredovekej listiny, jej vonkajšie a vnútorné znaky. Systém skratiek používaných pisárm stredovekých listín.
4. Teória 2: Problémy skúmania pravosti (hodnovernosti) stredovekých listín. Spôsoby spečatenia stredovekej listiny, dorzálné poznámky. Metačné listiny a ich rozbor. Stredoveká listina ako hlavný zdroj poznatkov ku genealógii šľachtických rodov a ich pozemkovej držbe.
5. Čítanie a interpretácia 1: Uhorská listina z 11. - 12. storočia.
6. Čítanie a interpretácia 2: Uhorská listina z 13. - 15. storočia.
7. Čítanie a interpretácia 3: Stredoveká listina českej proveniencie z 11. - 15. storočia.
8. Čítanie a interpretácia 4: Stredoveká listina ríšskej proveniencie so vzťahom k Uhorsku - bavorská listina.
9. Čítanie a interpretácia 5: Stredoveká listina ríšskej proveniencie so vzťahom k Uhorsku - rakúska a štajferská listina.
10. Čítanie a interpretácia 6: Listina z pápežskej kancelárie.
11. Čítanie a interpretácia 7: Prameň podľa výberu študentov.
12. Čítanie a interpretácia 8: Prameň podľa výberu študentov. Vyhodnotenie priebežnej aktivity študentov a zhodnotenie naplnenia skladby kurzu. Ukončenie seminára.

Odporučaná literatúra:

HÚŠČAVA, Alexander. Dejiny a vývoj nášho písma. Bratislava: SAV, 1951.
NOVÁK, Jozef et al. Paleografická čítanka. Pomôcka na čítanie rukopisov z 12. – 19. storočia.
Martin: Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť pri MS, 2001. ISBN 80-7090-599-9
LEHOTSKÁ, Darina. Transkripčné pravidlá, odborná terminológia a ukážky latinských textov. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1982.
MAREK, Miloš (ed.). Slovník stredovekej a novovekej latinčiny na Slovensku. Glossarium mediae et infimae Latinitatis Slovaciae. Trnava, Kraków: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave - Towarzystwo Słowaków w Polsce, 2017. ISBN 9788374909877
ŠPAŇÁR, Július – HRABOVSKÝ, Jozef. Latinsko-slovenský a slovensko-latinský slovník. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2012. ISBN 9788010022335.

Konkrétny prameň na čítanie bude študentom zaslaný pred každým seminárom. Ďalšia literatúra bude odporúčaná priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina, latinčina

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 85

A	ABS	B	C	D	E	FX
60,0	0,0	29,41	8,24	0,0	0,0	2,35

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: EBF.KST/E-2-UN-008/16	Názov predmetu: Aplikovaná etika
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období

V priebehu semestra študent odovzdá písomnú prácu na vopred zadanú tému v rozsahu 7 strán A4 (max. 20 bodov), absolvuje písomný test (max. 30 bodov), hodnotená je aj študentova príprava na hodiny (max. 20 bodov) a v skúškovom období študent absolvuje ústnu skúšku (max. 30 bodov).

Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 90 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 80 bodov, na hodnotenie C najmenej 70 bodov, na hodnotenie D najmenej 60 bodov a na hodnotenie E najmenej 50 bodov.

Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý spolu získa menej ako 50 bodov.

Výsledky vzdelávania:

Študent získa dôkladný prehľad rôznych aktuálnych etických problémov. Okrem toho interpretuje stanoviská evanjelickej cirkvi k jednotlivým etickým problémom. Študent si osvojí základné teologické prístupy k etickým hodnotám a na ich základe bude schopný si vytvárať vlastné stanoviská k aktuálnym etickým otázkam.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do etiky, Lutherovo učenie o dvoch ríšach, situačná etika, Etický vzťah človek – zviera, Lekárska etika, Etika manželstva a rodiny, Sexuálna etika, Politická etika, Hospodárska etika, Environmentálna etika; Biblia ako zdroj etickej inšpirácie.

Odporučaná literatúra:

ANZENBACHER, A. 2001. Úvod do etiky. Praha: Academia, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství .

BIBLIA, 1999. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 1081 s. ISBN 80-7140-182-X

BARTON, J. 2006. Etika a Starý zákon. Jihlava: Mlýn.

DUBNIČKA, I. 2007. Mravy, šelmy a vegetariáni. Nitra: Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa.

FLETCHER, J. 2009. Situačná etika. Praha: Kalich.

- FUCHS, Eric. 2003. Co dělá naše jednání dobrým? Jihlava: Nakladatelství Mlýn. 171 s. ISBN 80-86498-03-4.
- GLUCHMAN, V., DOKULIL, M. Praktické otázky etiky a morálky: Etika 3. Prešov: LIM, 2000.
- KIŠŠ, Igor. 2006. Sociálna Etika. Bratislava: Univerzita Komenského.
- LOHSE, Eduard. 2008. Teologická etika Nového zákona. Serafín. 237 s. ISBN 978-80-8081-072-6.
- RICH, Artur. 1994. Etika hospodářství I. Praha: Oikoumene.
- SKOBLÍK, J. 1997. Přehled křesťanské etiky. Praha: Karolinum.
- SUTOR, B. 1999. Politická etika. Trnava: Dobrá kniha.
- VÍZNER, Oto. ed., 1992. Kniha svornosti. Symbolické knihy evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 377 s. ISBN 80- 7140-002-5.
- Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre systematickej teológie:
- DENZLER, G. Zakázaná slast. 1999. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury.
- GLUCHMAN, V. 2008. Morálka a súčasnosť. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity.
- SÝKORA, P.: 2010. Etické aspekty raných ľudských embryí v biomedicíne. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	ABS	B	C	D	E	FX
75,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PhDr. Miloš Klátik, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-746/24	Názov predmetu: Československo v obrazoch: Vplyvné osobnosti a kontroverzní aktéri
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 0 / 2 **Za obdobie štúdia:** 0 / 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Úspešné absolvovanie predmetu predpokladá pravidelnú účasť študentov na hodinách (povolené maximálne dve absencie za semester). Študenti sú hodnotení na základe aktívnej účasti na hodinách, zapájania sa do diskusií a práce s prameňmi. Záverečné hodnotenie pozostáva z hodnotenia študentských esejí.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX,

60-67%-E,

68-75%-D,

76-83%-C,

84-91%-B,

92-100%-A

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní kurzu sú študenti schopní analyzovať význam jednotlivcov v dejinách, zvlášť ich vplyv na formovanie verejnej mienky a spoločenských hodnôt. Získavajú prehľad o osobnostiach angažovaných vo verejnom a sociálnom živote, ako aj kontroverzných aktéroch československých dejín, učiteľoch, politikoch, športovcoch a činiteľoch kultúry, ktorí ovplyvňovali verejnú mienku a formovali spoločenské hodnoty v rámci Československa. Študenti sú oboznámení s rôznymi aspektmi kultúrnej, politickej a spoločenskej činnosti jednotlivých aktérov československých dejín. Sú schopní zhodnotiť vplyv ich činnosti nacielené na mobilizáciu verejnosti a formovanie spoločenského povedomia. Študenti vedia diskutovať o ich význame a dôsledkoch ich činnosti v kontexte československej histórie.

Stručná osnova predmetu:

1. Grigorij Žatkovič - právnik, verejný a politický činiteľ, predstaviteľ rusínskej emigrácie v USA, prvý guvernér Podkarpatskej Rusi.

2. Ivan Mondok - vedúca postava komunistického hnutia na Podkarpatsku, predstaviteľ ukrajinského národného komunizmu.
3. Nikolaj Beskyd - rusínsky literárny kritik, novinár, uniatský kňaz, politik a predstaviteľ rusofílskeho orientácie.
4. Jiří Stanislav Guth-Jarkovský - učiteľ, diplomat, prvý člen Medzinárodného olympijského výboru a zakladateľ olympijského výboru v Československu.
5. Michael Guhr - lekár, diplomat a športový funkcionár, priekopník lyžovania v Tatrách.
6. Mária Markovičová - divadelná a filmová herečka, účastníčka odboja, aktívna športovkyňa v medzivojnovom Československu.
7. Rudolf Slánský – generálny tajomník Komunistickej strany Československa, kľúčová postava politických procesov 50.tych rokov 20. storočia
8. Hana Volávková – česká historička, riaditeľka židovského múzea v Prahe
9. Marie Moravcová – česká odbojárka, kľúčová osobnosť v akcii Anthropoid
10. Josef Smrkovský – československý politik, jedna z vedúcich osobností Pražskej jari
11. Hana Ponická – slovenská prozaička, publicistka a autorka literatúry pre deti a mládež, disidentka
12. Jan Patočka – český filozof a akademik, jeden z hovorcov Charty 77

Odporučaná literatúra:

Odporučaná literatúra:

1. Östling, J., Larsson Heidenblad D., Nilsson Hammar A. Knowledge Actors: Revisiting Agency in the History of Knowledge. Lund, 2023
2. GRININ, L. The Role of an Individual in History: A Reconsideration. In: Social Evolution & History, Vol. 9 (2), 2010, pp. 95-136
3. DORN, W. L. (1962). Personality and History: The Significance of the Individual in World Events. In: The Journal of Higher Education, 33(1), pp. 20–29
4. HOOK, S. The Hero in History A Study in Limitation and Possibility, 1991
5. BÁRTA M., KOVÁŘ M. Lidé a dějiny. K roli osobnosti v historii v multidisciplinární perspektive. Praha, 2017
6. WAIC, M. Tělesná výchova a sport v politickém životě meziválečného Československa. Praha, 2018
7. CHORVÁT, T. Banská Bystrica a šport v rokoch 1918–1938. Banská Bystrica, 2005
8. GUTH-JARKOVSKÝ, J. S. Paměti. Díl II. Praha, 1929
9. GUTH-JARKOVSKÝ, J. S. Paměti. Díl III. Praha, 1929
10. KOLLÁROVÁ, Z. Dr. Michael Guhr. Tatranská Lomnica, 2015
11. CHADIMA, Ján. Rudolf Slánský, Praha, 2022.
12. KAPLAN, Karel. Mám co jsem si zasloužil: Zpráva o zavraždění Rudolfa Slánského a spol. Praha, 2022.
13. VESELSKÁ, Magda. Archa paměti: cesta pražského židovského muzea pohnutým 20. stoletím. Praha, 2013.
14. BŘEŇOVÁ, Věra – ROHLÍKOVÁ, Slavěna. Pražské jaro '68: bibliografie
15. VRABEC, Václav. Vybočil z řady: medailón Josefa Smrkovského a doby, v níž žil. Praha, 1991.
16. ČERNÁ, Marie. Sovětská armáda a česká společnost 1968 – 1991. Praha, 2021.
17. VILÍMEK, Tomáš et al. Projevy a podoby protirežimní rezistence v komunistickém Československu 1948 – 1989, Praha, 2018.
18. DEVÁTÁ, Markéta – SUK, Jiří – TŮMA, Oldřich. Charta 77. Od obhajoby lidských práv k demokratickej revoluci. Praha, 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Marek Machýl

Dátum poslednej zmeny: 06.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-729/19	Názov predmetu: Čítanie, interpretácia a základy kódovania slovacikálnych rukopisov zo 16. – 18. storočia
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študent je hodnotený na základe priebežnej práce i záverečných výsledkov. Priebežná časť tvorí 60% hodnotenia. Na jej splnenie je študent povinný priebežne sa pripravovať na semináre, čítať vopred stanovené odborné texty a aktívne sa zapájať do čítania a interpretácie prameňov počas jednotlivých seminárov. Súčasťou seminárov bude aj prezentácia základov tvorby (nielen) digitálnych pramenných edícii. Pre úspešné dosiahnutie zvyšných 40% z celkového hodnotenia musí študent odovzdať záverečný návrh digitalizovaného prameňa, čo vyžaduje prečítanie, prípadný preklad, kritiku prameňa, znalosť kontextu prameňa a takisto znalosť základov kódovacieho jazyka XML a štandardov digitalizácie TEI. Študent nebude ohodnotený bez odovzdania záverečnej práce. Akceptované sú maximálne 2 absencie počas semestra. Presný priebeh s detailnejším zoznamom lektúr, ako aj termín odovzdania záverečnej práce bude označený na začiatku semestra.

Klasifikačná stupnica:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 60/40

Výsledky vzdelávania:

Študent sa počas kurzu oboznámi s pramenným materiálom týkajúcim sa raného novoveku (16. – 18. storočie), ktorý je prevažne písaný v predspisovnej podobe slovenského jazyka. Študent získá prehľad a vedomosti o prameňoch rôzneho žánru a charakteru. Primárne sa budeme spoločne zameriavať na čítanie, následnú interpretáciu, kritiku prameňov a predmetom seminára budú aj základy digitálneho edovania prameňov. Po úspešnom ukončení predmetu študent/ka zvláda

identifikovať, čítať, interpretovať kontext a okolnosti vzniku prameňa a dokáže samostatne vytvoriť základný návrh digitalizovaného prameňa.

Stručná osnova predmetu:

1. Kritické edície prameňov. Prehľad najdôležitejších pramenných databáz a (digitálnych) edícii.
2. Základné pravidlá edovania ranonovovekých pramenných textov.
3. Programy na rozpoznávanie textu historických prameňoch (Transkribus, ...)
4. – 7. Čítanie a interpretácia prameňov – výber prispôsobený potrebám študentov (prípadové štúdie na príklade prameňov k ich diplomovým prácam)
8. Základy digitalizácie prameňov – základy XML jazyka.
9. Základy digitalizácie prameňov – TEI štandardy.
10. Základy digitalizácie prameňov (praktická časť)

Odporučaná literatúra:

- * NEMEŠ, Jaroslav. Z prameňov dejín raného novoveku: učebné texty k 16. a 17. storočiu. Ružomberok: Verbum, 2012, 249 s. ISBN 9788080848972.
- * NOVÁK, Jozef. Paleografická čítanka: pomôcka na čítanie rukopisov z 12.-19. storočia. Martin: Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť pri Matici slovenskej, 2001, 175 s. ISBN 8070905999.
- * KRAJČOVIČ, Rudolf. Čeština a slovenčina v starších archiváliach v predspisovnom období. Bratislava: Univerzita Komenského, 1991, 102 s. ISBN 8022303895.
- * Monumenta Linguae Slovacae vol. 1 – vol. VII. Bratislava: Univerzita Komenského, 2018 - 2021
- * E-learning:
PIERAZZO, Elena – BURGHART, Marjorie. Digital Scholarly Editions: Manuscripts, Texts and TEI Encoding; [séria videí dostupná na youtube]

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk aktívne, latinský, nemecký jazyk pasívne

Poznámky:

Študenti budú počas hodín používať svoje prenosné počítače a predmet si od nich bude vyžadovať inštaláciu potrebných voľne dostupných programov.
Predmet tematicky korešponduje s vedeckými projektami, ktoré sú aktuálne riešené na Katedre slovenských dejín, a to APVV-16-0374 a APVV-20-0598.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ivana Lukáč Labancová, PhD., Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2023

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-053/24	Názov predmetu: Dejiny moderného a postmoderného výtvarného umenia na Slovensku
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Priebežné hodnotenie: prezentácia na vybranú tému (tvorba umelkyne/umelca, štýl, technika a pod.) na cca 15 minút, účasť na exkurziach do galérií, aktivita v rámci diskusií

Záverečné hodnotenie: seminárna práca na báze interpretácie/komentáru vybraného súboru diel alebo tvorby umelkyne/umelca

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptované max. 3 absencie (bez zdôvodnenia).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študentstvo získa orientáciu v klúčových vývojových etapách, štýloch, reprezentatívnych osobnostiach a pojmoch moderného a postmoderného výtvarného umenia na Slovensku v 20. a na začiatku 21. storočia.

Stručná osnova predmetu:

1. Zakladateľská generácia slovenskej výtvarnej moderny
2. Košická moderna
3. Avantgardné výtvarné prejavy a vplyvy v medzivojnovom období
4. Generácia 1909
5. Socialistický realizmus
6. Galandovci (Skupina Mikuláša Galandu)
7. Abstraktné umenie a konceptuálne umenie
8. Op-art, kinetické umenie a geometrická abstrakcia
9. Postupné presadzovanie postmodernity
10. Neokonceptuálne a postkonceptuálne umenie
11. Video-art a performance
12. Exkurzie do galérií v rámci Bratislavы, priebežné zdielanie postrehov, komentárov, kladenie otázok, diskusie o umeleckých dielach a na vybrané témy umeleckého života

Odporučaná literatúra:

BAJCUROVÁ, Katarína. Moderna. Bratislava: Slovenská národná galéria, 2023.

BARTOŠOVÁ, Zuzana. Napriek totalite. Neoficiálna slovenská výtvarná scéna sedemdesiatych a osiemdesiatych rokov 20. storočia. Bratislava: Kalligram, 2011.

GERŽOVÁ, Jana (ed.). Slovník svetového a slovenského výtvarného umenia druhej polovice 20. storočia. Od abstraktného umenia k virtuálnej realite. Idey – pojmy – hnutia. Bratislava: Profil, 1999.

KUSÁ, Alexandra. Prerušená pieseň. Výtvarné umenie v časoch stalinskej kultúrnej praxe 1948 – 1956. Bratislava: Slovenská národná galéria, 2019.

RUSINOVÁ, Zora a kolektív. 20. storočie: dejiny slovenského výtvarného umenia. Bratislava: Slovenská národná galéria, 2000.

Online databáza reprodukcií: Web umenia. [online] Dostupné na: <<https://www.webumenia.sk/>>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-51/22	Názov predmetu: Dejiny moderného politického myslenia
--	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

V priebehu semestra budú študenti/ky hodnotení/é za aktívnu prácu na hodinách a v priebehu skúškového obdobia absolvujú záverečné kolokvium. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študentky a študenti majú komplexné znalosti o vývoji a dejinách moderného politického myslenia. Študentky a študenti disponujú kompetenciami nielen katalógového prehľadu jednotlivých ideológií a ich základných čít, a sú schopní pochopiť, historicky analyzovať a interpretovať texty, kontexty a korelácie jednotlivých prúdov politického myslenia či intelektuálnych milieu toho-ktorého obdobia. Namiesto plochej analýzy ideológie, predmet kladie dôraz na agenciu a subjekty politického myslenia, na základe ktorých študenti dokážu ukotviť politické myslenie v priestore. Študenti a študentky sú schopní Jednotlivé politické a intelektuálne smery analyzovať aj prostredníctvom historiografických a metodologických škôl. a dynamicky pracovať aj s východiskami súčasných diskurzov, čo umožní ich kvalifikovanú orientáciu vo verejnej sfére.

Stručná osnova predmetu:

1. Predosvetienské politické koncepty – štát, sloboda, parlament, vláda, legitimita
2. Osvietenské koncepty
3. Liberalizmus, utilitarizmus
4. Konzervativizmus
5. Socializmus
6. Pozitivizmus, sekularizmus, antimoderné smery, sekulárny konzervativizmus
7. Nacionalizmus
8. Imperializmus a kolonializmus
9. Estatizmus, korporativizmus, politický katolicizmus
10. Anarchizmus, radikálne demokratické smery, feminismus
11. Teórie totalitarizmu, postkolonializmus

12. Technokracia, neoliberalizmus, ordoliberalizmus, globalizmus
 13. Teórie demokracie

Odporučaná literatúra:

FREEDEN, Michael. Ideologies and Political Theory. A Conceptual Approach. Oxford: Clarendon Press, 2008. ISBN 978-0-19-829414-6
 KOPEČEK, Michal et al. Architekti dlouhé změny. Expertní kořeny postsocialismu v Československu. Praha: Argo, 2019. ISBN 978-80-257-2808-4
 NOVOSÁD, František, SMREKOVÁ, Dagmar (eds.) Dějiny sociálneho a politického myslenia. Bratislava: Kalligram, 2013. ISBN 978-80-8101-679-0
 HROCH, Miroslv (ed.) Pohledy na národ a nacionalismus. Čítanka textů. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-20-2
 BALL, Terence, BELLAMY, Richard (eds.) Cambridge History of Twentieth-Century Political Thought. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. ISBN 978-0-521-69162-8

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský a anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 42

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	21,43	7,14	0,0	4,76	0,0

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-055/00	Názov predmetu: Dejiny umenia 2: Renesancia a barok
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Úspešné absolvovanie testu. Hodnotiaca stupnica testu: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má poznatky o umení v období 15. až 18. storočie. Je schopný identifikovať veľké premeny umeleckého myslenia v neskorej gotike a zrod renesancie v Taliansku. Rozumie významu postavenia miest a ich vplyvu na umelecký rozvoj humanizmu a renesancie, ktorý prešiel do manierizmu ako premosteniu k baroku 17. storočia. Je schopný identifikovať umeleckú expanziu barokového umenia na geografickom základe a tým aj vznik nových umeleckých oblastí.

Stručná osnova predmetu:

- Prostredie vzniku renesančného umenia. Neskorá gotika a Európa. Humanizmus a renesancia, nové impulzy pre oblasti umenia. Premeny cirkvi, veda a umenie. Vzorky antiky. Hmotná kultúra.
- Raná renesancia. Architektúra, maliarstvo, sochárstvo F. Brunelleschi, L. B. Alberti - architekti inšpirovaní antikou. Od Giotta po Leonarda da Vinci. Osobnosti, cesty umenia v 15. storočí. Vítazný L. Ghiberti a dvere baptistéria vo Florencii. Donatello.
- Leonardo da Vinci a syntéza 15. storočia.
- Architektúra vrcholnej renesancie. Michelangelo ako architekt. Rím ako centrum umenia vrcholnej renesancie. Sochárstvo a maliarstvo vrcholnej renesancie (15. - 16. storočia). Michelangelo, Raffaelo Santi, Corregio.
- Pozdná renesancia Benátky. Bellini, Giorgione, Tizian. Kontakty.
- Renesancia za Alpami. Nemecko, Nizozemsko, Francúzsko a ostatná Európa.
- Manierizmus. (1520 - 1 600)
- Umenie 17. a 18. storočia. Expanzia a inšpirácie. Nosné úlohy a témy. Rozvoj druhov umenia. Význam Tridentského koncilu. Hlavné zákony baroka. Umenie protireformácie a svetské umenie. Baroková architektúra a sochárstvo v Taliansku. Významné osobnosti v Taliansku a ostatnej Európe.
- Rokoko - záverečné obdobie baroka. Umelecké oblasti, vplyv.
- Barokový klasicizmus 17. storočia. Francúzsko, Versailles. Ruská architektúra.

Odporučaná literatúra:

- RUSINA, Ivan. Rusina Renesancia umenie medzi neskorou gotikou a barokom. Bratislava: Slovenská národná galéria, Slovart, 2009. ISBN 978-80-8085-940-4.
- SAVICKÝ, Nikolaj. Savický Renesance ako změna kódu o komunikaci slovem a obrazem v italskom rinascimentu. Praha: Prostor, 2010. ISBN 978-80-7260-236-0.
- HUYGHE, René. a kol.: Umění renesance a baroku. Encyklopédie. Umění a lidstvo. Praha : Odeon, 1970.
- COLEOVÁ, Alison. Renesancia. Umenie zblízka. Bratislava : Perfekt, 1995. ISBN 80-8046-008-6.
- PIJOAN, J.: Dejiny umenia. Počiatky renesancie. Bratislava: Ikar, 1999. ISBN 80-7118-714-3.
- PIJOAN, J.: Dejiny umenia. Vrcholné diela renesancie. Bratislava: Ikar, 1999. ISBN 80-7118-715-1.
- PIJOAN, J.: Dejiny umenia. Barok. Bratislava: Ikar, 1999. ISBN 80-7118-793-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 340

A	ABS	B	C	D	E	FX
42,35	0,0	19,41	22,35	7,35	7,06	1,47

Vyučujúci: Mgr. Marko Mižičko, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 10.06.2022**Schválil:** prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-056/00

Názov predmetu:
Dejiny umenia 2: Umenie 19. a 20. storočia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Úspešné absolvovanie testu.

Hodnotiaca stupnica testu: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má poznatky o umení z obdobia od konca 18. storočia až po umelecké trendy 1. polovice 20. storočia v stručnom prehľade. Dokáže charakterizovať vývojových tendencií v kultúre prostredia, v architektúre, umeleckých výtvarných prejavov až po trendy vizuálnej komunikácie.

Stručná osnova predmetu:

I. Prevratné zmeny 19. a 20. storočia sú predznamenané už v 2. pol. 18. storočia. Zmeny v ľažiskách svetového vývoja architektúry. Pojmy klasicizmus a romantizmus. Utopistická architektúra klasicizmu.

II. Empír. Francúzska architektúra, sochárstvo, maliarstvo. Napoleon a kultúra. Empír a neoklasicizmus v Taliansku, v Anglicku, Nemecku, na severe Európy. Osobnosti. Klasicistické komplexy v Rusku.

III. Romantizmus, individualizmus, subjektívny život, vitalita. Od merateľného k slobode bez konvencii. Svetské a meštianske umenie. Význam osobnosti a národa v umení. Maliarstvo a sochárstvo v Nemecku a vo Francúzsku. Romantizmus v Anglicku a význam inžinierskeho staviteľstva pre budúci vývoj.

IV. Historizmus a akademizmus. Raná a neskorá eklektika. Prestavba miest, syntéza inžinierstva a umenia. Svetové výstavy.

V. Maliari realizmu. Barbizonci. Maliari mesta.

VI. Impresionizmus a reakcie. Sochárstvo.

VII. Secesia a začiatok 20. storočia.

VIII. Moderné umenie - prostriedok vizuálneho pochopenia sveta. Subjektívne a objektívne. Prostriedky umenia v 20. storočí.

IX. Tendencie umenia 20. storočia. Fauvizmus, futurizmus, kubizmus, expresionizmus.

X. Orfizmus, subjektívna abstrakcia, neoplasticizmus, ruské avantgardy. Od daizmu k surrealizmu.
Bauhaus.

Odporučaná literatúra:

- Příběh malířství jak se dělalo umění. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-1348-4.
- Hollingsworthová, M.: Umenie v dejinách človeka. Bratislava : Obzor, 1994. ISBN 80-215-0277-0.
- Rusinová, Z.: Dejiny slovenského výtvarného umenia 20. storočia. Bratislava: Slovenská národná galéria, 2000. ISBN 80-8059-031-1.
- GOMBRICH, Ernst. Príbeh umenia. Bratislava : Ikar, 2017. ISBN 978-80-551-5381-0.
- PIJOAN, J.: Dejiny umenia. Umenie 18. a 19. storočia. Bratislava: Ikar, 2000. ISBN 80-7118-828-X.
- PIJOAN, J.: Dejiny umenia. Umenie posledných desaťročí 19. storočia až po dvadsiate roky 20. storočia. Bratislava: Ikar, 2000. ISBN 80-7118-829-8.
- PIJOAN, J.: Dejiny umenia. Vývoj umenia až po sedemdesiate roky 20. storočia. Bratislava : Tatran, 1991. ISBN 80-222-0255-X.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 233

A	ABS	B	C	D	E	FX
44,21	0,0	20,6	17,6	8,58	7,3	1,72

Vyučujúci: Mgr. Marko Mižičko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-058/00

Názov predmetu:
Dejiny umenia 3: Kultúra Európy okolo roku 1900

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháči budú hodnotený na základe splnenia čiastkových úloh (40%) a na základe záverečnej písomnej práce (60%).

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:

Poslucháč v rámci kurzu má prehľad o transformácii a vývoji umenia na prelome 19. a 20. storočia v kontexte vedecko-technického pokroku, spoločenských a politických zmien. Pohľad na vývoj výtvarného a úžitkového umenia, architektúry, hudby, tanca a literatúry vytvára predpoklady pre lepšie pochopenie celkovej spoločenskej modernizácie v období pred prvou svetovou vojnou, ktoré dostalo symbolicky označenie Belle Époque. Poslucháčky a poslucháči sa dokážu identifikovať trendy, ktoré sa stali klúčové pre moderné obdobie v 20. storočí, najmä tzv. sovietska avantgarda. Pre pochopenie spoločenského vývoja sú rovnako dôležité dejiny filmu, vizuálneho umenia, divadla a iných foriem, ktoré kládli dôraz na interakciu so spoločnosťou. Študentky a študenti majú kompetencie, ktoré im umožnia analyzovať moderné umenie a kultúru v ich korelacii s moderným chápaním jednotlivca a spoločnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Stručný úvod do spoločenských pomerov a politickej situácie na prelome 19. a 20. storočia
2. Industrializácia a nové definovanie umeleckých prístupov
3. Avantgardné smery
4. Impresionizmus a postimpresionizmy
5. Arts & crafts a secesia (Jugenstil, L'art nouveau, Modern Style)
6. Art deco
7. Ruská a sovietska avantgarda
8. Kubizmus, futurizmus
9. Film, divadlo, vizuálne umenie
10. Literatúra

11. Symbolizmus
12. Architektúra - funkcionalizmus, bauhaus, historizujúce slohy, eklektizmus

Odporučaná literatúra:

GOMBRICH, Ernst H. Příběh umění. Praha: Mladá fronta, Argo, 1995. ISBN 80-204-0685-9.
KŘIVSKÝ, Petr - SKŘIVAN, Aleš. Století odchází: Světla a stíny "belle époque". Praha: Aleš Skřivan ml., 2004. ISBN 80-86493-12-1.

McAULIFFE, Mary. Dawn of the Belle époque : the Paris of Monet, Zola, Bernhardt, Eiffel, Debussy, Clemenceau, and their friends. Lanham: Rowman & Littlefield, 2014. ISBN 978-1-4422-0928-2.

PETERAJOVÁ, Ľudmila. Secesia. Bratislava: Pallas, 1974.

PIJOAN, José. Dejiny umenia 9. Bratislava: Tatran, 1991. ISBN 80-222-0249-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 67

A	ABS	B	C	D	E	FX
73,13	0,0	13,43	1,49	1,49	2,99	7,46

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-054/17	Názov predmetu: Dejiny umenia 3: Stredoveké umenie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Úspešné absolvovanie testu. Hodnotiaca stupnica testu: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent disponuje poznatkami o umení v období neskorej antiky a umenia tzv. barbarských kmeňov aj o umení Strednej Európy v období 6. - 11. storočia, s osobitným dôrazom na veľkomoravské umenie. Dokáže identifikovať základné prvky románskej kultúry v Západnej Európe i na našom území. Pozná a rozozná charakteristické prvky gotickej architektúry, maliarstva a sochárstva a ich specifické znaky na európskom kontinente a na našom území.	
Stručná osnova predmetu: 1. Umenie neskorej antiky a germánske umenie. 2. Umenie vo Franskej ríši. 3. Umenie v 6. až 11. storočí v strednej Európe. (Veľká Morava a Uhorsko). 4. Byzantské umenie. 5. Románska umenie v západnej Európe. 6. Románske umenie na našom území. 7. Gotická architektúra. 8. Gotické maliarstvo. 9. Gotické sochárstvo. 10. Gotické umenie na našom území a jeho špecifické znaky. 11. Stredoveká estetika.	
Odporučaná literatúra: - PIJOAN, J.: Dejiny umenia. Gotické umenie. Bratislava: Ikar, 1999. ISBN 8071187135. - PIJOAN, J.: Dejiny umenia. Ranokrestanské a byzantské umenie. Bratislava: Ikar, 1999. ISBN 8071186554. GOMBRICH, Ernst. Príbeh umenia. Bratislava : Ikar, 2017. ISBN 978-80-551-5381-0.	

Le GOFF, J.: Kultura středověké Evropy. Praha: Odeon, 1991. ISBN 80-207-0206-7.
MRÁZ, B.: Dějiny výtvarné kultury 1. Praha: Idea servis, 2016. ISBN 978-80-85970-89-0.
The Art of medieval Hungary. ed. Xavier Barral i Altet ... [et al.] Roma: Viella, 2018. ISBN 978-88-6728-661-4.
GERÁT, Ivan. Stredoveké obrazové témy na Slovensku osoby a príbehy. Bratislava: Veda, 2001. ISBN 80-224-0643-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 36

A	ABS	B	C	D	E	FX
77,78	0,0	22,22	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Marko Mižičko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-843/25

Názov predmetu:
Demokracia a revolúcia v 19. storočí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na hodinách.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom predmetu je oboznámiť študentov s históriou, historiografiou a teóriami okolo moderných revolúcií a koncepciami demokracie v komparatívnej a globálnej perspektíve. Zameraním sa na intelektuálne a sociálno-politickej dejiny revolúcií a ich pokusov o demokratickú emancipáciu rôznych skupín, kurz zaručí, že študenti/ky získajú hlboké pochopenie kľúčových udalostí histórie 19. storočia, ako aj ich dôsledkov v longue durée perspektíve. Kurz „Demokracia a revolúcia v 19. storočí“ je koncipovaný spôsobom, ktorý spája faktografickú a interpretačnú prácu, čím podnecuje študentov k rozvíjaniu zručností historickej interpretácie, argumentácie a kontextualizácie prostredníctvom diskusií na základe prameňov. Okrem toho dodá študentom/kám zručnosti potrebné na základnú orientáciu v odbornej literatúre o témach relevantných pre predmet. Týmto spôsobom kurz umožňuje študentom porozumieť a naučiť sa, ako historicky analyzovať a interpretovať texty, rôzne kontexty a odhaľovať korelácie rôznych prúdov politického myšlenia v komparatívnej perspektíve, ktorá zodpovedá za rozmanitosť európskej a globálnej skúsenosti. Po absolvovaní predmetu budú študenti/ky schopní/é orientovať sa v širších európskych a svetových historických a odborných diskusiách o rôznych koncepciách moderných demokracií a základných procesoch, ktoré viedli k rôznym revolúciám 19. storočia. Študenti/ky budú navyše schopní/é využívať sekundárne zručnosti rozvíjané počas kurzu, a to profesionálny a efektívny ústny a písomný prejav, ako aj historickú kontextualizáciu a argumentáciu.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod: koncepčné rámce demokracie a revolúcie
2. Teória a historiografia moderných revolúcií
3. Teória a historiografia modernej demokracie
4. Sociálne a ideologické aspekty revolúcií v 19. storočí
5. Národ, demokracia, revolúcia v 19. Storočí: vybrané diskusie
6. Francúzska revolúcia I
7. Francúzska revolúcia II

8. Americká revolúcia a revolúcia na Haiti
 9. 1848 v Habsburskej monarchii a jej vplyv mimo jej hraníč
 10. Obdobie reforiem v Habsburskej monarchii a Tanzimat v Osmanskej ríši: Democratizácie v komparatívnej perspektíve
 11. Liberálna demokracia, sociálna demokracia, nacionálizmus ako demokracia
 12. Medzi občianskymi a bolševickými revolúciami: Rusko a Uhorsko I
 13. Medzi občianskymi a bolševickými revolúciami: Rusko a Uhorsko II

Odporučaná literatúra:

Rogers Brubaker, Nationalism reframed: nationhood and the national question in the New Europe. Cambridge: Cambridge University Press, 1996.
 Eric Hobsbawm. The Age of Revolution 1789 – 1848. [S.l.]: Sphere Books, 1973.
 A History of Modern Political Thought in East Central Europe, vol. 1, eds. Balázs Trencsényi et al. Oxford: Oxford University Press, 2016.
 A. J. P. Taylor. The Habsburg Monarchy 1809-1918: A history of the Austrian Empire and Austria-Hungary. London: Penguin, 1990.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.05.2025

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-muHI-988/16	Názov predmetu: Didaktika dejepisu
---	--

Počet kreditov: 3

Stupeň štúdia: II.

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Štátnej skúške pozostáva z prezentácie dvojsemestrálneho projektu didaktickej analýzy tematického celku učiva a z adekvátneho zodpovedanie vybraných otázok, ktoré z nej vyplývajú.

Štátnej skúške môže študent vykonať

- a) po získaní minimálne takého počtu kreditov, aby po získaní kreditov za úspešné absolvovanie štátnej skúšky dosiahol potrebný počet kreditov na riadne skončenie štúdia,
- b) po úspešnom absolvovaní povinných predmetov, povinne voliteľných predmetov a výberových predmetov v skladbe určenej študijným programom,
- c) po splnení povinností študenta vyplývajúcich z § 71, ods. 3 písm. b zákona o vysokých školách,
- d) ak nie je proti nemu vedené disciplinárne konanie.

Úspešné absolvovanie predmetu štátnej skúšky je jednou z podmienok úspešného absolvovania študijného programu. Predmet štátnej skúšky sa hodnotí komisiou pre štátne skúšky klasifikačnými stupňami A až FX. O hodnotení štátnej skúšky alebo jej súčasti rozhoduje skúšobná komisia konsenzuálne. Ak skúšobná komisia nedospeje ku konsenzu, o hodnotení štátnej skúšky alebo jej súčasti sa rozhoduje hlasovaním.

V súlade so znením študijného poriadku fakulty (VP 5/2020, čl. 15) rámcové termíny štátnej skúšky stanovuje dekan a s fakultným harmonogramom štúdia. Katedry sú povinné zverejniť svoje termíny štátnej skúšky na webovej stránke najneskôr 5 týždňov pred ich konaním. Študent sa prihlásuje na štátnej skúške prostredníctvom akademického informačného systému minimálne tri týždne pred termínom jej konania.

Študent má nárok na jeden riadny a dva opravné termíny štátnej skúšky. Riadny termín je ten, na ktorý sa študent prihlásil prvýkrát v termíne stanovenom pre štátnej skúšky. Ak bol študent na riadnom termíne štátnej skúšky hodnotený známkou FX, opravné termíny štátnej skúšky môže študent vykonať

- a) v nasledujúcich termínoch na konanie štátnej skúšok v príslušnom akademickom roku alebo
- b) v termínoch na konanie štátnej skúšok v niektorom z nasledujúcich akademických rokov v súlade s § 65, ods. 2 zákona o vysokých školách.

Ak sa študent nemôže z vážnych dôvodov zúčastniť na termíne štátnej skúšky, na ktorý sa prihlásil, je povinný písomne sa ospravedlniť predsedovi skúšobnej komisie vopred alebo najneskôr do troch pracovných dní po termíne štátnej skúšky alebo jej súčasti, ak existovali vážne prekážky, ktoré mu bránili ospravedlniť sa vopred. Ak sa študent bez ospravedlnenia nedostaví na štátnej skúške alebo jej súčasť v určenom termíne, alebo ak predseda skúšobnej komisie jeho ospravedlnenie neuzná, z daného termínu štátnej skúšky je hodnotený známkou FX.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:

Študenti absolvovaním štátnej záverečnej skúšky z didaktiky dejepisu nadobudnú kľúčové spôsobilosti, ktoré sú základným predpokladom ich výučby dejepisu. Tieto spôsobilosti sú výrazom teoretického a praktického spracovania didaktickej analýzy príslušného tematického celku učíva, ktoré je vymedzené vzdelávacím štandardom pre základné školy a jednotlivé typy gymnázií. Súčasne ich didaktická analýza vychádza aj zo štruktúry štátnicových otázok.

Stručná osnova predmetu:

1. Študent sa dostaví na prihlásený termín štátnej skúšky podľa harmonogramu stanoveného katedrou.
2. Študent pred skúšobnou komisiou prezentuje dvojsemestrálny projekt didaktickej analýzy tematického celku učíva
3. Po prezentácii členovia komisie položia študentovi otázky, ktoré vyplývajú alebo sa priamo týkajú prezentovanej analýzy tematického celku učíva
4. Po ukončení odpovede študenta prebehne rozhodovanie skúšobnej komisie o výsledkoch štátnej skúšky, ktoré sa uskutoční na verejnom zasadnutí skúšobnej komisie.
Priebeh štátnej skúšky a vyhlásenie jej výsledkov sú verejné

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Znalosti o rôznych metódach, prístupoch a technikách tvorby učebných materiálov a osnov a o organizačných formách práce a testovania; ukážka na konkrétnom tematickom celku

Odporučaná literatúra:

Odporučanú literatúru tvorí ju súhrn didaktických a metodických materiálov v portfóliu – archívu vzostupu každého študenta.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Dátum poslednej zmeny: 02.04.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-muDE-190/00	Názov predmetu: Didaktika dejepisu 1
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študentky a študenti didakticky rekonštruujú učebný obsah vo svojej didaktickej analýze vybraného tematického celku, ktorá predstavuje ich semestrálnu prácu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študentky a študenti majú klúčové kompetencie, ktoré spolu vytvárajú hlavné predpoklady k ich výučbe dejepisu na jednotlivých typoch škôl. Ide predovšetkým o spôsobilosť vymedziť hlavné kategórie, podstatné znaky výučby dejepisu, ďalej spôsobilosť vykonávať cieľovo orientačnú činnosť, aktívne pracovať so štruktúrou učebných cieľov a kognitívne ich rozlišovať a odstupňovať. Ďalšou ich spôsobilosťou, ktorou disponujú, je aranžovať učebné cesty – metódy a na ich základe napokon inscenovať učebné figúry – situácie a následne reflektovať svoju výučbu.

Stručná osnova predmetu:

1. K problému diagnostikovania a odkrývania žitého prítomného vzťahu žiačok a žiakov k minulosti.
2. Minulosť – prítomnosť – budúcnosť ako časová štruktúra sveta.
3. Reflektované narábanie s kategóriami času, priestoru, spoločnosti, hospodárstva, vlády, moci, zmeny a kontinuity, reality a fikcie, správneho a nesprávneho.
4. Podpora spôsobilosti temporalizovať a dimenzionalizovať historické udalosti, diferenciácia schopnosti žiačok a žiakov hovoriť „my“ o rôznych skupinách v perspektíve času, rozpoznať a problematizovať sociálne rozdiely a formy vládnutia v danej spoločnosti, uvažovať o premenlivosti javov, odbúravanie legiend a mýtov a rozlišovať medzi súčasnými a historickými normami.
5. Cieľovo orientovaná činnosť, aktívne plánovanie učiteľa dejepisu a jeho orientácia v štruktúre učebných cieľov.
6. Spôsobilosť učiteľa kognitívne rozlišovať a kognitívne odstupňovať podľa náročnosti učebných cieľov, učebné úlohy a otázky a testové úlohy.
7. Teoretické východisko – Bloomova taxonómia (1956, 2001)

8. Didaktická analýza tematického celku učiva (analytické vymedzenie jednotlivých významov tematického celku, analýza štruktúry učebných cieľov, metodická analýza)
9. Problém vnútornej štruktúry učebného obsahu – teoretické východisko Jerome Bruner, prakticky metódy a formy práce vo výučbe orientovanej na vnútornú štruktúru
10. Metodické princípy výučby dejepisu
11. Aranžovanie učebných ciest – metód dejepisnej výučby
12. Inscenovanie učebných figúr, učebných situácií.
13. Problém reflexie učiteľovej výučby i učenia sa jeho žiačok a žiakov.

Odporučaná literatúra:

Uvedená literatúra je k dispozícii študentkám a študentom v Historickom seminári alebo v ústrednej knižnici.

KRATOCHVIL, Viliam. Metafora stromu ako model didaktiky dejepisu. K predpokladom výučby. Bratislava : Raabe, 2019. ISBN 978-80-8140-365-1.

KRATOCHVÍL, Viliam. Modely na rozvíjanie kompetencií žiakov. K transformácii vzťahu histórie a školského dejepisu. Bratislava : Stimul, 2004. ISBN 80-88982-94-4.

MAREŠ, Jiří. Pedagogická psychologie. Praha : Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0174-8.

PETTY, Geof. Moderní vyučování. Praha : Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0367-4.

VÁGNEROVÁ, Marie. Dětství a dospívání. Praha : Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 425

A	ABS	B	C	D	E	FX
30,12	0,0	28,71	29,41	9,65	1,41	0,71

Vyučujúci: Mgr. Ján Machaj, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-muDE-191/00	Názov predmetu: Didaktika dejepisu 2
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety: FiF.KVD/A-muDE-190/00 - Didaktika dejepisu 1

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študentky a študenti pokračujú s didaktickou rekonštrukciou učebného obsahu. Didaktická analýza tematického celku v dvojsemestrálnej práci bude klasifikovaná.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študentky a študenti majú klúčové kompetencie, ktoré spolu vytvárajú hlavné predpoklady k ich výučbe dejepisu na jednotlivých typoch škôl. Ide predovšetkým o spôsobilosť vymedziť hlavné kategórie, podstatné znaky výučby dejepisu, ďalej spôsobilosť vykonávať cieľovo orientačnú činnosť, aktívne pracovať so štruktúrou učebných cieľov a kognitívne ich rozlišovať a odstupňovať. Ďalšou ich spôsobilosťou, ktorou disponujú, je aranžovať učebné cesty – metódy a na ich základe napokon inscenovať učebné figúry – situácie a následne reflektovať svoju výučbu.

Stručná osnova predmetu:

1. K problému diagnostikovania a odkrývania žitého prítomného vzťahu žiačok a žiakov k minulosti.
2. Minulosť – prítomnosť – budúcnosť ako časová štruktúra sveta.
3. Reflektované narábanie s kategóriami času, priestoru, spoločnosti, hospodárstva, vlády, moci, zmeny a kontinuity, reality a fikcie, správneho a nesprávneho.
4. Podpora spôsobilosti temporalizovať a dimenzionalizovať historické udalosti, diferenciácia schopnosti žiačok a žiakov hovoriť „my“ o rôznych skupinách v perspektíve času, rozpoznať a problematizovať sociálne rozdiely a formy vládnutia v danej spoločnosti, uvažovať o premenlivosti javov, odbúravanie legiend a mýtov a rozlišovať medzi súčasnými a historickými normami.
5. Cieľovo orientovaná činnosť, aktívne plánovanie učiteľa dejepisu a jeho orientácia v štruktúre učebných cieľov.
6. Spôsobilosť učiteľa kognitívne rozlišovať a kognitívne odstupňovať podľa náročnosti učebných cieľov, učebné úlohy a otázky a testové úlohy.
7. Teoretické východisko – Bloomova taxonómia (1956, 2001)

8. Didaktická analýza tematického celku učiva (analytické vymedzenie jednotlivých významov tematického celku, analýza štruktúry učebných cieľov, metodická analýza)
9. Problém vnútornej štruktúry učebného obsahu – teoretické východisko Jerome Bruner, prakticky – metódy a formy práce výučby dejepisu orientovanej na vnútornú štruktúru učebného obsahu
10. Metodické princípy výučby dejepisu
11. Aranžovanie učebných ciest – metód dejepisnej výučby
12. Inscenovanie učebných figúr, učebných situácií.
13. Problém reflexie učiteľovej výučby i učenia sa jeho žiačok a žiakov.

Odporučaná literatúra:

Uvedená literatúra je k dispozícii študentkám a študentom v Historickom seminári alebo ústrednej knižnici.

KRATOCHVIL, Viliam. Metafora stromu ako model didaktiky dejepisu. K predpokladom výučby. Bratislava : Raabe, 2019. ISBN 978-80-8140-365-1.

KRATOCHVÍL, Viliam. Modely na rozvíjanie kompetencií žiakov. K transformácii vzťahu histórie a školského dejepisu. Bratislava : Stimul, 2004. ISBN 80-88982-94-4.

MAREŠ, Jiří. Pedagogická psychologie. Praha : Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0174-8.

PETTY, Geof. Moderní vyučování. Praha : Portál 2013. ISBN 978-80-262-0367-4

VÁGNEROVÁ, Marie. Dětství a dospívání. Praha : Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 406

A	ABS	B	C	D	E	FX
54,19	0,0	22,66	10,84	4,93	4,43	2,96

Vyučujúci: Mgr. Ján Machaj, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
EBF/E-2-UN-018/22

Názov predmetu:
Didaktika náboženskej výchovy

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3., 4..

Stupeň štúdia: II.

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Štátnej skúšku môže študent vykonať:

- a) po získaní minimálne takého počtu kreditov, aby po získaní kreditov za úspešné absolvovanie štátnych skúšok dosiahol potrebný počet kreditov na riadne skončenie štúdia,
- b) po úspešnom absolvovaní povinných predmetov, povinne voliteľných predmetov a výberových predmetov v skladbe určenej študijným programom,
- c) po splnení povinností študenta vyplývajúcich z § 71, ods. 3 písm. b zákona o vysokých školách,
- d) ak nie je proti nemu vedené disciplinárne konanie.

Úspešné absolvovanie predmetu štátnej skúšky je jednou z podmienok úspešného absolvovania študijného programu. Predmet štátnej skúšky hodnotí komisia pre štátne skúšky klasifikačnými stupňami A až FX. O hodnotení štátnej skúšky alebo jej súčasti rozhoduje skúšobná komisia konsenzuálne. Ak skúšobná komisia nedospeje ku konsenzu, o hodnotení štátnej skúšky alebo jej súčasti sa rozhoduje hlasovaním.

V zmysle platného študijného poriadku UK termíny štátnych skúšok stanovuje dekan v súlade s fakultným harmonogramom štúdia. Študent sa prihlasuje na štátnu skúšku prostredníctvom akademického informačného systému AIS2 v zmysle aktuálneho harmonogramu akademického roka.

Študent má nárok na jeden riadny a dva opravné termíny štátnej skúšky. Riadny termín je ten, na ktorý sa študent prihlásil prvýkrát v termíne stanovenom pre štátne skúšky. Ak bol študent na riadnom termíne štátnej skúšky hodnotený známkou FX, opravné termíny štátnej skúšky môže študent vykonať

- a) v nasledujúcich termínoch na konanie štátnych skúšok v príslušnom akademickom roku alebo
- b) v termínoch na konanie štátnych skúšok v niektorom z nasledujúcich akademických rokov v súlade s § 65, ods. 2 zákona o vysokých školách.

Ak sa študent nemôže z vážnych dôvodov zúčastniť na termíne štátnej skúšky, na ktorý sa prihlásil, je povinný písomne sa ospravedlniť predsedovi skúšobnej komisie vopred alebo najneskôr do troch pracovných dní po termíne štátnej skúšky alebo jej súčasti, ak existovali väžne prekážky, ktoré mu bránili ospravedlniť sa vopred. Ak sa študent bez ospravedlnenia nedostaví na štátnu skúšku alebo jej súčasť v určenom termíne, alebo ak predseda skúšobnej komisie jeho ospravedlnenie neuzná, z daného termínu štátnej skúšky je hodnotený známkou FX.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:

Študent má poznatky o špecifikách vyučovania náboženskej výchovy, o pedagogických dokumentoch, učebniciach a vyučovacích metódach využívaných na hodinách náboženskej výchovy.

Absolvent je spôsobilý aplikovať získané poznatky poznatky v školskej praxi, vie sa zapojiť do tvorby didaktických a popularizačných diel.

Vo väzbe na relevantné predmety praktickej teológie je schopný preukázať schopnosť používať predovšetkým hermeneutické, katechetické, didaktické a pastorálne koncepty v teologickom hodnení a výkone praktických úloh učiteľa náboženskej výchovy.

Má vedomosti a skúsenosti v oblasti metodológie výskumu v edukačných vedách všeobecne a v rámci didaktiky svojich predmetových špecializácií náboženská výchova.

V oblasti predmetovej aprobácie náboženská výchova získava vedomosti i zručnosti, ktoré mu umožňujú samostatne plánovať a realizovať a evaluovať vyučovanie predmetu náboženská výchova na všetkých stupňoch a typoch škôl.

Stručná osnova predmetu:

- Dostavenie sa na prihlásený termín štátnej skúšky podľa harmonogramu/zaradenie v AIS2 stanoveného,
- vytiahnutie otázky z predmetu štátnej skúšky,
- príprava ústnej odpovede na zadanú otázku v trvaní 15 min. V prípade konania štátnej skúšky dištančou formou, študent odpovedá bez prípravy.
- študent je pripravený viest' syntetizujúci dialóg so skúšobnou komisiou,
- ukončenie odpovede, rozhodovanie skúšobnej komisie o výsledkoch štátnej skúšky, ktoré sa na verejnom zasadnutí skúšobnej komisie,
- vyhlásenie výsledkov štátnej skúšky.

Priebeh štátnej skúšky a vyhlásenie jej výsledkov sú verejné

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

1. Didaktika náboženskej výchovy ako vedná disciplína a jej spoločenské výzvy

- Charakteristika didaktiky náboženskej výchovy v kontexte pedagogiky a praktickej teológie.
- Vzťah k iným vedám (psychológia, sociológia).
- Spoločenské výzvy a aktuálnosť náboženskej didaktiky v meniacom sa svete.
- Úlohy, ciele a význam didaktiky v procese náboženskej výchovy.
- Význam Komenského a jeho princípy v súčasnej didaktike.

2. Žiak, učiteľ a ich vzájomný vzťah v náboženskej výchove

- Kto je žiak v náboženskej výchove – analýza osobnosti, motivácia, aktívna účasť na vyučovaní.
- Generačné špecifiká (Generácia Z, alfa) a ich vplyv na vyučovanie.
- Kto je učiteľ, jeho kompetencie a úloha vo formovaní identity žiaka.
- Vzťah učiteľ–žiak, dynamika triedy, sociogram, reakcia školy na rozdiely medzi žiakmi (nadání, znevýhodnení, žiaci iného etnika).
- Zásady individuálneho prístupu a komplexného rozvoja osobnosti žiaka.

3. Ciele, metódy a médiá vo vyučovaní náboženstva

- Formulácia cieľov vyučovania náboženstva (poznávacie, hodnotové, postojové).
- Prehľad a charakteristika metód (napr. korelačná metóda, symbolová didaktika, estetická paradigma).
- Výber a využitie didaktických médií a učebných textov v náboženskej výchove.
- Etika vo vyučovaní náboženstva – zásady vedeckosti, spojenia teórie a praxe, uvedomelosti a aktivity, názornosti, primeranosti a sústavnosti.

4. Organizačné formy a alternatívne prístupy vo vyučovaní náboženskej výchovy

- Organizačné formy vyučovania: individuálne, hromadné (frontálne), skupinové, kooperativne, tímové, otvorené vyučovanie.
- Projektové učenie a jeho realizácia – plánovanie, priebeh, vyhodnotenie, klady a záporu projektového vyučovania.
- Diferencované vyučovanie – vnútorná a vonkajšia diferenciácia, prostriedky diferenciácie.

- Prispôsobenie vyučovania individuálnym potrebám a záujmom žiakov.
5. Náboženská výchova ako pomoc pri utváraní identity a hodnotového systému žiaka
- Vplyv vyučovania náboženstva na formovanie osobnej, sociálnej a náboženskej identity žiaka.
 - Úloha symbolov, estetiky a korelácie v procese učenia.
 - Prepojenie školy s rodinou, komunitou a mimoškolským prostredím.
 - Význam náboženskej výchovy pre rozvoj zodpovednosti, tolerancie, spolupráce a vnútornej disciplíny.

Odporučaná literatúra:

Literatúra k jednotlivým relevantným predmetom študijného plánu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Dátum poslednej zmeny: 07.05.2025

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
EBF.KPT/E-2-UN-001/16

Názov predmetu:
Didaktika vyučovania náboženstva

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období

V priebehu semestra študent absoluuje priebežný test s váhou na celkovom hodnotení 40%, v skúškovom období záverečný test s váhou na celkovom hodnotení 60%. Pre získanie hodnotenia E a vyšie je potrebné vypracovať obidva testy na 60% a viac. Študent vypracuje a prezentuje počas semestra jeden referát na tému určenú prednášajúcim.

Stupnica hodnotenia: 100 – 92% - A; 91 – 84 % - B; 83 – 76 % - C; 75 – 68 % - D; 67 – 60 % - E.

Výsledky vzdelávania:

Študent absolovaním kurzu získa základné poznatky z náboženskej didaktiky. Kurz pomáha študentom rozvíjať schopnosť aplikácie teórie do praxe, napomáha k rozvoju didaktického myšlenia a získavaniu didaktických zručností pri uvádzaní teoretických poznatkov z jednotlivých teologických disciplín do praxe.

Stručná osnova predmetu:

1. Náboženská didaktika ako vedná disciplína
2. Spoločenské výzvy vednej disciplíny
3. Vyučovanie náboženstva ako pomoc pre utváranie identity
4. Estetická paradigma v náboženskej pedagogike
5. Symbolová didaktika
6. Ciele vo vyučovaní náboženstva
7. Metóda korelácie v náboženskej didaktike
8. Etika pri vyučovaní náboženstva
9. Projektové učenie sa
10. Metódy a médiá v náboženskej pedagogike
11. Učebnice a učebné texty v náboženskej výchove

Odporučaná literatúra:

Muchová, Ľudmila, 2000, Cíle a cesty k hlubšímu lidství. Petrinum. 248 s. ISBN: 978-80-87900-05-5

Muchová, Ľudmila, 1994, Úvod do náboženské pedagogiky; Olomouc: Matice cyrilometodejská, 245 s.

Muchová, Ľudmila, 2005, Vyslovit nevysloviteľné, Brno: CDK, 248 s. ISBN: 80-7325-075-6

Benka, Jozef, 2013, Didaktika náboženstva. (skriptum – rukopis), Bratislava: Evanjelická bohoslovecká fakulta, 26 s.

Pasch, Marvin et al. 2005, Od vzdelávacího programu k vyučovací hodině. Jak pracovat s kurikulem. Praha: Portál, s. 460, ISBN: 8073670542

Grethlein, Christian, 2005, Fachdidaktik Religion: Evangelischer Religionsunterricht in Studium und Praxis, Geottinngen: Vandenhoeck&Ruprecht, 348 s., ISBN 3-525-03609-4

Schmalfuss, R. Pertsch, R., 1987, Methoden im Religionsunterricht; Ideen, Anregungen, Modelle; München, 238 s. ISBN: 3532620626

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
33,33	0,0	16,67	33,33	16,67	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Katarína Valčová, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 02.06.2022**Schválil:** prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: EBF.KST/E-2-UN-002/16	Názov predmetu: Dogmatika pre učiteľov 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 42 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: ukončenie v skúškovom období, ústna skúška – 100% Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100	
Výsledky vzdelávania: Študent spozná a osvojí si základné teologické loci: nielen evanjelickej, ale i ostatnej kresťanskej dogmatiky. Bude informovaný o biblických prameňoch. Naučí sa teoretické nástroje umožňujúce pochopenie a interpretáciu kresťanského učenia. Po absolvovaní kurzu bude schopný samostatne teologicky uvažovať, vyhodnocovať teologické systémy a zaujímať k nim stanoviská.	
Stručná osnova predmetu: Pojem dogma a úloha dogmatiky – delenie dogmatiky – učenie o Bohu – dôvody Božej existencie – Trojjediný Boh – stvorenie sveta – stvorenie človeka – teodicea	
Odporučaná literatúra: ANSELM z Canterbury: 1990. Proslogion, In: Fides Quarens Intellectum, s. 35-67. Praha: Kalich. AUGUSTÍN: 1997, Vyznania, kap. X-XIII. Bratislava: Lúč. AUGUSTÍN: 2005. Boží štát, 1. zv. knihy VIII-XII. Trnava: SSV. AULÉN, G.: 1994, Kresťanská viera v Bohu v meniacom sa svete, s. 1-62. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. BAYER, O.: 1999. Život z viery, Polárka. KASPER, W.: 1996. Dogma pod Božím slovom, s. 16-54. Praha: Vyšehrad. KUSCHEL, K.– J.: 1995. Teologie 20. století. Antologie, s. 49-57, 136-138, 151-157, 300-306, 317-327. Praha: Vyšehrad. LUTHER, M.: 1990. Výklad Arcipastierskej modlitby, In: Výber zo spisov, zost. J. Michalko s. 125-164., Liptovský Mikuláš: Tranoscius. NEUNER, J. a ROSS, H.: 1995. Viera Cirkvi v úradných dokumentoch jej Magistéria, s. 31-35, 94-98, 145-149. Dobrá kniha POEHLMANN, H. G.: 2002. Kompendium evangelické dogmatiky, s. 1-195. Jihlava: Mlýn.	

TILLICH, P., 2009. Systematická teológia, s. 141- 259 a 629-639. Liptovský Mikuláš: Tranoscius.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	16,67	0,0	33,33	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PhDr. Miloš Klátik, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

EBF.KST/E-2-UN-004/16

Názov predmetu:

Dogmatika pre učiteľov 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporečaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 3 **Za obdobie štúdia:** 42

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporečaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

ukončenie v skúškovom období, ústna skúška – 100 %

Výsledky vzdelávania:

Študent si osvojí základnú teologickú terminológiu a príslušné teologické, dogmatické loci. Získa schopnosť kriticky teologicky uvažovať v rámci evanjelickej myšlienkovej tradície a vstupovať do ekumenického diskurzu z inými cirkevnými tradíciami. Študent identifikuje biblické pramene súčasného dogmatického učenia evanjelických cirkví. Osvojí si teoretické nástroje, umožňujúce pochopenie a interpretáciu kresťanského učenia v kontexte súčasného myšlienkového sveta. Študent je schopný samostatne teologicky uvažovať, vyhodnocovať teologické systémy a zaujímať k nim stanoviská.

Stručná osnova predmetu:

Hamartológia a antropológia - "Dejinný Ježiš" a "Kristus viery" - Kristológia - Kristove dielo - Teórie ospravedlnenia – milosť a viera.

Odporečaná literatúra:

PÖHLMANN, Horst Georg. 2002. Kompendium evangelické dogmatiky. Praha: Mlýn. 434 s.

ISBN: 80-86498-02-6

BATKA, Ľubomír. 2017. Dogmatika II. 1. vyd. Bratislava: EBF UK v Bratislave. ISBN: 978-80-88827-51-1

NEUNER, Josef a Heinrich ROOS. 1995. Viera cirkvi v úradných dokumentoch jej magistéria. Bratislava: Dobrá kniha. ISBN: 80-7141-072-1

Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre cirkevných dejín:

HINLICKY, Paul. 2002. Čítanka z dejín dogiem. I. diel. Bratislava: EBF UK. 215 s.

LANE, Tony. 1996. Dějiny křesťanského myšlení. Praha: Návrat domů. 288 s. ISBN 80-85495-47-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	0,0	0,0	16,67	16,67	0,0

Vyučujúci: Mgr. Pavel-Andrei Prihracki, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 02.06.2022**Schválil:** prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: EBF.KST/E-2-UN-009/16	Názov predmetu: Dogmatika pre učiteľov 3
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 3 Za obdobie štúdia: 42 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 4	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: ukončenie v skúškovom období V priebehu semestra je študent povinný odovzdať písomnú prácu na vopred zadanú tému v rozsahu maximálne 7 normostrán A4 (max. 20 bodov), absolvuje písomný test (max. 30 bodov), hodnotená je aj študentova príprava na hodiny (max. 20 bodov) a v závere študent absolvuje aj ústnu skúšku (max. 30 bodov). Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 90 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 80 bodov, na hodnotenie C najmenej 70 bodov, na hodnotenie D najmenej 60 bodov a na hodnotenie E najmenej 50 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý spolu získa menej ako 50 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Po úspešnom absolvovaní predmetu študent sumarizuje znalosti z oblasti pneumatológie i ekleziológie. Študent pozná rôzne formy pôsobenia Ducha Svätého a chápanie v jednotlivých kresťanských cirkvách. Študent pozná učenie Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania o Duchu Svätom a konfrontuje ho s učením iných cirkví.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do pneumatológie, Svätá Trojica, Duch Svätý ako božská osoba, Duch Svätý v Starej zmluve, Duch Svätý v Novej zmluve, Duch Svätý ako Paraklétos, Pôsobenie Ducha Svätého, Dary Ducha Svätého, Duch Svätý a cesta spásy, Duch Svätý a cirkev, Úvod do ekleziológie, Sviatosti.	
Odporučaná literatúra: BÁNDY, Juraj. 1998. Apoštolské vyznanie. Bratislava: EBF UK. BIBLIA, 1999. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 1081 s. ISBN 80-7140-182-X. KLÁTIK, Miloš. 2004. Základy dogmatiky. Bratislava: UK v Bratislave. 130 s. ISBN 80-223-1932-5. KLÁTIK, Miloš. 2004. Všeobecné kňazstvo pokrstených veriacich. Bratislava: ZH System. 183 s. ISBN 80-969110-6-6. McGRATH, Alister. 2014. Dějiny křesťanství – Úvod. Praha: Volvox Globator. 599 s. ISBN 978-80-7511-081-7.	

- MOLNÁR, Amedeo, ŘÍČAN, Rudolf. 2008. Dvanáct století církevních dějin. Praha: Kalich. 415 s. ISBN 978-80-7017-064-9.
- KARFÍKOVÁ, L. ŠPINKA, Š. (eds.). 1999. Pán a dárce života: Setkání s Duchem svatým v Novém zákoně a křesťanské tradici. Brno: CDK.
- PÖHLMANN, H. G. 2016. Kompendium evangelické dogmatiky. Jihlava: Mlýn. 435 s.. ISBN978-80-86498-57-7.
- RAHNER, Karl. VORGRIMLER, Herbert. 2009. Teologický slovník. Praha: Vyšehrad. ISBN 978-80-7021-934-8
- TILLICH, Paul. 2009. Systematická teológia. Liptovský Mikuláš: Tranoscius.
- VÍZNER, Oto. ed., 1992. Kniha svornosti. Symbolické knihy evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 377 s. ISBN 80- 7140-002-5.
- Literatúra poskytnutá vyučujúcim na Katedre cirkevných dejín:
- DOLISTA J.: 2002. Věřím v Ducha svatého. Praha: Karmelitánské nakladatelství.
- MICHALKO, Ján. 1982. Dogmatika. Liptovský Mikuláš: Tranoscius.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	16,67	16,67	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PhDr. Miloš Klátik, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-841/25	Názov predmetu: Európske menšiny v mestskom priestore: vzájomné uznanie, sociálna inkluzia a pocit spolupatričnosti
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 2d / 2d

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 5

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II., III.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na prednáškach, workshopoch, stretnutiach so zástupcami menšína a návštevách významných centier týchto skupín v Postupime a Berlíne, ktoré sa budú konať v rámci Letnej školy organizovanej Moses Mendelssohn Zentrum v spolupráci s inštitúciami: Centrum pro studium holokaustu a židovské literatúry (Filozofická fakulta Univerzity Karlovej), Instytut Bliskiego i Dalekiego Wschodu (Jagelonska Univerzita v Krakove), Birkbeck College (University of London) a Univerzita Komenského v Bratislave. Letná škola sa bude konať v Postupime 9. - 12.9.2025
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

- Spoznávanie menšína (židovskej, muslimskej a rómskej) v Postupime a Berlíne.
- Pochopenie ich vzťahov so širšou spoločnosťou a spôsobu, akým sú vnímané.
- Identifikácia hlavných prekážok a podporných faktorov pre medzikultúrny a medzináboženský dialóg (alebo trialog) medzi týmito tromi vybranými menšinami.
- Preskúmanie predsudkov a rastúcich proti-menšinových nálad.

Stručná osnova predmetu:

Konkrétny program bude k dispozícii na začiatku letnej školy v Postupime

Odporučaná literatúra:

Odporučaná literatúra a pramene budú k dispozícii na začiatku letnej školy v Postupime

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.05.2025

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-834/00	Názov predmetu: Exkurzia 4
---	--------------------------------------

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: exkurzia

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 1d

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na exkurzii. Konkrétny podmienky podľa špecifikácie vybranej exkurzie. Náklady spojené s realizáciou exkurzie si hradí študent sám.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má po absolvovaní exkurzie ucelenú predstavu o konkrétej historickej udalosti spojenej s miestom exkurzie, prehľbi si svoje doterajšie poznatky o priebehu konkrétej historickej udalosti na tvári miesta, prípadne sa zoznámi s chodom a funkciou vybranej inštitúcie.

Stručná osnova predmetu:

Jednodenná exkurzia v rámci územia Slovenska alebo mimo územie republiky. Vypisujú v priebehu semestra jednotliví učitelia katedier.

Odporučaná literatúra:

Literatúru môže odporučiť vyučujúci podľa zamerania exkurzie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 118

A	ABS	B	C	D	E	FX
83,9	13,56	0,0	0,0	0,0	0,0	2,54

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD., Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-834/24

Názov predmetu:
Exkurzia 4

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: exkurzia

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 1d

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na exkurzii. Konkrétny podmienky podľa špecifikácie vybranej exkurzie. Náklady spojené s realizáciou exkurzie si hradí študent sám.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má po absolvovaní exkurzie ucelenú predstavu o konkrétej historickej udalosti spojenej s miestom exkurzie, prehľbi si svoje doterajšie poznatky o priebehu konkrétej historickej udalosti na tvári miesta, prípadne sa zoznámi s chodom a funkciou vybranej inštitúcie.

Stručná osnova predmetu:

Jednodenná exkurzia v rámci územia Slovenska alebo mimo územie republiky. Vypisujú v priebehu semestra jednotliví učitelia katedier.

Odporučaná literatúra:

Literatúru môže odporučiť vyučujúci podľa zamerania exkurzie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD., Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.05.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-835/24

Názov predmetu:
Exkurzia 5

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: exkurzia

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 5d

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť. Konkrétne podmienky podľa špecifikácie vybranej exkurzie. Náklady spojené s realizáciou exkurzie si hradí študent sám (cesta, strava, vstupné). Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú po absolvovaní exkurzie ucelenú predstavu o historických udalostiach spojených s vybraným regiónom alebo miestami exkurzie, prípadne si prehľbia svoje doterajšie poznatky o priebehu konkrétnych historických udalostiach

Stručná osnova predmetu:

Viacdenná exkurzia v rámci územia Slovenska alebo mimo územie republiky. Vypisujú v priebehu semestra jednotliví učitelia katedier.

Odporučaná literatúra:

odporučanú literatúru môže odporučiť vyučujúci podľa zamerania exkurzie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD., Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.05.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-835/00	Názov predmetu: Exkurzia 5
---	--------------------------------------

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: exkurzia

Odporečaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 5d

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporečaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť. Konkrétne podmienky podľa špecifikácie vybranej exkurzie. Náklady spojené s realizáciou exkurzie si hradí študent sám (cesta, strava, vstupné). Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú po absolvovaní exkurzie ucelenú predstavu o historických udalostiach spojených s vybraným regiónom alebo miestami exkurzie, prípadne si prehľbia svoje doterajšie poznatky o priebehu konkrétnych historických udalostiach

Stručná osnova predmetu:

Viacdenná exkurzia v rámci územia Slovenska alebo mimo územie republiky. Vypisujú v priebehu semestra jednotliví učitelia katedier.

Odporečaná literatúra:

odporúčanú literatúru môže odporučiť vyučujúci podľa zamerania exkurzie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 145

A	ABS	B	C	D	E	FX
81,38	6,21	10,34	0,69	0,0	0,0	1,38

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD., Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-829/24	Názov predmetu: Feministické hnutia v svetových dejinách
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Práca na hodine 50%, prezentácia 50% Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Cieľom kurzu je poskytnúť študentom komplexné pochopenie histórie a rôznorodosti feministických hnutí. Študenti sa naučia analyzovať a kriticky hodnotiť rôzne prístupy k feminizmu v kontexte rôznych historických, sociálnych a kultúrnych rámcov. Kurz tiež podporí schopnosť študentov diskutovať o vplyvoch a prínosoch týchto hnutí na súčasnú spoločnosť a ich globálny dosah. Nakoniec budú študenti schopní identifikovať kľúčové postavy, udalosti a literatúru spojené s rôznymi druhmi feminismov a ich vývojom.	
Stručná osnova predmetu: 1. Úvod do feministických hnutí a teórií 2. Protofeminizmus – zárodky feminizmu do roku 1789 3. Individualistický vs. Vztahový feminismus 4. Kresťanský feminismus 5. Islamský feminismus 6. Černošský feminismus a afroamerické feministické hnutie 7. Chicana a Latina feminismus 8. Feminizmus v Ázii 9. Marxistický feminismus 10. Ekofeminizmus a Queer feminismus	
Odporučaná literatúra: DELAP, Lucy. Feminisms. A Global History. London: Penguin Books, 2021. EVANS, Richard J. The Feminists: Women's Emancipation Movements in Europe, America and Australasia, 1840-1920. London: Barnes & Noble, 1977. HARDING, Sandra. Feminism and Methodology. Bloomington: Indiana University Press, 1988. LERNER, Gerda. The Creation of Feminist Consciousness: From the Middle Ages to Eighteen-seventy. Oxford: Oxford University Press, 1993.	

- LÓRÁND, Zsófia The Feminist Challenge to the Socialist State in Yugoslavia, London: Palgrave Macmillan, 2018.
- OFFEN, Karen. European Feminisms, 1700-1950: A Political History. Redwood City: Stanford University Press, 2000.
- OWENS, Patricia – RIETZLER, Katharina eds. Women's International Thought: A New History. Cambridge: Cambridge University Press, 2021.
- SCOTT, Joan W. Only Paradoxes to Offer: French Feminists and the Rights of Man. Cambridge: Harvard University Press, 1996.
- SMITH, Hilda L. – CARROLL, Berenice A. eds. Women's Political and Social Thought: An Anthology. Bloomington: Indiana University Press, 2000.
- SAVAGE, Barbara D. et al. Toward an Intellectual History of Black Women. Chapel Hill: The University of North Carolina Press, 2015.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Dorota Tóthová

Dátum poslednej zmeny: 30.05.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-163/00	Názov predmetu: Hgr: Slovenská historiografia 1. polovice 19. storočia
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študent/ka je hodnotený na základe priebežnej práce i záverečných výsledkov. Priebežná časť tvorí 60% hodnotenia. Na jej splnenie je študent povinný priebežne sa pripravovať na semináre, čítať vopred stanovené odborné texty a aktívne sa zapájať do diskusie počas jednotlivých seminárov. Pre úspešné dosiahnutie zvyšných 40% bude študent musieť napísat a odprezentovať krátku záverečnú prácu, ktorej forma, rozsah, téma a ostatné detaile budú špecifikované na začiatku semestra. Študent/ka nebude ohodnotený/á bez odovzdania záverečnej práce. Akceptované sú maximálne 2 absencie počas semestra. Presný priebeh s detailnejším zoznamom lektúr, ako aj termín odovzdania a odprezentovania záverečnej práce bude oznámený na začiatku semestra.

Klasifikačná stupnica v percentách:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 60/40

Výsledky vzdelávania:

Študent/ka po absolvovaní predmetu disponuje rozšíreným obrazom o historiografii 1. polovice 19. storočia. Ďalej disponuje vedomosťami o klúčových vývinových tendenciach a trendoch, historických pojmoch, osobnostiach a základných historiografických otázkach predmetného obdobia.

Stručná osnova predmetu:

1. Stručná rekapitulácia slovenskej historiografie pred rokom 1800.
2. Spoločensko-politickej situácia v 1. pol. 19. storočia. Klúčové udalosti.
3. Historizmus a história v službách národných hnutí. Vnímanie národných dejín.
4. História a historizmus v diele B. Tablica a J. Palkoviča. Dejiny literatúry.
5. Prístup, metódy (heuristika, pramenná báza, kritika prameňa, etymológia)

6. Tri prístupy: F. Palacký – P. J. Šafárik – J. Kollár. Zhody a rozdiely. Osvetová činnosť. Témy.
7. Historické dielo F. Palackého (do r. 1850)
8. Historické dielo P. J. Šafárika. Vývoj názorov po Slovanské starožitnosti.
9. Historické dielo J. Kollára. Slávy dcera. Zdroje, ciele, možnosti.
10. História a historizmus generácie štúrovcov. Vnímanie národných dejín.
12. Zhodnotenie historiografie 1 pol. 19. st a jej prínos pre nasledujúce obdobia.

Odporučaná literatúra:

1. HUČKO, Ján. K problematike dejepisných snáh štúrovcov. In: Zborník Filozofickej Fakulty Univerzity Komenského Historica XXXI, Bratislava: Filozofická fakulta UK, 1980, s. 65-89.
 2. PODOLAN, Peter. Aspekty slovenskej historiografie generácie Jána Kollára a Pavla Jozefa Šafárika. In: Forum historiae [online]. Bratislava: Historický ústav Slovenskej akadémie vied, 2007, roč. 1, č. 1, s. 21-33. [cit. 2021-10-20] Dostupné na: <https://www.forumhistoriae.sk/sites/default/files/podolan1.pdf>.
 3. TIBENSKÝ, Ján. Slovenská historiografia v období počiatkov slovenského národného obrodenia. Historický časopis. 1980, roč. 28, č. 4, s. 531-553.
 5. PODOLAN, Peter. Odkaz Jána Kollára slovenskej historiografii. In: Štúdie k jubileu Jána Kollára. Historia nova 5. [online]. Bratislava: Stimul, 2012, s. 43-51 [cit. 2021-10-20] Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/ksd/h/Hino5d.pdf.
- Doplňková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 124

A	ABS	B	C	D	E	FX
29,03	0,0	16,13	28,23	13,71	12,9	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD., prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.05.2025

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-160/00

Názov predmetu:
Hgr: Staršia slovenská historiografia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Vyžaduje sa aktivita počas semestra spočívajúca v systematickej domácej príprave. Tá pozostáva z čítania zadaných textov prameňov a vedeckej literatúry, nevyhnutnej pre absolvovanie kurzu.

Poslucháči počas semestra prednesú krátke referáty (cca. 20 min.) zamerané na diela staršej slovenskej historiografie.

Hodnotenie je 100% priebežné.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolvent kurzu získava prehľad slovenského historického myslenia a jeho rozvíjania sa od stredoveku po súčasnosť.

Absolvent kurzu obsiahne a rozoznáva základné vývinové tendencie najstaršej slovenskej historiografie. Súčasne získava základy kritického historického myslenia. Dokáže pracovať s prameňmi, kriticky hodnotiť ich obsah účel vzniku. Po absolvovaní kurzu študenti poznajú základné diela k slovenským dejinám (kroniky, letopisy, hagiografické pramene, staršiu historiografiu 17. - 19. storočia. Tieto poznatky sú schopní uplatniť napríklad pri zostavovaní svojich seminárnych či záverečných prác.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie: Oboznámenie sa s podmienkami absolvovania kurzu a udelenia kreditov. Obsah kurzu.
2. Moravsko-panónske legendy a Proglas.

3. Svätoplukovská a svätoštefanská legenda a jej vývoj v priebehu dejín Slovenska.
 4. Uhorské stredoveké kroniky.
 5. Uhorské stredoveké letopisy.
 6. Uhorské stredoveké Legendy a ich význam pre uhorskú štátosť?
 7. Zahraničné naračné pramene a slovenské dejiny.
 8. Barokový slavizmus I (Jakub Jakobeus, Daniel Sinapius Horčička).
 9. Barokový slavizmus II (Martin Svätojánsky, Ján Baltazár Magin).
 10. Barokový slavizmus III. (Juraj Sklenár, Juraj Papánek).
 11. Barokový slavizmus IV. (Samuel Timon a Juraj Fándly).
 12. Záverečné stretnutie - vyhodnotenie semestra a aktivity študentov v jeho vyučbovej časti.
- Uzatvorenie hodnotení.

Odporečaná literatúra:

- SOPKO, Július (ed.). Kroniky stredovekého Slovenska. Budmerice: Rak, 1995. ISBN 80-85501-06-6
- MARSINA, Richard (ed.). Legendy stredovekého Slovenska. Budmerice: Rak, 1997. ISBN 80-85501-08-02
- TIBENSKÝ, Ján. Chvály a obrany slovenského národa. Bratislava: SVKL - Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1965.
- SEDLÁK, Vinent (ed.). Ján Baltazár Magin: Obrana slávnej župy Trenčianskej a mesta tohože mena. Martin: Matica slovenská, 2002. ISBN 80-7090-672-3
- ďalšie pramene a literatúra budú študentom zadávané priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 111

A	ABS	B	C	D	E	FX
76,58	0,0	17,12	5,41	0,0	0,0	0,9

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Homza, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-069/22

Názov predmetu:
Hgr: Stredoveká ríšska historiografia a stredná Európa

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienkou na úspešné absolvovanie kurzu je pravidelná príprava na jednotlivé semináre, ktorá bude spočívať v čítaní pridelených prameňov ríšskej proveniencie vzťahujúcich sa k dejinám krajín strednej Európy. Na základe domácej prípravy sa očakáva zapájanie sa študentov do diskusie počas seminárov, schopnosť porozumieť prečítanému textu a komparovať ho s inými prameňmi.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolvent kurzu má základný prehľad v naračných pramenných textoch ríšskej proveniencie, ktorých obsah sa dotýka vrcholnostredovekých dejín strednej Európy. Dokáže analyzovať dôvody vzniku jednotlivých stredovekých ríšskych textov, teda čo viedlo autora k ich napísaniu, čím mohol byť pri písaní diela jeho autor ovplyvnený a ako jeho informácie ovplyvnili neskoršiu historiografiu. Absolventi kurzu je schopní pracovať s naračnými pramennými textami nemeckej proveniencie, pochopia kontexty ich vzniku a nadobudnú kompetencie komparovať ich s uhorským, poľskými a českými prameňmi. Poznatky získané na kurze dokáže uplatniť v praxi, napríklad pri písaní svojich seminárnych a diplomových prác. Teoretické vedomosti nadobudnuté na kurze je schopný využívať aj pri absolvovaní iných kurzov, predovšetkým zameraných na obsahovú analýzu prameňov.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodný seminár: oboznámenie sa s cieľom výučby, podmienkami absolvovania, priebehom a základnou literatúrou a prameňmi.

2. Orientácia a práca s databázami originálov ríšskych prameňov k dejinám strednej Európy – Manuscripta, Manuscriptorium, Geschichtsquellen des deutschen Mittelalters, Monasterium a ďalšie.
3. Orientácia a práca s databázami edičných sérií ríšskych prameňov k dejinám strednej Európy – dMGH, CMS, RI a ďalšie.
4. Letopisy I: rakúske letopisy a ich pokračovania – Annales Mellicenses, Annales Admontenses, Annales Gotwicenses a ďalšie.
5. Letopisy II: české letopisy – tzv. Pokračovatelia Kosmovej kroniky českej – Annales Otakarini, Annales Pragenses I – III a ďalšie.
6. Letopisy III: letopisy z ostatných častí Svätej ríše rímskej – Altaišské analý a ďalšie.
7. Kroniky I: rakúske latinsky písané kroniky – Anonymi Leobiensis Chronicum, Chronicum rhythmicum Austriacum, diela Jána z Viktringu, Thomasa Ebendorfera a ďalšie.
8. Kroniky II: rakúske nemecky písané kroniky – diela Jansena Enikela (Weltchronik, Fürstenbuch), Steirische Reimchronik, Österreichische Chronik von den 95 Herrschaften a ďalšie.
9. Kroniky III: české a ostatné ríšske kroniky – Chronicum Aulae Regiae, Die Chronik des Mathias von Neuenburg, Ioannes Vitoduranus a ďalšie.
10. Ďalšie typy prameňov ríšskej proveniencie so vzťahom k dejinám strednej Európy – katalógy, nekrológy, básne a piesne ríšskych Minnesängerov.
11. Diplomatické pramene v prameňoch naračných – problematika preberania listín a listov do kroník a letopisov.
12. Záverečný seminár: zhodnotenie práce študentov, vyhodnotenie splnenia plánu výučby, uzavorenie hodnotení.

Odporúčaná literatúra:

GOMBOS, Ferenc Albin. (ed.). Catalogus fontium historiæ Hungaricæ ævo ducum et regum ex stirpe Arpad descendantium ab anno Christi DCCC usque ad annum MCCCI. I – IV. Busapestini: b. v., 1937 – 1943. (príslušné časti budú poskytnuté vyučujúcim)

KUZMÍK, Jozef. (ed.). Slovník starovekých a stredovekých autorov prameňov a knižných skriptorov so slovenskými vzťahmi. Martin: Matica slovenská, 1983.

PERTZ, Georgius Heinricus et al. Monumenta Germaniae Historica. Scriptores (in Folio) I – XXXIX. Hannoverae: Impensis Bibliopolii Avlici Hahniani, 1826 – 2009. Dostupné na: <https://www.dmgd.de/ss.htm> [cit. 2021-10-16].

PERTZ, Georgius Heinricus et al. Monumenta Germaniae Historica. Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum separatim editi I – LXXXVI. Hannoverae: Impensis Bibliopolii Hahniani, 1871 – 2016. Dostupné na: https://www.dmgd.de/ss_rer_germ.htm [cit. 2021-10-16].

SOMMERLECHNER, Andrea. Stupor mundi? Kaiser Friedrich II. und die mittelalterliche Geschichtsschreibung. Wien: Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften, 1998. ISBN 3-7001-2784-7.

- ďalšia literatúra bude upresnená priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, pasívna znalosť českého, latinského a nemeckého jazyka

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-muHI-987/16	Názov predmetu: História
---	------------------------------------

Počet kreditov: 3

Stupeň štúdia: II.

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Úspešné zodpovedanie vybraných otázok v ústnej odpovedi.

Štátne skúšky môže študent vykonať

- a) po získaní minimálne takého počtu kreditov, aby po získaní kreditov za úspešné absolvovanie štátnych skúšok dosiahol potrebný počet kreditov na riadne skončenie štúdia,
- b) po úspešnom absolvovaní povinných predmetov, povinne voliteľných predmetov a výberových predmetov v skladbe určenej študijným programom,
- c) po splnení povinností študenta vyplývajúcich z § 71, ods. 3 písm. b zákona o vysokých školách,
- d) ak nie je proti nemu vedené disciplinárne konanie.

Úspešné absolvovanie predmetu štátnej skúšky je jednou z podmienok úspešného absolvovania študijného programu. Predmet štátnej skúšky sa hodnotí komisiou pre štátne skúšky klasifikačnými stupňami A až FX. O hodnotení štátnej skúšky alebo jej súčasti rozhoduje skúšobná komisia konsenzuálne. Ak skúšobná komisia nedospeje ku konsenzu, o hodnotení štátnej skúšky alebo jej súčasti sa rozhoduje hlasovaním.

V súlade so znením študijného poriadku fakulty (VP 5/2020, čl. 15) rámcové termíny štátnych skúšok stanovuje dekan a s fakultným harmonogramom štúdia. Katedry sú povinné zverejniť svoje termíny štátnych skúšok na webovej stránke najneskôr 5 týždňov pred ich konaním. Študent sa prihlasuje na štátne skúšky prostredníctvom akademického informačného systému minimálne tri týždne pred termínom jej konania.

Študent má nárok na jeden riadny a dva opravné termíny štátnej skúšky. Riadny termín je ten, na ktorý sa študent prihlásil prvýkrát v termíne stanovenom pre štátne skúšky. Ak bol študent na riadnom termíne štátnej skúšky hodnotený známkou FX, opravné termíny štátnej skúšky môže študent vykonať

- a) v nasledujúcich termínoch na konanie štátnych skúšok v príslušnom akademickom roku alebo
- b) v termínoch na konanie štátnych skúšok v niektorom z nasledujúcich akademických rokov v súlade s § 65, ods. 2 zákona o vysokých školách.

Ak sa študent nemôže z vážnych dôvodov zúčastniť na termíne štátnej skúšky, na ktorý sa prihlásil, je povinný písomne sa ospravedlniť predsedovi skúšobnej komisie vopred alebo najneskôr do troch pracovných dní po termíne štátnej skúšky alebo jej súčasti, ak existovali vážne prekážky, ktoré mu bránili ospravedlniť sa vopred. Ak sa študent bez ospravedlnenia nedostaví na štátne skúšky alebo jej súčasť v určenom termíne, alebo ak predseda skúšobnej komisie jeho ospravedlnenie neuzná, z daného termínu štátnej skúšky je hodnotený známkou FX.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:

Študenti nadobudnú funkčné znalosti a spôsobilosti zo slovenských dejín v stredoeurópskom kontexte a získajú poznatky o kľúčových udalostiach z európskych a svetových dejín. Osvoja

si javy, procesy, historické pojmy a základné problémové okruhy historiografie spoločne so základnými problémami metodológie odboru, aby mohli vytvárať svoje produkty vedeckej činnosti prípadne ich projektovať pre didaktické zámery a účely.

Stručná osnova predmetu:

1. Študent sa dostaví na prihlásený termín štátnej skúšky podľa harmonogramu stanoveného katedrou.
2. Študent si vyberie 1 otázku zo slovenských dejín a 1 otázku zo všeobecných dejín, ktoré sa zadávajú písomne a anonymne formou náhodného výberu z vytlačených otázok.
3. Skúšobná komisia poskytne študentovi primeraný čas na prípravu ústnej odpovede na obe vybrané otázky.
4. Študent prezentuje pripravenú odpoveď najskôr na jednu a následne na druhú z vybraných otázkou pred skúšobnou komisiou a odpovedá aj na doplňujúce otázky jej členov.
5. Po ukončení odpovede študenta prebehne rozhodovanie skúšobnej komisie o výsledkoch štátnej skúšky, ktoré sa uskutoční na neverejnom zasadnutí skúšobnej komisie. Obe otázky sú hodnotené len jedným hodnotením štátnicovej komisie.

Priebeh štátnej skúšky a vyhlásenie jej výsledkov sú verejné.

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Otázky, na ktoré sa zodpovedá počas štátnej záverečnej skúšky, pokrývajú klíčové udalosti a vybrané problémy zo slovenských, európskych a svetových dejín od vzniku najstarších antických civilizácií až po 2. polovicu 20. storočia.

Aktuálne platné znenie štátnicových otázok je zverejnené na webových stránkach príslušných katedier

<https://fphil.uniba.sk/katedry-a-odborne-pracoviska/katedra-vseobecnych-dejin/studium/magisterske-studium/statnice/>

Odporučaná literatúra:

Súhrn literatúry predpisanej pre povinné a povinne voliteľné predmety študijného programu relevantné pre obsah štátnej záverečnej skúšky. Odporučané sú syntetické, koncepcné a teoretické práce predpísané a potrebné k jednotlivým predmetom, umožňujúce kontextový prehľad a hľadanie príčin a súvislostí.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Dátum poslednej zmeny: 02.04.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-743/23	Názov predmetu: História v praxi 1
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie študijných výsledkov sa uskutočňuje výhradne priebežnou kontrolou študijných výsledkov počas výučbovej časti semestra. Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené plnením priebežne zadávaných úloh a aktivitou na vyučovaní. Výuka predmetu bude prebiehať striedavo jeden týždeň na pôde fakulty a druhý týždeň na partnerskej inštitúcii. Počet akceptovateľných absencií na vyučovaní 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcich podmienky: za každú absenci nad stanovený rámec študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent/študentka histórie (jednoodborovej i v učiteľskej kombinácii) disponuje kontaktom s profesijným prostredím a organizačnou kultúrou kooperujúcich inštitúcií a má rukolapnú skúsenosť s tým, ako teóriu, metodologické rámce a v rámci štúdia nadobudnuté mäkké zručnosti aplikovať v praxi. Študentovi/študentke je sprístupnená vízia, ako môžu študenti študijného programu história na 2. stupni štúdia zvyšovať svoju kvalifikáciu prostredníctvom absolvovania odbornej praxe organicky včlenenej do predmetov o kariérnom rozvoji vo vedecko-výskumných, pamäťových, fondových, kultúrnych, osvetových inštitúciách.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu. Diskusia.

2. Pamäťové, fondové, vedecko-výskumné, kultúrne inštitúcie na Slovensku.
 3. – 4. Akadémia.
 5. – 6. Múzeum.
 7. – 8. Archív.
 9. – 10. Pamiatkový úrad.
 11. Diskusia s reprezentáciou základných a stredných škôl.

Odporúčaná literatúra:

Slovensko. Sprievodca po múzeach a galériach. Bratislava: SNM, 1994; Sprievodca po historických knižničiach na Slovensku. 1. a 2. Martin: SNK, 2004; Vademecum súčasných dejín. Slovensko. Sprievodca archívmi, výskumnými inštitúciami, knižnicami, spoločnosťami a múzeami. Bratislava; Berlin: Historický ústav SAV; Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, 2008.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Na realizácii predmetu sa podieľajú na základe kolegiálnej dohody na dobrovoľnej báze odborníci z praxe a externými učiteľmi.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.05.2023

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-744/23	Názov predmetu: História v praxi 2
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie študijných výsledkov sa uskutočňuje výhradne priebežnou kontrolou študijných výsledkov počas výučbovej časti semestra. Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené plnením priebežne zadávaných úloh a aktivitou na vyučovaní. Výuka predmetu bude prebiehať striedavo jeden týždeň na pôde fakulty a druhý týždeň na partnerskej inštitúcii.

Počet akceptovateľných absencií na vyučovaní 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodnitelných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenci nad stanovený rámec študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent/študentka histórie (jednoodborovej i v učiteľskej kombinácii) disponuje kontaktom s profesijným prostredím a organizačnou kultúrou kooperujúcich inštitúcií a má rukolapnú skúsenosť s tým, ako teóriu, metodologické rámce a v rámci štúdia nadobudnuté mäkké zručnosti aplikovať v praxi. Študentovi/študentke je sprístupnená vízia, ako môžu študenti študijného programu história na 2. stupni štúdia zvyšovať svoju kvalifikáciu prostredníctvom absolvovania odbornej praxe organicky včlenenej do predmetov o kariérnom rozvoji vo vedecko-výskumných, pamäťových, fondových, kultúrnych, osvetových inštitúciách.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu. Diskusia.

2. Pamäťové, fondové, vedecko-výskumné, kultúrne inštitúcie v zahraničí (stredoeurópsky región).
 3. – 4. Múzeum.
 5. – 6. Archív.
 7. – 8. Galéria.
 9. – 10. Knižnica.
 11. – 12. Súkromný archív.

Odporúčaná literatúra:

Slovensko. Sprievodca po múzeach a galériach. Bratislava: SNM, 1994; Sprievodca po historických knižničiach na Slovensku. 1. a 2. Martin: SNK, 2004; Vademeckum súčasných dejín. Slovensko. Sprievodca archívmi, výskumnými inštitúciami, knižnicami, spoločnosťami a múzeami. Bratislava; Berlin: Historický ústav SAV; Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, 2008.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Na realizácii predmetu sa podieľajú na základe kolegiálnej dohody na dobrovoľnej báze odborníci z praxe a externými učiteľmi.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.05.2023

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-45/22	Názov predmetu: Historiografia: ako písat' o dejinách
--	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Pravidelná účasť. Vypracovanie recenzie na vybranú knihu podľa zadania vyučujúceho počas semestra. Práca s prameňmi na kurzoch. Záverečné kolokvium pozostávajúce z diskusie nad preberanými otázkami na základe prečítanej povinnej literatúry. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Poslucháči a poslucháčky majú poznatky o základných etapách vývoja historiografie od stredoveku po súčasnosť. Poznajú prehľad najdôležitejších smerov a ideových konceptov. Po zoznámení sa s dielami najdôležitejších historikov a historičiek dokážu identifikovať vybrané trendy a prístupy súčasnej historiografie. Študenti disponujú teoretickými vedomosťami z dejín vývoja písania o histórii a praktickými zručnosťami práce historika v súčasnosti.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

Antická a stredoveká historiografia

Medievistika: metódy, otázky, problémy

Najdôležitejšie osobnosti medievistiky

Škola Annales (Bloch, Fevbre, Braudel, Le Goff, Schmitt)

Základné metodologické prístupy (kultúrne dejiny, historická antropológia, každodenný život, mikrohistória)

Vybrané témy (ženy, menšiny, elity, identity, etnicita, komunikácia)

Sociálne vedy a historiografia – John Stuart Mill, Karl Marx (Friedrich Engels), Émile Durkheim, Max Weber

Marxistická historiografia – E. P. Thompson, Eric Hobsbawm

Historiografická zmena po druhej svetovej vojne, trauma a pamäť – Hannah Arendt

Postmodernizmus a lingvistický obrat – Paul Ricoeur, Hayden White

Štrukturalizmus a otázky subjektu (sexualita, rod) – Michel Foucault

Intelektuálne dejiny a globálne dejiny, dejiny myslenia a konceptuálne dejiny
Diskurzívna analýza (Searle, Austin, Foucault)

Odporučaná literatúra:

- BLOCH, Marc. Obrana historie aneb historik a jeho řemeslo. Praha: Argo, 2011. ISBN 9788025704035.
- BURKE, Peter. Francouzska revoluce v dějepisectví. Škola Annales (1929-1989). Praha: NLN, 2004. ISBN 9788071067191.
- IGGERS, Georg G. Dějepisectví ve 20. století. Praha: NLN, 2002. ISBN 9788071065043.
- LE GOFF, Jacques. Paměť a dějiny. Praha: Argo, 2007. ISBN 9788072038626.
- VEYNE, Paul. Ako písat o dejinách. Bratislava: Chronos, 1998. ISBN 8096786016.
- STORCHOVÁ, Lucie a kol. Koncepty a dějiny. Proměny pojmu v současné historické vědě. Praha: Scriptorium, 2014. ISBN 978-80-87271-87-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 63

A	ABS	B	C	D	E	FX
84,13	0,0	4,76	3,17	4,76	3,17	0,0

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD., doc. Mgr. Dušan Zupka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-634/24

Názov predmetu:
HS: Antickí historici - pramene a analýzy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Vylučujúce predmety: FiF.KVD/A-moHI-061/15

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť a práca na hodinách (50%). Prezentácia na vybranú tému a následné spracovanie v písomnej podobe (50%). Povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovaní predmetu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti má poznatky o rímskej historiografii, jej žánroch, osobnostiach a dielach. Po úspešnom ukončení predmetu sú schopní analyzovať diela rímskych historikov a využiť ich ako prameň pre antické dejiny. Majú znalosti o základných problémoch rímskej historiografie. Sú schopní rozpoznať a interpretovať prvky sociálnych, hospodárskych a politických zmien v antickom Ríme v dielach historikov. Svoje názory a interpretácie sú schopní adekvátnou formou vyjadriť. Sú schopní použiť antické historické pramene vo vyučovacom procese pre hodiny dejepisu.

Stručná osnova predmetu:

1. Cieľ kurzu, základné pramene a literatúra, postup práce, rozdelenie tém.
2. Prehľad gréckej historiografie - žánre a ich predstaviteľia
3. Neliterárne formy historického vedomia v starom Ríme - legendy a myty, náписy, fasti
4. Počiatky rímskej historiografie, najstaršia rímska analistika, vplyvy Grécka.
5. Vrchol rímskej analistiky, Titus Livius, Tacitus a Ammianus Marcellinus. Metódy a ciele rímskej analistiky.
6. Rímska monografická literatúra: Sallustius.
7. Rímska biografická literatúra: Suetonius, Scriptores Historiae Augustae, Aurelius Victor,
8. Životopisy slávnych rečníkov a spisovateľov, Laudatio funebris.
9. Rímska autobiografická literatúra: Augustus - Res gestae divi Augusti, Julianus Apostata, autobiografické prvky v dielach rímskych historikov

10. Rímsky historický epos: Ennius, Naevius, Lucanus - Farsalské pole.
11. "Súdobé dejiny" v rímskej historiografii: Tacitus, Velleius Paterculus, Cassius Dio, Ammianus Marcellinus.
12. Ciele a úlohy rímskej historiografie.
13. Zhodnotenie kurzu, záver.

Odporučaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

Antickí historici – preklady v slovenskom a českom jazyku.

CONTE, Gian Biagio. Dějiny římské literatury. Praha: KLP, 2003. ISBN 978-80-86791-57-9.

CANFORA, Luciano. Dějiny řecké literatury, Praha: KLP, 2009. 978-80-86791-71-5.

DOBIÁŠ, Josef. Dejepisectví starověké. Praha: Historický klub, 1948.

BURIAN, Jan, LISOVÝ, Igor - PSÍK, Richard. Úvod do dějepisectví antického starověku. Ostrava: Ostravská univerzita, 2007. ISBN 978-80-7368-315-3

HÉRODOTOS. Dějiny. Praha: Academia, 2004. ISBN 9788020011923.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.05.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-632/24	Názov predmetu: HS: Biskupi, diplomati, šedé eminencie. Kariéry rehoľníkov v 10. – 12. storočí.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:	
Forma výučby: seminár	
Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):	
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28	
Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu:	
1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu => prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená. 2. Plnenie čiastkových úloh (riebežná príprava na semináre, referáty). 3. Vypracovanie písomnej práce na zadanú tému v požadovanom rozsahu a kvalite. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha riebežného / záverečného hodnotenia: 50% riebežne za plnenie čiastkových úloh; 50 % za seminárnu prácu. Seminár nie je možné absolvovať splnením len jednej časti podmienok na absolvovanie.	
Výsledky vzdelávania: Na pozadí profesionálnych kariér významných osobností z rehoľného prostredia poslucháči získajú špecifický vhľad do vývoja dobovej spoločnosti a latinskej cirkvi v 10. – 12. storočí.	
Stručná osnova predmetu:	
1. Úvod do problematiky – vznik, formovanie a charakteristiky rehoľného života v stredoveku; 2. Karolovské obdobie a víťazstvo Rehole sv. Benedikta; Benedikt z Aniane; 3. Storočie krízy 4. Benediktíni na prelome tisícročí – Clunyjská reforma 5. Opáti Odilo a Hugo v mocenských zápasoch svojej doby 6. Ríšske kláštory a ich prívilegiá 7. Kláštory ako panovnícke nekropy a miesta pamäte 8. Benediktíni v Strednej Európe - Misionári, biskupi, arcibiskupi – Vojtech Pražský, Bruno z Querfurtu, Radim – Gaudentius, ... 9. Benediktíni a raná uhorská cirkevná hierarchia 10. Mníšske storočie – nové cesty hľadania (Bernard z Clairvaux, opát Suger, Gratian, Norbert z Xantenu, ...) 11. Rehole 11. – 12. storočia a rozvoj sakrálnej architektúry 12. Riebežné seminárne cvičenia k písomným prácam.	

Odporučaná literatúra:

ŘÍČAN, Rudolf – MOLNÁR, Amadeo. 12 století církevních dějin. Praha: Kalich, 2008, 415 s.
ISBN 9788070170649;

KOŽIAK, Rastislav – MÚCSKA, Vincent. Rehole a kláštory v stredoveku. Banská Bystrica – Bratislava: Chronos, 2002, 211 s. ISBN: 8089027059;

MÚCSKA, Vincent a kol. Dejiny európskeho stredoveku II. Vrcholný stredovek. Bratislava: Hlbiny, 2019, 352 s. ISBN 9878089743445;

SUCHÁNEK, Drahomír - DRŠKA, Václav. Církevní dějiny. Antika a středověk. Praha: Grada, 2013, 427 s. ISBN 9788024737195.

LeGOFF, Jacques – SCHMITT, Jean-Claude: Encyklopédie středověku. Praha: Vyšehrad, 2003, 935 s. ISBN 9788070219171;

LAWRENCE, Hugh Clifford: Dějiny středověkého mnišství. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2001. ISBN 80-85959-88-7; 80-7021-536-4

S ďalšou literatúrou budú študenti oboznámení počas výučby.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský,

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Vincent Múcska, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-600/00	Názov predmetu: HS: Burgundsko - dejiny a kultúra
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: referáty na vybranú tému a vypracovanie seminárnej práce , porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent má vedomosti o dôležitých udalostiach politického, hospodárskeho a kultúrneho charakteru a tiež o osobnostiach v dejinách Burgundska od 5. storočia až do konca 15. storočia, keď sa rozdelí medzi Francúzsko a Habsburskú monarchiu	
Stručná osnova predmetu: 1. Príchod Burgundov do povodia rieky Rhône 2. Vznik Burgundského kráľovstva - Lex Romana Burgundionum 3. Burgundsko za vlády Merovejovcov a Karolovcov 4. Burgundské vojvodstvo a vzťahy s Francúzskom 5. Burgundsko a vzťahy so Svätou rímskou ríšou 6. Vojvodovia z rodu Valois 7. 1477 - delenie Burgundska 8. Burgundsko pod francúzskou a habsburskou správou 9. Hospodárstvo a najbohatšie burgundské oblasti 10. Burgundská kultúra - maliarstvo, architektúra 11. Dvorská kultúra za posledných vojvodov z dynastie Valois	
Odporučaná literatúra: HUIZINGA Johan. Jeseň stredoveku. Bratislava, 1990 WISCHERMANN, Heinfried - LAULE, Bernhard - LAULE, Ulrike. Kunstdenkmäler in Burgund. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1991. KAMP, Hermann. Burgund - die Geschichte und Kultur. München : Beck, 2007. ISBN 9783406536144. KAMENÍK, Milan. Burgundsko - kraj mnichů Cîteaux a Bernard z Clairvaux. Praha: Vyšehrad, 2002. ISBN 80-7021-423-6.	

DRŠKA, Václav . Dějiny Burgundska. Nomen Brugundiae ve středověku. České Budějovice: Veduta, 2011, ISBN 978-80-86829-65-4.

VAUGHAN, Richard. Valois Burgundy. Hamden: Archon Books, 1975. ISBN 0-208-01511-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 55

A	ABS	B	C	D	E	FX
45,45	0,0	27,27	16,36	5,45	0,0	5,45

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.09.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-699/24

Názov predmetu:
HS: Byzancia a latinský Západ v rokoch 1054-1204

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

prezentácie na vybranú tému, prečítanie a spracovanie materiálov, odpovede na otázky. Povolené absencie 2 (s opravdenkou alebo bez)

3 absencie (náhradná forma kreditu – test)

4 a viac neabsolvovanie predmetu

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní kurzu študenti majú hlbšie poznatky týkajúce sa vzťahov dvoch dominantných častí stredovekej kresťanskej Európy v období raného a vrcholného stredoveku. Dôraz pritom bude kladený predovšetkým na genézu a povahu vzájomných politických a náboženských konfliktov, ktoré až do súčasnosti natrvalo poznamenali kultúrny a civilizačný rámec dnešnej Európy a vzťahy medzi rímsko-katolíckym a pravoslávnym svetom.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie kurzu. Oboznámenie účastníkov kurzu s programom jednotlivých hodín kurzu, formou, akou bude vedený a podmienkami hodnotenia
2. Byzancia a latinský Západ do roku 1054. Náčrt politických, náboženských a kultúrnych vzťahov medzi oboma časťami kresťanského sveta
3. Vzťahy Byzancie a latinského Západu v predvečer Veľkej schizmy. Vieroučné rozdiely medzi oboma cirkvami ich genéza a príčiny. Rímska kúria a jej reakcia na kritiku byzantskej strany týkajúcu sa vieroučných rozdielností. Normanský faktor v polovici 11. storočia a jeho vplyv na vzťahy medzi Byzanciou a pápežstvom
4. Rímski legáti v Konštantínopole. Priebeh roztržky. Vzájomné exkomunikácie a ich povahy.
5. Interpretácia udalostí z roku 1054. Oficiálne stanovisko rímskych legátov a stanovisko patriarchu Michala I. Kerullaria a antiochijského patriarchu Petra
6. Byzantská ríša v politike pápeža Gregora VII. Gregorova východná politika začiatkom 70. rokov 11. stor. Byzantská zahraničná politika medzi Normanmi a reformným pápežstvom

7. Byzancia a latinský Západ na počiatku epochy križiackych výprav. Byzantský cisár Alexios I. Komnenos a jeho rokovania s pápežom Urbanom II. v roku 1089.
8. Byzancia a latinský Západ v rokoch 1095-1108: Od kresťanských spolubratov k heretikom.
9. Byzancia a latinský Západ v 12. storočí: politická rivalita Rímsko-nemeckého cisárstva a Byzancie, prehľbenie rozporov za II. a III. križiackej výpravy
10. Dobytie a vyplienenie Konštantínopola z roku 1204: sprisahanie alebo reťazový sled náhod?
11. Pápež Innocent III. a jeho postoj k udalostiam z roku 1204

Odporučaná literatúra:

Pramene k jednotlivým hodinám kurzu (pramene k takzvanej Veľkej schizme z roku 1054, korešpondencia pápeža Gregora VII., latinskí a byzantskí autori k epoce križiackych výprav a pod.)

Odporučaná literatúra:

ALEŠ, P.: Cirkevné dejiny III. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 1996. ISBN 80-7097-229-7.

ZÁSTĚROVÁ, B. a kol. DĚJINY BYZANCE. Praha: Academia, 1992. ISBN 80-200-0454-8.

DVORNIK, F.: Byzantium and the Roman Primacy. New York: Fordham University Press, 1979. ISBN 0-8232-0701-3.

RUNCIMAN, S. The Eastern Schism. Clarendon press 1955.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Hurbanič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-629/13	Názov predmetu: HS: Cirkev a cirkevná organizácia na Slovensku v stredoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienky pre absolvovanie kurzu a udelenie kreditov: 20% priebežné hodnotenie - pozostáva z aktivity študentov na jednotlivých seminároch počas výučbovej časti semestra a z plnenia čiastkových úloh, ktoré sa budú týkať obsahového zamerania ich seminárnych prác. Dosiahnuté výsledky budú prezentovať v čiastkových referátoch, kde vysvetlia použité postupy a metodiku svojho výskumu, pričom sa pokúsia o komparáciu s okolitými stredoeurópskymi historiografiemi. 80% záverečné hodnotenie - pozostáva z vypracovania seminárnej práce na konkrétnu tému zaoberajúcemu sa cirkevnou problematikou. Minimálny rozsah seminárnej práce je stanovený na 10 normostrán textu (18 000 znakov vrátane poznámkového aparátu) a študenti by v nej mali postrehnúť najmä klíčové problémy cirkevnej organizácie vybraného regiónu na území dnešného Slovenska v rámci Uhorského kráľovstva v stredoveku. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky. Maximálny počet absencii: 2 Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80	
Výsledky vzdelávania: Poslucháči nadobudnú v priebehu povinnej voliteľného seminára kompetenciu využívať a prehľbovať svoje znalosti o cirkvi, budovaní jej organizačných štruktúr a jej spoločenskom postavení a úlohách v rámci stredovekej spoločnosti. V závere seminára vypracujú písomnú seminárnu prácu z vybranej problematiky. Študenti sa oboznámia s úlohou cirkvi v stredovekej spoločnosti, spoznajú schému cirkevnej organizácie a rovnako aj úlohu a funkcie jednotlivých cirkevných inštitúcií (hodnoverné miesta, kláštorné skriptóriá, atď.).	
Stručná osnova predmetu: 1. Študenti v prvej fáze oboznámia so základnými prácami zaobrajúcimi sa dejinami cirkvi v stredoveku na území Slovenska, resp. Uhorska. Podľa vlastného záujmu si vyberú konkrétnu tému a budú sa venovať heuristike prameňov k zvolenej téme. 2. Stredoveká uhorská cirkev a jej organizácia. 3. Stredoveký uhorský klér. 4. Proces vzniku cirkevných inštitúcií v stredovekom Uhorsku, ich teritoriálna pôsobnosť.	

5. Dejiny jednotlivých cirkevných inštitúcií a ich majetková držba.
6. Archontológia biskupstiev, kapítul a kláštorov.
7. Cirkevné reformy uhorských kráľov.
8. Rehole a kláštory v stredovekom Uhorsku.
9. Cirkevné rytierske rády v stredovekom Uhorsku.
10. Kapituly ako centrá vzdelanosti stredovekého Uhorska.
11. Uhorsko a Rímska kúria v stredoveku - špecifika vývoja postavenia Uhorska v rámci Európy.
12. Záverečný seminár: zhodnotenie priebehu výučbovej časti semestra, zhodnotenie aktivít študentov. Kontrola postupu písania seminárnych prác študentov. Uzavretie seminára.

Odporečaná literatúra:

- FUXHOFFER, Damian. Monasteriologiae regni Hungariae I - II. Veszprém: b. v., 1803.
- RÁBIK, Vladimír et al. Vývoj cirkevnej správy na Slovensku. Krakov: Spolok Slovákov v Poľsku, 2010. ISBN 9788374903479
- SEDLÁK, Vincent. Rationes collectorum pontificiorum in annis 1332 – 1337. In Monumenta Vaticana Slovaciae I. Trnava - Rím: Trnavská univerzita v Trnave, 2008. ISBN 9788080821869
- ŠPIRKO, Jozef. Cirkevné dejiny. Martin: Matica slovenská, 1943.

Špeciálna literatúra:

- KNAUZ, Ferdinandus et al. (eds.). Monumenta ecclesiae Strigoniensis I. – IV. Strigonii: Typis descriptis Gustavus Buzárovits, 1874 – 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, základy stredovekej latinčiny

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	ABS	B	C	D	E	FX
32,43	0,0	24,32	32,43	2,7	2,7	5,41

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-700/22

Názov predmetu:
HS: Ľovek a krajina raného novoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené aktívou, učiteľom pravidelne kontrolovanou pracou študenta na hodinách počas výučbovej časti semestra (formou otázok a kolokviálnych rozpráv) a odovzdaním seminárnej práce do konca zápočtového týždňa. Počas prvých dvoch týždňov výučby je úlohou študenta zvoliť si podľa vlastných preferencií výskumnú tému – identifikovať si oblasť/celok/podcelok (podľa geomorfologického členenia krajiny) na Slovensku, na príklade ktorého bude opisovať historickú krajinu a identifikovať historické krajinné štruktúry. Študent sa pokúsi na základe relevantného pramenného materiálu charakterizovať interakcie a väzby v životnom prostredí (prírodné prostredie, ľovek a spoločenské prostredie), rekonštruovať stav krajiny v ranom novoveku a pomenovať ľudské aktivity, ktoré tvári krajiny menili. Seminárna práca bude v rozsahu min. 10 normostrán a po formálnej stránke ošetrená poznámkovým aparátom a bude obsahovať úvod, jadro, záver, zoznam použitých prameňov a literatúry, nepovinne obrazové prílohy. Úspešné absolvovanie predmetu a odovzdanie seminárnej práce predpokladá systematickú prácu počas výučbovej časti semestra.

Počet akceptovateľných absencií je 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému. Referát musí obsahovať úvod, jadro (bez poznámkového aparátu), záver a zoznam použitej literatúry.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent disponuje prehľadom o vedeckej (sub)disciplíne environmentálne dejiny, o ich vývoji, metodologickom a konceptuálnom prínose pre historickú vedu a ich mieste v modernej slovenskej historiografii vôbec i v kontexte výskumu raného novoveku. Študent rozumie tomu, aké transformačné činitele a ako z dlhodobého hľadiska pôsobili na krajinu a menili ju, je schopný/á identifikovať relikty ľudskej činnosti v krajinе. Súčasne študent disponuje poznatkami o práci s historickou lexikou, s vizuálnym, predovšetkým kartografickým dobovým materiálom.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie, prezentácia predmetu spojená s otvorenou diskusiou so študentmi/tkami o jeho obsahu, cieľoch, povinnostach poslucháčov.
2. Environmentálne dejiny v historiografii. K dejinám disciplíny v rámci svetovej a predovšetkým slovenskej historickej vedy. Vedecký aparát.
3. Environmentálne dejiny – historická geografia – dejiny techniky – krajinná ekológia a iné a záujem o obdobie raného novoveku.
4. Pramene.
5. Príroda vs. antropický vplyv. Historické krajinné štruktúry ako pamäť krajiny.
6. Terminológia. Ojkonymia, toponymia, hydronymia.
7. Sídelná krajina. Vidiek a urbánny priestor.
8. Agrárna krajina.
9. Montánna krajina.
10. Lesná krajina.
11. Riečna krajina.
12. Cestná infraštruktúra v krajinе.
13. Iné historickmi identifikovateľné prvky v historickej krajinnej štruktúre.

Odporečaná literatúra:

HOLEC, Roman. Človek a príroda v "dlhom" 19. storočí. Bratislava: Historický ústav SAV, 2014. ISBN 978-80-971540-4-2.

HOLLÝ, Karol – HRONČEK, Pavel. Krajina, príroda a životné prostredie v minulosti [online]. Bratislava: Historický ústav SAV, 2017 [cit. 2021-10-24]. ISSN 1337-6861. Dostupné na <https://www.forumhistoriae.sk/sk/tema/krajina-priroda-zivotne-prostredie-v-minulosti>

HRONČEK, Pavel – CHRASTINA, Peter. Poznámky ku konceptualizácii v environmentálnych dejinách na Slovensku. In: Studia Historica Nitriensia [online]. 2018, roč. 22, č. 2, s. 408-433 [cit. 2021-10-24]. ISSN ISSN 2585-8661. Dostupné na <http://www.shnnitra.ff.ukf.sk/wp-content/uploads/Hron%C4%8Dek-Chrastina.pdf>

MALINIAK, Pavol. Človek a krajina Zvolenskej kotliny v stredoveku. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Fakulta humanitných vied, 2009. ISBN 978-80-8083-914-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	ABS	B	C	D	E	FX
57,14	0,0	35,71	0,0	7,14	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

FiF.KSD/A-moHI-698/20

Názov predmetu:

HS: Dejiny religiozity v stredoveku a ranom novoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežne - príprava prezentácie na vybranú tému (podľa stručnej osnovy) v rozsahu max. 20 min., v ktorej študent predstaví stručný prehľad významných udalostí a základné kontúry vývoja a procesov vo vybranej problematike

- čítanie pramenných a historiografických textov, ktoré počas semestra sprostredkuje vyučujúci, následná aktívna účasť v diskusii na seminári

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky. Akceptované sú max. 2 absencie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent sa oboznámi so staršími i aktuálnymi trendmi pri výskume religiozity a jej úlohou v premodernej spoločnosti. Pozornosť historikov sa tradične sústredí na cirkevné dejiny v inštitucionálnom, politickom a teologickom zmysle. Vďaka tomuto predmetu však študent rozšíri tieto zvyčajné prístupy aj o presahy zo sféry sociálnych a kultúrnych dejín a historickej antropológie. Bude teda schopný vnímať náboženský život spoločnosti v jeho rôznorodých podobách a aspektoch. Zároveň získa prehľad v prameňoch, s ktorými možno pracovať pri takto definovanom chápaní religiozity.

Stručná osnova predmetu:

- 1) Úvod do problematiky. Pojem religiozity.
- 2) Kristianizácia, konverzia
- 3) Rituál a osobná zbožnosť.
- 4) Ženská zbožnosť

- 5) Komunikácia, kazateľstvo
 6) Ľudová zbožnosť a ľudová kultúra, povera, pohanstvo
 7) Reformy, reformné hnutia, herézy.
 8) Slovo písané, tlačené, počuté – „komunikačná revolúcia“, kníhtlač, verejná polemika
 9) Jazyk a religiozita
 10) Zbožnosť vo verejnom priestore.
 11) Manželstvo, rodina.
 12) Hriech, pokánie a odpustenie.

Odporučaná literatúra:

VAUCHEZ, André. Spirituality of the Medieval West: From the Eighth to the Twelfth Century. Cistercian Publications, 1993. ISBN: 9781463218423

LE GOFF, Jacques. Zrození očistce. Praha: Vyšehrad, 2003. ISBN 80-7021-637-9

BOSSY, John. Kresťanstvá na západě 1400-1700. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1468-7

Ďalšia literatúra a texty na čítanie budú poskytnuté vyučujúcimi počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

český a anglický (čítanie)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 30

A	ABS	B	C	D	E	FX
56,67	0,0	26,67	16,67	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Stanislava Kuzmová, PhD., Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-686/10	Názov predmetu: HS: Denníky, pamäti, umelecké texty 1918 - 1945
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

- a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
b) záverečné - odovzdanie seminárnej práce v písomnej podobe, založenej tematicky na referáte, v rozsahu 10 strán vlastného textu, s poznámkovým aparátom a bibliografiou
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Študenti dokážu samostatne a kriticky pracovať s naratívnym žánrom denníkových záznamov, osobných komentárov, memoárov a literárnych textov. Študenti dospejú k zisteniu, že sémantické a formálne zobrazenia reality v uvedených textoch neobchádzajú špecifické historické, spoločenské a kultúrne podmienky. Študenti chápu dvojrozmernosť schémy pamäti, ktorá pozostáva z dokumentárnej a literárnej roviny.

Stručná osnova predmetu:

1. Charakteristika kompozičnej a sémantickej štruktúry denníkov, pamäti a literárnych textov venovaných obdobiu rokov 1918 - 1945.
2. Text a dobový kontext. Individuálne a spoločenské zámery autorov týchto textov.
3. Výpovedná hodnota denníkov, pamäti a umeleckých textov.
4. Možné aplikácie metodologických prístupov.
5. Denníky slovenských politikov. Anton Štefánek. Karol Sidor...
3. Memoárové prózy Tida J. Gašpara Zlatá fantázia, Pamäti I, Pamäti II.
4. Memoárová próza Jána Poníčana Búrlivá mladosť.
5. Spomienkové knihy A. Macha Z d'alekých ciest a Konštantína Čulena V amerických zaistňovacích táboroch.
6. Spomienky národohospodárov Petra Zaťka a Imricha Karvaša.
7. I. Dérer a jeho Slovenský vývoj a ľudácka zrada.
8. J. Jesenský : román Demokrati a jeho spoločensky angažovaná poézia.
9. M. Urban: romány Hmly na úsvite, Zhasnuté svetlá, Železom po železe.

10. Spomienková próza J. C. Hronského Cestou slovenskou Amerikou.
11. M. Rázus: román Svety.
12. Spomienková próza J. Smreka Poézia, moja láska I, II.
13. Memoárová próza J. Siváka Z mojich pamäťí.
14. Memoáre M. Urbana Kade-tade po Halinde, Na brehu krvavej rieky.
15. Spomienkové knihy Janka Alexyho.
16. Prezentácie, diskusie, zhrnutia získaných poznatkov.

Odporučaná literatúra:

ALEXY, Janko. Ovocie dozrieva. Bratislava : Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry 1957.
188 s.

CSIBA, K.: Pamäť literatúry v medzivojnovej literatúre 20. storočia. (T. J. Gašpar, J. R. Ponican). In: Slovenská literatúra, 56, 2009, č. 6, s. 19-24.

Na konkrétnu príklady spomienkovej a krásnej literatúry upozorní vyučujúci v priebehu semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 13

A	ABS	B	C	D	E	FX
84,62	0,0	7,69	7,69	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-691/16	Názov predmetu: HS: Európa a Stredný východ v 19. storočí
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Účasť a pravidelná príprava na seminároch - práca s prameňmi ; vyučujúci akceptuje max. 2 absencie s preukázanými dokladmi. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú vedomosti o zahraničnopolitických vzťahoch európskych mocností (Rusko, Veľká Británia, Francúzsko a ľ.). s krajinami Stredného východu (Perzia, Osmanská ríša a ľ.) v 19. storočí na základe práce s odbornou literatúrou a prameňmi. Tieto znalosti sú nevyhnutné pre základnú intelektuálnu vybavenosť každého budúceho historika.

Stručná osnova predmetu:

Seminárne témy budú zamerané predovšetkým na sledovanie:

1, diplomaticko-politickej a obchodnej vzťahov medzi krajinami (napr. britsko-osmanské vzťahy, francúzsko-osmanské vzťahy a ľ.),

2, vojnové konflikty (napr. Rusko-perzské vojny 1804-1828, Krymská vojna 1853-1856 a ľ.),

3, analýzu mierových zmlúv a medzinárodných dohôd (Turkmenčajská a Gulustanská dohoda, Drinopoľský mier, Parížsky mier a ľ.).

Odporučaná literatúra:

1, AXWORTHY, Michael. Dějiny Íránu. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2009. ISBN 9788074223525.

2, KREISER, Klaus a NEUMANN, Christop K. Dějiny Turecka. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN 9788074220128.

3, LEWIS, Bernard. Dějiny Blízkého východu. Trans. M. Pellarová, Z. Rousová. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 8071069264.

4, ROUX, Jean-Paul Dějiny Střední Asie. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2007. ISBN 8071068679.

5, TAUER, Felix. Svět islámu. Praha : Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-828-2.

6, GOMBÁR, Eduard. Moderní dějiny islamských zemí. Praha : Karolínum, 1999. ISBN 80-7184-599-X.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 47

A	ABS	B	C	D	E	FX
95,74	0,0	0,0	2,13	0,0	0,0	2,13

Vyučujúci: PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-651/00	Názov predmetu: HS: Európa a svet v prvej polovici 20. storočia 1
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháči budú hodnotený na základe splnenia čiastkových úloh (40%) a na základe záverečnej písomnej práce (60%). Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:

Poslucháči sa v rámci kurzu oboznámia s vybranými problémami politického, sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho vývoja Európy a sveta v prvej polovici 20. storočia. V rámci seminára sú schopní konkrétnie analyzovať jednotlivé faktory usporiadania sveta po skončení 1. svetovej vojny, spoločenské a hospodárske problémy, ako aj niektoré kultúrne novinky.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodný seminár. Rozdelenie úloh.
2. Úvod do politického vývoja prvej polovice 20. storočia (medzinárodné vzťahy pred 1. svetovou vojnou, vojna a jej výsledky pre povojnové usporiadanie Európy a Ďalekého Východu.
3. 20. roky v európskej politike.
4. Hospodárske problémy ako následok 1. svetovej vojny.
5. Zmeny v životnom štýle obyvateľov európskych a amerických miest v 20. rokoch.
6. Veľká hospodárska kríza a jej hospodárske a sociálne následky.
7. Politické následky hospodárskej krízy. Zhoršenie medzinárodnej situácie v rokoch 1929-1933.
8. Zostrenie medzinárodnej situácie po nástupe Adolfa Hitlera k moci.
- 9.-11. Vnútropolitický vývoj jednotlivých krajín – všeobecná charakteristika; Veľká Británia, Francúzsko, USA, Taliansko, Nemecko, Japonsko.

Odporučaná literatúra:

FERGUSON, Niall. Válka světa: Dějiny věku nenávisti. Praha: Academia, 2008, 751 s. ISBN 978-80-200-1650-8.

HOBSBAWM, Eric. Věk extrémů. Praha: Argo, 1998, 619 s. ISBN 80-7203-184-8.

KISSLINGER, Henry. Umění diplomacie. Praha: Prostor, 1999, 946 s. ISBN 80-7260-025-7.

MacMILLANOVÁ, Margaret. Mírotvorci: Pařížská konference 1919. Praha: Academia, 2004, 551s. ISBN 80-200-1151-X.

VINEN, Richard. Evropa Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 162

A	ABS	B	C	D	E	FX
95,06	0,0	0,0	1,85	0,62	0,62	1,85

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-652/00	Názov predmetu: HS: Európa a svet v prvej polovici 20. storočia 2
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháč budú hodnotený na základe splnenia čiastkových úloh (40%) a na základe záverečnej písomnej práce (60%).

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:

Poslucháč sa v rámci kurzu oboznámi s kultúrnym, spoločenským, sociálnym a hospodárskym vývojom Európy a sveta v prvej polovici 20. storočia. V rámci jednotlivých vybraných tém majú študenti prehľad o každodennom živote mestského aj vidieckeho obyvateľstva v prvej polovici 20. storočia v kontexte dynamickej modernizácie a meniacich sa politickej situácie.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodný seminár, rozdelenie tém. Možnosti využitia literárnych diel ako prameňa?
2. Nepolitická charakteristika prvej polovice 20. storočia (Belle époque, pohroma vojny, od vojny k vojne).
3. Život v európskych (Paríž, Londýn, Berlín, Mnichov, Viedeň, Praha) a amerických (New York, Chicago, Los Angeles) veľkomestach v dielach európskych a amerických spisovateľov.
4. Život na vidieku v dielach európskych a amerických spisovateľov. Konflikt medzi modernizáciou a tradicionalizmom.
5. Umelecká a spisovateľská elita vybranej krajiny. Príklad Paríža, Viedne alebo Prahy, či Bratislavы.
6. Ženská otázka v prvej polovici 20. storočia (emancipácia, boj za volebné práva, kríza manželstva – rozvod, zmena v sexuálnych vzťahoch, vzdelávanie žien). Rodina a dieťa.
7. Sociálna štruktúra obyvateľstva, sociálne otázky a spôsoby riešenia sociálnych problémov v danom období.
8. Hospodársky vývoj, problémy hospodárskeho vývoja, krízy a ich príčiny, problém reparácií, programy prekonávania následkov kríz, zasahovanie štátu do ekonomickejho vývoja.

Odporučaná literatúra:

BOCKOVÁ, Gisela. Ženy v evropských dějinách. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007, 381 s. ISBN 978-80-7106-494-7.

HORSHAM, Michael. Styly 20. a 30. let. Praha: Svojka a Vašut, 1997, 128 s. ISBN 80-7180-255-7.

KYBALOVÁ, Ludmila. Dějiny odívání III. : Od biedermeieru do současnosti; 19. a 20. století. Bratislava: Ústredná knižnica a ŠIS VŠMU, 1992, 172 s. ISBN 80-85182-14-9.

KYBALOVÁ, Ludmila. Od „zlatých dvacátých“ po Diora. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2006, 253 s. ISBN 978-80-7106-149-6.

VINEN, Richard. Evropa Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 68

A	ABS	B	C	D	E	FX
89,71	0,0	0,0	4,41	0,0	1,47	4,41

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-689/11	Názov predmetu: HS: Európa na ceste k Prvej svetovej vojne
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháč budú hodnotený na základe splnenia čiastkových úloh (40%) a na základe záverečnej písomnej práce (60%).

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:

Poslucháč má základný prehľad o hlavných problémoch medzinárodných vzťahov na prelome 19. a 20. storočia, je schopný konfrontovať jednotlivé interpretácie príčin vypuknutia 1.svetovej vojny a v rámci diskusie o nich argumentovať.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodný seminár. Rozdelenie úloh.
2. Medzinárodné vzťahy v 70.rokoch 19.storočia (situácia po francúzsko-pruskej vojne, Spolok troch cisárov, Veľká východná kríza, rusko-turecká vojna, san-stefanský mier, Berlínsky kongres)
3. Medzinárodné vzťahy v 80.rokoch 19.storočia (vznik Dvojspolku, pripojenie Talianska, koloniálna expanzia – ovládnutie Egypta a africká horúčka, francúzske záujmy v juhovýchodnej Ázii)
4. Medzinárodné vzťahy v 90.rokoch 19.storočia (nemecký „nový kurz“, francúzsko-ruská dohoda 1893/1894, britská politika skvelej izolácie, situácia na Balkáne, ruská expanzia na Ďaleký východ, 2.búrska vojna)
5. Medzinárodné vzťahy na začiatku 20.storočia (zásah veľmocí v Číne, koniec britskej politiky skvelej izolácie, projekt bagdadskej dráhy, britsko-francúzska srdečná dohoda, rusko-japonská vojna, rusko-britská dohoda 1907, situácia na Balkáne – bosenská kríza, marocká kríza)
6. Situácia na Balkáne - tripolská vojna, prvá a druhá balkánska vojna, situácia v medzinárodných vzťahoch po balkánskych vojnách)
7. Cesta k vojne (sarajevský atentát a tzv. júlová kríza, vypuknutie rakúsko-srbského konfliktu, cesta k svetovej vojne

Odporučaná literatúra:

FERGUSON, Niall. Nešťastná válka. Praha: Dokořán, 2004, 487 s. ISBN 80-86569-56-X.

KŘIVSKÝ, Petr - SKŘIVAN, Aleš. Století odchází: Světla a stíny "belle époque". Praha: Aleš Skřivan ml., 2004, 341 s. ISBN 80-86493-12-1.
KŘIVSKÝ, Petr. Do nitra kontinentů. Praha: Mladá fronta, 1988, 256 s.
NÁLEVKA, Vladimír Světová politika ve 20. století (I.). Praha : Aleš Skřivan ml., 2000, 270 s. ISBN 80-902261-4-0.
RAPPORT, Michael Evropa devatenáctého století. Praha: Vyšehrad, 2011, 436 s. ISBN 978-80-7429-061-9.
VINEN, Richard. Evropa Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 180

A	ABS	B	C	D	E	FX
97,78	0,0	0,0	1,67	0,0	0,0	0,56

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-629/17	Názov predmetu: HS: Formy politickej komunikácie stredoeurópskych dynastií
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Pravidelná účasť (povolené maximálne dve absencie za semester) a ústna prezentácia vybranej témy (podľa zadania vyučujúceho) počas semestra. Záverečné hodnotenie písomnej seminárnej práce, ktorú študenti odovzdajú počas zápočtového týždňa. Vo všetkých súčastiach hodnotenia musí študent dosiahnuť minimálne 60 percentnú úspešnosť. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:

Poslucháči sa poznajú základné formy komunikácie v stredovekej spoločnosti. Rozlišujú okrem klasických foriem, akými boli napríklad písomná komunikácia či diplomacia medzi symbolickou a neverbálnou komunikáciou. Vedia identifikovať úlohu a význam rituálov, gest a symbolov pre vytváranie, udržovanie a administráciu stredovekých politických jednotiek využívaných stredoeurópskymi dynastiemi vrcholného a neskorého stredoveku. Študenti majú schopnosť identifikovať a analyzovať mechanizmy riadenia a spravovania stredovekej spoločnosti na príklade politickej komunikácie týchto dynastií.

Stručná osnova predmetu:

Rozmanitosť komunikácie v stredovekej spoločnosti

Politická a verejná komunikácia

Symboly, rituály a gestá ako prostriedky výkonu moci

Dynastická politika Habsburgovcov, Jagelovcov, Luxemburgovcov a Anjouovcov

Dvorský ceremoniál a panovnícka etiketa

Každodenný život na šľachtickom a panovníckom dvore

Vzťah písma, znaku a zobrazenia

Formovanie politických elít

Odporučaná literatúra:

BOBKOVÁ, Lenka – HOLÁ, Mlada. Lesk královského majestátu ve středověku. Praha: Paseka, 2005. ISBN 8071857734.

KANTOROWICZ, Ernst. Dvě těla krále. Studie politické středověké teologie. Praha: Argo, 2014. ISBN 9788025712405.

KAVKA, František. Život na dvoře Karla IV. Praha: Apeiron, 1993. ISBN 8090070345.

NODL, Martin – ŠMAHEL, František. Slavnosti, ceremonie a rituály v pozdním středověku. Praha: Argo 2014. ISBN 9788025705896.

SCHMITT, Jean-Claude. Svět středověkých gest. Praha: Vyšehrad, 2004. ISBN 8070217294.

ZUPKA, Dušan. Rituály a symbolická komunikácia v stredovekej strednej Európe. Bratislava: FiFUK, 2011. ISBN 9788071658528.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 26

A	ABS	B	C	D	E	FX
69,23	0,0	3,85	3,85	3,85	3,85	15,38

Vyučujúci: doc. Mgr. Dušan Zupka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-602/00	Názov predmetu: HS: Francúzske kráľovné
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Príprava referátov a seminárnej práce o vybranej francúzskej kráľovnej. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent má poznatky o osobnostiach a postavení kráľovien Francúzska od čias merovejskej dynastie počnúc kráľom Chlodovikom I. až do konca "Ancien Régime", kráľom Ľudovítom XVI. končiac, predovšetkým o ich súkromnom živote ako i o ich vplyve na politický a spoločenský život vo Francúzsku.	
Stručná osnova predmetu: 1. postavenie kráľovnej vo Francúzsku 2. otázka dedenia francúzskej koruny po praslici 3. dobové pramene o postavení kráľovnej vo všeobecnosti 4. zostavenie zoznamu kráľovských manželičiek k francúzskym panovníkom 5 . - 10. výber konkrétnej kráľovnej a príprava a prednesenie referátov	
Odporučaná literatúra: LAYNESMITH, J. L. The last medieval queens. Oxford: Oxford University Press, 2005. ISBN 0-19-927956-X. HARTMANN, Peter C. Francouzští králové a císaři v novověku od Ludvíka XII. k Napoleonovi III. (1498-1870). Praha: Argo, 2005. ISBN 80-7203-517-7. EHLERS, Joachim Ehlers, MÜLLER, Heribert Müller, SCHNEIDMÜLLER Bernd Francouzští králové v období středověku od Oda ke Karlu VIII. (888 - 1498). Praha: Argo, 2003. ISBN 80-7203-465-0. FRIEDOVÁ, Leonie. Katarína Medicejská životopis. Praha : Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1434-4. DUBY, Georges. Dějiny Francie od počátků po současnost. Praha: Univerzita Karlova, 2003. ISBN 80-7184-514-0.	

KNEBLOVÁ, Hana. Slavné ženy Francie. Praha: Brána, 2017. ISBN 978-80-7243-950-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 60

A	ABS	B	C	D	E	FX
43,33	0,0	33,33	10,0	6,67	3,33	3,33

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-603/00	Názov predmetu: HS: Francúzsko za vlády panovníkov dynastie Valois
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: príprava referátov a seminárnej práce na vybranú tému, porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent má vedomosti o Francúzsku v čase vládnutia panovníkov z dynastie Valois (1328 - 1588), pričom disponuje poznatkami o politických dejinách, rozvoji hospodárstva, umenia, o náboženských problémoch (nástup reformácie vo Francúzsku) a o vytváraní národného štátu po skončení Storočnej vojny	
Stručná osnova predmetu: 1. Nástup francúzskej dynastie Valois 2. Politické a vojenské dôsledky zmeny dynastie na francúzskom tróne 3. Storočná vojna 4. Literatúra (napr. Christine Pizan) a kroniky (napr. Froissart) vo Francúzsku v 14. a 15. storočí 5. Konsolidácia pomerov za vlády Karola VII. - budovanie národnej monarchie 6. Ľudovít XI. a problémy s Burgundskom 7. Taliansky sen francúzskych kráľov - francúzske výboje na severe Apeninského polostrova 8. Príchod renesancie do Francúzska - František I., Leonardo da Vinci, krúžok v Meaux 9. Nástup reformačných myšlienok vo Francúzsku - hugenoti 10. Ozbrojené konflikty v 2. polovici 16. storočia - náboženské vojny 11. Rozvoj umenia - škola vo Fontainbleau, Anna Bretónska, Francois Villon, prestavba Louvre	
Odporučaná literatúra: HARTMANN, Peter C. Francouzští králové a císaři v novověku od Ludvíka XII. k Napoleonovi III. (1498-1870). Praha: Argo, 2005. ISBN 80-7203-517-7. EHLERS, Joachim Ehlers, MÜLLER, Heribert Müller, SCHNEIDMÜLLER Bernd Francouzští králové v období středověku od Oda ke Karlu VIII. (888 - 1498). Praha: Argo, 2003. ISBN 80-7203-465-0.	

DUBY, Georges. Dějiny Francie od počátků po současnost. Praha: Univerzita Karlova, 2003.
ISBN
80-7184-514-0.

MOLINIER, Auguste. Les sources de l'histoire de France des origines aux guerres d'Italie (1494)
IV. Les Valois, 1328-1461. Paris: A. Picard et fils, 1904.

MOLINIER, Auguste. Les sources de l'histoire de France des origines aux guerres d'Italie (1494)
V. Introduction générale les Valois (suite), Louis XI et Charles VIII (1461-1494). Paris: A. Picard
et fils, 1904.

Les sources de l'histoire de France XVI siècle (1494-1610) IV. Paris: A. Picard et fils, 1915.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 52

A	ABS	B	C	D	E	FX
38,46	1,92	28,85	17,31	0,0	0,0	13,46

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-655/00	Názov predmetu: HS: Holokaust na Slovensku 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: vystúpenie s referátom - power-pointová prezentácia - tvorí 25% celkového hodnotenia, seminárna práca 75% Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 25/75	
Výsledky vzdelávania: Študent chápe satelitizmus Slovenskej republiky počas II. svetovej vojny vo vzťahu k nacistickému Nemecku. Má základné vedomosti o holokauste na Slovensku a rozumie problematike antisemitizmu a jeho postupnej inštrumentalizácii a inštitucionalizácii počas existencie Slovenskej republiky (1939 - 1945).	
Stručná osnova predmetu: 1. Historiografia o holokauste. 2. Predvojnový antisemitizmus na Slovensku (národná, hospodárska, kresťanská, politická rovina). Od autochtonného antisemitizmu k radikálnemu (V. Tuka, A. Mach) a umierenému (J. Tiso) programu. Formovanie Slovákov ako národa a hľadanie nepriateľa – heterofobia. Situácia v období autonómie Slovenska. 3. Chronológia politiky antisemitizmu na Slovensku (1938-1945). 4. Právna stránka „riešenia“ – interpretácia definície Žida vo vlád. nariadeniach 63/1939 a 198/1941. Vyradovanie židovskej komunity zo spoločnosti. 5. Židovská otázka – vzťah majority a minority. Sociálne okolie holokaustu. Zmeny sociálnej stratifikácie majoritnej spoločnosti ako následok „zbavenia“ sa židovskej konkurencie. Doformovanie strednej vrstvy na Slovensku. 6. Lokálni agresori a „riešenie židovskej otázky na Slovensku“. Rozdiely v prístupoch vládnej elity k „riešeniu“. Cirkvi a „riešenie. 7. Arizácie a likvidácie – sociálne dôsledky „riešenia“ – na príklade viacerých miest na Slovensku. 8. Deportácie ako vyústenie „riešenia“. 9. Reakcie židovskej komunity na Slovensku na „riešenie“. Ústredňa Židov, Nebenregierung – G. Fleischmann. 10. Holokaust a vzťah majority a minority.	

Odporučaná literatúra:

- KAMENEC, Ivan. Po stopách tragédie. Bratislava, 1991. ISBN 80-7115-015-0.
- LIPSCHER, Ladislav. Židia v slovenskom štáte. Print-servis 1992. ISBN-80-9004-702-5.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard. Politika antisemitizmu a holokaust na Slovensku 1938 – 1945. Banská Bystrica, 2016. isbn-978-80-89514.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard. Holokaust na Slovensku 6. Deportácie v roku 1942. Bratislava : NMŠ, 2005. ISBN 80-969242-3-0.
- NIŽŇANSKÝ, Eduard - KAMENEC, Ivan. Holokaust na Slovensku 2. Prezident, vláda, Snem SR a Štátnej rade o židovskej otázke (1939 - 1945). Bratislava : NMŠ, ŽNOB, 2003. ISBN 80-968662-2-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	ABS	B	C	D	E	FX
75,0	0,0	12,5	0,0	0,0	6,25	6,25

Vyučujúci: Mgr. Katarína Bohová**Dátum poslednej zmeny:** 10.06.2022**Schválil:** prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-697/20	Názov predmetu: HS: Intelektuál a spoločnosť v uhorskom ranom novoveku
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

- a) priebežné hodnotenie počas semestra - čítanie pramenných textov, ktoré budú študentom poskytnuté priebežne počas semestra, a následná diskusia a analýza textov počas semináru
- príprava biografického referátu k vybranej osobnosti z programu semináru, ktorý je odprezentovaný na príslušnom stretnutí (podľa harmonogramu) a poslúži ako vstup do danej problematiky
- b) záverečné hodnotenie - odovzdanie referátu v písomnej podobe, so zoznamom použitej literatúry a bibliografickým aparátom

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptované sú max. 2 absencie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:

Študent sa oboznámi s vybranými vzdelancami uhorského raného novoveku a s ich názorovým svetom. Práve prostredníctvom jeho zasadenia do dobového kontextu bude schopný uvažovať o významných fenoménoch doby, ich reflexii súčasníkmi a významom pre nasledujúci vývoj. Medzi rozoberané problémy patria napríklad otázky politickej moci v kontexte absolutizmu a stavovských tradícií, konfesionálnej rôznorodosti a potreby unifikácie, postoje k školstvu a vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti, otázky o pôvode vlastného národného alebo konfesionálneho spoločenstva a podobne. Študent bude schopný reflektovať rôzne prístupy k výskumu danej problematiky - prostredníctvom zamerania na individuálneho aktéra, ako aj prostredníctvom analýzy nadosobných procesov a širšieho socio-kultúrneho kontextu.

Stručná osnova predmetu:

- 1) Intelektuál a spoločnosť: individuálny rozmer a nadosobné procesy v dejinách
- 2) Právna tradícia a stavovská identita: Štefan Werbőczy
- 3) Vzdelanci vo "verejnej službe": Valentín Eck/Ecchius a Martin Rakovský
- 4) Respublica litteraria: Ján Sambucus a Sebastián Ambrosius Lam
- 5) Objavovanie nových svetov: Pavol Rubigall a Ján Dernschwam
- 6) Za stavovské ideály: Ján Bocatius a Peter Révay
- 7) Múzy a rinčanie zbraní: Mikuláš Zrínsky a Raimondo Montecuccoli
- 8) Staré a nové pohľady na prírodný svet: Ján Bayer a Izák Caban
- 9) Intelektuáli v obliehaní (?): Daniel Krman a Matej Bel
- 10) Intelektuáli na výslní (?): Ján Baltazár Magin a Samuel Timon
- 11) V záujme "verejného blaha" a panovníckeho domu: Adam František Kollár a Jozef Bencúr
- 12) Vlast', jazyk, identita: Juraj Papánek a Juraj Sklenár

Odporučaná literatúra:

NOVACKÁ, Mária et al. Od kráľovstva ducha ku kráľovstvu človeka. Bratislava: Tatran 1986.
 ŠKOVIERA, Daniel (ed.). Latinský humanizmus. Bratislava: Kalligram 2009. ISBN
 978-80-8101-136-8

KVAČALA, Ján. Dejiny reformácie na Slovensku do roku 1711. Liptovský Sv. Mikuláš:
 Tranoscius 1935.

EVANS, Robert John Weston. Vznik habsburské monarchie, 1550 – 1700. Praha: Argo 2003.
 ISBN
 80-7203-463-4

Študentom budú počas semestra priebežne informovaní o literatúre k aktuálne diskutovaným
 tématom.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 22

A	ABS	B	C	D	E	FX
72,73	0,0	18,18	9,09	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-680/00	Názov predmetu: HS: Ján Kollár pod lupou
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, referát, seminárna práca

a) Vyučujúci akceptuje max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.

b) Na seminári sa vyžaduje aktívna práca podľa pokynov vyučujúceho.

c) Prezentovanie referátu vo forme konferenčného príspevku (15-20 minút), zvládnutie rečníckeho prejavu, prezentácia (tlačené materiály, elektronická), zvládnutie odpovede na doplnujúce otázky. Možnosť náhradnej (aditívnej) písomnej práce namiesto prezentovania referátu.

d) seminárna práca Presný termín a téma priebežného hodnotenia budú oznámené na začiatku semestra. Témy seminárnych prác a referátov vo formáte dobre ohraničenej témy zo života a činnosti Jána Kollára, napr. Ján Kollár ako evanjelický kňaz, Ján Kollár a koncepcia slovanského národa a pod.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent získava po úspešnom absolvovaní predmetu a individuálnom štúdiu detailný mozaikovitý prehľad o Jánovi Kollárovi (1793 - 1852), jeho živote a diele, jednak sústredením sa na jednu sekciu života/činnosti (vypracovanie seminárnej práce a referátu), jednak sa sekundárne cez prezentácie referátov ďalších okruhov. Disponuje inou perspektívou na dobu 1. polovice 19. storočia. Je schopný samostatne získať informácie (archívne pramene, digitálne zbierky, literatúra) z pamäťových inštitúcií a spracovať ohraničenú tému týkajúcu sa biografického prístupu. Disponuje vedomosťami o biografických metodach a kategóriach (Životopisy. Život a dielo. Sústredenie sa na kľúčové udalosti v živote. Vplyv prostredia, vzdelania, dedičnosti na povahu, schopnosti a činnosť jednotlivca. Jednotlivec ako súčasť spoločenskej skutočnosti. Dielo, politika, svetonázor, filozofia.).

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod. Oboznámenie s podmienkami na absolvovanie predmetu. Výber tém seminárnych prác a referátov.

2. Pamäťové inštitúcie (archívy, ústavy, múzeá, knižnice), digitálne zdroje informácií a dát, možnosti získania prameňov a sekundárnej literatúry. Špecifické pramene pri práci s biografickými metódami (archívne zdroje, matriky, literatúra)
3. Oboznámenie s technikami a metódami pri výskume, spracovaní seminárnej práce a referátu. Biografické metódy na prípade vybraných osobností.
4. Detstvo a vzdelanie Jána Kollára.
5. Pobyt v Pešti. Pobyt vo Viedni.
6. J. Kollár ako evanjelický farár.
7. J. Kollár ako básnik. Dôraz na obsahovú stránku diel. J. Kollár a ľudová slovesnosť
8. J. Kollár a otázka spisovného jazyka Slovákov.
9. J. Kollár ako historik a archeológ.
10. J. Kollár ako pedagóg.
11. J. Kollár a politika. Dôraz na vnímanie národa a štátu.
12. J. Kollár a jeho koncepcia národa. (Slovania, Slováci, Česi).
13. J. Kollár - vzťahy a názory na bernolákovské a štúrovské hnutie. Polemiky.
14. Cestopisy Jána Kollára.
15. Recepcia Jána Kollára. Od súdobej, domácej, zahraničnej..., 19.st, ČSR, Slovenská republika 1939-1945, súčasnosť.

Odporučaná literatúra:

ORMIS, Ján Vladimír. Bibliografia Jána Kollára. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1954.

KOLLÁR, Ján. Pamäti z mladších rokov života. Bratislava: Tatran, 1972.

MRÁZ, Andrej. Ján Kollár. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1952.

PODOLAN, Peter. Odkaz Jána Kollára slovenskej historiografii. In: Štúdie k jubileu Jána Kollára. Historia nova 5. [online]. Bratislava: Stimul, 2012, s. 43-51 [cit. 2021-10-20] Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/ksd/h/Hino5d.pdf.

PODOLAN, Peter. Politické aspekty činnosti Jána Kollára. In: Historické štúdie k jubileu Romana Holeca. Historia nova I – 2010 – 1. [online]. Bratislava: Stimul, 2011, s. 65-89 [cit. 2021-10-20] Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/ksd/h/HinoI-2010-1g.pdf.

Doplňková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 45

A	ABS	B	C	D	E	FX
33,33	0,0	31,11	15,56	8,89	8,89	2,22

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-699/20	Názov predmetu: HS: Jazyk a spoločnosť v ranom novoveku
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežne - príprava prezentácie na vybranú tému (podľa stručnej osnovy) v rozsahu max. 20 min., v ktorej študent predstaví stručný prehľad významných udalostí a základné kontúry vývoja a procesov vo vybranej problematike

- čítanie pramenných a historiografických textov, ktoré počas semestra sprostredkuje vyučujúci, následná aktívna účasť v diskusii na seminári

Klasifikačná stupnica v percentách:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent sa oboznámi s možnosťami, ktoré pre historika prináša výskum jazyka a jeho používania. Rany novovek je obdobím, ktoré sa spája s rozšírením používania vernakulárnych ("ľudových", "národných") jazykov v písomnej a oficiálnej kultúre. Uhorsko je navyše ešte špecifickejším prípadom svojou mnohokultúrnosťou. Študent sa teda zorientuje v rôznych aspektoch fenoménu jazyka v spoločnosti - koexistencii viacerých jazykov a dialektov, rozdielom medzi literárhou a hovorovou formou, ich sociálnym a kultúrnym rolám, vplyvom konfesionálnych a politických postojov aj reflexii jazykovej otázky v dielach intelektuálov. Študent tak po absolvovaní predmetu bude zvládať uvažovať o jazyku z historickej perspektívy, v intenciách súčasných metodologických prístupov, a bude schopný analyzovať fungovanie jazyka ako spoločenského a kultúrneho fenoménu (teda primárne nie z lingvistickej perspektívy).

Stručná osnova predmetu:

- 1) Teoretické východiská. Jazyk, dialekt, sociolect. Jazykové spoločenstvo. Bilingvismus a diglosia.
- 2) Počiatky vernakulárnej písomnej kultúry v stredoveku. Pragmatické písomníctvo a literárne tradície.
- 3) Uhorsko neskorého stredoveku a raného novoveku ako multilinguálna spoločnosť. Latinčina ako jazyk administratívny, cirkvi, vzdelania.
- 4) Jazyk politického spoločenstva.
- 5) Jazyk(y) mestskej komunity.
- 6) Jazyk na európskom fóre. Diplomacia, tlmočníctvo, preklady. Šifry.
- 7) Humanizmus a návraty ku klasickej latinčine. Počiatky filológie. Gramatikalizácia.
- 8) Reformácia a nové úlohy jazyka.
- 9) Kníhtlač a šandardizácia vernakulárnych jazykov.
- 10) "Úzkosť z nedostatku" a jazyková hrdosť. Úsilie o očistu verzus zrozumiteľnosť.
- 11) Jazyk a kolektívna identita.
- 12) Vernakulárna literárna tradícia. Vzdelanie.
- 13) Vyhládky do modernej doby.

Odporučaná literatúra:

BURKE, Peter. Jazyky a společenství v raně novověké Evropě. Praha: NLN, 2011. ISBN 978-80-7422-069-2

BENKA, Peter. Jazyk a mesto : Bardejov v ranom novoveku. Bratislava: UK, 2019. ISBN 978-80-223-4853-9

DUROVIČ, Ľubomír. O slovenčine a Slovensku. Bratislava: VEDA, 2004. ISBN: 978-80-224-0806-9

Ďalšia literatúra a texty budú študentom poskytnuté vyučujúcim počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

anglický a český (pasívne, na úrovni čítania)

Poznámky:

Predmet tematicky korešponduje s vedeckými projektami, ktoré sú aktuálne riešené na Katedre slovenských dejín, a to APVV-16-0374 a APVV-20-0598.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 22

A	ABS	B	C	D	E	FX
77,27	0,0	18,18	4,55	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.03.2023

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-657/00	Názov predmetu: HS: Juhovýchodná Európa v 19. a 20. storočí 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Povolené sú dve absencie. Poslucháči budú hodnotený na základe splnenia čiastkových úloh (40%) a na základe záverečnej písomnej práce (60%). Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60	
Výsledky vzdelávania: Oboznámenie sa s vnútropolitickým vývojom a záujmami jednotlivých veľmocí v oblasti juhovýchodnej Európy pred vypuknutím prvej svetovej vojny.	
Stručná osnova predmetu: 1. Úvod do historického seminára. Predstavenie tému. 2. Vnútropolitický, hospodársky a sociálny vývoj v Osmanskej ríši. Rozklad Osmanskej ríše a situácia na Balkáne v 19. storočí. 3. Záujmy veľmocí na Balkáne v 18. a 19. storočí. Východná kríza a Berlínsky kongres. 4. Vznik a vývoj prvých „národných“ štátov na Balkáne – Grécko a Srbsko. 5. Národné hnutia a politické programy Bulharov a Albáncov. 6. Problém Bosny a Hercegoviny. 7. Macedónska a albánska otázka. 8. Politický vývoj na Balkáne po berlínskom kongrese a prehĺbenie krízy Osmanskej ríše. 9. Balkánske vojny. 10. Prvá svetová vojna na Balkáne. 11. Osmanská ríša a jej rozklad po prvej svetovej vojne.	
Odporeúčaná literatúra: GOMBÁR, Eduard. Moderní dějiny islámských zemí. Praha: Univerzita Karlova, 1999, 427 s. ISBN 80-7184-599-X. HLADKÝ, Ladislav. Bosna a Hercegovina: Historie nešťastné země. Praha: Doplněk, 1996, 216 s. ISBN 80-85765-61-6. JELAVICH Charles and JELAVICH Barbara. The establishment of the Balkan National States, 1804-1920. Seattle: University of Washington Press, 1997, 358 s. ISBN 0-295-96413-8.	

ŠESTÁK, Miroslav – TEJCHMAN, Miroslav a kol. Dějiny jihoslovanských zemí. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009, 758 s. ISBN 978-80-7106-375-9.
WEITHMANN, Michael W. Balkán 2000 let mezi Východem a Západem. Praha: Vyšehrad, 1996, 431 s. ISBN 80-7021-199-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 151

A	ABS	B	C	D	E	FX
94,04	0,0	1,32	0,0	0,0	0,66	3,97

Vyučujúci: PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-658/00	Názov predmetu: HS: Juhovýchodná Európa v 19. a 20. storočí 2
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháč budú hodnotený na základe splnenia čiastkových úloh (40%) a na základe záverečnej písomnej práce (60%).

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:

Poslucháč má poznatky o vývoji politickej situácie v oblasti juhovýchodnej Európy (Balkánu) v priebehu 19. a 20. storočia. Popri základnej charakteristiky vnútropolitického vývoja v jednotlivých oblastiach a štátach v tomto priestore (Osmanská ríša, formujúce sa tzv. národné štáty) je študent schopný orientovať aj vo veľmocenskej politike vo vzťahu k priestoru Balkánu (vplyvy a vzájomné konflikty európskych mocností), čo mu umožní zorientovať sa aj v súčasnej politickej situácii v tomto regióne.

Stručná osnova predmetu:

1. Sociálna konštrukcia pojmov (klasifikácia).
2. Balkán alebo juhovýchodná Európa.
3. Historické procesy, ktoré ovplyvnili vývoj politickej, etnickej a náboženskej štruktúry juhovýchodnej Európy.
3. Teritoriálne usporiadanie po prvej a druhej svetovej vojne - staré a nové územné spory (grécko-turecká vojna, albánske hranice, bulharské hranice).
4. Minority – postavenie menšíň v spoločnosti a vzťah štátu k minoritám (práva menšíň, asimilácia, etnické čistenie, výmeny obyvateľstva medzi jednotlivými krajinami).
5. Autoritatívne režimy v juhovýchodnej Európe - modernizačné diktatúry?
6. Juhoslávia – ako príklad koexistencie etnických a náboženských skupín v kontexte multietnického štátu (proces a prostriedky štátnej unifikácie). Úspech alebo neúspech?
7. Obdobie druhej svetovej vojny – rezistencie a občianske vojny.
8. Pád železnej opony - nové výzvy pre región.
10. Rozpad Juhoslávie a vypuknutie národnostných konfliktov a vojen v regióne.
11. Pokračujúca kríza na začiatku 21. storočia, ohniská potencionálnych konfliktov.

Odporučaná literatúra:

GOMBÁR, Eduard. Moderní dějiny islámských zemí. Praha: Univerzita Karlova, 1999, 427 s.
ISBN 80-7184-599-X.

HLADKÝ, Ladislav. Bosna a Hercegovina: Historie nešťastné země. Praha: Doplněk, 1996, 216 s.
ISBN 80-85765-61-6.

JELAVICH Charles and JELAVICH Barbara. The establishment of the Balkan National States, 1804-1920. Seattle: University of Washington Press, 1997, 358 s. ISBN 0-295-96413-8.

ROTHSCHILD, Joseph. East Central Europe between the Two World Wars : A History of East Central Europe IX. Seattle – London: University of Washington Press, 1992 (siedme vydanie), s. 201-280 (Juhoslávia), 281-322 (Rumunsko), 324-355 (Bulharsko, 357-366 (Albánsko). ISBN 0-295-95357-8.

ŠESTÁK, Miroslav – TEJCHMAN, Miroslav a kol. Dějiny jihoslovanských zemí. Praha:
Nakladatelství Lidové noviny, 2009, 758 s. ISBN 978-80-7106-375-9.

WEITHMANN, Michael W. Balkán 2000 let mezi Východem a Západem. Praha: Vyšehrad,
1996, 431 s. ISBN 80-7021-199-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 68

A	ABS	B	C	D	E	FX
88,24	1,47	1,47	1,47	1,47	2,94	2,94

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-605/00	Názov predmetu: HS: Každodenný život v 15. - 17. storočí
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študenti si vyberú konkrétny obraz Petra Breugela st., ktorý analyzujú a podľa vyobrazenia maľby si pripravia aj referát, ktorý súvisí s motívom obrazu a týka sa nejakého aspektu každodenného života v danom období. Okrem referátu, ktorý študent prednesie počas semestra, vypracuje seminárnu prácu na vybranú tému, ktorá súvisí s jeho referátom.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent si absolvovaním kurzu prehľbi vedomostí o móde, jedle, nápojoch, medicíne, rodinných vzťahoch, dopravných prostriedkoch, kriminalite, hygiene a iných aspektoch každodenného života v 15. - 17. storočí. Je schopný identifikovať výrazové prostriedky, symboliku a alegórie, ktoré doboví umelci používali pri zobrazení každodenného života v ranom novoveku.

Stručná osnova predmetu:

1. Jedlo a nápoje, ich príprava a stolovanie
2. Dopravné prostriedky, cesty, mapy a navigácia
3. Choroby - chirurgia a iné liečebné prostriedky
4. Pánska a dámska móda a módne doplnky
5. Poľovačka, sokoliarstvo, šerm
6. Hudba a tanec
7. Rodina - výchova detí, postavenie manželky
8. Divadlo a literatúra
9. Zlodeji, vrahovia, piráti - väzenský systém a katí

Odporučaná literatúra:

GEREMEK, B. Slitování a šibenice. Dějiny chudoby a milosrdenství. Praha : Argo, 2003. ISBN 80-7203-228-3.

MONTARI, R. Hlad a hojnosť. dejiny stravovanie v Európe. Bratislava: Kalligram, 2004. ISBN 80-7149-562-X.

DÜLMEN, R. Kultura a každodenní život v raném novoveku. I. Dům a jeho lidé. Praha : Argo, 1999. ISBN 80-7203-116-3.
DÜLMEN, Richard. Kultura a každodenní život v raném novoveku. II. Vesnice a město. Praha : Argo, 2006. ISBN 80-7203-812-5.
DÜLMEN, Richard. Kultura a každodenní život v raném novoveku. III. Náboženství, magie, osvícenství. Praha : Argo, 2006. ISBN 80-7203-813-3.
<https://www.bruegel2018.at>; insidebruegel.net

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 80

A	ABS	B	C	D	E	FX
57,5	0,0	28,75	8,75	2,5	0,0	2,5

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-696/18	Názov predmetu: HS: Kríza komunistického režimu a opozičné aktivity v 80. rokoch
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na predmete, odprezentovanie powerpointovej prezentácie a vypracovanie a odovzdanie seminárnej práce na zadanú tému. Seminárna práca musí obsiahnuť najdôležitejšie otázky zo sledovanej problematiky a musí mať rozsah min. 10 strán.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Max. dve absencie bez udania dôvodu.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Absolventi predmetu disponujú poznatkami o záverečnom období komunistického režimu v ČSSR, ktorý v polovici 80. rokov upadol do otvorenej krízy. Sú oboznámení s opozičnými aktivitami voči vládnucemu režimu a vývojom, ktorý smeroval až k novembru 1989. Majú prehľad o domácej i zahraničnej politickej situácii a jej vplyve na udalosti v ČSSR. Sú schopní pochopiť dobové reálne 80. rokov a príčiny kolapsu komunistického systému vo východnej Európe. Dokážu porovnať situáciu v ČSSR so situáciou v Poľsku a Maďarsku.

Stručná osnova predmetu:

1. Stagnácia režimu v prvej polovici 80. rokov
2. Vplyv sovietskej perestrojky na komunistický režim v ČSSR
3. Postava Michaila S. Gorbačova
4. Politická situácia v ZSSR a v krajinách východnej Európy.
5. Koniec éry Gustáva Husáka a výmena generálneho tajomníka ÚV KSČ
6. Problémy v ekonomike
7. Nárast opozičných aktivít
8. Sviečková manifestácia a opozičné prejavy počas roka 1988
9. Rok 1989 a postupný kolaps režimu
10. 16. a 17. november 1989.
11. Prechod do nových spoločensko-politickej pomerov

Odporučaná literatúra:

1988. Rok pred zmenou. Zost. Peter Bulun. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2009. ISBN 978-80-89335-13-8.

1989. Rok zmeny. Zost. Peter Jašek. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2017. ISBN 978-80-89335-78-7.

Od totality k slobode. Nežná revolúcia 1989. Zost. Peter Jašek. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2019. ISBN 978-80-89335-89-3.

Sviečková manifestácia I. Štúdie, spomienky a svedectvá. Zost. Peter Jašek. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2015. ISBN 978-80-89335-75-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	ABS	B	C	D	E	FX
81,08	0,0	13,51	2,7	0,0	0,0	2,7

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-697/22

Názov predmetu:
HS: Kríza rímskej republiky a vznik cisárstva

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Prezentácia na vybranú tému a následné spracovanie v písomnej podobe – seminárna práca. Aktívna účasť na hodinách, povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovanie predmetu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti sa podrobnejšie zoznámia s politickými dejinami Rímskej ríše, so situáciou na konci rímskej republiky a v období rímskeho principátu. Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu sú študenti schopní preukázať znalosti komplexnosti posledných dvoch storočí rímskej republiky, nájsť príčiny krízy vedúce k pádu republiky a vzniku nového politického zriadenia. Študenti dokážu pracovať s antickými prameňmi rôzneho druhu, s ich interpretáciou a hodnotením. Majú vedomosti o základných pravidlach vedeckej práce (orientácia v literatúre a prameňoch k obdobiu antických dejín, formy citovania, akademická etika). Študenti po absolvovaní kurzu majú znalosti o vedeckých technikách prezentácie svojich zistení v ústnej aj písomnej podobe.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky

Základná literatúra a základné heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky.

Pramene k dejinám rímskej republiky a rímskeho principátu I. - Literárne pramene.

Pramene k dejinám rímskej republiky a rímskeho principátu II. - Epigrafické pramene a numizmatické pramene.

Prehľad politických dejín Ríma – doba kráľovská

Rímska republika

Kríza rímskej republiky a snahy o jej riešenie

Zánik republiky, nástup nového politického systému.

Budovanie nových politických orgánov a inštitúcií v ranom cisárstve.

Základné politické inštitúcie v Rímskej ríši za principátu: ľudové zhromaždenia, senát, úrady.

Základné problémy politického vývoja v Rímskej ríši: nástupnícky systém, dynastie, panovníci.

Odporučaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

VALACHOVIČ, Pavol. Dejiny antiky. Bratislava: Hlbiny, 2014. ISBN 978-80-89743-03-2.

BURIAN, Jan. Římské impérium. Vrchol a proměny antické civilizace. Praha: Svoboda-Libertas, 1994. ISBN 80-205-0391-9.

ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Řím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7.

GRANT, Michael. Dějiny antického Říma. Praha: BB art, 1999. ISBN 80-7257-009-9.

PENROSE, Jane. Řím a jeho nepřátelé. Říše stvořená a zničená válkou, Praha 2007. ISBN 8086977102.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

FiF.KSD/A-moHI-695/15

Názov predmetu:

HS: Miesta bratislavskej bohémy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút

b) záverečné - odovzdanie seminárnej práce v písomnej podobe, založenej tematicky na referáte, v rozsahu 10 strán vlastného textu, s poznámkovým aparátom a bibliografiou

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia)

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Študenti sú po absolvovaní seminára schopní samostatne, kreatívne a inovatívne analyzovať socio-kultúrne reálie bratislavskej umeleckej bohémy v období 1920 - 1945. Študenti na základe exkurzie priamo poznajú vybrané miesta bratislavskej bohémy.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do problematiky európskej a slovenskej umeleckej bohémy: charakteristiky, pojmy, osobnosti a socio-kultúrne súvislosti.
2. Bratislavská umelecká bohema v rokoch 1920 - 1945. Všeobecný prehľad.
3. Bratislavské kaviarne.
4. Bratislavské viechy.
5. Bratislavské vinárne.
6. Nočné lokály a "ranné polievkárne". Vydrica.
7. Hostince a podradné lokály.
8. Výletné hostince a dunajské kaviarne.
9. Výletné miesta a miesta hľadania inšpirácie. Dunajské exteriéry.
10. Hostinec Zlatá fantázia.
11. Ubytovanie - domy, byty, ateliéry.
12. Exkurzia do bratislavského exteriéru. V prípade záujmu sa môže uskutočniť viacero exkurzií.

Odporučaná literatúra:

SALNER, Peter. Bratislavské kaviarne a viechy. Bratislava : Albert Marenčin – Vydavateľstvo PT, 2006. ISBN 978-80-8114-45-43-3
VAŠŠ, Martin. Zlatá bohéma : umelecká bohéma v Bratislave 1920 - 1938. Bratislava : Marenčin PT, 2018. ISBN 978-80-223-4173-8
VAŠŠ, Martin. Medzi snom a skutočnosťou : umelecká bohéma v Bratislave 1938 - 1945. Bratislava : Marenčin PT, 2018. ISBN 978-80-8114-943-6
ŽÁRY, Štefan. Bratislavská bohéma. Bratislava : Tatran, 2018. ISBN 978-80-222-0975-5

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenčina

Poznámky:

Pred absolvovaním tohto seminára je výhodou absolvovať seminár Slovenská bohéma. Nie je to však podmienka.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 99

A	ABS	B	C	D	E	FX
67,68	0,0	10,1	11,11	5,05	1,01	5,05

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-687/10	Názov predmetu: HS: Možnosti a problémy interpretácie slovenských dejín 1918 - 1945
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

- a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
- b) záverečné - odovzdanie seminárnej práce v písomnej podobe, založenej tematicky na referáte, v rozsahu 10 strán vlastného textu, s poznámkovým aparátom a bibliografiou
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú vedomosti o kľúčových problémoch pri interpretácii slovenských dejín 1918 – 1945. Naučia sa využívať diachrónnu analýzu produkcie slovenskej historiografie, dokážu tiež charakterizovať a komparovať jednotlivé interpretačné smery v slovenskej historiografii. Ovládajú verifikáciu metód historiografie pri výskume tohto úseku slovenských dejín.

Stručná osnova predmetu:

1. Metodické prístupy historiografie a príbuzných spoločenských vied pri interpretácii prameňa v 20. storočí. Možnosti prístupov k interpretácii prameňa. Možnosti historiografickej analýzy.
2. Reflexia 1. ČSR v slovenskej historiografii v období totalitných režimov (Slovenská republika, ČSR a ČSSR v rokoch 1948 – 1989.)
3. Reflexia 1. ČSR v slovenskej historiografii po novembri 1989.
4. Reflexia Slovenskej republiky 1939 – 1945 v slovenskej historiografii v období komunistického režimu 1948 – 1989.
5. Reflexia Slovenskej republiky 1939 – 1945 v slovenskej historiografii po novembri 1989.
6. Kontroverzné osobnosti slovenských dejín 1918 – 1945 - hlavné problémy a možnosti interpretácie.
7. Možnosti interpretácie slovensko-českých vzťahov 1918 – 1938.
8. Možnosti interpretácie hospodárskych dejín 1918 – 1945.
9. Limity výpovednej hodnoty archívnych prameňov 1918 – 1945.

10. Problematika výpovednej hodnoty a interpretácie naratívneho diskurzu v literárnych textoch, memoároch a denníkoch k obdobiu 1918 – 1945.
11. Dobová tlač 1918 – 1945 - plusy a mínusy pri jej interpretácii, limity výpovednej hodnoty.
12. Pozícia fotografických reprodukcii pri výskume dejín 1918 – 1945.
13. Otázky interdisciplinárneho výskumu dejín 1918 – 1945.
14. Praktická aplikácia najnovších výskumných metód historiografie a príbuzných spoločenských vied v seminárnej práci.

Odporučaná literatúra:

KAMENEC, Ivan. Spoločnosť, politika, historiografia: pokrivené (?) zrkadlo dejín slovenskej spoločnosti v dvadsiatom storočí. Bratislava : Prodama, 2009. ISBN 978-80-89396-02-3
 LIPTÁK, Ľubomír. Slovensko v 20. storočí. Bratislava : Kalligram, 2000. ISBN 80-7149-337-6
 MICHELA, Miroslav. Strážcovia strateného času. Diskusie o dejinách a historici na Slovensku. In: Historický časopis, č. 4, 2011, s. 617 – 638.
 NODL, Martin. Dějepisectví mezi vědou a politikou: úvahy o historiografii 19. a 20. století. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007. ISBN 978-80-7325-112-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	ABS	B	C	D	E	FX
75,0	0,0	18,75	6,25	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-692/16	Názov predmetu: HS: Nemecko-slovenské vzťahy 1939 – 1945
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

aktívna účasť na seminári,

25% prezentácia vybranej témy, 75% seminárna práca

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 25/75

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú poznatky o dvoch najznámejších interpretačných teóriach medzinárodných vzťahov – realizmus a liberalizmus. Na nemeckých dokumentoch, ktoré sa týkajú Slovenska, sú schopní rozoberať rozličné aspekty vzťahu nacistického Nemecka a slovenského štátu - diplomatické a hospodárske vzťahy, vzťahy v oblasti vojenskej, bezpečnostnej.

Stručná osnova predmetu:

1. Teórie medzinárodných vzťahov
2. Zahraničná politika nacistického Nemecka.
3. Nacistické Nemecko a jeho ambície v strednej Európe.
4. Nacistické Nemecko a vznik slovenského štátu.
5. Nemecko-slovenské diplomatické vzťahy.
6. Nemecko - slovenské vzťahy a II. svetová vojna. Spolupráca v oblasti vojenskej.
7. Nemecko – slovenské vzťahy v oblasti hospodárskej.
8. Nemecko – slovenské vzťahy a spolupráca v oblasti bezpečnostnej.
9. Nemecko – slovenské vzťahy a holokaust.
10. Nemecko – slovenské vzťahy a SNP.

Odporeúčaná literatúra:

DRULÁK, Petr. Teorie mezinárodních vztahů, Praha : Portál, 2003. ISBN 978-80-7367-721-3.

HASENCLEVER, A. – MAYER, P. – RITTBERGER, V. Teorie mezinárodních režimů. Brno : Centrum strategických studií 2005. ISBN 80-903333-4-6.

NIŽŇANSKÝ, Eduard a kol. Slovensko – nemecké vzťahy 1938 – 1941 v dokumentoch I. Od Mnichova k vojne proti ZSSR. Prešov : Universum 2009. ISBN 978-80-89046-61-4

NIŽŇANSKÝ, Eduard a kol. Slovensko – nemecké vzťahy 1938 – 1941 v dokumentoch II. Od vojny proti ZSSR po zánik Slovenskej republiky v roku 1945. Prešov : Universum 2010. ISBN 978-80-89046-68-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Nemecké dokumenty sú preložené do slovenského jazyka. V prípade znalosti nemeckého jazyka môže si študent vybrať dokumenty nemeckej edície ADAP (serie D, E), ktorá sa týka nacistickej zahraničnej politiky v celej šírke chronologického i tematického rámca.

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 23

A	ABS	B	C	D	E	FX
69,57	0,0	26,09	0,0	0,0	0,0	4,35

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-606/00

Názov predmetu:
HS: Osobnosti starovekého Grécka 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna práca na hodinách. Príprava vybranej témy na prezentáciu a následné spracovanie v písomnej podobe - seminárna práca. Povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovanie predmetu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú vedomosti o významných osobnostiach gréckych dejín z oblasti politiky, filozofie, literatúry. Poznajú najvýznamnejšie diela gréckej historiografie, rétoriky, filozofie a ich predstaviteľov. Sú im známe spoločenské okolnosti vzniku aténskej demokracie a jej význam. Študenti sú po úspešnom absolvovaní predmetu schopní interpretovať význam gréckej kultúry a vzdelanosti a jej neskoršiu recepciu.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky, cieľ kurzu.

Základná literatúra a pramene a edície prameňov.

Grécka biografická literatúra (Plutarchos, Cornelius Nepos), jej charakteristika, ciele a metódy I.

Grécka biografická literatúra (Plutarchos, Cornelius Nepos), jej charakteristika, ciele a metódy II.

Mytológické postavy gréckych dejín I.

Mytológické postavy gréckych dejín II.

Archaické obdobie gréckych dejín - aisygnéti.

Archaické obdobie gréckych dejín a tyrani.

Významné osobnosti aténskych dejín I.

Významné osobnosti aténskych dejín II.

Odporučaná literatúra:

Doplňková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

CANFORA, Luciano. Dějiny řecké literatury. Praha: KLP, Koniasch Latin Press, 2001. ISBN 80-85917-69-6.

ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Starověké Řecko. Encyklopedická příručka. Praha: Slovart CZ, 2011. ISBN 978-80-73915-80-3.

OLIVA, Pavel: Řecko mezi Makedonií a Římem. Praha: Academia, 2003. ISBN 8020004351

DOBIÁŠ, Josef. Dějepisectví starověké. Praha: Historický klub, 1948.

FREL, Jiří. Od tyranů k Sókratovi. Praha: Mladá fronta, 1969.

PLUTARCHOS. Životopisy slavných Gréků a Rimanov I. a II. Prel. P. Kuklica a D. Škoviera. Bratislava: Kalligram, 2008. ISBN 978-808-101-09-10.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 22

A	ABS	B	C	D	E	FX
27,27	0,0	18,18	40,91	13,64	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-607/00	Názov predmetu: HS: Osobnosti starovekého Grécka 2
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Prezentácia na vybranú tému a následné spracovanie v písomnej podobe. Aktívna účasť na hodinách, povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovanie predmetu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti sa podrobnejšie zoznámia so sociálnymi a kultúrnymi dejinami Grécka a jeho najvýznamnejšími osobnosťami. Pri praktických úlohách si študenti majú zručnosti a schopnosti práce s antickými prameňmi rôzneho druhu, s ich interpretáciou a hodnotením. Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu sú študenti schopní preukázať oboznámenie sa so základnými črtami antických gréckych dejín, kultúry a umenia. Sú schopní preukázať historické chápanie kultúrneho a sociálneho významu aténskej demokracie, ako aj historické pochopenie kľúčových epizód gréckych kultúrnych a politických dejín, osobností gréckej politiky, filozofie, literatúry. Sú schopní preukázať znalosti o vedeckých technikách prezentácie svojich zistení v ústnej aj písomnej podobe. Rozumejú základným pravidlám vedeckej práce (orientácia v literatúre a prameňoch k obdobiu antických dejín, formy citovania, vedecká etika).

Stručná osnova predmetu:

- . Grécki filozofi a myslitelia I.
- . Grécki filozofi a myslitelia II.
- . Grécki rečníci a politici I.
- . Grécki rečníci a politici II.
- . Grécki tragici, básnici.
- . Grécki historici a spisovatelia.
- . Grécki umelci.
- . Helenistickí vládcovia.
- . Významné ženy gréckych dejín.
- . Záver kurzu a jeho vyhodnotenie.

Odporučaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

CANFORA, Luciano. Dějiny řecké literatury. Praha: KLP, Koniasch Latin Press, 2001. ISBN 80-85917-69-6.

ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Starověké Řecko. Encyklopedická příručka. Praha: Slovart CZ, 2011. ISBN 978-80-73915-80-3.

OLIVA, Pavel: Řecko mezi Makedonií a Římem. Praha: Academia, 2003. ISBN 8020004351

DOBIÁŠ, Josef. Dějepisectví starověké. Praha: Historický klub, 1948.

FREL, Jiří. Od tyranů k Sókratovi. Praha: Mladá fronta, 1969.

PLUTARCHOS. Životopisy slávnych Grékov a Rimanov I. a II. Prel. P. Kuklica a D. Škoviera. Bratislava: Kalligram, 2008. ISBN 978-808-101-09-10.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	ABS	B	C	D	E	FX
60,0	0,0	0,0	40,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-608/00	Názov predmetu: HS: Pápežstvo a krajiny stredovýchodnej Európy 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu => prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená. 2. Plnenie čiastkových úloh (riebežná príprava na semináre, referáty). 3. Vypracovanie písomnej práce na zadanú tému v požadovanom rozsahu a kvalite. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha riebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Poslucháči majú vedomosti o dejinách pápežstva a jeho politikou voči krajinám stredovýchodnej Európy (Veľká Morava, Uhorsko, Poľsko, Čechy) v období 9.–11. storočia	
Stručná osnova predmetu: Úvod do dejín stredovekého pápežstva, prehľad prameňov a literatúry Vývoj pápežstva v 9. a 10. storočí Prvé kontakty krajín stredovýchodnej Európy s pápežstvom - pápežstvo a Veľká Morava Pápežstvo a vznik nových štátov v stredovýchodnej Európe na začiatku 2. tisícročia Reformné pápežstvo a jeho ambície v Uhorsku, Poľsku a Čechách Riebežné seminárne cvičenia k písomným prácam	
Odporučaná literatúra: Pramene: z domácich a zahraničných edícií (CDSI, CDB, DHA1, MPH, MPL, MGH, ...) Literatúra: (iba základné syntetické spracovania; ďalšiu budú dostávať v priebehu jednotlivých seminárov) BARRACLOUGH, G.: The Medieval Papacy. New York: Harcourt, Brace, 1968.; HALLER, J.: Das Papsttum. Idee und Wirklichkeit. Stuttgart: J. G. Cotta'sche Buchhandlung Nachfolger, 1934.; ULLMANN, W.: Kurze Geschichte des Papsttums im Mittelalter. Berlin : De Gruyter, 1978. ISBN 978-3110065053; ZIMMERMAN, H.: Das Papsttum im Mittelalter. Stuttgart : Eugen Ulmer, 1981. ISBN 978-3800125012	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:	

základná znalosť latinčiny a aspoň jedného západného jazyka

Poznámky:

minimálny počet účastníkov 7, maximálny 15 (je to seminár)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	ABS	B	C	D	E	FX
83,33	0,0	5,56	5,56	0,0	0,0	5,56

Vyučujúci: doc. Mgr. Vincent Múcska, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-609/00	Názov predmetu: HS: Pápežstvo a krajiny stredovýchodnej Európy 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu => prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená. 2. Plnenie čiastkových úloh (riebežná príprava na semináre, referáty). 3. Vypracovanie písomnej práce na zadanú tému v požadovanom rozsahu a kvalite. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha riebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Poslucháči majú dôkladné poznatky o politike pápežstva voči krajinám stredovýchodnej Európy (Veľká Morava, Uhorsko, Poľsko, Čechy) v 12. storočí.	
Stručná osnova predmetu: Pápežstvo na ceste k teokracii a reakcie svetskej moci (Friedrich Barbarossa, Henrich II. Plantagenet ...) Pápežské schizmy 12. storočia a politika krajín stredovýchodnej Európy Pápežstvo, Nemecko a Byzancia v 12 storočí - stredovýchodná Európa na križovatke záujmových sfér Riebežné seminárne cvičenia k písomným prácam	
Odporučaná literatúra: Pramene: z domácich a zahraničných edícií (CDSI, CDB, DHA1, MPH, MPL, MGH, ...) Literatúra: (iba základné syntetické spracovania; ďalšiu budú dostávať v priebehu jednotlivých seminárov) BARRACLOUGH, G.: The Medieval Papacy. New York: Harcourt, Brace, 1968.; HALLER, J.: Das Papsttum. Idee und Wirklichkeit. Stuttgart: J. G. Cotta'sche Buchhandlung Nachfolger, 1934. ULLMANN, W.: Kurze Geschichte des Papsttums im Mittelalter. Berlin : De Gruyter, 1978. ISBN 978-3110065053. ZIMMERMAN, H.: Das Papsttum im Mittelalter. Stuttgart : Eugen Ulmer, 1981. ISBN † 978-3800125012.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, základná znalosť latinčiny a aspoň jedného západného jazyka;

Poznámky:
minimálny počet účastníkov 7, maximálny 15 (je to seminár)

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	30,0	10,0	10,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Vincent Múcska, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-694/15

Názov predmetu:
HS: Pavol Jozef Šafárik pod lupou

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, referát, seminárna práca

a) Vyučujúci akceptuje max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.

b) Na seminári sa vyžaduje aktívna práca podľa pokynov vyučujúceho.

c) Prezentovanie referátu vo forme konferenčného príspevku (15-20 minút), zvládnutie rečníckeho prejavu, prezentácia (tlačené materiály, elektronická), zvládnutie odpovede na doplňujúce otázky. Možnosť náhradnej (aditívnej) písomnej práce namiesto prezentovania referátu.

d) seminárna práca Presný termín a téma priebežného hodnotenia budú oznámené na začiatku semestra. Témy seminárnych prác a referátov vo formáte dobre ohraničenej témy zo života a činnosti Pavla Jozefa Šafárika, napr. Pavol Jozef Šafárik ako historik, Pavol Jozef Šafárik v Prahe a pod.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent získava po úspešnom absolvovaní predmetu a individuálnom štúdiu detailný mozaikovitý prehľad o Pavlovi Jozefovi Šafárikovi (1795 - 1861), jeho živote a diele jednak sústredením sa na jednu sekciu života/činnosti(vypracovanie seminárnej práce a referátu), jednak sa sekundárne cez prezentácie referátov ďalších okruhov. Jeho vedomosti obsiahnu inú perspektívnu pohľadu na dobu 1. polovice 19. storočia. Je schopný samostatne získať informácie (archívne pramene, digitálne zbierky, literatúra) z pamäťových inštitúcií a spracovať ohraničenú tému týkajúcu sa biografického prístupu. Disponuje vedomosťami o biografických metódach a kategóriach (Životopisy. Život a dielo. Sústredenie sa na klúčové udalosti v živote. Vplyv prostredia, vzdelania, dedičnosti na povahu, schopnosti a činnosť jednotlivca. Jednotlivec ako súčasť spoločenskej skutočnosti. Dielo, politika, svetonázor, filozofia.).

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod. Oboznámenie s podmienkami na absolvovanie predmetu. Výber tém seminárnych prác a referátov.

2. Pamäťové inštitúcie (archívy, ústavy, múzeá, knižnice), digitálne zdroje informácií a dát, možnosti získania prameňov a sekundárnej literatúry. Špecifické pramene pri práci s biografickými metódami (archívne zdroje, matriky, literatúra).
3. Oboznámenie s technikami a metódami pri výskume, spracovaní seminárnej práce a referátu. Biografické metódy na prípade vybraných osobností.
4. Detstvo a vzdelanie P. J. Šafárika. Pobyt P. J. Šafárika v Novom Sade. Pobyt P. J. Šafárika v Prahe
5. P. J. Šafárik ako básnik a zberateľ ľudovej slovesnosti. P. J. Šafárik ako literárny historik
6. P. J. Šafárik ako historik. P. J. Šafárik ako archeológ.
7. P. J. Šafárik a politika. (Vnímanie štátu a národa).
8. P. J. Šafárik a otázka slovenského spisovného jazyka. P. J. Šafárik a otázka starosloviečiny a slovanských abecied.
9. P. J. Šafárik a slovanský snem v roku 1848.
10. Recepcia P. J. Šafárika (nasledujúca generácia, 2. polovica 19. storočia, 20. a 21. storočie).
11. Obraz kultúry, literatúry a dejín Slovanov/jednotlivých slovanských národov.
12. Kontakty a názory P. J. Šafárika na predchádzajúce/nasledujúce generácie, medzikonfesionálna spolupráca.

Odporučaná literatúra:

KOVAČKA, Miloš et al. Personálna bibliografia Pavla Jozefa Šafárika. I. a II. diel. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004 ISBN:80-89023-35-5.

GOLÁŇ, Karol. Mladé roky Pavla Jozefa Šafárika. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1961.

NOVOTNÝ, Jan. Pavel Jozef Šafařík. Praha: Melantrich, 1971.

ŠAFÁŘÍK, Pavel Jozef. Slovanské starožitnosti. (ed. Jireček, J.) II zv. Praha: Bedřich Tempský 1862 a 1863.

Pavol Jozef Šafárik a slovenské národné obrodenie. (ed. Sedlák, I.) Martin: Matica slovenská, 1989.

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, česky

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-633/22	Názov predmetu: HS: Rímska spoločnosť v principáte
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Prezentácia na vybranú tému a následné spracovanie v písomnej podobe. Aktívna účasť na hodinách, povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovanie predmetu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú poznatky o sociálnych dejinách rímskeho cisárstva v období principátu. Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu sú študenti schopní preukázať základné znalosti zo sociálnych dejín Ríma a jeho každodennosti, ako aj z hľbšej analýzy vybraných prameňov k danej téme. Dokážu pracovať s antickými prameňmi rôzneho druhu, s ich interpretáciou a hodnotením a použiť základné pravidlá vedeckej práce (orientácia v literatúre a prameňoch k obdobiu antických dejín, formy citovania, akademická etika). Študenti po absolvovaní kurzu sú schopní preukázať znalosti o vedeckých technikách prezentácie svojich zistení v ústnej aj písomnej podobe.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky sociálnych dejín antického Ríma.

Základná literatúra k problematike a základné heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky.

Pramene k dejinám rímskeho principátu I. - Literárne pramene.

Pramene k dejinám rímskeho principátu II. - Epigrafické pramene.

Pramene k dejinám rímskeho principátu III. - Numizmatické pramene.

Prehľad politických dejín rímskeho principátu a ich vplyv na sociálnu oblasť.

Rímska spoločnosť – sociálne rozvrstvenie obyvateľstva rímskej ríše.

Rímska rodina.

Postavenie ženy v rímskej spoločnosti.

Diet'a - výchova detí a ich postavenie v rodine, mená, školský systém.

Bývanie, architektúra, urbanizmus.

Stravovacie návyky.

Zamestnanie a práca - základné inštitúcie, senát, úrady, cursus honorum.

Voľný čas – zábava, kultúra, šport
Záver kurzu, vyhodnotenie.

Odporučaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

ANDOKOVÁ, Marcela et al. Bežný život starých Rimanov, Bratislava: Iris, 2020. ISBN 9788082000644.

ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Řím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7.

GIARDINA, Andrea. Římsky člověk a jeho svět. Praha: Vyšehrad 2014. ISBN 9788074290725

HEČKOVÁ, Janka a kol. K reáliám starovekého Ríma. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2013. ISBN 978-80-558-0525-2

VAŇKOVÁ, Jarmila. Rímske reálne pre právnikov, Bratislava: Iura edition, 2010. ISBN 9788080783020.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-615/12	Názov predmetu: HS: Safíjovská ríša a Európa v 16. - 18. storočí
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Vyučujúci akceptuje max. 2 absencie s preukázanými dokladmi

Záverečná seminárna práca, účasť na seminároch, Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent pozná historický vývoj Perzskej ríše za vlády Safíjovcov (1501-1736). Má schopnosť adekvátnie pracovať s historickými dokumentami cestopisného charakteru ako aj základné znalosti o dejinách diplomaticko-obchodných vzťahov medzi Safíjovskou ríšou a Európou v období novoveku.

Stručná osnova predmetu:

1. Safíjovská ríša za vlády Ísmaíla I. a Tahmáspa I. (1524-1578) a ich hospodársko-politická orientácia na Európu
2. Význam Safíjovskej ríše v kontexte svetovej hospodárskej politiky v 16. storočí
3. Safíjovsko-osmanské vojny a európska politika v 16. storočí
4. Anglickí obchodníci a cestovatelia v Safíjovskej ríši v 16. storočí (Anthony Jenkinson, Arthur Edwards, Richard Chene, Christopher Berrow a i.)
5. Safíjovská ríša a Rusko v 16. storočí
6. Benátky a Safíjovska ríša v 16. storočí
7. Abbás I. (1587-1629) a Sherleyovci
8. Kresťanské misie v Safíjovskej ríši v 16. a 17. storočí
9. Safíjovsko-habsburgské kontakty v 16. a 17. storočí – misie habsburgských vyslancov v Perzii (Štefan Kakaš, George Tektander a i.)
10. Ruskí cestovatelia v Safíjovskej ríši v 17. storočí (M.N. Tichonov, G. Šachmatov, A.F. Kotov)
11. Vybraní západoeurópski cestovatelia v Safíjovskej ríši v 17. storočí (Adam Olearius, Jan Struys, Jean Charden a i.)
12. Európski cestovatelia a Safíjovci na začiatku 18. storočia

Odporučaná literatúra:

- 1, AXWORTHY, Michael. Dějiny Íránu. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2009. ISBN 9788074223525.
- 2, KREISER, Klaus a NEUMANN, Christop K. Dějiny Turecka. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN 9788074220128.
- 3, LEWIS, Bernard. Dějiny Blízkého východu. Trans. M. Pellarová, Z. Rousová. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 8071069264.
- 4, ROUX, Jean-Paul Dějiny Střední Asie. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2007. ISBN 8071068679.
- 5, TAUER, Felix. Svět islámu. Praha : Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-828-2.
- 6, VESELÝ, Rudolf. Přehled politických a kulturních dějin islámských zemí od vzniku islámu do konce 18. století. 1. díl. Praha : Univerzita Karlova, 1991, s. 1-152. ISBN 80-7066-421-5.
- 7, VESELÝ, Rudolf. Přehled politických a kulturních dějin islámských zemí od vzniku islámu do konce 18. století. 2. díl. Praha : Univerzita Karlova, 1991, s. 153-317. ISBN 80-7066-422-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Znalosť jedného z cudzích jazykov (anglický, ruský, nemecký a ľ.).

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 61

A	ABS	B	C	D	E	FX
67,21	0,0	19,67	8,2	3,28	1,64	0,0

Vyučujúci: PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-661/00	Názov predmetu: HS: Slováci a Rusko v 18. a 19. storočí 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: aktívna účasť na seminári, seminárna práca Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent má poznatky týkajúce sa analyticko-kritickej práce s historickým prameňom, memoárovou literatúrou, korešpondenciou a odbornou literatúrou v rámci problematiky slovensko-ruských vzťahov v období nástupu novoveku s presahom do 20. storočia.	
Stručná osnova predmetu: 1. - 2. Otázky historiografie a pramene k dejinám slovensko- ruských vzťahov. 3. - 4. Vedecké kontakty v období osvietenectva 5. - 6. Vystúhovlectvo v 18. stor. 7. - 8. Husári, ťafraníci, olejkári, drotári - formy komunikácie 9. - 10. Ruské vojská na Slovensku v 18.-19. storočí 11. - 12. Slovenská inteligencia v Rusku	
Odporučaná literatúra: ŠVANKMAJER, M. [et al.] Dějiny Ruska. Praha, Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-658-3. DANIŠ, M.: Slovensko, husári a cárovná. Bratislava: Stimul, 1993. ISBN 80-85697-12-2. Z dejín československo - slovanských dejín I-III. Bratislava 1953-57. TIBENSKÝ, J.: Priekopníci vedy a techniky na Slovensku I. Bratislava : Obzor, 1986. HROZIENÍK, J. Turčianski olejkári a ťafraníci. Bratislava : Tatran, 1981.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	
Poznámky:	

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 110

A	ABS	B	C	D	E	FX
60,0	0,0	17,27	10,0	2,73	2,73	7,27

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.**Dátum poslednej zmeny:** 10.06.2022**Schválil:** prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-662/00	Názov predmetu: HS: Slováci a Rusko v 18. a 19. storočí 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: vypracovanie seminárnej práce Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent dokáže pracovať s historickým prameňom, memoárovou literatúrou, korešpondenciou a štúdiom odbornej literatúry v rámci problematiky slovensko - ruských vzťahov v období nástupu novoveku s presahom do 20. stor.	
Stručná osnova predmetu: 1. - 2. Ruský študenti na Slovensku 3. - 4. Tokajská komisia pre dovoz vín a jej pôsobnosť 5. - 6. Slovensko-ruské styky v období národného obrodenia 7. - 8. Rusko- slovenské literárne vzťahy v 19. stor. 9. - 10. Ruskí slavianofili a Slovensko 11. - 12. Slovanské zjazdy v kontexte slovensko-ruských vzťahov	
Odporučaná literatúra: ŠVANKMAJER, M. [et al.] Dějiny Ruska. Praha, Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-658-3. DANIŠ, M.: Slovensko, husári a cárovná. Bratislava: Stimul, 1993. ISBN 80-85697-12-2. Z dejín československo - slovanských dejín I-III. Bratislava 1953-57. TIBENSKÝ, J.: Priekopníci vedy a techniky na Slovensku I. Bratislava : Obzor, 1986. HROZIENÍK, J. Turčianski olejkári a Šafraníci. Bratislava : Tatran, 1981 FERKO, V. Svetom moje svetom. Bratislava : Tatran, 1985.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	
Poznámky:	

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 124

A	ABS	B	C	D	E	FX
74,19	0,0	8,87	5,65	0,81	3,23	7,26

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.**Dátum poslednej zmeny:** 10.06.2022**Schválil:** prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-688/11

Názov predmetu:
HS: Slovenská bohéma

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

- a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
b) záverečné - odovzdanie seminárnej práce v písomnej podobe, založenej tematicky na referáte, v rozsahu 10 strán vlastného textu, s poznámkovým aparátom a bibliografiou
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Študenti získavajú vedomosti o charaktere a životnom štýle slovenskej bohémy v období 20., 30. a 1. pol. 40. rokov 20. storočia. Rozoznajú a dokážu samostatne interpretovať naratívne pramene o slovenskej bohéme. Prehlbujú schopnosť diskutovať a vzájomne vymieňať získané informácie k danej problematike.

Stručná osnova predmetu:

1. Vstup do problematiky bohémy. Vznik bohémy v Paríži. H. Murger. Fenomén bohémestva a vývoj európskej bohémy v priebehu 19. a na začiatku 20. storočia.
2. Vznik slovenskej bohémy v Bratislave po vzniku 1. ČSR. Porovnanie s európskym kontextom. Zhody, rozdiely a limity. Charakteristické slovenské znaky.
3. T. J. Gašpar - kľúčová postava a líder slovenskej medzivojnovej bohémy.
4. J. Hrušovský - spoluzakladateľ slovenskej bohémy a jeho vzácné spomienky.
5. "Zlaté obdobie" slovenskej bohémy v 20. rokoch 20. storočia. Zlatá fantázia.
6. Rozklad prvej generácie slovenskej bohémy a príchod druhej generácie na prelome 30./40. rokov 20. storočia.
7. Charakteristiky predstaviteľov slovenskej bohémy z radov spisovateľov a literátov. E. Bohuň, A. Matuška...
8. Charakteristiky predstaviteľov slovenskej bohémy z radov výtvarníkov. J. Alexy, F. Motoška, Š. Bednár...
9. Nevšedný typ bohema knaza - R. Dilong.
10. Typ bohema ľavicového intelektuála a básnika - L. Novomeský, J. Poničan.

11. Nadrealisti a ich prejavy bohémstva - M. Považan, R. Fabry, Š. Žáry...
12. Pobyty a skúsenosti predstaviteľov slovenskej bohémy v Paríži a v iných častiach Európy.
13. Bratislavské kaviarne a viechy, ktoré boli "domovom" slovenskej umeleckej bohémy.
14. Prezentácie, diskusie, zhrnutia získaných poznatkov.

Odporučaná literatúra:

ALEXY, Janko. Život nie je majáles. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1956.
 HRUŠOVSKÝ, Ján. Umelci a bohémi. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1963.
 PONIČAN, Ján. Búrlivá mladost'. Spomienky. 1. 1920 - 1938. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1975.
 VAŠŠ, Martin. Bratislavská umelecká bohéra v rokoch 1920 - 1945. Bratislava : Vydavateľstvo UK, 2016. ISBN 978-80-223-4173-8
 VAŠŠ, Martin. Medzi snom a skutočnosťou : umelecká bohéra v Bratislave 1938 - 1945. Bratislava : Marenčin PT, 2018. ISBN 978-80-8114-943-6
 Ďalšia literatúra bude prezentovaná na seminári.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 136

A	ABS	B	C	D	E	FX
63,97	0,0	18,38	5,15	0,74	3,68	8,09

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-684/00	Názov predmetu: HS: Slovenské a české národné obrodenie: zhody a rozdiely
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, referát, seminárna práca

a) Vyučujúci akceptuje max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.

b) Na seminári sa vyžaduje aktívna práca podľa pokynov vyučujúceho.

c) Prezentovanie referátu vo forme konferenčného príspevku (15-20 minút), zvládnutie rečníckeho prejavu, prezentácia (tlačené materiály, elektronická), zvládnutie odpovede na doplňujúce otázky. Možnosť náhradnej (aditívnej) písomnej práce namiesto prezentovania referátu.

d) seminárna práca Presný termín a téma priebežného hodnotenia budú oznámené na začiatku semestra. Témy seminárnych prác a referátov vo formáte spracovania špecifickej problematiky paralelne v českom a slovenskom prostredí, napr. Otázka spisovného jazyka v českom a slovenskom národnom hnutí, Noviny a novinárstvo v českom a slovenskom národnom hnutí, Panslavizmus v českom a slovenskom národnom hnutí a pod. Nutnosť si z veľkých okruhov samostatne ohraničiť vhodnú tému ako súčasť prípravy na samostatnú vedeckú činnosť.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent získava po úspešnom absolvovaní predmetu a individuálnom štúdiu aditívne informácie o vzťahoch slovenského a českého národného obrodenia jednak sústredením sa na problematiku témy seminárnej práce a referátu, jednak sekundárne cez prezentácie referátov ďalších problematík. Je schopný porovnať podmienky, východiská a výsledky v špecifickom segmente v dvoch susediacich národných hnutiach a na dvoch odlišných územiach. Disponuje vedomosťami o zhodách a odlišnostiach v procese formovania moderného národa na príkladoch dvoch spriaznených národných hnutí (činnosť, ideológia, osobnosti a ich názory.) Má tiež prehľad o kľúčových prameňoch pre problematiky daného obdobia v širšom stredoeurópskom rámci, ako aj praktickú skúsenosť s ohraničením špecifickej témy z veľkého okruhu (podľa požadovaného formátu štruktúry práce).

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod. Oboznámenie s podmienkami na absolvovanie predmetu. Oboznámenie s obsahom semináru. Výber tém seminárnych prác a referátov. Národné obrodenie a formovanie moderného národa.
2. Veľká Morava, České kráľovstvo, Uhorsko a "Slovensko" Historické a prirodzené právo.
3. Osvietenstvo. Podmienky a činnosť. J. Dobrovský, A. Bernolák, bernolákovci.
4. Jazyk. Koncepcia československého jazyka. Koncepcia slovenského jazyka. Panslavizmus.
5. dejiny. Československé dejiny? Slovanské dejiny. Historizmus a história.
6. Štátoprávna otázka. Panslavizmus a Austroslavizmus. J. Kollár, F. Palacký. K. Havlíček Borovský
7. Hospodárstvo a polnohospodárstvo. Ekonomický nacionalizmus. Sociálna otázka.
8. Symboly. Vznik národných symbolov a národné hnutie. Mechanizmy sebainterpretácie.
9. Úloha šľachty v národnom obrodení. Zemský patriotizmus.
10. Štúrovci - slovenský rozkol? Odlišnosti vnímania.
11. Inštitucionálne zázemie. Školstvo, národné múzeum...
12. Revolúcia 1848/49. Špecifiká a ideológia. Porevolučný vývoj. Dôsledky a východiská.
- Témy: jednotlivé, dobre ohraničené okruhy

Odporučaná literatúra:

HUČKO, Ján. Život a dielo Ľudovíta Štúra. Martin: Osveta, 1984.

KOČÍ, Jozef: České národní obrození. Praha: Svoboda 1978. ISBN 25-012-78.

SAK, Robert. Jozef Jungmann. Život obrozence. Praha: Vyšehrad, 2007. ISBN 978-80-7021-890-7.

MACURA, Vladimír. Znamení zrodu: české obrození jako kulturní typ. Praha: Československý spisovatel, 1983.

KLIMEŠ, Vladimír. Počátky českého a slovenského novinářství. Praha: Orbis, 1955.

Doplňková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 60

A	ABS	B	C	D	E	FX
30,0	0,0	10,0	21,67	15,0	6,67	16,67

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-681/00	Názov predmetu: HS: Slovenskí historici v 19. storočí
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, referát, seminárna práca

a) Vyučujúci akceptuje max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.

b) Na seminári sa vyžaduje aktívna práca podľa pokynov vyučujúceho.

c) Prezentovanie referátu vo forme konferenčného príspevku (15-20 minút), zvládnutie rečníckeho prejavu, prezentácia (tlačené materiály, elektronická), zvládnutie odpovede na doplnujúce otázky. Možnosť náhradnej (aditívnej) písomnej práce namiesto prezentovania referátu.

d) seminárna práca Presný termín a téma priebežného hodnotenia budú oznámené na začiatku semestra. Témy seminárnych prác a referátov vo formáte „život a historiografické dielo historika“, napr. Juraj Fándly, Ján Kollár, Pavol Jozef Šafárik, Ľudovít Štúr, Franko Viťazoslav Sasinek, Július Botto, Andrej Kmet, Jozef Hložanský a pod.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent získava po úspešnom absolvovaní predmetu a individuálnom štúdiu aditívne informácie o významných osobnostiach slovenskej historiografie 19. storočia jednak sústredením sa na jedného historika a jeho dielo osobnosť (vypracovanie seminárnej práce a referátu), jednak sa sekundárne cez prezentácie referátov o ďalších historikoch. Bude ovládať metódy analytického rozboru historiografických prác a ich súborov. Disponuje vedomosťami o prepojení individuálnych, dobových a ďalších vplyvov na osobnosť historika a jeho dielo (Biografia. Vplyv prostredia, vzdelania na povahu a schopnosti a činnosť jednotlivca. Historik ako súčasť spoločnosti. Dielo, ideológia, politika, filozofia.). Orientuje sa v klúčových primárnych a sekundárnych prameňoch. V špecifiku segmentu zvláda praktickú aplikáciu primeraných metód pri tvorbe vedeckého textu.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod. Oboznámenie s podmienkami na absolvovanie predmetu. Výber tém seminárnych prác a referátov.
2. Pamäťové inštitúcie (archívy, ústavy, múzeá, knižnice), digitálne zdroje informácií a dát, možnosti získania prameňov a sekundárnej literatúry. Špecifické pramene pri práci s biografickými metódami (archívne zdroje, matriky, literatúra).

3. Oboznámenie s technikami a metódami historiografickej analýzy pri výskume, spracovaní seminárnej práce a referátu.
4. História a historizmus v diele Bohuslava Tablica.
5. História a historizmus v diele Jána Kollára.
6. História a historizmus v diele Jána Hollého.
7. História a historizmus v diele Pavla Jozefa Šafárika.
8. História a historizmus v diele Františka Palackého.
10. História a historizmus v diele Ľudovíta Štúra.
11. História a historizmus v diele Petra Kellnera Hostinského
12. História a historizmus v diele Franka Vítazoslava Sasinka.
13. História a historizmus v diele Jozefa Hložanského.
14. História a historizmus v diele Jonáša Záborského
15. História a historizmus v diele Pavla Križku
16. História a historizmus v diele Andreja Kmet'a
17. História a historizmus v diele Júliusa Bottu

Odporučaná literatúra:

RIZNER, Ľudovít Vladimír. Bibliografia písomníctva slovenského na spôsob slovníka od najstarších čias do konca r. 1900. I-VI. Turčiansky Sv. Martin: Matica slovenská, 1929-1934.

MAGDOLENOVÁ, Anna. Peter Kellner-Hostinský ako historik. Historický časopis. 1981, roč. 29, č. 1, s. 103-115.

OTČENÁŠ, Michal. Historik Július Botto (1848-1926). (K 75. výročiu úmrtia.) Historický zborník. 2001, roč. 11, č. 2, s. 175-176.

PODOLAN, Peter. Odkaz Jána Kollára slovenskej historiografii. In: Štúdie k jubileu Jána Kollára. Historia nova 5. [online] Bratislava: Stimul, 2012, s. 43-51 [cit. 2021-10-20] Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/ksd/h/Hino5d.pdf.

TIBENSKÝ, Ján. Chvály a obrany slovenského národa. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1964.

Doplňková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 72

A	ABS	B	C	D	E	FX
36,11	0,0	19,44	9,72	13,89	6,94	13,89

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-693/15

Názov predmetu:
HS: Slovenskí historici v 20. storočí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, referát, seminárna práca

a) Vyučujúci akceptuje max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.

b) Na seminári sa vyžaduje aktívna práca podľa pokynov vyučujúceho.

c) Prezentovanie referátu vo forme konferenčného príspevku (15-20 minút), zvládnutie rečníckeho prejavu, prezentácia (tlačené materiály, elektronická), zvládnutie odpovede na doplňujúce otázky. Možnosť náhradnej (aditívnej) písomnej práce namiesto prezentovania referátu.

d) seminárna práca Presný termín a téma priebežného hodnotenia budú oznámené na začiatku semestra. Témy seminárnych prác a referátov vo formáte „život a historiografické dielo historika“, napr. Jozef Škultéty, Daniel Rapant, František Hrušovský, Branislav Varsik, Karol Golán a pod.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent získava po úspešnom absolvovaní predmetu a individuálnom štúdiu aditívne informácie o významných postavách slovenského národného obrodenia jednak sústredením sa na jednu postavu (vypracovanie seminárnej práce a referátu), jednak sa sekundárne cez prezentácie referátov ďalších postáv. Je schopný samostatne získať informácie (archívne pramene, digitálne zbierky, literatúra) z pamäťových inštitúcií a spracovať biografický text zvolených postáv. Disponuje vedomosťami o biografických metódach a kategóriach (Životopisy. Život a dielo. Sústredenie sa na kľúčové udalosti v živote. Vplyv prostredia, vzdelania, dedičnosti na povahu, schopnosti a činnosť jednotlivca. Jednotlivec ako súčasť spoločenskej skutočnosti. Dielo, politika, svetonázor, filozofia.).

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod. Oboznámenie s podmienkami na absolvovanie predmetu. Výber tém seminárnych prác a referátov.
2. Pamäťové inštitúcie (archívy, ústavy, múzeá, knižnice), digitálne zdroje informácií a dát, možnosti získania prameňov a sekundárnej literatúry. Špecifické pramene pri práci s biografickými metódami (archívne zdroje, matriky, literatúra).
3. Oboznámenie s technikami a metódami historiografickej analýzy pri výskume, spracovaní seminárnej práce a referátu.

4. ČSR/ medzivojnové obdobie (Jozef Škultéty, Milan Hodža, Štefan Janšák, Albert Pražák, Ján Eisner, Vojtech Ondrouch, Václav Mencl, Václav Chaloupecký, Kamil Krofta, Vladimír Klecanda, Daniel Rapant, Alexander Húščava, Ján Kvačala a i.).
5. SR/ (František Hrušovský a i.).
6. ČSR/ povojnové obdobie/socialistická éra (Branislav Varsik, Karol Goláň, Anton Augustín Baník, František Bokes, Jozef Butvin, Ján Hučko, Ľubomír Lipták, Samuel Falťan, Miloš Gosiorovský, Ľudovít Haraksim, Ľudovít Holotík, Jozef Jablonický, Miroslav Kropilák, Michal Otčenáš, Viliam Plevza, Milan Podrimavský, Belo Polla, Peter Ratkoš, Anton Špiesz, Ján Tibenský, Mária Vyvialová, a i.).
7. Ešte žijúci historici 20. storočia a ich dielo.

Odporučaná literatúra:

DUCHÁČEK, Milan. Václav Chaloupecký. Hledání československých dějin. Praha: Karolinum, 2014 ISBN 978-80-246-2482-2.

Historik Daniel Rapant. Život a dielo (1897-1988-1997). (ed. Marsina, Richard) Martin: Matica slovenská, 1998.

HUDEK, Adam. Najpoliticejšia veda. Slovenská historiografia v rokoch 1948-1968. Bratislava: Historický ústav SAV vo vydavateľstve Typoset, 2010. ISBN 978-80-970302-3-0.

95 rokov Filozofickej fakulty UK. Pohľad do dejín inštitúcie a jej akademickej obce. (ed.

SLOBODNÍK, Martin – GLOSSOVÁ, Marta) Bratislava: Vydavateľstvo UK, 2017. ISBN 9788022343909.

KUDRNA, Jaroslav: Historiografie, marxizmus a historické povědomí. Československý časopis historický. 1977, roč. 25, č. 2, s. 192-214.

Doplňková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český (pracovná znalosť na úrovni čítania)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 16

A	ABS	B	C	D	E	FX
25,0	0,0	12,5	18,75	6,25	6,25	31,25

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-619/00	Názov predmetu: HS: Stredoveká uhorská šľachta, jej postavenie a funkcie v spoločnosti
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

20% priebežné hodnotenie - pravidelná účasť na seminároch, plnenie čiastkových úloh, zapájanie sa do diskusie.

80% záverečné hodnotenie - pozostáva z vypracovania seminárnej práce o rozsahu minimálne 15 normostrán textu vrátane poznámkového aparátu (27 000 znakov vrátane medzier). V seminárnych prácach študenti spracujú vývoj konkrétneho šľachtického rodu v stredoveku, pričom dbajú najmä na chronologický vývoj, majetkové pomery, postavenie v spoločnosti a podobne. Seminárne práce sa môžu stať východiskom pre ich budúce diplomové a vyššie práce.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80

Výsledky vzdelávania:

Poslucháči budú v priebehu povinnej voliteľného seminára využívať a prehľbovať svoje znalosti o stredovekej šľachte, jej spoločenskom postavení a úlohách, ktoré plnili jej príslušníci. V závere seminára vypracujú písomnú seminárnu prácu. Študenti si prehľbia svoje vedomosti o šľachte ako privilegovanom stave v období stredoveku. Oboznámia sa s genézou šľachty a osvoja si parametre šľachtických prerogatív. Na príklade konkrétneho šľachtického rodu budú demonštrovať teoretické poznatky získané o šľachte.

Študenti získajú prax na realizovanie podrobnej heuristiky dostupnej odbornej literatúry a prameňov k zvolenej téme seminárnej práce.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie - podmienky hodnotenia a zadanie tém seminárnych prác.
2. Prehľad prameňov a literatúry k téme.
3. Výskum šľachtických rodov v stredovekom Uhorsku - práca s prameňmi a ich interpretácia.
4. Stredoveký uhorský šľachtic - počiatky pojmu, kontinuity. Zákonníky kráľa Štefana I. a Ladislava I.
5. Genealógia šľachtických rodov - podľa zamerania seminárnych prác študentov.
6. Hunt-Poznanovci a neskôršie línie rodu.

7. Postavenie a delenie stredovekej uhorskej šľachty.
8. Zlatá bula Ondreja II. 1222 a jej renovácie.
9. Ius Resistendi a jeho uplatňovanie v stredovekom Uhorsku.
10. Výskum majetkových pomerov šľachtických rodov.
11. Diskusia, kolokvium.
12. Záver - zhodnotenie práce študentov, kontrola postupu písania seminárnych prác.

Odporúčaná literatúra:

LUKAČKA, Ján. Formovanie vysšej šľachty na západnom Slovensku. Bratislava: Minor, 2002.
ISBN 80-901407-8-5

MARSINA, Richard. Štruktúra šľachty na Slovensku do začiatku 16. stor. In: Struktura feudální společnosti na území Československa a Polska do přelomu 15. a 16. stol. Praha: Ústav československých a světových dějin ČSAV, 1984. s. 134-154.

ŠTULRAJTEROVÁ, Katarína (ed.). Najstaršie rody na Slovensku. Martin: Matica Slovenská, 1994. ISBN 80-967103-0-3

ZSOLDOS, Attila. Magyarország világi archontológiája, 1000 – 1301. Budapest: Historia, 2011.
ISBN 9789639627383 (pre účely seminára poskytne vyučujúci).

- ďalšia literatúra a pramene budú študentom zadávané priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina a stredoveká latinčina

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 101

A	ABS	B	C	D	E	FX
43,56	0,0	23,76	16,83	4,95	1,98	8,91

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-614/00	Názov predmetu: HS: Svetové náboženstvá a východná Európa v stredoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: vypracovanie seminárnej práce Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študenti majú vedomosti o pôsobení jednotlivých svetových náboženstiev vo východoeurópskom priestore (judaizmus, islam, kresťanstvo) v období raného a vrcholného stredoveku.	
Stručná osnova predmetu: 1. Historický vývoj východoeurópskeho priestoru 2. Judaizmus 3. Kresťanstvo 4. Islam 5. Spoločenské a politické podmienky prijatia jednotlivých náboženstiev 6. Vplyv svetových náboženstiev na kultúru a umenie 7. Vzájomné pôsobenie náboženstiev - „prirodzený“ antagonizmu a vzájomná tolerancia	
Odporučaná literatúra: L.Marek: Dejiny kresťanství na Rusi I., Hostinné: Rubato, 1996. ISBN 80-902256-0-8. DANIŠ, M. Východná Európa v premenách času I. Bratislava: Univerzita Komenského 1999. ISBN 80-223-1403-X. GREKOV, B.D.: Kyjevská Rus. Praha : Gosudarstvennoje učebno-pedagogičeskoje, 1953.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	
Poznámky:	

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 34

A	ABS	B	C	D	E	FX
61,76	0,0	17,65	5,88	0,0	0,0	14,71

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.**Dátum poslednej zmeny:** 10.06.2022**Schválil:** prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-616/00	Názov predmetu: HS: Vinohradníctvo a vinárstvo v agrárnych dejinách Slovenska
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie študijných výsledkov sa uskutočňuje výhradne priebežnou kontrolou študijných výsledkov počas výučbovej časti semestra a študent je klasifikovaný na poslednej hodine v zápočtovom týždni. Študent po konzultácii s vyučujúcim dostanete zadanie témy referátu, ktorý podľa stanoveného harmonogramu odprezentuje v konkrétny týždeň a odovzdá ho v písomnej forme vyučujúcemu. Referát o veľkosti aspoň 5 normostrán má obsahovať úvod, jadro (bez poznámkového aparátu), záver, zoznam použitých zdrojov. Akceptovateľné sú dve absencie. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, sa tieto riešia zadáním individuálnej úlohy (napr. referát).

Klasifikačná stupnica v percentách:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti získajú nielen základné poznatky, ale aj širšiu orientáciu a prehľad o tomto špeciálnom odvetví agrárnej výroby v minulosti Slovenska, Uhorska a strednej Európy. Táto disciplína sa v minulých desaťročiach etablovala na samostatnú súčasť agrárnych dejín, ktoré tvorili v období feudalizmu jednu z dominantných výrobných odvetví dobového hospodárstva, vďaka čomu študent bude schopný porozumieť vývoju modernej slovenskej historiografie a jej metodologickému aparátu. Súčasne študent získa schopnosť a zručnosť pracovať s edovanými prameňmi a odbornou literatúrou v tejto špeciálnej disciplíne agrárnych dejín.

Stručná osnova predmetu:

- 1.Náčrt dejín vinohradníctva a vinárstva na Slovensku (od počiatkov do konca 20. storočia).
2. Historické a tradičné vinohradnícke oblasti a regióny.

3. Sortiment pestovaných odrôd a vyrábaných vín.
4. Agrotechnika obrábania viniča (vitis vinifera L.).
5. Miesto vinohradníctva v ekonomickom i spoločenskom živote spoločnosti.
6. Výroba, konzum a export vína v strednej Európe.
7. Historicko-právny vývin nášho vinohradníctva - Viničné právo, právo výčapu.
8. Obchod a preprava vína - Falšovanie vína.
9. Historický pohľad na konzumáciu vína v minulosti a dnes.
10. Vzťah piva a vína ako hlavných konzumných nápojov v minulosti.
11. Vinohradnícke školstvo, vinohradnícka osvetla, boj proti chorobám, spolková činnosť vinohradníkov.
12. Edície prameňov k dejinám vinohradníctva a vinárstva.

Odporečaná literatúra:

BAĎURÍK, Jozef. Malokarpatské vinohradníctvo v 16. storočí. Bratislava: Univerzita Komenského, 1990. ISBN 80-223-0009-8. DRÁBIKOVÁ, Ema. Človek vo vinici. Bratislava: Veda, 1989. ISBN 80-224-0012-2. HOLEC, Roman. Vinohradníctvo na Slovensku v období kapitalizmu (1848-1918). In: Historica, 1991, roč. 39-40, s. 225-232. ISBN 80-08-01312-5. HRUBALA, Martin. Vinohradnícke lesy v Malokarpatskej oblasti. Pezinok: Malokarpatské múzeum v Pezinku, 2010, 210 s. ISBN 978-80-967537-5-8. KAZIMÍR, Štefan. Pestovanie viniča a produkcia vína na Slovensku v minulosti. Bratislava: Veda, 1986.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 91

A	ABS	B	C	D	E	FX
63,74	0,0	13,19	15,38	0,0	3,3	4,4

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-701/22

Názov predmetu:
HS: Vojna o babenberské dedičstvo 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienka udelenia kreditov za absolvovanie kurzu sa skladá z dvoch častí:

Pravidelná účasť na seminároch a zapájanie sa do diskusie (20%), plnenie čiastkových úloh pozostávajúcich zo štúdia prameňov k jednotlivým témam.

Vypracovanie podkladov pre seminárnu prácu (80%). Tie budú pozostávať z bibliografických zoznamov (pramene a vedecká literatúra) a historiografickej kapitoly budúcej seminárnej práce s rozsahom minimálne 5 normostrán (9 000 znakov vrátane medzier a poznámkového aparátu). V historiografickej kapitole je potrebné zamerať sa najmä na opis dostupných prameňov a vedeckej literatúry k zvolenej téme seminárnej práce. Vypracovanú kapitolu seminárnej práce je potrebné odovzdať v skúškovom období.

Zoznam možných tém seminárnych prác bude poskytnutý na prvom stretnutí.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80

Výsledky vzdelávania:

Absolvent kurzudisponuje prehĺbenými vedomosťami o česko-uhorsko-ríšskych vzťahoch v druhej polovici 13. storočia, pričom prednášky a diskusie sa budú týkať prvej časti konfliktu o babenberské dedičstvo (1246 - 1260). Ide o dvojsemestrálny kurz, absolvoventi ktorého majú podrobne poznatky o situácii v strednej Európe (v Uhorsku, Poľsku, českých krajinách, Svätej ríši rímskej) vo vymedzenom období. Vďaka práci na svojich seminárnych prácach majú praktické skúsenosti s formulovaním odborných textov, s potenciálom ich rozšírenia na diplomové práce. Absolventi kurzu tak majú prehľad o širšom postavení krajín strednej Európy v rámci starého kontinentu, pochopia vzťahy medzi panovníckymi dynastiemi Arpádovcov, Přemyslovcov, Sponheimovcov, Babenbergovcov, Piastovcov a Wittelsbachovcov. Na základe priebežne zadávaných prameňov na štúdium sú schopní pochopiť a analyzovať smerovanie zahraničnej politiky čelných predstaviteľov strednej Európy.

Stručná osnova predmetu:

1. Rod Babenbergovcov. Stručné dejiny, postavenie rodu v Európe.

2. Privilegium minus (1156) Fridricha I. Barbarossu pre Henricha Jassomirgota. Príčiny a dôsledky jeho vydania. Obsahová analýza.
3. Ríša a pápežstvo a vzťahy s krajinami strednej Európy v polovici 13. storočia.
4. Uhorsko-rakúske vzťahy v rokoch 1230 - 1246. Boje Ondreja II. a Bela IV. s Fridrichom II. Babenberským.
5. Prekliaty rok 1246 I: Smrť vojvodu Fridricha II. a vymretie Babenbergovcov po meči. Bitka na Litave. Dôsledky pre Európu. Periodizácia vojny o babenberské dedičstvo.
6. Prekliaty rok 1246 II: Smrť salzburského arcibiskupa Eberharda II. z Regensburgu. Dôsledky pre Európu. Periodizácia konfliktu.
7. Čo s babenberskými dedičkami? Osudy Margity a Gertrúdy Babenberskej.
8. Prvá fáza vojny o babenberské dedičstvo. Diania v rakúskych krajinách a prvá česko-uhorská vojna 1252 - 1254. Úloha Bavorska.
9. Budínsky mier 1254. Analýza výsledkov a dôsledkov.
10. Uhri a Štajersko I: Administratíva vojvodstva v rokoch 1254 - 1260.
11. Uhri a Štajersko II: Postavenie cirkevných inštitúcií počas uhorskej správy.
12. Pád uhorskej moci v Štajersku, druhá česko-uhorská vojna a úloha Korutánska v nej. Bitka pri Kressenbrunne 1260.

Odporúčaná literatúra:

- HERUCOVÁ, Angelika. Vojna o babenberské dedičstvo a Štefan V. In: Historický časopis, 2017, roč. 65, č. 1. s. 3 – 24. ISSN 0018-2575
- LECHNER, Karl. Die Babenberger. Markgrafen und Herzoge von Österreich 976 – 1246. Graz: Böhlau Verlag, 1996. 478 s. ISBN 9783205985693
- PALKO, Jakub. Majetkové spory štajerských kláštorov v čase uhorskej správy. In: Historický časopis, 2021, roč. 69, č. 1. s. 3 – 26. ISSN 0018-2575
- ROHÁČ, Peter. Boj o babenberské dedičstvo a I. česko-uhorská vojna. In: Vojenská história, 2016, roč. 20, č. 1. s. 18 – 42. ISSN 1338-7154
- ROHÁČ, Peter. Fridrich II. Babenberský a jeho boje s Uhorským a českým kráľovstvom 1230 – 1246. In: Vojenská história, 2015, roč. 19, č. 3. s. 6 – 25. ISSN 1338-7154
- ďalšia špeciálna literatúra k jednotlivým okruhom bude zadávaná priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, pasívna znalosť českého jazyka

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-702/22

Názov predmetu:
HS: Vojna o babenberské dedičstvo 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety: FiF.KSD/A-moHI-701/22 - HS: Vojna o babenberské dedičstvo 1

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienka udelenia kreditov za absolvovanie kurzu sa skladá z dvoch častí:

Pravidelná účasť na seminároch a zapájanie sa do diskusie (20%), plnenie čiastkových úloh pozostávajúcich zo štúdia prameňov k jednotlivým tématom.

Vypracovanie seminárnej práce (80%), ktorej súčasťou bude historiografická kapitola z kurzu Vojna o babenberské dedičstvo 1. Celkový rozsah seminárnej práce je minimálne 20 normostrán (36 000 znakov vrátane medzier a poznámkového aparátu). Seminárne práce budú výsledkom systematickej činnosti študentov počas oboch semestrov kurzu. Vypracovanú seminárnu prácu je potrebné odovzdať v skúškovom období.

Podmienkou zápisu predmetu je absolvovanie kurzu Vojna o babenberské dedičstvo 1.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencí: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80

Výsledky vzdelávania:

Absolvent kurzu disponuje prehľbenými vedomosťami o česko-uhorsko-ríšskych vzťahoch v druhej polovici 13. storočia, pričom prednášky a diskusie sa týkajú druhej časti konfliktu o babenberské dedičstvo (1260 - 1278). Ide o dvojsemestrálny kurz, absolventi ktorého majú podrobne poznatky o situácii v strednej Európe (v Uhorsku, Poľsku, českých krajinách, Svätej ríši rímskej) vo vymedzenom období. Vďaka práci na svojich seminárnych prácach majú praktické skúsenosti s formulovaním odborných textov, s potenciálom ich rozšírenia na diplomové práce.

Absolventi kurzu tak disponujú prehľadom o širšom postavení krajín strednej Európy v rámci starého kontinentu, pochopia vzťahy medzi panovníckymi dynastiemi Arpádovcov, Přemyslovcov, Sponheimovcov, Babenbergovcov, Piastovcov, Wittelsbachovcov a Habsburgovcov. Na základe priebežne zadávaných prameňov na štúdium sú schopní pochopiť a analyzovať smerovanie zahraničnej politiky čelných predstaviteľov strednej Európy. Časovou osu zahraničnej politiky uhorských kráľov Bela IV., Štefana V. a Ladislava IV. v rokoch 1260 - 1278.

Stručná osnova predmetu:

1. Bitka pri Kressenbrunne 1260 – priebeh a dôsledky.
2. Viedenský mier 1261 – dôsledky na vývoj česko-uhorských vzťahov.

3. Svadba Přemysla Otakara II. s Kunigundou Mačvianskou. Přemyslova korunovácia na českého kráľa.
4. Dozvuky druhej česko-uhorskej vojny. Prvý konflikt Bela IV. so synom Štefanom 1262.
5. Svadba Bela ml. s Kunigundou Askánskou – udalosť európskeho formátu.
6. Druhý konflikt Bela IV. so synom Štefanom 1264 – 1266. Bratislavská mierová zmluva.
7. Zahraničná politika Bela IV. a Štefana V. v 60. rokoch 13. storočia. Uhorsko-neapolské zmluvy.
8. Smrť Bela IV., nástup Štefana V. a obnovenie vojny o babenberské dedičstvo.
9. Tretia česko-uhorská vojna 1270 – 1271 a bratislavský mier.
10. Štvrtá česko-uhorská vojna 1273.
11. Uhorsko-habsburské spojenectvo a cesta k Moravskému poľu. Vojny Rudolfa I. Habsburského s Přemyslom Otakarom II. (1276 a 1278)
12. Bitka pri Dürnkrute a Jedenspeigene na Moravskom poli 1278. Analýza pramenných svedectiev. Koniec vojny o babenberské dedičstvo.

Odporučaná literatúra:

- HERUCOVÁ, Angelika. Vojna o babenberské dedičstvo a Štefan V. In: Historický časopis, 2017, roč. 65, č. 1. s. 3 – 24. ISSN 0018-2575
- LECHNER, Karl. Die Babenberger. Markgrafen und Herzoge von Österreich 976 – 1246. Graz: Böhlau Verlag, 1996. 478 s. ISBN 9783205985693
- PALKO, Jakub. Uhorsko-české vzťahy v rokoch 1270 – 1272. In: Opus tessellatum. Historia nova 14. Bratislava: Stimul, 2017. s. 7 – 33. ISBN 978-80-8127-208-0
- PALKO, Jakub. Uhorsko-české vzťahy v rokoch 1272 – 1278. In: MEDEA – Studia mediævalia et antiqua, 2019, roč. 21 – 22, č. 1. s. 29 – 72. ISBN 978-80-223-4701-3
- ROHÁČ, Peter. II. česko-uhorská vojna o babenberské dedičstvo 1260 a bitka pri Kressenbrunne. In: Vojenská história, 2016, roč. 20, č. 2. s. 23 – 44. ISSN 1338-7154
- ďalšia špeciálna literatúra k jednotlivým okruhom bude zadávaná priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, pasívna znalosť českého jazyka

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

FiF.KVD/A-moHI-695/19

Názov predmetu:

HS: Vybrané kapitoly z antických dejín

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Prezentácia na vybranú tému a následné spracovanie v písomnej podobe. Aktívna účasť na hodinách (čiastkové úlohy, referáty, diskusia). Povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovanie predmetu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú vedomosti o sociálnych a kultúrnych dejinách Grécka a Ríma a ich najvýznamnejšími osobnosťami. Dokážu pracovať s antickými prameňmi rôzneho druhu, interpretovať a hodnotiť ich. Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu študenti disponujú vedomosťami o základných črtach antických dejín, kultúry a umenia. Chápu kultúrny a sociálny význam aténskej demokracie, rozumejú kľúčovým epizódam rímskych kultúrnych a politických dejín. Dokážu prezentovať svoje zistenia v ústnej aj písomnej podobe aplikáciou základných pravidiel vedeckej práce (orientácia v literatúre a prameňoch k obdobiu antických dejín, formy citovania, akademická etika).

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky, cieľ kurzu, plán práce, úlohy.

Základná literatúra a pramene a edície prameňov.

Grécka literatúra, jej charakteristika, ciele a metódy.

Rímska literatúra, jej charakteristika, ciele a metódy.

Mytologické postavy gréckych dejín.

Mytologické postavy rímskych dejín.

Významné osobnosti gréckych dejín (filozofi, lekári, rečníci, vojenskí vojvodecobia, básnici).

Významné osobnosti rímskych dejín (politici, vojenskí vojvodecobia, umelci, cisári).

Osobnosti, ktoré mali najväčší vplyv na formovanie antickej civilizácie (porovnanie).

Základné problémy politického, sociálneho a kultúrneho vývoja Grécka

Základné problémy politického, sociálneho a kultúrneho vývoja v Rímskej ríši.

Sociálna politika a problematika každodenného života v antike.

Porovnanie gréckej a rímskej civilizácie (kontinuita a diskontinuita)

Odporučaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

VALACHOVIČ, Pavol. Dejiny antiky. Bratislava: Hlbiny, 2014. ISBN 978-80-89743-03-2.

BURIAN, Jan. Rímské impérium. Vrchol a proměny antické civilizace. Praha: Svoboda-Libertas, 1994. ISBN 80-205-0391-9.

ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Starověké Řecko. Encyklopedická příručka. Praha: Slovart CZ, 2011. ISBN 978-80-73915-80-3.

ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Řím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7.

OLIVA, Pavel. Řecko mezi Makedonií a Římem. Praha: Academia, 1995. ISBN 80-200-0435-1.

GRANT, Michael. Zrození Řecka. Praha: BB art, 2002. ISBN 80-7341-917-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	ABS	B	C	D	E	FX
73,33	0,0	0,0	0,0	0,0	6,67	20,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-489/24

Názov predmetu:
HS: Zahraničná politika Československa

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

50% priebežné hodnotenie – pravidelná účasť na seminároch, plnenie čiastkových úloh, zapájanie sa do diskusie. Vypracovanie prezentácie k zadanej téme (PowerPoint) v rozsahu 20 minút.

50% záverečné hodnotenie – odovzdanie seminárnej práce, kolokvium.

Klasifikačná stupnica:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študenti získajú poznatky o zahraničnej politike Československa od jeho vzniku v roku 1918 až po jeho rozpad v roku 1992. Okrem toho spoznajú štruktúru medzinárodných vzťahov v strednej Európe, ktorá určovala a podmieňovala nielen zahraničnú, ale aj vnútornú politiku Československej republiky.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie. Oboznámenie sa s podmienkami udelenia hodnotenia, rozdelenie tém referátov a prezentácií.
2. Úvod do problematiky medzinárodných vzťahov.
3. Vznik Československa a jeho zahraničnopolitický kontext.
4. Prvá a druhá Československá republika (1918 – 1939).
5. Mníchov, druhá svetová vojna a jej následky pre strednú Európu.
6. Tretia Československá republika (1945 – 1948).
7. Komunistická diplomacia a jej významné osobnosti.

8. Zahraničná politika Československa v podmienkach Varšavskej zmluvy. Formovanie sovietskeho bloku, jeho limity a prvé problémy.
9. Pražská jar – pokus o zmenu kurzu?
10. Československá politika voči krajinám tretieho sveta.
11. Zmena zahraničnopolitickej orientácie (1989 – 1991). Nežná revolúcia a hľadanie nového smerovania.
12. Zhrnutie, zhodnotenie a ukončenie kurzu.

Odporúčaná literatúra:

BROD, Toman. Osudný omyl Edvarda Beneše 1939–1948: Československá cesta do sovětského područí. Praha: Academia, 2002, 700 s. ISBN 802000971X.

DEJMEK, Jindřich. Diplomacie Československa. Díl 1. Nástin dějin ministerstva zahraničních věcí a diplomacie (1918–1992). Praha: Academia, 2012, 317 s. ISBN 9788020022103.

DRULÁK, Petr. Metafore studené války: Interpretace politického fenoménu. Praha: Portál, 2009, 293 s. ISBN 9788073675943.

KREJČÍ, Oskar. Mezinárodní politika. Praha: Ekopress, 2014, 803 s. ISBN 9788087865071.

SMETANA, Vít. Ani vojna, ani mír: velmoci, Československo a střední Evropa v sedmi dramatech na prahu druhé světové a studené války. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, NLN, 2016, 663 s. ISBN 9788074223587.

ŠTEFANSKÝ, Michal – MICHÁLEK, Slawomír. Míľníky studenej vojny a ich vplyv na Československo (od Trumanovej doktríny po Vietnam). Bratislava: Veda, 2015, 367 s. ISBN 9788022414494.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský
český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	ABS	B	C	D	E	FX
83,33	0,0	11,11	5,56	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Martin Horička, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-623/00	Názov predmetu: HS: Ženy svätej povesti 1
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie kurzu je 100% priebežné. Od študentov sa vyžaduje plnenie čiastkových úloh (príprava na seminárne cvičenia), pravidelná účasť a vypracovanie a prednesenie referátu na tému súvisiacu s obsahom konkrétneho seminára.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolventi kurzu sa orientujú v najnovších trendoch vo výskume počiatkov ženskej panovníckej hagiografie všeobecne i na príklade slávnych žien stredo-východnej Európy.

Absolvent kurzu má tiež prehľad v základných modeloch správania sa významných žien stredoveku. Súčasťou kurzu je aj zvládnutie prepojenia odkazu Starého zákona a jeho presah a aktualizácia pri definovaní správania sa žien, ktoré vstupovali do dejín ako cisárovne, kráľovne a sväticie. Študent tak získava schopnosť prepájania viacerých sfér humanitného bádania a dokáže sa dívať na problematiku z perspektív dobovej mentality.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod: zoznámenie sa s obsahom predmetu a podmienkami udelenia kreditov. Rozzelenie tém referátov.
2. Prehľad základnej literatúry a pramenných textov.
3. Eva, prototyp negatívnej ženy.
4. Sára, Rebeka a Ráchel, prototypy ženskej svätosti.
5. Jahel, Judit a Ester, prototypy ženskej kráľovskej svätosti.

6. Panna Mária, Božia matka.
7. svätá Helena a rímske patrícijské počiatky ženskej európskej panovníckej hagiografie.
8. svätá Klotilda a svätá Radegunda.
9. náznaky hagiografie v Chorvátsku (svätá Helena-Jelena?).
10. sväté princezny a kňažné (prvá syntéza z 13. storočia: svätá Alžbeta, svätá Agneša Česká, svätá Kunigunda).
11. Svätá Margita Uhorská.
12. Záverečný seminár - zhodnotenie semestra a uzatvorenie hodnotení študentov.

Odporečaná literatúra:

AVENARIUS, Alexander: Byzantská kultúra v slovanskom prostredí v 6.-12. storočí: K problému recepcie a transformácie. Bratislava: Veda, 1992. ISBN 80-224-0359-8
 DUBY, Georges. Damy XII wieku. Warszawa: Czytelnik, 2000. ISBN 830702742X
 EMLER, Josef (ed.). Fontes rerum Bohemicarum 1. Praha: Nákladem Musea Království českého, 1873.
 HOMZA, Martin. Mulieres suadentes: Presviedčajúce ženy. Bratislava: Lúč, 2002. ISBN 9788071143727
 SEREBRJANSKIJ, Nikolaj I. Drevne Russkija kňažeskija žitija: Obzor redakciji i teksty. Moskva: Sinoda'naja tipografija, 1915.
 - ďalšie pramene a literatúra budú zadávané priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 47

A	ABS	B	C	D	E	FX
57,45	0,0	27,66	12,77	0,0	2,13	0,0

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Homza, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-624/00	Názov predmetu: HS: Ženy svätej povesti 2
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie kurzu je 100% priebežné. Od študentov sa vyžaduje plnenie čiastkových úloh (príprava na seminárne cvičenia), pravidelná účasť a vypracovanie a prednesenie referátu na tému súvisiacu s obsahom konkrétneho seminára.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolventi kurzu majú poznatky o najnovších trendoch vo výskume počiatkov ženskej panovníckej hagiografie všeobecne i na príklade slávnych žien stredo-východnej Európy. Absolvent kurzu má tiež prehľad v základných modeloch správania sa významných žien stredoveku. Súčasťou kurzu je aj zvládnutie prepojenia odkazu Starého zákona a jeho presah a aktualizácia pri definovaní správania sa žien, ktoré vstupovali do dejín ako cisárovne, kráľovne a svätcie. Študent tak má schopnosť prepájania viacerých sfér humanitného bádania a dokáže sa dívať na problematiku z perspektív dobovej mentality.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod: zoznámenie sa s obsahom predmetu a podmienkami udelenia kreditov. Rozzelenie tém referátov.
2. Prehľad základnej literatúry a pramenných textov.
3. Eva, prototyp negatívnej ženy.
4. Sára, Rebeka a Ráchel, prototypy ženskej svätosti.
5. Jahel, Judit a Ester, prototypy ženskej kráľovskej svätosti.

6. Panna Mária, Božia matka.
7. svätá Helena a rímske patrícijské počiatky ženskej európskej panovníckej hagiografie.
8. svätá Klotilda a svätá Radegunda.
9. náznaky hagiografie v Chorvátsku (svätá Helena-Jelena?).
10. sväté princezny a kňažné (prvá syntéza z 13. storočia: svätá Alžbeta, svätá Agneša Česká, svätá Kunigunda).
11. Svätá Margita Uhorská.
12. Záverečný seminár - zhodnotenie semestra a uzatvorenie hodnotení študentov.

Odporučaná literatúra:

AVENARIUS, Alexander: Byzantská kultúra v slovanskom prostredí v 6.-12. storočí: K problému recepcie a transformácie. Bratislava: Veda, 1992. ISBN 80-224-0359-8
 DUBY, Georges. Damy XII wieku. Warszawa: Czytelnik, 2000. ISBN 830702742X
 EMLER, Josef (ed.). Fontes rerum Bohemicarum 1. Praha: Nákladem Musea Království českého, 1873.
 HOMZA, Martin. Mulieres suadentes: Presviedčajúce ženy. Bratislava: Lúč, 2002. ISBN 9788071143727
 SEREBRJANSKIJ, Nikolaj I. Drevne Russkija kňažeskija žitija: Obzor redakciji i teksty. Moskva: Sinoda'naja tipografija, 1915.
 - ďalšie pramene a literatúra budú zadávané priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 27

A	ABS	B	C	D	E	FX
62,96	0,0	22,22	11,11	0,0	0,0	3,7

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Homza, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-842/25

Názov predmetu:
Kapitoly z európskych dejín 1861 - 1918

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na hodinách.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti/ky získajú hlboké znalosti kľúčových historických procesov európskych dejín 19. storočia a z prvej polovice 20. storočia z politického, sociálneho, ekonomického, intelektuálneho, rodového, právneho, náboženského a migračného hľadiska. Kurz „Kapitoly z európskych dejín 1861-1938“ je koncipovaný tak, aby vybavil študentov kompetenciami v historickej interpretácii a pramennej hermeneutike, ako aj v základnej orientácii v odbornej literatúre na relevantné témy 19. storočia a 20. storočia. Týmto spôsobom kurz umožňuje študentom porozumieť a naučiť sa, ako historicky analyzovať a interpretovať texty, rôzne kontexty a odhaliť korelácie rôznych prúdov politického myšlenia v komparatívnej perspektíve, ktorá zodpovedá za rozmanitosť európskej skúsenosti. Kurz venuje osobitnú pozornosť rozvoju historickej úvahy a argumentačných schopností na základe široko koncipovaných spoločensko-politických premien Európy 19. a prvej polovice 20. storočia. Po absolvovaní kurzu sa študenti/ky vedia opriť o efektívne vysvetľujúce prostriedky relevantné pre fenomény moderného budovania štátu a národa, sekularizácie a sociálnej transformácii, ktoré im poskytnú rozhodujúci a informovaný historický kontext k problémom a výzvam súčasnosti, pričom sa budú spoliehať na nadobudnutý profesionálny a efektívny ústny a písomný prejav.

Stručná osnova predmetu:

1. Problémy periodizácie a “dlhé 19. storočie”
2. Európske osvietenstvá: akademické, ideologické a sociálne záujmy
3. Francúzska revolúcia a jej dopady
4. Akademický nacionálizmus v období pred revolúciami
5. Politický katolicizmus v komparatívnej perspektíve
6. Emancipácie I.: otroctvo a nevoľníctvo
7. Revolúcie 1848: požiadavky a výsledky v komparatívnej perspektíve
8. Európske ústavy v 19. storočí: vyjednávanie inlúzie a práv
9. Emancipácie II: ženské s robotnícke hnutia
10. Veľká emigrácia

11. Zrod modernej politickej sféry: parlamenty, médiá a nové technológie
 12. Kultúrne vojny: kresťanstvo, anti-semitizmus, socializmus a rod
 13. Rast politického extrémizmu a násilia 1910 - 1938

Odporučaná literatúra:

Eric Hobsbawm. The Age of Revolution 1789 – 1848. [S.l.]: Sphere Books, 1973.
 Eric Hobsbawm. The Age of Capital 1848-1875. London: Abacus, 1997.
 Eric Hobsbawm. The Age of Empire 1875 – 1914. London: Abacus, 1994.
 A History of Modern Political Thought in East Central Europe, vol. 1, eds. Balázs Trencsényi et al. Oxford: Oxford University Press, 2016.
 A. J. P. Taylor. The Habsburg Monarchy 1809-1918 a history of the Austrian Empire and Austria-Hungary. London: Penguin, 1990.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.05.2025

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: EBF.KPT/E-2-UN-014/16	Názov predmetu: Katechetikum 3
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: cvičenie Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100 % priebežné hodnotenie Počas semestra každý študent vypracuje a odovzdá jednu katechézu na určenú tému, ktorú za supervízie vyučujúceho vyučuje na prvom, alebo druhom stupni zariadenia primárneho vzdelávania (základná škola). Rovnako vypracuje hodnotenie katechézy a vyučovacej hodiny iného študenta. Hodnotí sa vypracovanie katechézy podľa zadaných pokynov, odborné a metodicko – didaktické stvárenie vyučovanej hodiny; tiež hodnotenie a analýza katechézy, obsahu a vyučovania vyučovacej hodiny iného študenta. Vyžaduje sa účasť – min. 70% vyučovacích jednotiek. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Absolvovaním kurzu katechetikum študent získa možnosť vyskúšať a overiť si svoju schopnosť aplikovať látku teórie vo vyučovacom procese. Nadobudne a overí si základné kompetencie učiteľa, nacvičí si profesné správanie učiteľa. Pri hodnotení a analýze vyučovania spozná a objaví alternatívne možnosti sprostredkovania obsahov učenia.	
Stručná osnova predmetu: 1. Študent počas semestra písomne pripraví katechézu na určenú tému, či biblický text. 2. Katechézu prednesie na hodine náboženstva na určenej škole v Bratislave za účasti ďalších študentov a vedúceho kurzu. 3. Na druhej hodine dôjde v kolektíve študentov k vyhodnoteniu dosiahnutých výsledkov (teologických a pedagogických, didaktických).	
Odporučaná literatúra: Učebné osnovy a štandardy z predmetov Náboženská výchova a Evanjelické náboženstvo. Dostupné: http://skoly.ecav.sk/index.php/na-stiahnutie/naboznenstvo Učebnice náboženskej výchovy: Peťkovská, Ingrid. 2012. Chlebíček. Náboženská výchova pre 1. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 98 s. ISBN 978-80-7140-381-4. Peťkovská, Ingrid. 2012. Chlebík. Náboženská výchova pre 2. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 72 s. ISBN 978-80-7140-382-1.	

- Petkovská, Ingrid. 2013. Chlieb z neba. Náboženská výchova pre 3. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 129 s. ISBN 978-80-7140-420-0.
- Petkovská, Ingrid. 2013. Chlieb náš každodenný. Náboženská výchova pre 1. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 141 s. ISBN 978-80-7140-419-4.
- Krivoš, Marián; Kiss, Štefan. 2012. Život a viera. Náboženská výchova pre 5. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 85 s. ISBN 978-80-7140-383-8.
- Krivoš, Marián; Kiss, Štefan. 2012. Svedectvo viery. Náboženská výchova pre 5. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 119 s. ISBN 978-80-7140-404-0.
- Krivoš, Marián; Rišaň, Ondrej; Bosáková, Jana. 2012. Viera v živote kresťana. Náboženská výchova pre 7. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 117 s. ISBN 978-80-7140-405-7.
- Krivoš, Marián; Havrla, Dušan a koletív. 2013. Život v cirkvi. Náboženská výchova pre 8. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 117 s. ISBN 978-80-7140-433-0.
- Krivoš, Marián et al. 2013. Žiť a veriť vo svete. Náboženská výchova pre 9. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 86 s. ISBN 978-80-7140-435-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Katarína Valčová, PhD., Mgr. Milan Jurík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: EBF.KPT/E-2-UN-016/16	Názov predmetu: Katechetikum 4
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety: EBF.KPT/E-2-UN-014/16 - Katechetikum 3

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežné hodnotenie

Počas semestra každý študent vypracuje a odovzdá jednu katechézu na určenú tému, ktorú za supervízie vyučujúceho vyučuje na strednej škole, alebo prezentuje ako katechézu určenú na biblickú hodinu mládeže, či dospelých. Rovnako vypracuje hodnotenie katechézy a prezentácie biblickej hodiny iného študenta. Hodnotí sa vypracovanie katechézy podľa zadaných pokynov, odborné a metodicko – didaktické stvárnenie katechézy; tiež hodnotenie a analýza katechézy, obsahu a vyučovania vyučovacej hodiny iného študenta. Vyžaduje sa účasť – min. 70% vyučovacích jednotiek.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním kurzu katechetikum študent získa možnosť vyskúšať a overiť si svoju schopnosť aplikovať látku teórie vo vyučovacom procese. Nadobudne a overí si základné kompetencie učiteľa, nacvičí si profesné správanie učiteľa. Pri hodnotení a analýze vyučovania spozná a objaví alternatívne možnosti sprostredkovania obsahov učenia.

Stručná osnova predmetu:

1. Študent počas semestra písomne pripraví katechézu na určenú tému, či biblický text.
2. Katechézu prednesie na hodine náboženstva na určenej škole v Bratislave za účasti ďalších študentov a vedúceho kurzu, alebo v skupine študentov.
3. Na druhej hodine dôjde v kolektíve študentov k vyhodnoteniu dosiahnutých výsledkov (teologických a pedagogických, didaktických)

Odporučaná literatúra:

Učebné osnovy a štandardy z predmetov Náboženská výchova a Evanjelické náboženstvo.

Dostupné: <http://skoly.ecav.sk/index.php/na-stiahnutie/naboznenstvo>

Učebnice náboženskej výchovy:

Petkovská, Ingrid. 2012. Chlebíček. Náboženská výchova pre 1. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 98 s. ISBN 978-80-7140-381-4.

- Petkovská, Ingrid. 2012. Chlebík. Náboženská výchova pre 2. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 72 s. ISBN 978-80-7140-382-1.
- Petkovská, Ingrid. 2013. Chlieb z neba. Náboženská výchova pre 3. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 129 s. ISBN 978-80-7140-420-0.
- Petkovská, Ingrid. 2013. Chlieb nás každodenný. Náboženská výchova pre 1. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 141 s. ISBN 978-80-7140-419-4.
- Krivoš, Marián; Kiss, Štefan. 2012. Život a viera. Náboženská výchova pre 5. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 85 s. ISBN 978-80-7140-383-8.
- Krivoš, Marián; Kiss, Štefan. 2012. Svedectvo viery. Náboženská výchova pre 5. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 119 s. ISBN 978-80-7140-404-0.
- Krivoš, Marián; Rišaň, Ondrej; Bosáková, Jana. 2012. Viera v živote kresťana. Náboženská výchova pre 7. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 117 s. ISBN 978-80-7140-405-7.
- Krivoš, Marián; Havrla, Dušan a koletív. 2013. Život v cirkvi. Náboženská výchova pre 8. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 117 s. ISBN 978-80-7140-433-0.
- Krivoš, Marián et al. 2013. Žiť a veriť vo svete. Náboženská výchova pre 9. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 86 s. ISBN 978-80-7140-435-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Katarína Valčová, PhD., Mgr. Milan Jurík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-698/23	Názov predmetu: Latinský jazyk a antické kultúrne dedičstvo
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na hodinách, príprava na jednotlivé hodiny. Povolené sú 2 absencie, 3. absencia – vypracovanie náhradnej úlohy na zadanú tému. 1. Počas výučbovej časti (riebežne) referát na vybranú tému (30%) 2. v záverečnej časti semestra (zápočtový týždeň) test (70%). Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Klasifikačná stupnica: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha riebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent si prehľbi vedomosti o antických rímskych tradíciiach a získa základné znalosti latinského jazyka. Študent dokáže pracovať s antickými prameňmi a základnými latinskými termínmi, ktoré povedú k hlbšiemu pochopeniu problémov politického, hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho vývoja antického rímskeho sveta. Po úspešnom absolvovaní kurzu študent chápe kultúrny a sociálny význam antickej civilizácie, jej recepcie a tradícií, ako aj kľúčové epizódy antických kultúrnych a politických dejín. Má znalosť základnej slovnej zásoby a gramatiky latinského jazyka. Študent si osvojí povedomie o tom, že antika a latinský jazyk slúžia ako neustály zdroj inšpirácie zakotvujúci slovenskú kultúru v širšom celoeurópskom kontexte, ktorého je neoddeliteľnou súčasťou.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky

Základná literatúra a heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky, databázy

Pramene k antickým dejinám

Latinčina ako medzinárodný a odborný jazyk

Význam latinčiny pre vedeckú prácu (nielen) historika

Výslovnosť latinského jazyka, jeho charakteristika a vývoj

Antické motívy v umení (sochárstvo, maliarstvo, architektúra)

Základy latinskej gramatiky

Antika očami filmových režisériov a spisovateľov

Latinské substantíva, adjektíva, slovesá

Vplyv antiky na európsku kultúru

Antická kultúra a tradície (rímsky kalendár, rečníctvo, historiografia, právo, filozofia) a latinská terminológia

Odporučaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Učebné materiály a texty budú dostupné na MS Teams.

KEPARTOVÁ, Jana. Římané a Evropa. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0862-6

KEPARTOVÁ, Jana (ed.) Antika? Zajděte do kina, přečtěte román, Praha: NLN, 2006. EAN 9788071068501

ANDOKOVÁ, Marcela et al. Bežný život starých Rimanov, Bratislava: Iris, 2020. ISBN 9788082000644

CONTE, Gian Biagio. Dějiny římské literatury. Praha: KLP, 2003. ISBN 978-80-86791-57-9

VALACHOVIČ, Pavol. Dejiny antiky. Bratislava: Hlbiny, 2014. ISBN 978-80-89743-03-2

ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Řím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	ABS	B	C	D	E	FX
28,57	0,0	21,43	28,57	7,14	0,0	14,29

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.05.2023

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-844/25

Názov predmetu:
Ľudia, ktorí tvorili 19. storočie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na hodinách.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti/ky získajú podrobne znalosti o klúčových historických biografiách osobností 19. storočia, ktoré pochádzajú z britskej, francúzskej, ruskej, habsburskej a osmanskej ríše, ako aj zo Srbského kniežatstva. Kurz „Ľudia, ktorí tvorili 19. storočie“ je rozdelený do troch skupín osobností, ktoré možno považovať za relevantné pre zásadné spoločensko-politické premeny 19. storočia, a to: 1) „myslitelia, vedci, experti“; 2) „revolucionári a reformátori“ a 3) „objavitelia, kolonizátori a podnikatelia“. Tento dizajn, ktorý sa opiera o komparatívnu perspektívnu a diskusu založenú na zdroji, vybaví študentov/ky kompetenciami v historickej interpretácii a pramennej hermeneutike, ako aj v základnej orientácii v odbornej literatúre na témy relevantné pre kurz. Týmto spôsobom kurz umožňuje študentom/kám pochopiť a naučiť sa historicky analyzovať a interpretovať texty, rôzne kontexty a odhaliť korelácie rôznych prúdov politického myslenia v komparatívnej perspektíve, ktorá zodpovedá za rozmanitosť európskej skúsenosti. Kurz venuje osobitnú pozornosť rozvoju historického uvažovania a argumentačných schopností na základe klúčových problémov, ktoré nastolila biografia každej z vybraných osobností. Po absolvovaní kurzu sa študenti/ky vedia orientovať v širších európskych a svetových historických a vedeckých diskusiách, pričom sa opierajú o tieto biografie ako vstupné body pre diskusiu o zložitejších súvislostiach a problémoch, relevantných pre výzvy súčasnosti. Študenti/ky sú navyše schopní/é využívať sekundárne zručnosti rozvíjané počas kurzu, a to profesionálny a efektívny ústny a písomný prejav, ako aj historickú argumentáciu.

Stručná osnova predmetu:

1. Klúčové koncepty 19. storočia
2. Myslitelia, vedci, experti I: Germaine de Staël
3. Myslitelia, vedci, experti II: Vuk Stefanović Karadžić
4. Myslitelia, vedci, experti III: Theodor Herzl
5. Myslitelia, vedci, experti IV: William Ewart Gladstone
6. Revolucionári a reformátori I: Piotr Wysocki

7. Revolucionári a reformátori II: Mihály Tancsics
 8. Revolucionári a reformátori III: Ahmed Niyazi
 9. Revolucionári a reformátori IV: Alexandra Kollontai
 10. Objaviteľia, kolonizátori a podnikatelia I: Julius Meinl I
 11. Objaviteľia, kolonizátori a podnikatelia II: Oskar Potiorek
 12. Objaviteľia, kolonizátori a podnikatelia III: Ármin Vámbéry
 13. Objaviteľia, kolonizátori a podnikatelia IV: Tomáš Baťa

Odporučaná literatúra:

- Eric Hobsbawm. The Age of Revolution 1789 – 1848. [S.l.]: Sphere Books, 1973.
 Eric Hobsbawm. The Age of Capital 1848-1875. London: Abacus, 1997.
 Eric Hobsbawm. The Age of Empire 1875 – 1914. London: Abacus, 1994.
 A History of Modern Political Thought in East Central Europe, vol. 1, eds. Balázs Trencsényi et al. Oxford: Oxford University Press, 2016.
 A. J. P. Taylor. The Habsburg Monarchy 1809-1918 a history of the Austrian Empire and Austria-Hungary. London: Penguin, 1990.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.05.2025

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-845/25

Názov predmetu:
Medzinárodné vzťahy 1870 - 1938

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na hodinách .

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti/ky získajú hlboké znalosti kľúčových historických procesov európskych dejín 19. storočia a z prvej polovice 20. storočia z politického, sociálneho, ekonomického, intelektuálneho, rodového, právneho, náboženského a migračného hľadiska. Kurz „Kapitoly z európskych dejín 1861-1938“ je koncipovaný tak, aby vybavil študentov kompetenciami v historickej interpretácii a pramennej hermeneutike, ako aj v základnej orientácii v odbornej literatúre na relevantné témy 19. storočia a 20. storočia. Týmto spôsobom kurz umožňuje študentom porozumieť a naučiť sa, ako historicky analyzovať a interpretovať texty, rôzne kontexty a odhaliť korelácie rôznych prúdov politického myšlenia v komparatívnej perspektíve, ktorá zodpovedá za rozmanitosť európskej skúsenosti. Kurz venuje osobitnú pozornosť rozvoju historickej úvahy a argumentačných schopností na základe široko koncipovaných spoločensko-politických premien Európy 19. a prvej polovice 20. storočia. Po absolvovaní kurzu sa študenti/ky vedia opriť o efektívne vysvetľujúce prostriedky relevantné pre fenomény moderného budovania štátu a národa, sekularizácie a sociálnej transformácii, ktoré im poskytnú rozhodujúci a informovaný historický kontext k problémom a výzvam súčasnosti, pričom sa budú spoliehať na nadobudnutý profesionálny a efektívny ústny a písomný prejav.

Stručná osnova predmetu:

1. Problémy periodizácie a “dlhé 19. storočie”
2. Európske osvietenstvá: akademické, ideologické a sociálne záujmy
3. Francúzska revolúcia a jej dopady
4. Akademický nacionálizmus v období pred revolúciami
5. Politický katolicizmus v komparatívnej perspektíve
6. Emancipácie I.: otroctvo a nevoľníctvo
7. Revolúcie 1848: požiadavky a výsledky v komparatívnej perspektíve
8. Európske ústavy v 19. storočí: vyjednávanie inlúzie a práv
9. Emancipácie II: ženské s robotnícke hnutia
10. Veľká emigrácia

11. Zrod modernej politickej sféry: parlamenty, médiá a nové technológie
 12. Kultúrne vojny: kresťanstvo, anti-semitizmus, socializmus a rod
 13. Rast politického extrémizmu a násilia 1910 - 1938

Odporučaná literatúra:

Eric Hobsbawm. The Age of Revolution 1789 – 1848. [S.l.]: Sphere Books, 1973.
 Eric Hobsbawm. The Age of Capital 1848-1875. London: Abacus, 1997.
 Eric Hobsbawm. The Age of Empire 1875 – 1914. London: Abacus, 1994.
 A History of Modern Political Thought in East Central Europe, vol. 1, eds. Balázs Trencsényi et al. Oxford: Oxford University Press, 2016.
 A. J. P. Taylor. The Habsburg Monarchy 1809-1918 a history of the Austrian Empire and Austria-Hungary. London: Penguin, 1990.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.05.2025

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-50/22	Názov predmetu: My sme ľud! Dejiny demokracie, populizmu a postsocializmu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia:	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra budú študenti/ky hodnotení/é za aktívnu prácu na hodinách a po ukončení kurzu za záverečnú esej. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Klasifikačná stupnica: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní predmetu si študenti a študentky dokážu pracovať s textom, diskurzom a komplikovanou a konfliktnou politickou mapou neskorosocialistického a post-socialistického vývoja strednej Európy. Udalosti, na ktoré reflektujú v domácom politickom prostredí vedia komparovať a analyzovať v kontexte vývoja v Poľsku, Maďarsku, Česku, ale aj Nemecku či ostatných krajínach. Tento predmet sa predovšetkým odporúča študentkám a študentom, ktoré/í majú záujem o pochopenie historicky zložitého vzťahu medzi demokraciou, populizmom a liberalizmom či liberálnou demokraciou v špecifických podmienkach post-socialistického vývoja.	
Stručná osnova predmetu: 1. Úvod do dejín demokracie – základné východiská a koncepty 2. Dejiny liberalizmu s dôrazom na inštitúcie a inštitúty a ich vývoj v strednej a východnej Európe z globálneho hľadiska 3. Liberal distrust a participácia 4. Liberálny konštitucionalizmus 5. Vznik populizmov – národné a teritoriálne špecifiká 6. Radikálne predstavy o demokracii a 60. roky 7. Disent a Helsinki efekt – ľudské práva v opozičných konceptoch 8. Antipolitika 9. Demokratická revolúcia a okrúhle stoly 10. Tranzícia alebo transformácia? 11. Zmrazené nacionalizmy? 12. Liberálne inštitúcie, <i>acquis communautaire</i>	

13. Finančná kríza a nástup konzervatívnych a etno-nacionálnych populizmov

Odporúčaná literatúra:

KOPEČEK, Michal, WCIŚLIK, Piotr (eds.). Thinking through Transition. Liberal Democracy, Authoritarian Past, and Intellectual History in East Central Europe After 1989. Budapest: Central University Press, 2015. ISBN 978-963-3860-85-4.

SNYDER, Timothy. Cesta do neslobody. Rusko, Európa, Amerika. Bratislava: Premedia, 2018. ISBN 978-80-8159-598-1.

WERNER-MILLER, Jan. What is Populism? Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2016. ISBN 978-0-8122-4898-2.

EATWELL, Roger, GOODWIN, Matthew. National Populism. The Revolt Against Liberal Democracy. London: Penguin Books, 2018. ISBN 978-0-241-31200-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický jazyk - úroveň minimálne B2

Poznámky:

predmet sa vyučuje v anglickom jazyku

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	ABS	B	C	D	E	FX
96,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.09.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: EBF/E-2-UN-019/22	Názov predmetu: Náboženská výchova
---	--

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3., 4..

Stupeň štúdia: II.

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Štátnej skúšky môže študent vykonať:

- a) po získaní minimálne takého počtu kreditov, aby po získaní kreditov za úspešné absolvovanie štátnych skúšok dosiahol potrebný počet kreditov na riadne skončenie štúdia,
- b) po úspešnom absolvovaní povinných predmetov, poviňne voliteľných predmetov a výberových predmetov v skladbe určenej študijným programom,
- c) po splnení povinností študenta vyplývajúcich z § 71, ods. 3 písm. b zákona o vysokých školách,
- d) ak nie je proti nemu vedené disciplinárne konanie.

Úspešné absolvovanie predmetu štátnej skúšky je jednou z podmienok úspešného absolvovania študijného programu. Predmet štátnej skúšky hodnotí komisia pre štátne skúšky klasifikačnými stupňami A až FX. O hodnotení štátnej skúšky alebo jej súčasti rozhoduje skúšobná komisia konsenzuálne. Ak skúšobná komisia nedospeje ku konsenzu, o hodnotení štátnej skúšky alebo jej súčasti sa rozhoduje hlasovaním.

V zmysle platného študijného poriadku UK termíny štátnych skúšok stanovuje dekan v súlade s fakultným harmonogramom štúdia. Študent sa prihlásuje na štátnej skúšky prostredníctvom akademického informačného systému AIS2 v zmysle aktuálneho harmonogramu akademického roka.

Študent má nárok na jeden riadny a dva opravné termíny štátnej skúšky. Riadny termín je ten, na ktorý sa študent prihlásil prvýkrát v termíne stanovenom pre štátne skúšky. Ak bol študent na riadnom termíne štátnej skúšky hodnotený známkou FX, opravné termíny štátnej skúšky môže študent vykonať

- a) v nasledujúcich termínoch na konanie štátnych skúšok v príslušnom akademickom roku alebo
- b) v termínoch na konanie štátnych skúšok v niektorom z nasledujúcich akademických rokov v súlade s § 65, ods. 2 zákona o vysokých školách.

Ak sa študent nemôže z vážnych dôvodov zúčastniť na termíne štátnej skúšky, na ktorý sa prihlásil, je povinný písomne sa ospravedlniť predsedovi skúšobnej komisie vopred alebo najneskôr do troch pracovných dní po termíne štátnej skúšky alebo jej súčasti, ak existovali väžne prekážky, ktoré mu bránili ospravedlniť sa vopred. Ak sa študent bez ospravedlnenia nedostaví na štátnej skúške alebo jej súčasť v určenom termíne, alebo ak predseda skúšobnej komisie jeho ospravedlnenie neuzná, z daného termínu štátnej skúšky je hodnotený známkou FX.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:

Študent preukáže pochopenie základných tém v systematickej, novozmluvnej teológii a v evanjelickej etickej náuке s prihliadnutím na ich katechetické využitie.

1/ Prostredníctvom obsahovej charakteristiky a analýzy vybraných statí zo synoptických evanjelií preukáže študent schopnosť pomenovať základné teologické myšlienky novozmluvnej zvesti o kráľovstve Božom.

2/ Prostredníctvom obsahovej charakteristiky vybraných častí starozmluvného kánonu preukáže študent schopnosť pomenovať základné teologické témy a myšlienky jednotlivých kníh z Tóry, Prorokov a Spisov

3/ Študent preukáže schopnosť vysvetliť základné teologické koncepcie z oblasti systematickej teológie, konkrétnie z dogmatiky a teologickej etiky.

Stručná osnova predmetu:

- Dostavenie sa na prihlásený termín štátnej skúšky podľa harmonogramu/zaradenie v AIS2 stanoveného,
- vytiahnutie otázky z predmetu štátnej skúšky,
- príprava ústnej odpovede na zadanú otázku v trvaní 15 min. V prípade konania štátnej skúšky dištančnou formou, študent odpovedá bez prípravy.
- študent je pripravený viest' syntetizujúci dialóg so skúšobnou komisiou,
- ukončenie odpovede, rozhodovanie skúšobnej komisie o výsledkoch štátnej skúšky, ktoré sa na neverejnom zasadnutí skúšobnej komisie,
- vyhlásenie výsledkov štátnej skúšky.

Priebeh štátnej skúšky a vyhlásenie jej výsledkov sú verejné

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Aplikovaná etika

1. Lutherovo učenie o dvoch ríšach a jeho význam pre evanjelickú etiku a sociálnu teológiu

- Teologický a etický význam učenia o dvoch ríšach
 - Formy učenia, najmä analógia oboch riš
 - Riziká nesprávneho výkladu (napr. v období nacizmu)
 - Dôsledky pre sociálnu etiku a verejný život
2. Biblický symbol raja a etika rodiny
- Teologický pôvod a význam manželstva a rodiny
 - Boží obraz v človeku, princípy lásky, jednoty, pomoci
 - Spirituálny rozmer rodiny
 - Riziká rozkladu rodiny, zodpovednosť rodičov
3. Ekologická etika
- Dôvody vzniku ekologickej etiky a jej biblické východiská
 - Antropocentrismus, biocentrismus, teocentrismus
 - Základné princípy ekologickej etiky
 - Praktické dôsledky a aplikácia v náboženskej výchove

4. Lekárska etika a kresťanská diakonia v zdravotníctve

- Definícia a význam lekárskej etiky
- Lekárska diakonia a jej formy
- Kresťanský pohľad na službu chorému a trpiacemu
- Etické dilemy v zdravotníctve

Dogmatika pre učiteľov 1

1. Pojem a úloha dogmatiky

- Definícia a charakteristika dogmatiky ako teologickej disciplíny
- Historické a konfesionálne prístupy
- Úloha dogmatiky v systematickej teológii a jej vzťah k iným disciplínam
- Kontextualizácia viery, hierarchia právd, metodológia

2. Delenie dogmatiky

- Dôvody delenia dogmatiky napriek jej jednote
- Najčastejšie spôsoby delenia a ich význam
- Syntetické podelenie dogmatiky (9 časti, nové pojmy)
- Prepojenie trinitárnej schémy s tematickým delením

3. Učenie o Trojici

- Význam učenia o svätej Trojici v systematickej teológii
- Biblické a teologické zdôvodnenie učenia o Trojjedinom Bohu
- Miesto učenia o Trojici v rámci dogmatiky
- Súvislosti s ďalšími dogmatickými tématami

Dogmatika pre učiteľov 2

1. Hamartológia – človek ako hriešník

- Človek ako Boží obraz (Imago Dei) a jeho určenie pri stvorení
- Význam biblického príbehu o páde do hriechu a jeho existenciálny rozmer
- Antropologické dôsledky hriechu: dehumanizácia, animalizácia, strata dôstojnosti
- Podstata hriechu: pýcha, neposlušnosť, nevera, strata dôvery v Bohu, sebectvo, konkupiscencia
- Hriech ako rebélia proti Bohu a narušenie vzťahov (k Bohu, k blížnemu, k sebe samému)
- Prejavy hriechu: útek pred Bohom, výčitky svedomia, falošný obraz o Bohu
- Reformačné a moderné chápanie hriechu (Tillich, Luther)
- Paralela medzi pádom do hriechu a podobenstvom o márnotratnom synovi

2. Ježiš ako pravý Boh – predexistenčný Logos

- Učenie o predexistenčnom Logose v Jánovom evanjeliu a Pavlových listoch
- Prepojenie s múdrošťou, Tórou, filozofiou (Filón, stoici)
- Kristus ako vtelený Logos, obraz neviditeľného Boha
- Vývoj učenia o Logose v ranom kresťanstve a jeho dogmatická formulácia (Nicea)
- Kristologické dôsledky: „Alfa i Omega“, radostná výmena (fröhlicher Wechsel)
- Lutherova kristológia

3. Učenie o ospravedlnení a dobré skutky kresťana v teológii Martina Luthera

- Biblické základy učenia o ospravedlnení, Pavlove listy
- Lutherovo učenie: sola gratia, sola fide, sola redemptio Christi
- Forezné chápanie ospravedlnenia, rozdiel medzi iustitia civilis a iustitia coram Deo
- Vzťah viery a skutkov, odmena za skutky, spoločenské dôsledky
- Lutherova odpoved na List Jakuba
- Reformačná antropológia – dôstojnosť, hriešnosť, vzťah k Bohu

Dogmatika pre učiteľov 3

1. Pneumatológia – Náuka o Duchu Svätom

- Historický vývoj pneumatológie a dôvody jej dlhodobého zanedbávania
- Vplyv pietizmu, letničného a charizmatického hnutia na obnovený záujem o Ducha Svätého
- Rozdiely medzi letničným a charizmatickým hnutím, ich vplyv na ekleziológiu a misiu
- Duch Svätý ako božská osoba v biblickej a dogmatickej tradícii (Stará/Nová zmluva, triadické formuly)
- Spor o „filioque“, jeho dôsledky a rozdiely medzi východnou a západnou teológiou

2. Duch Svätý ako Paraklétos

- Význam a jazykový obsah pojmu „Paraklétos“ v Novej zmluve
- Rôzne aspekty pôsobenia Ducha Svätého: Radca, Utešiteľ, Pomocník, Prímluvca, Napomínameľ, Zhromažďovateľ, Obhajca
- Vnútorné svedectvo Ducha Svätého (testimonium Spiritus sancti internum)
- Úloha Ducha Svätého pri porozumení Písma, zjavenia a pravdy
- Praktické dôsledky pre kresťanský život a ekleziológiu

- Akú úlohu zohráva Duch Svätý pri správnom chápaní zjavenej pravdy a zjavenia ako takého? Ako sa to prejavuje v živote cirkvi a jednotlivca?
 - V čom spocíva teologický význam toho, že všetky tieto aspekty sú zhrnuté do jedného slova „Paraklétos“? Ako sa v nich odráža celá pneumatológia a čo to znamená pre kresťanský život?
3. Duch Svätý a cesta spásy (Ordo salutis)
- Pojem ordo salutis (poriadok spásy), jeho vývoj a význam v teológii (biblické základy, Luther, ortodoxní teológovia)
 - Jednotlivé stupne ordo salutis: povolenie, osvietenie, obrátenie, ospravedlnenie, znovuzrodenie, spoločenstvo s Kristom, posvätenie
 - Úloha Ducha Svätého v každom kroku cesty spásy
 - Rozdiel medzi vierou ako poznaním, súhlasom a dôverou (cognitio, assensus, fiducia)
 - Neoddeliteľnosť viery a lásky v kresťanskom živote, duchovná obnova a posvätenie
- Vybrané kapitoly z teológie Novej zmluvy
1. Kráľovstvo Božie ako hlavná téma Ježišovej zvesti.
 - 1.1. Pojmové varianty a ich vysvetlenie, predstavy o Božom kraľovaní v židovstve v kontexte Starej zmluvy
 - 1.2. Budúce prichádzanie kráľovstva Božieho. State v kontexte Novej zmluvy
 - 1.3. Kráľovstvo Božie ako prítomná veličina v kontexte podobenstiev synoptických evanjelií
 - 1.4. Obsahová podstata kráľovstva Božieho, blahoslavenstvá a modlitba Pánova
 2. Problematika pokánia v kontexte Novej zmluvy
 - 2.1. Koncept pokánia v Starej zmluvy a v Novej zmluve
 - 2.2. Pokánie ako dôsledok zvesti o kráľovstve Božom
 - 2.3. Volanie k pokániu tých, ktorí sa spoliehajú na materiálne hodnoty
 - 2.4. Volanie spravodlivých k pokániu
 3. Ježišov postoj k Zákonom (Tóre písanej a ústnej)
 - 3.1. Vysvetlenie terminológie, obsahová náplň a chápanie zákona a ústnej tradície (halacha) v židovstve v starozmluvnej a novozmluvnej dobe
 - 3.2. Ježišov postoj k starozmluvným prikázaniam v kontexte života v spoločnosti
 - 3.3. Ježišov postoj k halache v tradícii Markovho evanjelia
 - 3.4. Ježišov postoj k halache v tradícii Lukášovho evanjelia
 4. Ježišove tituly v evanjeliách a Ježišovo sebapochopenie
 - 4.1. Posledná večera Ježiša s učeníkmi v historickom kontexte
 - 4.2. Posledná večera Ježiša s učeníkmi; jej teologický význam a dôsledky
 - 4.3. Ježišovo utrpenie a smrť; jej historický aspekt a jej vykupiteľský aspekt
 - 4.4. Veľkonočná udalosť a veľkonočná kérygma
- Vybrané kapitoly z teológie Starej zmluvy
1. Tóra ako centrum náboženského života Izraela
 - a. Desatoro – zásady spolužitia vyslobodeného ľudu
 - b. Počuj, Izrael! – láska k Bohu a k blížnym ako zmysel právnych ustanovení
 - c. Postava Mojžiša
 2. Prorocké postavy a prorocké knihy
 - a. Základné prvky prorockej zvesti
 - b. Prorocké úlohy na príklade povolania proroka Jeremiáša
 - c. Údel proroka na príklade postavy Jeremiáša (život, symbolické činy, vnútorné zápasy/konfesie)
 3. Žalmy ako poetická teológia Starej zmluvy
 - a. Základné teologické témy Knihy žalmov
 - b. Od náreku k Božej oslave – Kniha žalmov ako sprievodca duchovným životom
 - c. Kráľ Dávid ako prorotyp žalmistu

Odporučaná literatúra:

Pozri odporúčanú literatúru v informačných listoch predmetov. Filo, Július: Základy pastorálky, Bratislava, /s.n./, /s.a./ Filo Július: Diakonika, Bratislava, /s.n./, /s.a./ Kišš, Igor: Výchova ku kresťanskej dospelosti, Bratislava, VMV ECAVS 1994 Benka Jozef: Kapitoly z katechetiky, EBF UK (rukopis) Muchová, Ludmila: Úvod do náboženskej pedagogiky. Matice. Brno 2002 Symbolické knihy (prekl. Oto Vízner): Tranoscius, Liptovský Mikuláš 1991 Spisy Dr. Martina Luthera: O neslobodnej vôle, O slobode kresťana, Predhovor k Starej zmluve a listu Rímskym, Výklad arcipastierskej modlitby; Pöhlmann, Horst Georg - Kompendium evangelické dogmatiky, Jihlava, Mlýn 2002
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský
Dátum poslednej zmeny: 07.05.2025
Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: EBF/E-2-UN-012/22	Názov predmetu: Obhajoba diplomovej práce
---	---

Počet kreditov: 10

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3., 4..

Stupeň štúdia: II.

Odporučané prerekvizity (nepovinné):

absolvovanie predpísaného študijného plánu a získanie minimálne 94 kreditov za celé obdobie štúdia

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Odovzdanie záverečnej práce v termíne určenom v harmonogramom aktuálneho akademického roka pre príslušný termín realizácie štátnej skúšky. Práca musí splňať parametre určené aktuálnym vnútorným predpisom Univerzity Komenského v Bratislave o základných náležitostiach záverečných prác, rigoróznych prác a habilitačných prác, kontrole ich originality, uchovávaní a sprístupňovaní na Univerzite Komenského v Bratislave. Na hodnotenie záverečnej práce ako predmetu štátnej skúšky sa vzťahujú príslušné ustanovenia platného študijného poriadku UK v Bratislave.

Štátnej skúške môže študent vykonať:

- po získaní minimálne takého počtu kreditov, aby po získaní kreditov za úspešné absolvovanie štátnych skúšok dosiahol potrebný počet kreditov na riadne skončenie štúdia,
- po úspešnom absolvovaní povinných predmetov, povinne voliteľných predmetov a výberových predmetov v skladbe určenej študijným programom,
- po splnení povinností študenta vyplývajúcich z § 71, ods. 3 písm. b zákona o vysokých školách,
- ak nie je proti nemu vedené disciplinárne konanie.

Úspešné absolvovanie predmetu štátnej skúšky je jednou z podmienok úspešného absolvovania študijného programu. Predmet štátnej skúšky hodnotí komisia pre štátne skúšky klasifikačnými stupňami A až FX. O hodnotení štátnej skúšky alebo jej súčasti rozhoduje skúšobná komisia konsenzuálne. Ak skúšobná komisia nedospeje ku konsenzu, o hodnotení štátnej skúšky alebo jej súčasti sa rozhoduje hlasovaním.

V zmysle platného študijného poriadku UK termíny štátnych skúšok stanovuje dekan v súlade s fakultným harmonogramom štúdia. Študent sa prihlasuje na štátnej skúšku prostredníctvom akademického informačného systému AIS2 v zmysle aktuálneho harmonogramu akademického roka.

Študent má nárok na jeden riadny a dva opravné termíny štátnej skúšky. Riadny termín je ten, na ktorý sa študent prihlásil prvýkrát v termíne stanovenom pre štátne skúšky. Ak bol študent na riadnom termíne štátnej skúšky hodnotený známkou FX, opravné termíny štátnej skúšky môže študent vykonať

- v nasledujúcich termínoch na konanie štátnych skúšok v príslušnom akademickom roku alebo
- v termínoch na konanie štátnych skúšok v niektorom z nasledujúcich akademických rokov v súlade s § 65, ods. 2 zákona o vysokých školách.

Ak sa študent nemôže z vážnych dôvodov zúčastiť na termíne štátnej skúšky, na ktorý sa prihlásil, je povinný písomne sa ospravedlniť predsedovi skúšobnej komisie vopred alebo najneskôr do troch pracovných dní po termíne štátnej skúšky alebo jej súčasti, ak existovali vážne prekážky, ktoré mu bránili ospravedlniť sa vopred. Ak sa študent bez ospravedlnenia nedostaví na štátnu skúšku alebo jej súčasť v určenom termíne, alebo ak predseda skúšobnej komisie jeho ospravedlnenie neuzná, z daného termínu štátnej skúšky je hodnotený známkou FX.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:

Študent je schopný pri koncipovaní diplomovej práce spracovať zvolenú tému na úrovni vedeckej štúdie s reprezentatívnym výberom odbornej literatúry, s vhodne zvolenými vedeckými postupmi a hypotézami, ktoré je možné verifikovať. Diplomová práca je prínosom v príslušnom študijnom odbore.

Stručná osnova predmetu:

- Dostavenie sa na prihlásený termín štátnej skúšky podľa harmonogramu/zaradenie v AIS2 stanoveného,
- predstavenie záverečnej práce,
- stručné predstavenie posudkov, zhodnotenie práce študenta ,
- schopnosť študenta adekvátnie reagovať na pripomienky a otázky v posudkoch školiteľa a oponenta,
- študent je pripravený viest' syntetizujúci dialóg so skúšobnou komisiou,
- ukončenie odpovede, rozhodovanie skúšobnej komisie o výsledkoch štátnej skúšky, ktoré sa na neverejnom zasadnutí skúšobnej komisie,
- vyhlásenie výsledkov štátnej skúšky.

Priebeh štátnej skúšky a vyhlásenie jej výsledkov sú verejné.

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Odporučaná literatúra:

Podľa zamerania témy diplomovej práce.

Dátum poslednej zmeny: 29.04.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-muDE-096/24

Názov predmetu:
PD: Digitálne materiály a ich praktické využitie vo výučbe dejepisu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Priebežné hodnotenie (výučbová časť):

- 30 % Vytvorenie prezentácie na základe vzdelávacieho obsahu z ŠVP.
- 30 % Vytvorenie pracovného materiálu základe vzdelávacieho obsahu z ŠVP.
- 20 % Simulácia využitia vytvorených prezentácií.
- 20 % Simulácia využitia vytvorených materiálov.

Klasifikačná stupnica:

A – 92 až 100%

B – 84 až 91%

C – 76 až 83%

D – 69 až 75%

E – 60 až 68%

FX (neuspel, nie sú udelené žiadne kredity) < 60 %.

Povolené sú max. 2 absencie bez povinnosti ich dokladovania.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu bude študent vedieť#:

1. Plánovať tvorbu prezentácie na základe vzdelávacieho obsahu.
2. Dizajnovať prezentáciu prostredníctvom zvoleného softvéru, napr. Powerpoint.
3. Prezentovať s využitím zvoleného softvéru.
4. Plánovať tvorbu vzdelávacích materiálov na základe vzdelávacieho obsahu.
5. Dizajnovať vzdelávacie materiály, napríklad pracovné listy, písomné práce a podobne.
6. Pracovať s vytvoreným vzdelávacím materiálom na hodine.

Stručná osnova predmetu:

1. Praktické návody a ukážky práce so softvérmi určenými na dizajn materiálov a prezentácií - Powerpoint.
2. Praktické návody a ukážky práce so softvérmi určenými na dizajn materiálov a prezentácií - Canva.

3. Príprava obsahu a vizuálnych prvkov I.
4. Príprava obsahu a vizuálnych prvkov II.
5. Efekty v prezentácii.
6. Multimédiá v prezentácii
7. Interaktívne prvky v prezentácii.
8. Získavanie okamžitej spätej väzby prostredníctvom prezentácie.
9. Transformácia vzdelávacieho obsahu do vzdelávacej aktivity.
10. Transformácia vzdelávacieho obsahu do prezentácie.
11. Simulácie využitia materiálov a prezentácií I.
12. Simulácie využitia materiálov a prezentácií II.

Odporučaná literatúra:

MAYER, Richard E., Multimedia learning, Cambridge: Cambridge University Press, 2009
 FARBER, Matthew, Gamify your classroom a field guide to game-based learning, New York:
 Peter Lang, 2015
 GINNIS, Paul Efektívni výukové nástroje pro učitele. Praha : Universum, 2019. ISBN
 9788076175822
 ČAPEK, Róbert Moderní didaktika. Praha : Grada, 2015, ISBN 978-80-247-3450-7
 – Robert Čapek
 REYNOLDS, Garr. Prezentace a zen. Zoner Press, 2009, ISBN 9788074130472
 Vyučujúci študentom poskytne aj vybrané ukážky online a tlačených zdrojov podľa kontextu
 vyučovanej témy.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ján Machaj, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-muDE-095/23

Názov predmetu:
PD: Digitálne technológie vo výučbe dejepisu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Priebežné hodnotenie (výučbová časť):

30 % Vytvorenie motivačného vstupu do vyučovacej hodiny prostredníctvom nástroja na tvorbu prezenácií (PowerPoint, Keynote, Impress)

10 % Vytvorenie kvízu / testu prostredníctvom online nástrojov. (Kahoot, Google Forms, Quizlet a pod.)

10 % Príprava aktivity pre online vzdelávanie s využitím Google Jamboard.

15 % Vytvorenie vzdelávacej aktivity s využitím online zdrojov digitalizovaného kultúrneho dedičstva – Slovakiana, Historiana.

35 % Príprava a prezentácia plánu vyučovacej hodiny s využitím digitálnych technológií.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Povolené sú max. 2 absencie bez povinnosti ich dokladovania.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu bude študent vedieť:

1. Využívať digitálne nástroje na tvorbu názorných prezentácií.
2. Využívať digitálne online nástroje na tvorbu testov a kvízov.
3. Plánovať a realizovať hybridnú vyučovaciu hodinu s využitím digitálnych technológií.
4. Vyhladávať a využívať digitalizované zdroje na vyučovanie.
5. Poznať princípy digitálneho storytellingu vo výučbe dejepisu.
6. Využívať gamifikáciu vo výučbe dejepisu.

Stručná osnova predmetu:

1. Digitálne technológie a dejepis.
2. Prezentácie a prezentovanie.
3. Nástroje na získavanie spätej väzby.
4. Digitálne zdroje.
5. Nástroje pre online vyučovanie.

6. Model hybridnej vyučovacej hodiny.

Odporučaná literatúra:

MAYER, Richard E., Multimedia learning, Cambridge: Cambridge University Press, 2009
FARBER, Matthew, Gamify your classroom a field guide to game-based learning, New York: Peter Lang, 2015

Vyučujúci študentom poskytne aj vybrané ukážky online a tlačených zdrojov podľa kontextu vyučovanej témy.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	ABS	B	C	D	E	FX
43,24	0,0	35,14	18,92	0,0	0,0	2,7

Vyučujúci: Mgr. Ján Machaj, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.05.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-muDE-090/00

Názov predmetu:
PD: Historické pramene v školskom dejepise 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študentky a študenti vytvoria vybrané modely na analýzu historických prameňov.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študentky a študenti majú kompetencie analyticky pracovať so školskými historickými písomnými, obrazovými, grafickými a hmotnými prameňmi. Súčasne chápu, že celá táto široká škála prameňov tvorí integrálnu súčasť výučby dejepisu i súčasť učebních dejepisov ako hlavného média výučby, lebo tieto pramene sú výsledným produkтом celého historického poznávacieho procesu, ktoré sa v ňom spätnie odrážajú. Napokon aj preto, že sú nositeľmi jedinečnej autentickej ľudskej skúsenosti,

Stručná osnova predmetu:

1. „Znepokojivé“ zvláštnosti predmetu a metód histórie ako vedeckej disciplíny
2. Stopujúce poznávanie minulosti historikmi
3. Historické pramene ako stopy po minulosti
4. Problém vymedzenia pojmu historický prameň, historický dokument
5. Vymedzenie pojmu školský (didaktizovaný) historický prameň
6. Klasifikácie historických prameňov.
7. Kritika autentičnosti a dôveryhodnosti historického prameňa
8. Didaktické stratégie v práci so školskými historickými prameňmi
9. Tvorba adekvátnych analytických otázok k jednotlivým druhom prameňov
10. Školské obrazové historické pramene (historický obraz, karikatúra, plagát, fotografia, film, komiks)
11. Školské grafické historické pramene (mapy, grafy, tabuľky, Vennove diagramy, časový diagram, množinové zápis)
12. Školské historické hmotné pramene
13. Metodický princíp multiperspektivity teoreticky i prakticky
14. Tvorba analytických modelov v práci so školskými historickými prameňmi

Odporučaná literatúra:

Uvedená literatúra je k dispozícii študentkám a študentom v Historickom seminári alebo ústrednej knižnici.

KRATOCHVIL, Viliam. Metafora stromu ako model didaktiky dejepisu. K predpokladom výučby. Bratislava : Raabe, 2019. ISBN 978-80-8140-365-1.

KRATOCHVÍL, Viliam. Modely na rozvíjanie kompetencií žiakov. K transformácii vzťahu histórie a školského dejepisu. Bratislava : Stimul, 2004. ISBN 80-88982-94-4.

KRATOCHVÍL, Viliam. Dokumentárny film ako školský obrazový prameň. Metodické podnetky. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2008. ISBN 978-80-7165-690-6.

EVANS, Richard. Na obranu historie. Praha : Argo, 2019. ISBN 978-80-257-3006-5.

CARR, Edward. Co je história? Praha : Nakladatelství Svoboda, 1967. ISBN 25-063-67 O2/65.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 310

A	ABS	B	C	D	E	FX
70,0	0,0	16,45	7,42	1,29	4,52	0,32

Vyučujúci: Mgr. Ján Machaj, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 25.05.2023

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-muDE-093/00

Názov predmetu:
PD: Múzeum v kontexte výučby dejepisu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študentky a študenti vytvoria súbor pracovných listov na samostatné pátranie, skúmanie, získavanie historických informácií v expozícii múzea.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študentky a študenti majú kompetencie narábať s činnostnými exploratívnymi učebnými metódami a využívať rôzne formy práce v múzeu, pričom kladú dôraz na regionálne dejiny. Sú schopní pritom aplikovať postupy múzejnej pedagogiky v príeku s históriou ako vedeckou disciplínou a didaktikou i metodikou dejepisu.

Stručná osnova predmetu:

1. Múzeum ako inštitúcia kultúrno-historického dedičstva
2. História v múzeu, zmysel pamiatok a starostlivosť o tieto pamiatky
3. Múzeum ako vzdelávacia inštitúcia
4. Vzdelávacie konštruktivistické programy
5. Múzeum ako centrum miestneho spoločenstva
6. Postavenie múzea v miestnej a regionálnej kultúre
7. Múzeum ako miesto učenia
8. Objektové učenie v múzeu
9. Hmotné historické pramene ako zdroj historických informácií
10. Exploratívne metódy a formy práce v múzeu
11. Tvorba analytických modelov na pátranie v expozícii
12. Tvorba vitríny v expozícii

Odporučaná literatúra:

Uvedená literatúra je k dispozícii študentkám a študentom v Historickom seminári alebo ústrednej knižnici.

BRABCOVÁ, Alexandra. Brána muzea otevřena. Průvodce na cestě muzea k lidem a lidí do muzea. Náchod : Juko, 2003. ISBN 80-86213-28-5.
JŮVA, Vladimír. Dětské muzeum. Brno : Paido, 2004. ISBN 872-80-7305-322-4.
KRATOCHVÍL, Viliam. Metafora stromu ako model didaktiky dejepisu. K predpokladom výučby. Bratislava : Raabe, 2019. ISBN 978-80-8140-365-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ján Machaj, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-muDE-094/00	Názov predmetu: PD: Učebnica dejepisu ako metodicko-pluralitný podnet pre žiaka a učiteľa
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

vypracovanie modelu dvojstrany synteticko-analytického typu učebnice dejepisu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študentky a študenti majú základné kompetencie narábať s učebnicou dejepisu ako hlavným médiom výučby, ktoré sa súčasne považuje za špecifický žánier historickej literatúry. Súčasne aplikujú svoje teoretické poznatky na praktickú stránku tvorby učebníc dejepisu. Ďalej majú prehľad o problematike výskumu učebníc a osvoja si kritický prístup k učebniciam dejepisu.

Stručná osnova predmetu:

1. Teória učebnice dejepisu ako edukačného konštruktu
2. Učenie sa z textu
3. Výskum učebníc dejepisu v Európe, Českej republike a na Slovensku
4. Prístupy a metódy vo výskume učebníc dejepisu
5. Parametre textu učebníc
6. Obsah učebníc dejepisu a jeho analýzy
7. Didaktické parametre učebníc dejepisu
8. Učebnice v reálnej výučbe dejepisu
9. Ako optimálne stváriť text učebnice dejepisu
10. Možné konštrukcie jednotlivých štruktúrnych komponentov učebníc dejepisu
11. Analýza európskych učebníc dejepisu
12. Synteticko-analytický typ učebnice

Odporučaná literatúra:

Uvedená literatúra je k dispozícii študentkám a študentom v Historickom seminári alebo ústrednej knižnici.

PRŮCHA, Jiří. Moderní pedagogika. Praha : Portál, 1997 ISBN 80-7178-170-3.
PRŮCHA, Jiří. Teorie a analýzy edukačního média. Brno : Paido, 1998. ISBN 8085931494.
KRATOCHVÍL, Viliam. Modely na rozvíjanie kompetencií žiakov. K transformácii vzťahu historie a školského dejepisu. Bratislava : Stimul, 2004. ISBN 80-88982-94-4.
KRATOCHVÍL, Viliam. K niektorým aspektom tvorby učebníc dejepisu v Československu a v súčasnosti. In Česko-Slovenská historická ročenka. Praha 2000. ISBN 80-210-3021-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 259

A	ABS	B	C	D	E	FX
72,59	0,0	11,58	7,72	2,7	5,02	0,39

Vyučujúci: Mgr. Ján Machaj, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
EBF.KPT/E-2-UN-018/22

Názov predmetu:
Pedagogická prax 2 (náboženská výchova)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prax

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 10d

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie predmetu je podmienené:

- absolvovaním stanoveného počtu výstupových vyučovacích hodín,
- absolvovaním hospitácií (náčuvov) v plnom rozsahu hodinového úvazku cvičného učiteľa,
- aktívnej účasťou študenta na mimotriednej a mimoškolskej činnosti cvičného učiteľa,
- hodnotením študenta cvičným učiteľom,
- hodnotením pedagogického denníka, ktorý študent odovzdá v stanovenom termíne vedúcemu pedagogickej praxe.

Celkovo za pedagogickú prax môže študent získať 42 bodov.

Hodnotenie predmetu je percentuálne odstupňované nasledovne: A (100-91%); B (90- 81%); C (80-71%); D (70-61%); E (60-50%). Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 38 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 34 bodov, na hodnotenie C najmenej 30 bodov, na hodnotenie D najmenej 26 bodov a na hodnotenie E najmenej 21 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí z celkového počtu bodov získa menej ako 21 bodov.

Za nedodržanie stanovených termínov a pokynov vedúceho pedagogickej praxe môže byť študent sankcionovaný znížením hodnotenia, prípadne neudelením kreditov za pedagogickú prax.

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním predmetu sa u študenta:

- rozvíjajú profesijné kompetencie nevyhnutné pre samostatné plánovanie, projektovanie, riadenie a organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu v príslušnom predmete na podklade platných kurikulárnych dokumentov, pričom vzdelávacie programy adaptuje pre konkrétnu skupinu žiakov,
- rozvíjajú kompetencie v oblasti pedagogického hodnotenia a evalvácie žiakov,
- rozvíjajú spôsobilosti aplikovať pedagogicko-psychologické a odborovo-didaktické poznanie vo výchovno-vzdelávacom procese,
- rozvíjajú schopnosti hodnotiť rôznorodé pedagogické situácie a procesy, flexibilne na ne reagovať a optimálne ich riešiť,
- získavajú praktické skúsenosti s identifikáciou psychologických a sociálnych faktorov učenia sa jednotlivca,
- prehľbjujú poznatky o odlišnostiach vývinu jednotlivcov, ktoré vyplývajú z ich zdravotných,

sociálnych znevýhodnení, nadania alebo talentu tak, aby dokázal pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi,

- prehľbjujú poznatky v oblasti všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa k práci učiteľa, pedagogickej a ďalšej dokumentácie, koncepčných a strategických dokumentoch školy,
- rozvíjajú zručnosti pri práci s didaktickými prostriedkami,
- rozvíjajú komunikačné a prezentačné kompetencie, schopnosti kooperácie s kolegami, rodičmi, komunitou a pod.,
- získavajú kompetencie spojené s tvorbou pedagogického portfólia,
- rozvíjajú schopnosti vyjadriť a prijať konštruktívnu kritiku a pochvalu.

Stručná osnova predmetu:

Oboznámenie sa s podmienkami realizácie pedagogickej praxe.

Oboznámenie sa s pedagogickej dokumentáciou, koncepčnými a strategickými dokumentami cvičnej školy.

Účasť na vyučovaní v rozsahu úvazku cvičného učiteľa, mimo triednych a mimoškolských aktivítach.

Tvorba písomných príprav na vyučovacie hodiny a realizácia vlastných výstupových hodín.

Tvorba hospitačných záznamov z vyučovacích hodín cvičného učiteľa a výstupových hodín študentov.

Účasť na rozboroch hodín a tvorba rozborov vyučovacích hodín.

Tvorba pedagogického denníka a jeho odovzdanie vedúcemu pedagogickej praxe.

Odporučaná literatúra:

DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. 2009. Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2009.

FULKOVÁ, E., GNOTH, M. 2004. Pedagogická prax. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2004.

GAVORA, P. 1997. ABC pozorovania vyučovania. Prešov: Metodicko-pedagogické centrum, 1997.

Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3

Pedagogická dokumentácia

ŠkVP cvičnej školy

Vnútorný poriadok školy

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Milan Jurík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.05.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
EBF.KPT/E-2-UN-019/22

Názov predmetu:
Pedagogická prax 3 (náboženská výchova)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prax

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: Za obdobie štúdia: 15d

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie predmetu je podmienené:

- absolvovaním stanoveného počtu výstupových vyučovacích hodín,
- absolvovaním hospitácií (náčuvov) v plnom rozsahu hodinového úvazku cvičného učiteľa,
- aktívnej účasťou študenta na mimotriednej a mimoškolskej činnosti cvičného učiteľa,
- hodnotením študenta cvičným učiteľom,
- hodnotením pedagogického denníka, ktorý študent odovzdá v stanovenom termíne vedúcemu pedagogickej praxe.

Celkovo za pedagogickú prax môže študent získať 42 bodov.

Hodnotenie predmetu je percentuálne odstupňované nasledovne: A (100-91%); B (90- 81%); C (80-71%); D (70-61%); E (60-50%). Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 38 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 34 bodov, na hodnotenie C najmenej 30 bodov, na hodnotenie D najmenej 26 bodov a na hodnotenie E najmenej 21 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí z celkového počtu bodov získa menej ako 21 bodov.

Za nedodržanie stanovených termínov a pokynov vedúceho pedagogickej praxe môže byť študent sankcionovaný znížením hodnotenia, prípadne neudelením kreditov za pedagogickú prax.

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním predmetu sa u študenta:

- rozvíjajú profesijné kompetencie nevyhnutné pre samostatné plánovanie, projektovanie, riadenie a organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu v príslušnom predmete na podklade platných kurikulárnych dokumentov, pričom vzdelávacie programy adaptuje pre konkrétnu skupinu žiakov,
- rozvíjajú kompetencie v oblasti pedagogického hodnotenia a evalvácie žiakov,
- rozvíjajú spôsobilosti aplikovať pedagogicko-psychologické a odborovo-didaktické poznanie vo výchovno-vzdelávacom procese,
- rozvíjajú schopnosti hodnotiť rôznorodé pedagogické situácie a procesy, flexibilne na ne reagovať optimálne ich riešiť,
- získavajú praktické skúsenosti s identifikáciou psychologických a sociálnych faktorov učenia sa jednotlivca,
- prehľbjujú poznatky o odlišnostiach vývinu jednotlivcov, ktoré vyplývajú z ich zdravotných,

sociálnych znevýhodnení, nadania alebo talentu tak, aby dokázal pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi,

- prehľbjujú poznatky v oblasti všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa k práci učiteľa, pedagogickej a ďalšej dokumentácie, koncepčných a strategických dokumentoch školy,
- rozvíjajú zručnosti pri práci s didaktickými prostriedkami,
- rozvíjajú komunikačné a prezentačné kompetencie, schopnosti kooperácie s kolegami, rodičmi, komunitou a pod.,
- získavajú kompetencie spojené s tvorbou pedagogického portfólia,
- rozvíjajú schopnosti vyjadriť a prijať konštruktívnu kritiku a pochvalu

Stručná osnova predmetu:

Oboznámenie sa s podmienkami realizácie pedagogickej praxe.

Oboznámenie sa s pedagogickej dokumentáciou, koncepčnými a strategickými dokumentami cvičnej školy.

Účasť na vyučovaní v rozsahu úvazku cvičného učiteľa, mimo triednych a mimoškolských aktivítach.

Tvorba písomných príprav na vyučovacie hodiny a realizácia vlastných výstupových hodín.

Tvorba hospitačných záznamov z vyučovacích hodín cvičného učiteľa a výstupových hodín študentov.

Účasť na rozboroch hodín a tvorba rozborov vyučovacích hodín.

Tvorba pedagogického denníka a jeho odovzdanie vedúcemu pedagogickej praxe.

Odporučaná literatúra:

DOUŠKOVÁ, K., ĽUPTÁKOVÁ-VANČÍKOVÁ, K. 2009. Pedagogická prax v príprave učiteľa. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2009.

FULKOVÁ, E., GNOTH, M. 2004. Pedagogická prax. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2004.

GAVORA, P. 1997. ABC pozorovania vyučovania. Prešov: Metodicko-pedagogické centrum, 1997.

Štátny vzdelávací program pre ISCED 2 a ISCED 3

Pedagogická dokumentácia

ŠkVP cvičnej školy

Vnútorný poriadok školy

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Milan Jurík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.05.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-075/24

Názov predmetu:
PH: Mediálna výchova pre historikov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

40% priebežné hodnotenie – pravidelná účasť na seminároch, plnenie čiastkových úloh, zapájanie sa do diskusie. Vypracovanie prezentácie k zadanej téme v rozsahu 20 minút.

60% záverečné hodnotenie – v zápočtovom týždni odovzdanie písomného článku, kolokvium.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní semináru získajú študenti základné znalosti v oblasti žurnalistiky, kritického myšlenia a evalvácie dôveryhodných informačných zdrojov. Prednášky a semináre sa budú zaoberať mediálnym prostredím na Slovensku a úlohou historika pri tvorbe či usmerňovaní verejného diskurzu. Absolventi semináru získajú zručnosti v oblasti písania popularizačno-vedných článkov.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie. Oboznámenie sa s podmienkami udelenia hodnotenia.
2. Úvod do žurnalistiky.
3. Novinár a jeho spoločenská funkcia.
4. Ako sa pohybovať v mediálnom prostredí.
5. Dôveryhodné a nedôveryhodné informačné zdroje.
6. Kritické myšlenie.
7. História a žurnalistika.
8. Naše dejiny a spôsob, ako sa o nich informuje.

<p>9. Historik ako spisovateľ.
 10. Ako písat' popularizačno-vedné články (1)
 11. Ako písat' popularizačno-vedné články (2)
 12. Záver.</p> |
|--|

Odporučaná literatúra:

POLÁKOVÁ, Eva. Mediálne kompetencie. Trnava: Fakulta masmediálnej komunikácie UCM Trnava, 2008, 144 s. ISBN 9788089220656.

SÁMELOVÁ, Anna – STANKOVÁ, Mária – HACEK, Ján (eds.). Od novinovedy k teórii a dejinám žurnalistiky. Bratislava: Mass-Media-Science, 2020, 127 s. ISBN 9788097357504.

HACEK, Ján. Otvorené zdroje a dáta pre novinárov na Slovensku. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020, 200 s. ISBN 9788022348454.

MCQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. Praha: Portál, 1999, 447 s. ISBN 8071782009.

STRUHÁRIK, Filip. Co je nového v médiích. Praha: Nová beseda, 2022, 117 s. ISBN 9788088383345.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský
český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Martin Horička, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-52/24	Názov predmetu: Politika naša každodenná
--	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

30% priebežné hodnotenie – pravidelná účasť na seminároch, plnenie čiastkových úloh, zapájanie sa do diskusie. Vypracovanie prezentácie k zadanej téme (PowerPoint) v rozsahu 20 minút.

70% záverečné hodnotenie – seminárna práca

Klasifikačná stupnica:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní semináru získajú študenti základné znalosti v oblasti politického myslenia a politických ideológií. Cieľom seminára je študentom priblížiť a objasniť vývoj politického myslenia na Slovensku v dynamických podmienkach 20. storočia. Študenti získajú vedomosti ohľadom československého politického systému, jeho charakteristických črt a straníckej diferenciácií, pričom nadobudnú schopnosť analyzovať v kontexte ideologickej spektra premeny politickej scény Československa od jeho založenia až po rozpad v roku 1989.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie. Oboznámenie sa s podmienkami udelenia hodnotenia.
2. Politické vedy v historickom výskume.
3. Úvod do politického myslenia na Slovensku.
4. Ideológia, ideológie a ich definičné znaky.
5. Politické remeslo v premenách času.
6. Ideologický raison d'être Československej republiky a jeho premeny
7. Stranícko-politický systém prvej republiky.

8. Stranícko-politický systém druhej republiky.
9. Stranícko-politický systém Slovenského štátu a tretej republiky.
10. Stranícko-politický systém komunistického Československa.
11. Stranícko-politický systém po roku 1989.
12. Záver.

Odporučaná literatúra:

- JAHELKA, Tomáš – JANČIGA, Roman – KRIŠTOF, Pavol. Kapitoly z dejín slovenského politického myslenia. I. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2021, 214 s. ISBN 9788056804360.
- KUSÝ, Miroslav. Politológia: vybrané kapitoly. Bratislava: Vydat. Univ. Komenského, 1998, 181 s. ISBN 8022310190.
- LYSÝ, Jozef. Dejiny politického myslenia od stredoveku po súčasnosť. Bratislava: Univerzita Komenského, 2006, 184 s. ISBN 8022322423.
- MARUŠIAK, Juraj a kol. Za zrkadlom politiky. Bratislava: Veda, 2010, 305 s. ISBN 9788022411370.
- OSYKOVÁ, Linda – HANULA, Matej. Ideológia naprieč hranicami: myšlienkové transfery v Európe a na Slovensku v 1. polovici 20. storočia. Bratislava: Veda, 2015, 195 s. ISBN 9788022414616.
- ŠARADÍN, Pavel. Historické proměny pojmu ideologie. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2001, 136 s. ISBN 8085959941.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský
český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Martin Horička, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: EBF.KPT/E-2-UN-003/16	Názov predmetu: Praktikum pastorálky 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: cvičenie Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 14 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100% priebežné hodnotenie Hodnotí sa aktívna účasť študenta na praktickom cvičení (ukážky vybraných aspektov neverbálnej a verbálnej komunikácie, technik aktívneho počúvania, riešenia konfliktov); vypracovanie recenzie na publikáciu určenú vyučujúcim. Vyžaduje sa účasť – na min. 70% vyučovacích jednotiek. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent na základe výkladu a praktických ukážok spozná základné aspekty medziľudskej komunikácie (neverbálnej, verbálnej), získa potrebné zručnosti pre vedenie pastorálnych rozhovorov v rôznych situáciach. Recepciu teórie si precvičí formou praktických cvičení, čo dáva kurzu rozmer zážitkového vyučovania. V diskusii nad dielom Zranený uzdravovateľ študent spozná špecifíká pastorálnej práce v kontexte postmodernej doby, získa príležitosť formulovať rolu a identitu pastorizátora, s ktorou sa následne môže identifikovať.	
Stručná osnova predmetu: Komunikácia – rozdelenie, disciplíny; Základné prvky neverbálnej komunikácie; Vybrané zásady verbálnej komunikácie; Základné techniky aktívneho počúvania; Teologická reflexia pastorálnej služby v kontexte diela Henriho Neuwena;	
Odporučaná literatúra: Křivohlavý, Jaro. 2011. Rozprávaj – počúvam. Bratislava: Karmelitánske nakladatelstvo. 142 s. ISBN 978-80-89231-79-9. Křivohlavý, Jaro. 2008. Konflikty mezi lidmi. Praha: Portál. 189 s. ISBN 978-80-7367-407-6. Bednářík, Aleš. 2001. Riešenie konfliktov. Príručka pre pedagógov a pracovníkov s mládežou. Bratislava: Centrum prevencie a riešenia konfliktov. 201 s. ISBN 80-968095-4-7. - nedostupné v UKOEBN, dostupné v knižničiach UK Křivohlavý, Jaro. 1986. Já a ty. O zdravých vzťazích mezi lidmi. Praha: Avicenum. 250 s. Křivohlavý, Jaro. 1988. Jak si navzájem lepe porozumíme. Kapitoly z psychologie sociální komunikace. Praha: Svoboda. 235 s.	

Neuwen, J. M. Henri. 1999. Zranený uzdravovateľ. Serafín. 116 s. ISBN 80-88944-29-5.
Schulz von Thun, Friedemann. 2005. Jak spolu komunikujeme? Překonávaní nesnází při dorozumívání. Praha: Grada. 197 s. ISBN 80-247-0832-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Milan Jurík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: EBF.KPT/E-2-UN-005/16	Názov predmetu: Praktikum pastorálky 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: cvičenie Odporeúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 14 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 2	
Odporeúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety: EBF.KPT/E-2-UN-003/16 - Praktikum pastorálky 1	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 100 % priebežné hodnotenie Študent počas semestra absolviuje dve pastorálne návštevy, z ktorých podľa zadania vyučujúceho vypracuje protokol pastorálneho rozhovoru. Jednu návštevu vykoná v prostredí cirkevného zboru, druhú v zariadení pomáhajúcich profesíí (nemocnica, domov sociálnych služieb, domov dôchodcov...). Jeden z protokolov prezentuje na hodine vo vyučujúcim stanovenom termíne, podrobí sa analýze a hodnoteniu v skupine študentov a vyučujúceho. Vyžaduje sa aktívna účasť; účasť na praktiku – min. na 70% vyučovacích jednotiek. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent získa skúsenosť absolvovania a vedenia pastorálneho rozhovoru v prostredí cirkevného zboru (zbor, domácnosť) a v inštitucionálnom prostredí. Získava príležitosť uplatniť doteraz získané teoretické poznatky z oblasti pastorálky, komunikácie a psychológie, pri vedení pastorálneho rozhovoru teoretické poznatky premieňať do pastorálnych zručností a kompetencií. Overuje svoje schopnosti využitia rôznych metodík vedenia pastorálneho rozhovoru. V hodnotení protokolu z pastorálneho rozhovoru získava cennú spätnú väzbu, ktorá mu pomáha formulovať silné a slabé stránky svojich pastorálnych zručností, na ktorých zlepšení môže následne pracovať.	
Stručná osnova predmetu: Vstupné informácie – inštruktáž; absolvovanie pastorálnej návštevy; príprava protokolu pastorálnej návštevy; prezentácia protokolu pastorálnej návštevy; hodnotenie protokolu pastorálnej návštevy; reflexia spätnej väzby; formulovanie nových cieľov osobného rozvoja.	
Odporeúčaná literatúra: Křivohalvý, Jaroslav, 2000, Pastýrska péče o nemocné, Praha: Oliva, s. 180, ISBN: 80-85942-42-9 Jamnický, Ján, 1937, Kompendium pastorálky, Bratislava: Slovenská evanjelická bohoslovecká fakulta Možný, Ivo, 2006, Rodina a společnost, Praha: Sociologické nakladatelství, 326 s., ISBN: 978-80-86429-87-8	

Elisabeth Kübler-Ross, O smrti a umírání. Co by se lidé měli naučit od umírajících. Praha: Portál, 320 s., ISBN: 9788026209119

Appelkamp, Jan, 1979, Türen öffnen, Handbuch für Besuchsdienste, München: Christian Kaiser 1979, 231 s. ISBN: 3459012161

Stollberg, Dietrich, 1997, Wahrnehmen und Annehmen. Seelsorge in Theorie und Praxis. Gütersloh: GTB, ISBN: 3579036939

Piper, Hans-Christoph, 1997, Gespräche mit Sterbenden, Vandenhoeck-Ruprecht, Brill, 169 s. ISBN: 3525621876

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Katarína Valčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: EBF.KPT/E-2-UN-017/16	Názov predmetu: Praktikum pastorálky 3
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 **Za obdobie štúdia:** 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporučaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety: EBF.KPT/E-2-UN-005/16 - Praktikum pastorálky 2

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežné hodnotenie

Študent vypracuje protokol s návrhom riešenia vybraného pastorálneho problému, ktorý v zadanom termíne prezentuje v skupine študentov, s následnou rozpravou.

V priebehu semestra taktiež absolvuje jednu pastorálnu návštenu, z ktorej podľa zadania vyučujúceho vypracuje protokol pastorálneho rozhovoru, ktorý odovzdá do konca semestra.

K získaniu kreditov sa vyžaduje odovzdanie uvedených prác, prezentácia protokolu riešenia pastorálneho problému a aktívna účasť; účasť na praktiku – min. na 70% vyučovacích jednotiek.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent nacvičuje metodológiu riešenia pastorálnych problémov v kontexte kerygmatickej pastorálky. Pri analýze a riešení vybraného problému získava schopnosť sumarizovať a systematizovať získané teoretické poznatky; Taktiež overuje a rozvíja svoju zručnosť prenášať doteraz získané teoretické poznatky z oblasti biblických vied, systematickej teológie (dogmatika, etika) a praktickej teológie (homiletika, hymnológia) do pastorálnej praxe. Vedením pastorálneho rozhovoru overuje svoje schopnosti využitia rôznych metodík vedenia pastorálneho rozhovoru, rozvíja pastorálne kompetencie.

Stručná osnova predmetu:

Vstupné informácie – inštruktáz; príprava protokolu riešenia pastorálneho problému; prezentácia protokolu riešenia pastorálneho problému, príprava protokolu pastorálnej návštavy; prezentácia protokolu pastorálneho problému a diskusia;

Odporučaná literatúra:

Neuwen, Henri, 1997, Náš najväčší dar. Praha: Zvon, s. 112, ISBN: 80-7113-214-4

Smolík, Josef, 1991, Pastýrská péče. Praha: Kalich a Evangelické nakladatelství, 264 s.

Albrecht, Michael, 2007, Jsme žebráci - Martin Luther o smrti a umíraní. Praha: Lutherova společnost, 98 s. ISBN: 9788090363236

Bukowski, Peter, 2008, Budu s tebou. Role Bible v pastorálnom rozhovoru, Jihlava: Mlýn, 97 s.
ISBN 978-80-86498-29-4

Ziemer, Jurgen: Seelsorgelehre. Goettingen: Wandenhoeck & Ruprecht, 440 s. ISBN: 978-3-8252-4319-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Milan Jurík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-049/19	Názov predmetu: Rímska epigrafia ako prameň pre sociálne dejiny antického Ríma
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška / seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 14 / 14 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Systematická príprava a aktívna práca na hodinách. Analýza vybraného textu a následné spracovanie v písomnej podobe. Záverečné kolokvium. Povolená je 1 absencia, ďalšie 2 absencie je možné nahradíť vypracovaním náhradnej úlohy na zadanú tému. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovani predmetu. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.	
Klasifikačná stupnica: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A	
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študenti disponujú vedomosťami o epigrafických prameňoch – latinských nápisoch, o epigrafii ako vede a jej význame pre štúdium dejín antického staroveku. Poznajú základné pravidlá čítania antických epigrafických prameňov a ich interpretácie v historickom kontexte. Dokážu pracovať s antickými epigrafickými prameňmi rôzneho druhu (fasti Romani, diplomata, miliaria, instrumenta publica, tituli sacri...), najmä s náhrobnými nápismi a ich interpretáciou preukazujú svoje znalosti aj formou prezentácie vlastných zistení a diskusie o svojich interpretáciách. Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu sú študenti schopní efektívne pracovať s epigrafickými prameňmi (prečítať, rozviest skratky, preložiť a interpretovať) a následne ich použiť pri svojej ďalšej historickej práci.	
Stručná osnova predmetu: Stručné dejiny epigrafie. Význam epigrafie pre štúdium starovekých dejín. Edovanie a vydávanie epigrafických prameňov. Prehľad najznámejších zbierok nápisov (CIL, ILS, AE). Modernizovanie práce s nápismi - databázy nápisov a práca s nimi. Typy latinských nápisov. Latinský náhrobný epitaf a pohrebný ríitus v Rímskej ríši. Rodinné epitafy. Cisárske nápisy - dedikačné a náhrobné nápisy.	

Instrumenta domestica
Votívne náписy
Čítanie vybraných latinských nápisov a ich interpretácia.
Záverečné kolokvium.

Odporučaná literatúra:

Texty nápisov dostanú študenti od vyučujúcej na začiatku a v priebehu semestra. Texty a doplnková literatúra budú dostupné v MS TEAMS.

VIDMAN, Ladislav. Psáno do kamene, Praha: Academia, 1975.

HOŠEK, Radislav. Tituli Latini Pannoniae Superioris annis 1967 - 1982 in Slovacia reperti. Praha: Univerzita Karlova, 1984.

SCHUMACHER, Leonhard. Römische Inschriften Lateinisch-Deutsch ausgewählt, übersetzt, kommentiert und mit einer Einführung in die lateinische Epigraphik herausgegeben von Leonhard Schumacher. Stuttgart: Philipp Reclam, 2001. ISBN 3-15-008512-8

ŠEDIVÝ, Juraj a kol. Latinská epigrafia, dejiny a metodika výskumu historických nápisov zo Slovenska. Bratislava: Univerzita Komenského, 2014. ISBN 978-80-223-3776-2.

KEPPIE, Lawrence. Understanding Roman Inscriptions, London: Johns Hopkins University Press, 1991. ISBN 9780415151436.

SCHMIDT, Manfred G. Einführung in die lateinische Epigraphik, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2015. ISBN-10: 3534267559.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Latinský jazyk - absolvovanie aspoň 2 semestrov latinčiny, resp. znalosť základov latinského jazyka a práce s latinským textom.

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 23

A	ABS	B	C	D	E	FX
91,3	0,0	4,35	4,35	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-037/12

Názov predmetu:
Ruština pre historikov 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

písomné testy, kompozície, stručné prezentácie

100 % - 91 % – A, 90 % - 81 % – B, 80 % - 73 % – C, 72 % - 66 % – D, 65 % - 60 % – E, 59 % a menej – FX (študent nesplnil podmienky na udelenie kreditov)

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100 % priebežné

Výsledky vzdelávania:

Študenti dokážu použiť jazykové prostriedky (písmo, slovná zásoba, gramatika) a komunikačné zručnosti (receptívne aj produktívne) potrebné na bežnú každodennú komunikáciu na témy, ktoré sa bezprostredne dotýkajú osobného a pracovného života jednotlivca a ktoré možno čiastočne využiť aj na účely vecnej komunikácie.

Stručná osnova predmetu:

Spoznávanie a systematické osvojovanie si:

- systému písma
- bežnej slovnej zásoby, ktorá sa bezprostredne týka každodenného života jednotlivca a jeho pracovných záujmov (1)
- gramatických prostriedkov (morfologických a syntaktických) potrebných na recepciu a produkciu textov v bežných situáciach každodenného osobného a pracovného života (1)
- osvojovanie si a rozvíjanie receptívnych a produktívnych zručností, ktoré umožňujú zvládnuť komunikáciu na témy z bežného života jednotlivca a ktoré možno využiť aj na účely vecnej komunikácie (1)
- nadviazanie a udržanie kontaktu, osobný život, rodina, práca, trávenie voľného času

Odporučaná literatúra:

BALÁŽ, G [et al.] : Krátká gramatika ruského jazyka. Bratislava: SPN, 1976.

BALCOVÁ, T.: Rusko-slovenský a slovensko-ruský slovník. Bratislava: Kniha – Spoločník, 2006. ISBN

80-88814-45-6.

KOLLÁR, D. a kol.: Slovensko-ruský slovník. Bratislava: SPN, 1976.

NEKOLOVÁ, V., Camutaliová, I., Vasiljevova-Lešková, A.: Ruština nejen pro samouky. Praha: Leda, 2002. ISBN 80-85927-96-9.
Jazykovo dostupné autentické tlačové materiály

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
ruský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 67

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,75	0,0	22,39	11,94	5,97	0,0	8,96

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-038/12

Názov predmetu:
Ruština pre historikov 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety: FiF.KVD/A-moHI-037/12 - Ruština pre historikov 1

Podmienky na absolvovanie predmetu:

písomné testy, kompozície, stručné prezentácie;

hodnotenie výkonu: 100 % - 91% – A, 90 % - 81 % – B, 80 % - 73 % – C, 72 % - 66 % – D, 65 % - 60 % – E, 59 % a menej – FX (študent nesplnil podmienky na udelenie kreditov)

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: priebežné - 100 %

Výsledky vzdelávania:

Študenti dokážu použiť jazykové prostriedky (písmo, slovná zásoba, gramatika) a komunikačné zručnosti (receptívne aj produktívne) potrebné na bežnú každodennú komunikáciu na témy, ktoré sa bezprostredne dotýkajú osobného a pracovného života jednotlivca a ktoré možno čiastočne využiť aj na účely vecnej komunikácie.

Stručná osnova predmetu:

Spoznávanie a systematické osvojovanie si:

- bežnej slovnej zásoby, ktorá sa bezprostredne týka každodenného bežného života jednotlivca a jeho pracovných záujmov (2)
- gramatických prostriedkov (morfologických a syntaktických) potrebných na recepciu a produkciu textov v bežných situáciach každodenného osobného a pracovného života (2)
- osvojovanie si a rozvíjanie receptívnych a produktívnych zručností, ktoré umožňujú zvládnuť komunikáciu na témy z bežného života jednotlivca a ktoré možno využiť aj na účely vecnej komunikácie (2)
- interkultúrna komunikácia, cestovanie za prácou a za zábavou, orientácia v meste, životný štýl, bytová kultúra, stravovacie návyky, mesto – história mesta

Odporučaná literatúra:

BALÁŽ, G [et al.] : Krátká gramatika ruského jazyka. Bratislava: SPN, 1976.

BALCOVÁ, T.: Rusko-slovenský a slovensko-ruský slovník. Bratislava: Kniha – Spoločník, 2006. ISBN

80-88814-45-6.

KOLLÁR, D. a kol.: Slovensko-ruský slovník. Bratislava: SPN, 1976.

NEKOLOVÁ, V., Camutaliová, I., Vasiljevova-Lešková, A.: Ruština nejen pro samouky. Praha: Leda, 2002. ISBN 80-85927-96-9.
Jazykovo dostupné autentické tlačové materiály

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
ruský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 53

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,94	0,0	33,96	9,43	0,0	3,77	1,89

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
EBF/E-2-UN-010/22

Názov predmetu:
Seminár k diplomovej práci

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 3 **Za obdobie štúdia:** 42

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Prezentovanie čiastkového výstupu diplomovej práce po dohode s príslušným školiteľom (napr. v podobe jednej kapitoly diplomovej práce).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Vymedzenie témy diplomovej práce, prehľad o aktuálnom stave riešenia problematiky, voľba teoreticko-metodologickej konceptie práce a schopnosť selektívne a korektnie pracovať so sekundárnou literatúrou.

Stručná osnova predmetu:

Voľba témy diplomovej práce.

Rešerš odbornej literatúry k téme.

Základný materiálový výskum a postup jeho spracovania.

Metódy spracovania a tvorby diplomovej práce (citačné normy, úprava rukopisu, poznámkový aparát).

Prezentovanie čiastkového výstupu (napr. v podobe jednej kapitoly diplomovej práce).

Odporučaná literatúra:

- výber odbornej literatúry podľa zvolenej témy práce;

- aktuálna smernica rektora UK o základných náležitostiach záverečných prác;

KIMLIČKA, Š. Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690
pre „klasické“ aj elektronické zdroje. Bratislava : Stimul, 2002.

KATUŠČÁK, D. Ako písat záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. Mgr. František Ábel, PhD., doc. ThDr. Dávid Benka, PhD., doc. ThDr. Sidonia Horňanová, PhD., doc. PhDr. Miloš Klátik, PhD., Dr.h.c. prof. ThDr. Július Filo, Mgr. Milan Jurík, PhD., Mgr. Radoslav Hanus, PhD., doc. PaedDr. Katarína Valčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.05.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-060/00	Názov predmetu: Slovenské dejepisectvo
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, záverečné hodnotenie

a) Vyučujúci akceptujú max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.

b) Priebežne preverovanie pripravenosti formou otázok.

c) záverečné hodnotenie: písomná skúška - forma test

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:

Študent po prednáškovom cykle a individuálnom štúdiu má prehľadný obraz o vývoji slovenskej historiografie od jej počiatkov po súčasnosť. Ďalej disponuje vedomosťami o periodizácii, charakteristike jednotlivých etáp, chápaní pravdivosti, inštitucionálnom zázemí, osobnostiach, vzťahu k okolitým historiografiám. Zvláda analýzu konkrétnych kľúčových diel v kontexte doby, diela autora, ideológie.

Stručná osnova predmetu:

1. Predmet dejepisectva, jeho miesto v rámci historickej vedy. Literatúra
2. Počiatky historiografie v slovenskom ranom stredoveku. Spisba počas existencie Veľkej Moravy a po nej.
3. Stredoveká uhorská historiografia. Legendy a kroniky, etnogenéza Maďarov, obraz Veľkej Moravy a vznik a charakter Uhorska v ich poňatí. Najdôležitejšie české a poľské stredoveké kroniky
4. Humanistická resp. renesančná historická tvorba Politické vplyvy, hlavné črty a osobnosti. Genéza slovenskej historiografie

5. Baroková historická spisba. Uhorská kritická historiografická škola a základy modernej historickej metódy. Chápanie etnogenézy Slovákov a Slovanov
6. Historická spisba v 18. storočí. Významné osobnosti -- S.Timon, M. Bel, K. Wagner, J. Pray, Š. Katona, J. Severini. Uhorská kritická historiografia.
7. "Obrodenecké" dejepisectvo. Úloha historiografie a historizmu pri formovaní moderného národa. "Znárodňovanie" minulosti. Obranné črty slovenskej historiografie
8. Náznaky úspejnej profilácie slovenskej historiografie v 50. až 70. rokoch 19. storočia. Matica slovenská. Osobnosti historikov a prvé odborné periodiká
9. Deformovaný vývin slovenskej historiografie v období zvýšeného národného útlaku v druhej polovici 19. storočia a na prelome 19. a 20. storočia. Obranársky charakter, skromné podmienky, amatérská úroveň. Vzostup špeciálnych historických disciplín. Dôraz na regionálny rozmer dejín. Syntetické práce F. V. Sasinka, J. Bottu, J. Škultétyho
10. Profesionalizácia slovenskej historiografie po roku 1918. Vzostup jej kvality a kvantity počas existencie ČSR. Českí historici na Slovensku. Prví profesionálni historici, pozitivizmus a osobnosť D. Rapanta
11. Slovenská historiografia 1939 - 1945
12. Historiografia po roku 1948, politické a ideologické vymedzenie, kvantitatívny a kvalitatívny rast a limity.

Odporučaná literatúra:

1. KUTNAR, František - MAREK, Jaroslav. Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Od počátků národní kultury až do sklonku třicátých let 20. století. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1997. ISBN 80-7106-252-9
2. HORVÁTH, Pavel. Počiatky slovenskej historiografie. Historický časopis. 1982, roč. 30, č. 6, s. 859-877.
3. PODOLAN, Peter. Aspekty slovenskej historiografie generácie Jána Kollára a Pavla Jozefa Šafárika. In: Forum historiae [online]. Bratislava: Historický ústav Slovenskej akadémie vied, 2007, roč. 1, č. 1, s. 21-33. [cit. 2021-10-20] Dostupné na: <https://www.forumhistoriae.sk/sites/default/files/podolan1.pdf>.
4. DUCHÁČEK, Milan. Václav Chaloupecký. Hledání československých dějin. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2482-2.
5. HUDEK, Adam. Najpoliticejšia veda. Slovenská historiografia v rokoch 1948-1968. Bratislava: Historický ústav SAV vo vydavateľstve Typoset, 2010. ISBN 978-80-970302-3-0. Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český (pracovná znalosť na úrovni čítania)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 766

A	ABS	B	C	D	E	FX
37,86	0,0	15,01	15,14	14,49	15,4	2,09

Vyučujúci: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., PhDr. Eva Benková, PhD., Mgr. Martin Horička, PhD., PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-494/18	Názov predmetu: ŠK: August 1968 – príčiny a súvislosti
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na predmete, vypracovanie, odprezentovanie a odovzdanie písomného referátu na zadanú tému. Referát musí obsiahnuť najdôležitejšie veci zo sledovanej problematiky, jeho súčasťou musí byť powerpointová prezentácia a musí mať rozsah min. 5 strán.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Max dve absencie bez udania dôvodu.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Absolventi predmetu sú oboznámení s vývojom, ktorý predchádzal roku 1968, so samotným rokom 1968 v ČSSR a jeho priebehom, so situáciou v spoločnosti, v kultúre, vede, augustovou okupáciou a následným politickým vývojom. Majú prehľad o medzinárodnej politickej situácii a jej vplyve na domáce udalosti a sú taktiež schopní pochopiť veľmocenskú politiku a strategiu Sovietskeho zväzu. Zvládajú kriticky vnímať a interpretovať politické mechanizmy a záujmy veľmocí a disponujú prehľadom o záujmoch Sovietskeho zväzu v strednej Európe.

Stručná osnova predmetu:

1. Výmena vedenia KSČ na prelome rokov 1967/1968
2. Prvé mesiace vlády Alexandra Dubčeka a Akčný program KSČ
3. Kritika Sovietskeho zväzu a jeho satelitov
4. Prebudená inteligencia a občianska spoločnosť
5. Slovenská otázka počas roka 1968 a príprava federácie
6. Osobnosti roka 1968 v Čechách a na Slovensku
7. Strategické záujmy ZSSR

8. Medzinárodná situácia počas roka 1968

9. Leto 1968 a sovietsko-čs. rokovania

10. 21. august 1968

11. Začiatky normalizácie

Odporučaná literatúra:

LONDÁK, Miroslav a kol. Predjarie. Politický, ekonomický a kultúrny vývoj na Slovensku 1960-1967. Bratislava: Veda, 2002. ISBN 80-224-0707-0

LONDÁK, Miroslav, SIKORA, Stanislav a kol. Rok 1968 a jeho miesto v našich dejinách. Bratislava: Veda, 2009. ISBN 978-80-224-1095-3.

LONDÁKOVÁ, Elena a kol. Rok 1968. Novinári na Slovensku. Bratislava: HÚ SAV, 2008. ISBN 978-80-969782-9-8.

SIKORA, Stanislav. Po jari krutá zima. Politický vývoj na Slovensku v rokoch 1968-1971. Bratislava: Veda, 2013. ISBN 978-80-970302-9-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 39

A	ABS	B	C	D	E	FX
82,05	0,0	15,38	2,56	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Martin Horička, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-423/24	Názov predmetu: ŠK: Autorita a sloboda: Podoby predmoderného politického myslenia
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

priebežné hodnotenie- pravidelná účasť na hodinách, čítanie textov poskytnutých vyučujúcim a aktívna účasť v diskusiách

záverečné hodnotenie - odovzdanie eseje (v rozsahu do 10 strán) na vybranú tému, kolokvium

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptované sú max. 2 absencie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študenti sa oboznámia so základnými fenoménmi, ktoré charakterizovali politické myslenie od neskorého stredoveku do raného novoveku. Čažiskom pozornosti bude stredoeurópsky kontext, vďaka čomu študenti zároveň získavajú prehľad o podobách vzťahu medzi "centrom" a "perifériou" i možnostiach intelektuálnej výmeny v predmodernej dobe. Okrem vedomostí o hlavných trendoch (absolutistické, republikánske, stavovské, vlastenencké a iné diskurzy) získajú aj základné poznatky o metodologických možnostiach výskumu v rámci dejín ideí i potenciálnych problémoch, ktoré so sebou nesie používaná terminológia a v čase sa meniace významy relevantných konceptov a pojmov.

Stručná osnova predmetu:

1. Metódy. Pojmy. Pramene
2. Právo a politika.
3. Renesančný humanizmus. Antické vzory a novátorstvo.
4. Republikánske tendencie na úrovni jazyka i praxe

5. Dejiny a ich využitie v politike
6. Konfesionalizácia a náboženstvo v politike
7. Absolutizmus a autorita panovníka
8. Stavovské práva a slobody
9. "Verejné dobro" verzus "starý zvyk"
10. Vlast', národ a jazyk v politickom uvažovaní
11. Osvietenstvo
12. Záver

Odporečaná literatúra:

BURNS, James H - GOLDIE, Mark (eds.). The Cambridge History of Political Thought 1450–1700. Cambridge University Press 1992. ISBN 9781139055406
EVANS, Robert John Weston. Vznik habsburské monarchie 1550-1700. Praha 2003. ISBN 9788072034635
ŠKOVIERA, Daniel (ed.). Latinský humanizmus. Kalligram 2009. ISBN 9788081011368
SCHELLE, Karel a kol. (eds.). Velké dějiny zemí Koruny české – Stát. Paseka 2015. ISBN 978-80-7432-652-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský
český (pasívne)
anglický (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-426/22	Názov predmetu: ŠK: Byzancia a latinský Západ v rokoch 1054-1204
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Diskusia so zapojením všetkých účastníkov kurzu. Zodpovedanie vopred pripravených otázok
Podmienky udelenia kreditu. 100 % príprava na hodinu, prečítanie a spracovanie materiálov,
odpovede na otázky. Povolené absencie 2 (s opravdenkom alebo bez)

3 absencie (náhradná forma kreditu – vypracovanie referátu na vybranú tému)

4 a viac neabsolvovanie predmetu

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní kurzu študenti majú hlbšie poznatky týkajúce sa vzťahov dvoch dominantných časť stredovekej kresťanskej Európy v období raného a vrcholného stredoveku. Dôraz pritom bude kladený predovšetkým na genézu a povahu vzájomných politických a náboženských konfliktov, ktoré až do súčasnosti natrvalo poznamenali kultúrny a civilizačný rámec dnešnej Európy a vzťahy medzi rímsko-katolíckym a pravoslávnym svetom.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie kurzu. Oboznámenie účastníkov kurzu s programom jednotlivých hodín kurzu, formou, akou bude vedený a podmienkami hodnotenia
2. Byzancia a latinský Západ do roku 1054. Náčrt politických, náboženských a kultúrnych vzťahov medzi oboma časťami kresťanského sveta
3. Vzťahy Byzancie a latinského Západu v predvečer Veľkej schizmy. Vieroučné rozdiely medzi oboma cirkvami ich genéza a príčiny. Rímska kúria a jej reakcia na kritiku byzantskej strany týkajúcu sa vieroučných rozdielností. Normanský faktor v polovici 11. storočia a jeho vplyv na vzťahy medzi Byzanciou a pápežstvom
4. Rímski legáti v Konštantínopole. Priebeh roztržky. Vzájomné exkomunikácie a ich povahy.
5. Interpretácia udalostí z roku 1054. Oficiálne stanovisko rímskych legátov a stanovisko patriarchu Michala I. Kerullaria a antiochijského patriarchu Petra

6. Byzantská ríša v politike pápeža Gregora VII. Gregorova východná politika začiatkom 70. rokov 11. stor. Byzantská zahraničná politika medzi Normanmi a reformným pápežstvom
7. Byzancia a latinský Západ na počiatku epochy križiackych výprav. Byzantský cisár Alexios I. Komnenos a jeho rokovania s pápežom Urbanom II. v roku 1089.
8. Byzancia a latinský Západ v rokoch 1095-1108: Od kresťanských spolubratov k heretikom.
9. Byzancia a latinský Západ v 12. storočí: politická rivalita Rímsko-nemeckého cisárstva a Byzancie, prehľbenie rozporov za II. a III. križiackej výpravy
10. Dobytie a vyplienenie Konštantínopola z roku 1204: sprisahanie alebo reťazový sled náhod?
11. Pápež Innocent III. a jeho postoj k udalostiam z roku 1204

Odporučaná literatúra:

Pramene k jednotlivým hodinám kurzu (pramene k takzvanej Veľkej schizme z roku 1054, korešpondencia pápeža Gregora VII., latinskí a byzantskí autori k epoce križiackych výprav a pod.)

Odporučaná literatúra:

ALEŠ, P.: Cirkevné dejiny III. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 1996. ISBN 80-7097-229-7.

ZÁSTEROVÁ, B. a kol. DĚJINY BYZANCE. Praha: Academia, 1992. ISBN 80-200-0454-8.

DVORNIK, F.: Byzantium and the Roman Primacy. New York: Fordham University Press, 1979. ISBN 0-8232-0701-3.

RUNCIMAN, S. The Eastern Schism. Clarendon press 1955.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský , anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Hurbanič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-469/00

Názov predmetu:
ŠK: Coburgovci v strednej Európe

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

hodnotenie na základe práce na seminári, referát na vybranú tému (podľa obsahovej osnovy) v rozsahu cca. 15 min., príprava na hodiny a aktívna účasť v diskusiach na základe prečítaných textov

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptované sú max. 2 absencie (bez potvrdenia).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Na príklade jedného významného európskeho rodu si absolvent predmetu osvojil základy dynastickej politiky, porozumie stratégii správania najvyššej šľachty (sobášna politika, dynastické zväzky) i jej nadnárodného spôsobu uvažovania. Na príklade Balkánu rozumie geopolitickým otázkam európskej politiky a slovenským postojom k nim.

Stručná osnova predmetu:

Coburgovci ako nemecký rod („žrebčinec Európy“), postupné obsadzovanie jednotlivých trónov, dynastická politika a jej princípy, ktoré sa podriaďujú konfesionálne i národné hľadiská, spôsob uvažovania a geopolitika európskej dynastie, Coburgovci na bulharskom tróne, politika veľmocí i jednotlivých štátov na Balkáne, Slovensko a Balkán (Bulharsko, Coburgovci), slovenské sídla katolíckych Coburgovcov, hospodárenie rodu, Coburgovci v súkolí čs. pozemkovej reformy, úspechy i škandály, utváranie dynastických mýtov a formovanie historickej pamäti, ČSR a Bulharsko.

Odporučaná literatúra:

HOLEC, Roman. Poslední Habsburgovci a Slovensko. Bratislava: Ikar, 2001. ISBN 80-551-0024-1

HOLEC, Roman. Coburgovci a Slovensko. Bratislava: Kalligram, 2008. ISBN 978-80-8401-249-5

CHUDÍK, Július - JARUNKOVÁ, Klára. Horehronský talizman. Bratislava: Tatran, 1978. ISBN 61-900-78

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 9

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-435/24

Názov predmetu:
ŠK: České stredoveké dejiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

50% priebežné hodnotenie – pravidelná účasť na seminároch, plnenie čiastkových úloh, z zapájanie sa do diskusie. Prednesenie referátu a vypracovanie prezentácie k zadanej téme (PowerPoint) v rozsahu 10 minút.

50% záverečné hodnotenie – test.

Klasifikačná stupnica:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní cyklu seminárov študenti majú základné znalosti z politických, hospodárskych, sociálnych, cirkevných a kultúrnych dejín českých krajín v období stredoveku v európskom kontexte. Poznajú základné trendy, historické pojmy, osobnosti a základné historiografické otázky rakúskych dejín v rokoch 907 – 1526, nadobudli schopnosť porozumieť základným vývojovým trendom spoločnosti českých krajín v tomto období a získali tak základ pre ďalšie štúdium českých dejín v európskom kontexte.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie. Oboznámenie sa s podmienkami udelenia hodnotenia, rozdelenie tém referátov a prezentácií.
2. Úvod do českých stredovekých dejín. Základné tendencie vývoja českej medievalistiky od 19. storočia do súčasnosti.
3. Dejiny českých krajín v 10. storočí.
4. Dejiny českých krajín do roku 1198.

5. Přemysl Otakar I. a Zlatá bula sicílska.
6. Vaclav I. a Přemysl Otakar II. Boj o babenberské dedičstvo v európskom kontexte.
7. „Zlá léta“ a poslední Přemyslovci.
8. Dejiny českých krajín v 14. storočí.
9. Dejiny českých krajín v 15. storočí.
10. Hospodárske dejiny českých krajín v stredoveku.
11. Cirkevné dejiny rakúskych krajín v stredoveku.
12. Záver.

Odporučaná literatúra:

Pramene:

- Monumenta Germaniae Historica. Viaceré série.
- Fontes Rerum Bohemicarum. Viaceré série.
- 1. NOVOTNÝ, Václav. České dějiny 1197 – 1253: Čechy královské za Přemysla I. a Václava I. Vol. I. Tom. 3. Praha: Jan Laichter, 1928, 1 088 s.
- 2. NOVOTNÝ, Václav. České dějiny 1253 – 1271: Rozmach české moci za Přemysla II. Otakara. Vol. I. Tom. 4. Praha: Jan Laichter, 1937, 499 s.
- 3. ŽEMLIČKA, Josef. Přemysl Otakar II. Král na rozhraní věků. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2011, 752 s. ISBN: 978-80-7422-118-7.
- 4. BLÁHOVÁ, Marie – HLAVÁČEK, Ivan et al. Česko-rakouské vztahy ve 13. století. Rakousko (včetně Štýrska, Korutan a Kraňska) v projektu velké říše Přemysla Otakara II. Sborník příspěvků ze symposia konaného 26. – 27. září 1996 ve Znojmě. Praha: Rakouský kulturní institut – Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 1998, 305 s. ISBN: 80-85899-41-8.
- 5. KLÁPŠTĚ, Jan – ŠEDIVÝ, Ivan (eds.). Dějiny Česka. Praha: Lidové noviny, 2019, 349 s. ISBN: 978-80-7422-338-9
- ďalšia relevantná literatúra bude odporučená vyučujúcim v priebehu semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský
český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-461/00	Názov predmetu: ŠK: Dejiny Nemecka v 20. storočí
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študent zanalyzuje vybraný titul z dejín Nemecka. Túto analýzu písomne odovzdá, alebo s ňou vystúpi, čo tvorí 25% hodnotenia. 75% hodnotenie tvorí vypracovanie testu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 25/75

Výsledky vzdelávania:

Študent má vedomosti z dejín Nemecka v 20. storočí, konkrétnie z obdobia vymedzeného rokmi 1918 – 1975. Chápe základné problémy nemeckých dejín: Nemecko v prvej svetovej vojne, Weimarská republika, nacistické Nemecko, existencia dvoch nemeckých štátov po II. svetovej vojne.

Stručná osnova predmetu:

1. OTÁZKY HISTORIOGRAFIE A DEJINY NEMECKA V 20. STOROČÍ.
2. VZNIK JEDNÉHO NEMECKÉHO CISÁRSTVA (1871) A CESTA K I. SVETOVEJ VOJNE.
3. NEMECKO V I. SVETOVEJ VOJNE, VZNIK WEIMARSKEJ REPUBLIKY.
4. WEIMARSKÁ REPUBLIKA – JEJ VNÚTORNÁ A ZAHRANIČNÁ POLITIKA.
5. VZNIK NSDAP. NACIZMUS AKO HNUTIE.
6. KRÍZA WEIMARSKEJ REPUBLIKY (1930 – 1933).
7. ZMOCNENIE SA VLÁDY NSDAP. NACIZMUS AKO REŽIM. CHRONOLÓGIA NACISTICKÉHO REŽIMU.
8. NACISTICKÉ NEMECKO A II. SVETOVÁ VOJNA. SPOJENCI PROTI NACIZMU.
9. SPOJENCI PO II. SVETOVEJ VOJNE. STUDENÁ VOJNA A VZNIK DVOCH NEMECKÝCH ŠTÁTOV.
10. ADENAUEROVE NEMECKO. OD PETTERSBURGU K PLNEJ SUVERENITE SRN.
11. OD II. BERLÍNSKEJ KRÍZY K NÁSTUPU W. BRANDTA.
12. W. BRANDT A JEHO VÝCHODNÁ POLITIKA.

Odporučaná literatúra:

JÄCKEL, Eberhard. Německé století historická bilance. Praha : Argo, 2004. ISBN 80-7203-617-3.

MANN, Golo. Dějiny Německa 1919 – 1945. Praha : Český spisovatel, 1993. ISBN 80o-202-0441-5.

MÜLLER, H. M. Dejiny Nemecka. Praha Nakladatelství Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-188-3.

TKADLEČKOVÁ, Herta. Všeobecné dejiny I. Bratislava: Univerzita Komenského, 1992. ISBN 80-223-0275-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 64

A	ABS	B	C	D	E	FX
28,13	0,0	31,25	21,88	17,19	1,56	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-403/00

Názov predmetu:
ŠK: Dejiny Ukrajiny do r. 1861

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

referáty na vybrané témy a úspešné absolvovanie testu na min. 60%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú základné vedomosti o historických spoločensko-politickej a kultúrnych pomeroch na území Ukrajiny a o genéze ukrajinskej štátnosti.

Stručná osnova predmetu:

1. Ukrajinská historiografia a historici
2. Ukrajinská emigrácia a emigrantská historiografia
3. Počiatky ukrajinskej štátnosti - Kyjevská Rus

Halyčsko - volynské kniežatstvo

Poľsko - litovský štát a Ukrajina

Kozáci, Záporožská seč

Národnozjednocovací proces Ukrajiny v 17. stor.

Ukrajina v 18. Storočí

Kyjevsko - Mogilanská akadémia a kultúrny vývoj na Ukrajine

Obrodenecké hnutie na Ukrajine v 19. Stor.

Ukrajina a Rusko - problémy vzájomnej komunikácie

Ukrajinské umenie

Odporučaná literatúra:

MACÚREK, J. Dějepisectví evropského východu. Praha : Historický klub, 1946. S. 89-129, 213-258.

MACÚREK, J. Dějiny východních Slovanů. D.I - III. Praha : Melantrich, 1947.

DANIŠ, M. Východná Európa v premenách času I. Bratislava: Univerzita Komenského 1999.

ISBN 80-223-1403-X. S. 6-62

MAGOCSI, Paul Robert a RYCHLÍK, Ján. Dějiny Ukrajiny. Praha : NLN, 2005. ISBN 9788071064091.

GREKOV, B.D.: Kyjevská Rus. Praha : Gosudarstvennoje učebno-pedagogičeskoje, 1953.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	25,0	0,0	25,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-484/10	Názov predmetu: ŠK: Dynamika rozvoja slovenskej spoločnosti a kultúry 1918 - 1945
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

- a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
- b) záverečné - odovzdanie eseje na vybranú tému v písanej podobe, na tému podľa obsahovej osnovy predmetu, v rozsahu 2 strany.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Študenti poznajú špecifická dynamického rozvoja slovenskej spoločnosti a kultúry v období rokov 1918 - 1945. Sú schopní použiť optiku sociálnych a kultúrnych dejín spolu s využitím interdisciplinárneho prístupu. Majú rozšírené poznatky prostredníctvom kritickej analýzy spoločenských a kultúrnych pomerov na Slovensku v rozpätí rokov 1918 – 1945.

Stručná osnova predmetu:

1. Vplyv konca prvej svetovej vojny a vzniku 1. ČSR na slovenskú spoločnosť.
2. Demokratizácia slovenskej spoločnosti. Transformácia na občiansku spoločnosť.
3. Nacionálny vývoj slovákov a prejavy nacionalizmu v 30. rokoch. Transformácia z etnického na politický národ v 30. rokoch.
4. Štátoprávne faktory v rokoch 1918-1938 a ich vplyv na slovenskú spoločnosť. Centralizmus. Autonomizmus. Regionalizmus.
5. Hospodárske a sociálne faktory rozvoja slovenskej spoločnosti v medzivojnovom období.

6. Vývoj a základné otázky inštitucionálnych rámsov slovenskej kultúry v medzivojnovom období.
7. Rozvoj slovenskej spoločnosti v naratívnom diskurze slovenskej literatúry.
8. Jazykové otázky v medzivojnovom období. Otázky emancipácie slovenskej vedy v medzivojnovom období.
9. Etablovanie slovenských politických a kultúrnych elít v medzivojnovom období.
10. Slovenské kultúrne elity v medzivojnovom období.
11. Slovenské kultúrne elity počas rokov 1939-1945.
12. Vplyv autonómie Slovenska a vzniku Slovenského štátu na slovenskú spoločnosť.
13. Politické faktory rokov 1939-1945.
14. Ekonomické a sociálne faktory rokov 1939-1945.
15. Z dejín každodennosti v rokoch 1918 - 1945.
16. Prezentácie, diskusie, zhrnutia získaných poznatkov.

Odporučaná literatúra:

BYSTRICKÝ, Valerián – ZEMKO, Milan (eds.). Slovensko v Československu (1918 – 1939). Bratislava : VEDA, 2004. ISBN 80-224-0795-X

FERENČUHOVÁ, Bohumila – ROGULOVÁ, Jaroslava a kol. Občianska spoločnosť a politická kultúra. Kapitoly z dejín Slovenska 1918 – 1938. Bratislava : Historický ústav SAV, 2012. ISBN 978-80-971189-0-7

ROGULOVÁ, Jaroslava a kol. Od osmičky k osmičke. Premeny slovenskej spoločnosti v rokoch 1918 – 1938. Bratislava : Historický ústav SAV, 2009. ISBN 978-80-970060-4-4

VAŠŠ, Martin. Slovenská otázka v 1. ČSR (1918 – 1938). Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011. ISBN 978-80-8115-053-1

Na ďalšiu literatúru upozorní vyučujúci počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 49

A	ABS	B	C	D	E	FX
63,27	0,0	22,45	10,2	4,08	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-504/24	Názov predmetu: ŠK: Environmentálne dejiny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška / seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 14 / 14 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Priebežne pravidelná a aktívna účasť na hodinách, práca s prameňmi a ich interpretácia, prezentácia referátu na vybratú tému	
Klasifikačná stupnica v percentách: A = 100% – 92% B = 91% – 84% C = 83% – 76% D = 75% – 68% E = 67% – 60% Fx = 59% – 0%	
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky. Akceptované sú max. 2 absencie (bez potvrdenia). Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50	
Výsledky vzdelávania: Environmentálna história (EH) sa v posledných rokoch stala jednou z klúčových tém slovenskej historiografie. EH je mimoriadne široká, až amorfna téma. Zaobráva sa vzťahom medzi ľudmi a životným prostredím, ale na rozdiel od hospodárskych dejín alebo historickej geografie (s ktorými úzko súvisí) samotné životné prostredie je v stredobode záujmu aj s ľudmi, ktorí ho používajú. Dobré EH sú určite relevantné, jednoducho preto, že zmena životného prostredia je už z definície niečo, čo sa deje historicky a v priebehu času. „Globálne 20. storočie“, najmä jeho druhá polovica, sa na Slovensku odvíjala v podmienkach štátneho socializmu a plánovaného hospodárstva. V tomto období sa krajina stretávala s úspechmi aj neúspechmi pri zavádzaní sovietskych modelov do poľnohospodárstva a priemyslu, najmä ťažkého a chemického. Rozhodujúcim aspektom tejto témy je rastúci vplyv odborníkov, ktorí od začiatku 60. rokov 20. storočia často spochybňovali rozhodnutia úradov. V reakcii na závažnú degradáciu životného prostredia, ktorú zažíval celý východný blok, a rastúce environmentálne povedomie v postindustriálnej spoločnosti, sa koncom 80. rokov objavil environmentalizmus ako forma občianskeho aktivizmu. Ľudové environmentálne hnutia so svojím opozičným charakterom zohrali dôležitú úlohu pri páde komunistických režimov. Cieľom druhej polovice tohto kurzu je	

zmapovať medzinárodné kontakty medzi slovenskými environmentalistami a ich zahraničnými partnermi a analyzovať, ako a do akej miery sa na Slovensku absorboval globálny environmentálny diskurz. Prvé oficiálne ekologické skupiny pod komunistickou nadvládou vznikli koncom 50. rokov v Československu a čoskoro nadšenci ochrany prírody podnikli prvé pokusné kroky za hranicami. Malý počet ľudí mal možnosť zúčastniť sa rastúceho medzinárodného mládežníckeho environmentálneho hnutia na Západe, ale až v 80. rokoch 20. storočia zosilnel presun medzi Východom a Západom.

Stručná osnova predmetu:

1. Environmentálna história a historiografia (Európa, Slovensko)
2. Korene environmentálneho vedomia
3. Lesy a stromy ako súčasť historickej krajiny
4. História, príroda a kultúra v slovenskej ochrane prírody
5. Vplyv človeka na život zvierat
6. Cudzie (invázne) druhy na Slovensku 20. storočia
7. Environmentalizmus po 2. svetovej vojne v západnom svete
8. Environmentalizmus po 2. svetovej vojne vo východnej Európe
9. Korene západného environmentálneho hnutia v 60. rokoch 20. storočia
10. Environmentálny boom v 70. rokoch 20. storočia
11. Profesionálny environmentálny aktivizmus v 80. rokoch (Európa, Slovensko)
12. Environmentálne hnutia v socialistických krajinách v 70. – 80. rokoch 20. storočia

Odporučaná literatúra:

Holec, Roman: Človek a príroda v „dlhom“ 19. storočí . Bratislava, Typoset Print 2014, 342 s.
Holec, Roman: Ako človek prestával byť vládcom prírody. In: Forum Historiae, 2017, roč. 11, č. 1, s. 19-36

<https://www.forumhistoriae.sk/sites/default/files/03-roman-holec-ako-clovek-prestaval-byt-vladcom-prirody1.pdf>

Hronček, Pavel: Problematika environmentálnych dejín na Slovensku. In: Forum Historiae, 2017, roč. 11, č. 1, s. 14

<https://www.forumhistoriae.sk/sites/default/files/02-pavel-hroncek-problematika-environmentalnych-dejin-na-slovensku1.pdf>

Čížová, Júlia – Ďurčo, Michal: Pozitívna deviácia v Československu v 80. rokoch: Prípad bratislavského environmentálneho hnutia. Historický časopis, 70 (2022), č. 3, s. 461–486

ČÍŽOVÁ, Júlia: Ochránarstvo a environmentálne iniciatívy v Československu do roku 1989.

Česko-slovenská historická ročenka, 22 (2019-2020), s. 169-182

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., Mgr. Júlia Čížová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-451/00

Názov predmetu:
ŠK: Európa a svet v prvej polovici 20. storočia 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na prednáškach (50%) a na základe participácie na záverečnom kolokviu (50%).

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Poslucháči dokážu identifikovať problémy politického, sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho vývoja Európy a sveta v prvej polovici 20. storočia. Dokážu analyzovať jednotlivé faktory usporiadania sveta po skončení 1. svetovej vojny, spoločenské a hospodárske problémy, ako aj niektoré kultúrne novinky.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do politického vývoja prvej polovice 20. storočia.

Medzinárodné vzťahy pred 1. svetovou vojnou (formovanie Dohody a Trojspolku, balkánske vojny).

1.svetová vojna a jej výsledky.

Problémy povojnového usporiadania Európy, vývoj na Ďalekom Východe (washingtonská konferencia).

20. roky v európskej politike (reparačný problém a uvolnenie napäťa po Locarne).

Medzinárodné vzťahy v 30.-tych rokoch, zostrenie medzinárodnej situácie.

Vnútropolitický vývoj jednotlivých krajín sveta - všeobecná charakteristika.

Vnútropolitický vývoj jednotlivých krajín sveta - Veľká Británia, Francúzsko, USA.

Vnútropolitický vývoj jednotlivých krajín sveta - Taliansko, Nemecko, Japonsko.

Odporučaná literatúra:

FERGUSON, Niall. Válka světa: Dějiny věku nenávisti. Praha: Academia, 2008, 751 s. ISBN 978-80-200-1650-8.

HOBSBAWM, Eric. Věk extrémů. Praha: Argo, 1998, 619 s. ISBN 80-7203-184-8.

KISSLINGER, Henry. Umění diplomace. Praha: Prostor, 1999, 946 s. ISBN 80-7260-025-7.
MacMILLANOVÁ, Margaret. Mírotvorci: Pařížská konference 1919. Praha: Academia, 2004, 551s. ISBN 80-200-1151-X.
VINEN, Richard. Evropa Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 145

A	ABS	B	C	D	E	FX
92,41	0,0	1,38	4,83	0,69	0,0	0,69

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-452/00	Názov predmetu: ŠK: Európa a svet v prvej polovici 20. storočia 2
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na prednáškach (50%) a na základe participácie na záverečnom kolokviu (50%).

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Poslucháči dokážu identifikovať vybrané problémy politického, sociálneho, hospodárskeho a kultúrneho vývoja Európy a sveta v prvej polovici 20. storočia. Dokážu analyzovať jednotlivé faktory usporiadania sveta po skončení 1. svetovej vojny, spoločenské a hospodárske problémy, ako aj niektoré kultúrne novinky.

Stručná osnova predmetu:

Nepolitická charakteristika prvej polovice 20. storočia (Belle époque, pohroma vojny, od vojny k vojne).

Zmeny v sociálnej štruktúre obyvateľstva, sociálne otázky a spôsoby riešenia sociálnych problémov v danom období.

Ženská otázka v prvej polovici 20. storočia (emancipácia, boj za volebné práva, kríza manželstva - rozvod, vzdelávanie žien a vedecké pôsobenie). Rodina a dieťa.

Hospodársky vývoj, problémy hospodárskeho vývoja, krízy a ich príčiny, problém reparácií, programy prekonávania následkov kríz, zasahovanie štátu do ekonomickeho vývoja.

Modernizácia kontra tradicionalizmus.

Život v európskych a amerických veľkomestách v dielach európskych a amerických spisovateľov.

Život na vidieku v dielach európskych a amerických spisovateľov.

Paríž, umelecká a spisovateľská elita.

Odporučaná literatúra:

BOCKOVÁ, Gisela. Ženy v evropských dejinách. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007, 381 s. ISBN 978-80-7106-494-7.

HORSHAM, Michael. Styly 20. a 30. let. Praha: Svojka a Vašut, 1997, 128 s. ISBN 80-7180-255-7.

KYBALOVÁ, Ludmila. Dějiny odívání III. : Od biedermeieru do současnosti; 19. a 20. století. Bratislava: Ústredná knižnica a ŠIS VŠMU, 1992, 172 s. ISBN 80-85182-14-9.

KYBALOVÁ, Ludmila. Od „zlatých dvacátých“ po Diora. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2006, 253 s. ISBN 978-80-7106-149-6.

VINEN, Richard. Evropa Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 80

A	ABS	B	C	D	E	FX
96,25	0,0	1,25	0,0	0,0	1,25	1,25

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-486/11	Názov predmetu: ŠK: Európa na ceste k Prvej svetovej vojne
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na prednáškach (50%) a na základe participácie na záverečnom kolokviu (50%).

Violation of academic ethics will be punished, and the student will lose all the received points in the relevant assessment.

Grading scale:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Poslucháč má základný prehľad o hlavných problémoch medzinárodných vzťahov od vyhlásenia Nemeckého cisárstva do vypuknutia 1. svetovej vojny. Orientácia v zásadných otázkach medzinárodnej politiky, medzinárodných vzťahov, problémov kolonializmu mu umožnia konfrontovať rôzne interpretácie príčin vypuknutia 1.svetovej vojny a v rámci diskusie o nich fundovane argumentovať. Získané interpretačné rámce umožňujú poslucháčovi orientovať sa aj v súčasných problémoch medzinárodnej politiky.

Stručná osnova predmetu:

1. Medzinárodné vzťahy v 70.rokoch 19.storočia (situácia po francúzsko-pruskej vojne, Spolok troch cisárov, Veľká východná kríza, rusko-turecká vojna, san-stefanský mier, Berlínsky kongres)
2. Medzinárodné vzťahy v 80.rokoch 19.storočia (situácia po Berlínskom kongrese, vznik Dvojspolku, pripojenie Talianska, koloniálna expanzia – ovládnutie Egypta a africká horúčka, francúzske záujmy v juhovýchodnej Ázii)
3. Medzinárodné vzťahy v 90.rokoch 19.storočia I. – modifikácia Bismarckovho systému (situácia na Balkáne – križovatka záujmov veľmocí, odchod Bismarcka a nemecký „nový kurz“, francúzsko-ruská dohoda 1893/1894, britská politika skvelej izolácie)
4. Medzinárodné vzťahy v 90.rokoch 19.storočia II. (juhoafrická kríza, taliansko-etiópska vojna, grécko-turecká vojna 1897, ruská expanzia na Ďaleký východ, budovanie trans-sibírskej magistrály, začiatok japonskej expanzie na ázijský kontinent, prvá čínsko-japonská vojna, zápas o Kóreu, americko-španielska vojna, fašodská kríza, 2.búrska vojna)

5. Medzinárodné vzťahy 1900 – 1905 (boxerské povstanie, zásah veľmoci v Číne, koniec britskej politiky skvelej izolácie, zápas o Perziu, projekt bagdadskej dráhy, britsko-francúzska srdečná dohoda)
6. Medzinárodné vzťahy 1905-1908 (rusko-japonská vojna, 1.marocká kríza, námorné zbrojenie, odzbrojovacie konferencie, rusko-britská dohoda 1907, situácia na Balkáne – bosenská kríza, 2.marocká kríza)
7. Medzinárodné vzťahy 1908 – 1914 (zhoršenie situácie na Balkáne, tripolská vojna, prvá a druhá balkánska vojna, situácia v medzinárodných vzťahoch po balkánskych vojnách)
8. Sarajevský atentát a 2.bosenská kríza – tzv. júlová kríza, vypuknutie rakúsko-srbského konfliktu, cesta k svetovej vojne

Odporučaná literatúra:

- FERGUSON, Niall. Nešťastná válka. Praha: Dokořán, 2004, 487 s. ISBN 80-86569-56-X.
- KŘIVSKÝ, Petr - SKŘIVAN, Aleš. Století odchází: Světla a stíny "belle époque". Praha: Aleš Skřivan ml., 2004, 341 s. ISBN 80-86493-12-1.
- KŘIVSKÝ, Petr. Do nitra kontinentů. Praha: Mladá fronta, 1988, 256 s.
- NÁLEVKA, Vladimír Světová politika ve 20. století (I.). Praha : Aleš Skřivan ml., 2000, 270 s. ISBN 80-902261-4-0.
- RAPPORT, Michael Evropa devatenáctého století. Praha: Vyšehrad, 2011, 436 s. ISBN 978-80-7429-061-9.
- VINEN, Richard. Evropa Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.
- Vinen, Richard Evropa dvacátého století. Praha : Vyšehrad, 2007.
- Rapport, Michael Evropa devatenáctého století. Praha : Vyšehrad, 2011.
 - Čapek, Vratislav [et al.] Dějiny novověku III. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1973.
 - Křivský, Petr - Skřivan Aleš Století odchází. Praha : Aleš Skřivan ml., 2004.
 - Nálevka, Vladimír Světová politika ve 20. století (I.).Praha : Aleš Skřivan ml., 2000.
 - Křivský, Petr Do nitra kontinentů. Praha : Mladá fronta , 1988.
 - Ferguson Niall Nešťastná válka. Praha : Dokořán, 2004.
 - Ferguson Niall Válka světa. Praha : Academia, 2008.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 135

A	ABS	B	C	D	E	FX
94,81	0,0	1,48	1,48	0,74	0,0	1,48

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-787/14	Názov predmetu: ŠK: Európska integrácia po roku 1945
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na hodinách. Práca s textami.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežné

Výsledky vzdelávania:

Študent dokáže identifikovať politickú situáciu v Európe po druhej svetovej vojne a s integračným procesom. Dokáže interpretovať prostredníctvom metodologických prístupov integráciu Európy. Študentky a študenti chápú rozdiely medzi vojenskou, politickou a ekonomickej integrácii, ako aj ich prepojenia. Zároveň majú schopnosť historizovať politické procesy, ktoré sa často môžu javiť ako lineárne. Prostredníctvom práce s viacerými interpretačnými prístupmi disponujú kompetenciemi, ktoré im umožnia analyzovať vývoj inštitúcií, úlohu politických aktérov a význam medzinárodnej situácie pre ich vzájomnú interakciu. Zároveň, európska integrácia predstavuje ľažiskový fenomén, ktorého konzekvencie bývajú často podhodnocované aj v dôsledku absencie historického povedomia a z toho vyplývajúcich konzekvencií pre spoločenské usporiadanie.

Stručná osnova predmetu:

1. Integračné snahy pred druhou svetovou vojnou
2. Integrácia ako dôsledok druhej svetovej vojny
3. Ekonomická situácia
4. Politická vôle a vnútropolitický vývoj v Európe
5. Hrozba konfliktu
7. Sociálna otázka v integračnom procese
8. Aktuálne problémy európskej integrácie
9. Metodologické prístupy k integračnému procesu
10. Jednotlivé medzníky prehľbovania a rozširovania integrácie
11. Acquis communautaire a politické konzekvencie
12. Alternatívne nerealizované projekty európskej integrácie

Odporučaná literatúra:

JUDT, Tony, Poválečná Evropa a její historie od roku 1945. Praha: Prostor, 2018. ISBN 978-80-7260-373-2.

MORAVCSIK, Andrew. The Choice for Europe. Social Purpose and State Power from Messina to Maastricht. London: Routledge, 1999. ISBN 1-85728-192-6.

HABERMAS, Jurgen. Kústave Európy. Bratislava: Kalligram, 2012. ISBN 978-80-8101-579-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a anglický

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 82

A	ABS	B	C	D	E	FX
79,27	0,0	14,63	3,66	0,0	2,44	0,0

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-488/24

Názov predmetu:
ŠK: Februárový prevrat a sovietizácia Československa

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

20% priebežné hodnotenie – pravidelná účasť na seminároch, plnenie čiastkových úloh, zapájanie sa do diskusie.

80% záverečné hodnotenie – test.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80

Výsledky vzdelávania:

Februárový prevrat, ktorý uskutočnili komunisti v roku 1948, patrí medzi kľúčové udalosti našich dejín. Okrem domácej politiky poznačil aj politiku zahraničnú, popri totalitnom politickom systéme priniesol tiež úplnú satelitizáciu republiky. Študenti získajú vedomosti o príčinách, priebehu a následkoch komunistického prevratu, rovnako aj o tom, aké mal zahraničnopolitické implikácie a ako prebiehala sovietizácia krajiny.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie. Oboznámenie sa s podmienkami udelenia hodnotenia.
2. Povojnové Československo
3. Zmena politického kurzu
4. Tretia republika a jej problémy
5. Udalosti, ktoré predchádzali februáru 1948
6. Vznik Informbyra a medzinárodný kontext domáceho politického vývoja
7. Začiatok vládnej krízy
8. Februárové udalosti – deň po dni

9. Kapitulácia demokratov
10. Následky prevratu
11. Sovietizácia krajiny
12. Záver. |
|--|

Odporučaná literatúra:

BARNOVSKÝ, Michal. Na ceste k monopolu moci: Mocenskopolitické zápasy na Slovensku v rokoch 1945-1948. Bratislava: Archa, 1993, 248 s. ISBN 8071150568.

KAPLAN, Karel. Pět kapitol o únoru. Brno: Doplněk, 1997, 557 s. ISBN 808576573X.

PODOLEC, Ondrej (ed.). Február 1948 a Slovensko. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2008, 685 s. ISBN 9788089335077.

SMETANA, Vít. Ani vojna, ani mír: velmoci, Československo a střední Evropa v sedmi dramatech na prahu druhé světové a studené války. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, NLN, 2016, 663 s. ISBN 9788074223587.

VEBER, Václav. Osudové únorové dny: 1948. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008, 426 s. ISBN 9788071069416.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 11

A	ABS	B	C	D	E	FX
63,64	0,0	9,09	27,27	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Martin Horička, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-492/18	Názov predmetu: ŠK: Fenomén tzv. buržoázneho národnízmu a slovenská otázka po februári 1948
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na predmete, vypracovanie, odprezentovanie a odovzdanie písomného referátu na zadanú tému. Referát musí obsiahnuť základné veci v sledovanej problematike, jeho súčasťou musí byť powerpointová prezentácia a musí mať rozsah min. 5 strán.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Max. dve absencie bez udania dôvodu.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Absolventi predmetu sa orientujú v situácii v celom východnom bloku po roku 1948 v súvislosti s politickými procesmi proti predstaviteľom komunistických strán so špeciálnym dôrazom na Slovensko. Chápu vznik a vývoj obvinení z tzv. slovenského buržoázneho národnízmu až po proces proti G. Husákovmu a spol. a s tým súvisiace riešenie slovenskej otázky v ČSR. Disponujú prehľadom o domácej i zahraničnej politickej scéne a sú schopní pochopiť vplyv medzinárodnej situácie na vznik a realizáciu politických procesov.

Stručná osnova predmetu:

1. Politické procesy v ZSSR počas 30. rokov
2. Konflikty v rámci KSČ a ich vývoj
3. Konflikt Tito-Stalin a Rezolúcia Informbyra
4. Hľadanie nepriateľov vo vnútri komunistických strán východného bloku
5. Slovenská otázka v povojnovej ČSR a buržoázny národnízmus.
6. Obvinenia Husáka a spol. z tzv. slovenského buržoázneho národnízmu a IX. zjazd KSS

7. Zatknutie vysokých komunistických funkcionárov a príprava politických procesov
8. Zostrenie centralizácie režimu v ČSR
9. Proces s tzv. slovenskými buržoáznymi nacionalistami a jeho dôsledky
10. Vplyv studenej vojny na politické procesy
11. Kult osobnosti a Stalinove dedičstvo
12. Rehabilitácie

Odporúčaná literatúra:

HOLDOS, Ladislav, BARTOŠEK, Karel. Svědek Husákova procesu vypovídá. Rozhovory Karla Bartoška s Ladislavom Holdošem o zážitcích z věznic a táborů pěti zemí, o komunistech bez moc a u moci, o Slovensku a o jiném... Praha: Naše vojsko, 1991. ISBN 80-206021-27.

KAPLAN, Karel. Československo v letech 1948-1953. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1991. ISBN 8004257003.

KAPLAN, Karel. Kronika komunistického Československa. Klement Gottwald a Rudolf Slánsky. Brno: Barrister and Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-53-4.

PEŠEK, Jan a kol. Aktéři jednej éry na Slovensku 1948-1989. Prešov: Vydavateľstvo Michala Vaška, 2003. ISBN 80-7165-417-5.

RYCHLÍK, Jan. Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1945-1992. Bratislava: Academic Elektronic Press, 1998. ISBN 80-88880-11-4.

VOJTĚCHOVSKÝ, Ondřej. Z Prahy proti Titovi. Jugoslávská prosovětská emigrace v Československu. Praha: Univerzita Karlova, 2012. ISBN 978-80-7308-428-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 29

A	ABS	B	C	D	E	FX
96,55	0,0	0,0	0,0	0,0	3,45	0,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Vanek, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

FiF.KSD/A-moHI-495/18

Názov predmetu:

ŠK: Feudálne panstvo ako podnik hospodárenia zemepánov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie študijných výsledkov sa uskutočňuje výhradne priebežnou kontrolou študijných výsledkov počas výučbovej časti semestra. Počas prvých dvoch týždňov výučby je úlohou študenta zvoliť si podľa vlastných preferencií výskumnú tému – konkrétnie feudálne panstvo ležiace v Uhorsku. Tá bude v nasledujúcich 10 týždňoch predmetom jeho individuálneho bázania, o výsledkoch ktorého bude vždy v nadväznosti na predchádzajúci výklad učiteľa pravidelne v týždňových intervaloch na začiatku vyučovacej hodiny verbálne (bez odovzdania akéhokoľvek písomného podkladu) referovať. Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent systematicky pracovať a pravidelne o aktuálnom stave svojho výskumu informovať, pretože nebude mať možnosť odkladu plnenia úloh, ktoré sú viazané na konkrétnu týždne výučby. Rovnako nemusí byť zo strany učiteľa každá študentom prezentovaná výskumná správa akceptovaná ako dostatočne zvládnutá. Pre úspešné splnenie študijných povinností musí študent zvládnuť minimálne 6 z 10 zadaní. Hodnotený bude v zápočtovom týždni podľa nasledujúcej stupnice: 10 adekvátne splnených úloh A, 9 adekvátne splnených úloh B, 8 adekvátne splnených úloh C, 7 adekvátne splnených úloh D, 6 adekvátne splnených úloh E, 5 a menej adekvátne splnených úloh Fx. Limitom pre úspešné splnenie semestrálnych úloh je aj podmienka, že študent môže absentovať na 2 vyučovacích hodinách.

Klasifikačná stupnica v percentách:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Skutočnosť, že cieľom predmetu je priblíženie problematiky hospodárskych a sociálnych dejín na príklade ekonomickejho subjektu – feudálneho panstva, znamená, že študent absolvovaním

predmetu disponuje okrem faktografickej dejinnej výbavy k tejto téme prehľadom o rôznych metodologických prístupoch a konceptoch hospodárskych a sociálnych dejín (ako vedeckej disciplíny), konkrétnie tzv. business history, mikrohistórii a ī. Študent sa aj na základe vlastného výskumu zoznámi so širokým spektrom tém, ktoré definujú feudálne panstvo ako podnik hospodárenia zemepánov. Študent rozumie otázkam sociálnej disciplinizácie, komunikácie, prosopografickému výskumu, environmentálnej tematike a ī.

Stručná osnova predmetu:

1. Definícia feudálneho panstva v priestore a čase.
2. Súčasná slovenská historická veda a prístup k skúmaniu feudálnych panstiev.
3. Možnosti archívneho výskumu fondov feudálnych panstiev v slovenských štátnych archívoch.
4. Správa panstva, otázky manažmentu.
5. Rentové/rezijné hospodárenie.
6. Ekonomickej výrobné sféry (pôdohospodárstvo, ťažba nerastných rúd, atď.).
7. Ako fungovalo majerské hospodárenie a siet' zemepanských výrobných zariadení.
8. Kto boli majitelia feudálnych panstiev? Uhorská nobilita, podnikateľská elita krajinys.
9. Kto boli majitelia feudálnych panstiev? Panovnícka dynastia ako podnikatelia. Cisárske, komorské panstvo.
10. Slobodné kráľovské mestá ako feudálni pani.
11. Stav populácie na panstvách, mobilita pracovnej sily, fluktuácia poddaných v panských službách.
12. Úradníci v službách panstva.

Odporúčaná literatúra:

MARSINA, Richard – KUŠÍK, Michal (ed.). Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku. I. – II. Bratislava: Vydavateľstvo SAV, 1959.

LOPATKOVÁ, Zuzana (ed.). Otázky zemepanského hospodárenia a správy v novoveku. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity, Krakov: Spolok Slovákov v Poľsku, 2019. ISBN 978-83-8111-158-4.

SEDLÁK, František – ŽUDEL, Juraj – PALKO, František. Štátny slovenský ústredný archív: Sprievodca po archívnych fondoch I. Oddelenie feudalizmu. Bratislava: Slovenská archívna správa, 1964.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 32

A	ABS	B	C	D	E	FX
56,25	0,0	34,38	0,0	6,25	3,13	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-453/00	Názov predmetu: ŠK: Holokaust v Európe
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška / seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 14 / 14 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent vypracuje písomnú prácu, v ktorej analyzuje jednu knihu k problematike holokaustu. Písomná práca tvorí 25% celkového hodnotenia. Zvyšných 75% hodnotenia tvorí test. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Klasifikačná stupnica: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent dokáže identifikovať základné problémy holokaustu v Európe: od antijudaizmu k antisemitizmu. Genocída holokaust. Intencionalizmus a funkcionálizmus pri interpretácii antisemitizmu a holokaustu. Hitler a holokaust. Mein Kampf a Hitlerov antisemitizmus a rasizmus. Nacistické Nemecko ako rasový štát. Nemecké prístupy k „riešeniu“. Konečné riešenie a židovská komunita v Európe. Jednotlivé židovské komunity v Európe a ich zničenie.	
Stručná osnova predmetu: 1. Pojem holokaustu v historiografií. Intencionalisti a funkcionalisti o holokauste. Problém R. Hilberga a jeho interpretácie – obete, vrahovia, diváci. 2. Pôvodný – predvojnový antisemitizmus v Európe – rezonančná plocha pre holokaust? Antisemitizmus v Nemecku pred nástupom Hitlera. Hitler a Židia v Mein Kampf-e. Situácia v III. rište (1933-39). Norimberské zákony. Reakcie Židov – emigrácia. Nútená emigrácia a Zentralstelle für jüdische Auswanderung Wien. Začiatky A. Eichmanna. Akcia Nisko. 3. „Konečné riešenie“. Konferencia vo Wansee. Systém koncentračných táborov – (vykynožovacie, pracovné a koncentračné). Eisatzkommand-á na východnom fronte. 4. Od deportácií k vykynoženiu. Nacistické Nemecko a jeho spojenci – prípad Taliansko, Maďarsko. 5. Nacistické Nemecko a jeho satelity – prípad Slovensko a Chorvátsko. 6. Nacistické Nemecko a obsadené štáty – Protektorát Čechy a Morava, Ostmark-a. 7. Rozdielna politika v Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku. 8. Západná Európa – Holandsko, Belgicko, rozličné časti Francúzska. 9. Hráči holokaustu – vrahovia a obete. Eichmannovi muži – židovské rady. 10. Holokaust a moderná spoločnosť v 20. storočí. Genocída ako „normálny“ život.	

Odporučaná literatúra:

1. HILBERG, Raul. Pachtelé, oběti, diváci. Židovská katastrofa 1933 - 1945. Praha : Argo, 2002. ISBN 80-7203-472-3.
2. LANZMANN, Claude. Šoa. Praha : Prostor, 2011. ISBN 978-80-7260-252-0.
3. BENZ, Wolfgang. Holokaust. Trenčín: Vydavateľstvo F, 2010. ISBN 978-80-88952-64-0.
4. WISTRICH, Robert S. Hitler a holokaust. Bratislava : Slovart, 2002. ISBN 80-7145-682-9.
5. NIŽŇANSKÝ, Eduard - HRABOVSKÝ, Milan. Rasizmus, antisemitizmus, holokaust. Bratislava 2013. ISBN 978-80-8127-092-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 30

A	ABS	B	C	D	E	FX
46,67	0,0	20,0	30,0	0,0	3,33	0,0

Vyučujúci: Mgr. Katarína Bohová

Dátum poslednej zmeny: 23.05.2025

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-430/18	Názov predmetu: ŠK: Jagelovci v Uhorsku a v Strednej Európe: kráľ, rodina, dynastia
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Pravidelná aktívna účasť, analýza textov (historiografických alebo prameňov v preklade) na hodine. Ústna prezentácia vybranej témy z tematického okruhu kurzu v rozsahu max. 20 min. v priebehu semestra a následná krátka písomná práca (esej) na tému referátu na konci semestra.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptované max. 2 absencie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: priebežne 70% (aktívna účasť 40%, referát 30%), na záver semestra 30% (písomná práca)

Výsledky vzdelávania:

Študenti sa zoznámia s dejinami panovníckeho rodu Jagelovcov v kontexte uhorských a stredoeurópskych dejín prostredníctvom rôznych žánrov prameňov týkajúcich sa života príslušníkov panovníckych rodín a dynastií a ich úlohy v dejinách monarchií. Na týchto príkladoch si študenti osvoja kritickú prácu s prameňmi (predovšetkým s prameňmi podobného typu), ich analýzu a prezentáciu jej záverov.

Stručná osnova predmetu:

Stredná Európa v čase Jagelovcov. Kráľovské rody a „hry o tróny“.

Voľba a korunovácia (Vladislav I. Jagelovský v Uhorsku, voľba Vladislava II. Jagelovského za uhorského kráľa, Ľudovít II.).

Ženy a svadba (Beatrix, Anna z Foix, Barbora Zápoľská, Anna Jagelovská a Mária Habsburská: kráľovské svadby. Rôzne pramene: cesta, poézia, spory a korešpondencia).

Kráľovská rodina, bratia, sestry, príbuzenstvo (Princ Žigmund a jeho účty, rodinná korešpondencia, atď.).
 Deti (narodenie potomka, výchova v kráľovskej rodine – De institutione regii pueri).
 Diplomacia (Vyslanci, legáti, správy a komunikácia. Stretnutia a summity – Levoča 1494, Bratislava a Viedeň 1515).
 Kráľovský dvor. Kráľ a jeho okolie (dvorskí historici, učenci, umelci, úradníci, atď.).
 Smrť kráľa, koniec dynastie (prirodzená smrť, kráľovké choroby, smrť v bitke – bitka pri Moháči).
 Pamäť a dedičstvo Jagelovcov.

Odporučaná literatúra:

Riccardus Bartholinus. Odeporicon. Ed. a transl. Eva FRIMMOVÁ. Trnava: Filozofická fakulta TU – Historický ústav SAV, 2014. ISBN 978-83-7490-780-4.
 FRIMMOVÁ, Eva. Rok 1515 v premenách času (na pozadí Bartoliniho diela Odeporicon). Bratislava: Post Scriptum, 2015. ISBN 978-80-89567-54-6.
 KOZÁK, Petr (ed.). Účty dvora prince Zigmunda Jagelovského, vývody hlohovského a opavského, nejvyššího hejtmana Slezska a Lužic z let (1493) 1500 – 1507. Praha: Scriptorium; Opava: Slezské zemské muzeum, 2014 [cit. 2021-10-28]. ISBN 978-80-87271-98-8. Dostupné na: https://www.academia.edu/9855924/Rationes_curiae_Sigismundi_Iagellonici_ducis_Glogoviensis_et_Opaviensis_Silesiae_et_Lusatiarum_summi_%C3%A9%C4%8Dty_dvora_prince_Zigmunda_Jagellonsk%C3%A9%C4%8Dty_hlohovsk%C3%A9%C4%8Dty_a_opavsk%C3%A9%C4%8Dty_nejvy%C3%A9%C4%8Dty_hlohovsk%C3%A9%C4%8Dty_a_opavsk%C3%A9%C4%8Dty_nejvy
 KUCHARSKÁ, Veronika. Ducissa. Život kňažnej Hedvipy v časoch Jagelovcov. Bratislava: Post scriptum 2014. ISBN 978-80-89567-30-0.
 MACEK, Josef. Tři ženy krále Vladislava. Praha: Mladá fronta, 1991. ISBN 80-204-0232-2.
 Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov VI. Pod osmanskou hrozbou. Ed. Ján LUKAČKA. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2004. ISBN 80-88878-90-X.
 Prelomové obdobie dejín (Politika, spoločnosť, kultúra v roku 1515). Ed. Eva FRIMMOVÁ. Bratislava: Historický ústav SAV, 2017. ISBN 978-80-89867-02-8.
 Spomienky Heleny Kottannerovej. Ed. a transl. Daniela DVOŘÁKOVÁ a Mária PAPSONOVÁ. Budmerice: Vydavateľstvo Rak, 2009. ISBN 978-80-85501-41-4.
 (Študentom budú poskytnuté úryvky z prameňov a textov na čítanie na prípravu na hodinu. O doplňujúcej literatúre budú informovaní priebežne.)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	8,33	16,67	0,0	0,0	8,33

Vyučujúci: Mgr. Stanislava Kuzmová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-454/00	Názov predmetu: ŠK: Juhovýchodná Európa v 19. a 20. storočí 1
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na prednáškach (50%) a na základe participácie na záverečnom kolokviu (50%).

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Poslucháč dokáže identifikovať vývoj politickej situácie v oblasti juhovýchodnej Európy (Balkánu) v priebehu 19. a 20. storočia. Popri základnej charakteristike vnútropolitického vývoja v jednotlivých oblastiach a štátach v tomto priestore (Osmanská ríša, formujúce sa tzv. národné štáty) je študent schopný orientovať aj vo veľmocenskej politike vo vzťahu k priestoru Balkánu (vplyvy a vzájomné konflikty európskych mocností). Štruktúra kurzu umožní poslucháčovi zorientovať sa aj v súčasnej politickej situácii v tomto regióne.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do štúdia dejín Balkánu. Pojem Balkán.
2. Vnútropolitický, hospodársky a sociálny vývoj v Osmanskej ríši. Rozklad Osmanskej ríše a situácia na Balkáne v 19. storočí.
3. Záujmy veľmocí na Balkáne v 18. a 19. storočí. Východná kríza a Berlínsky kongres.
4. Vznik a vývoj prvých „národných“ štátov na Balkáne – Grécko a Srbsko.
5. Národné hnutia a politické programy Bulharov a Albáncov.
6. Problém Bosny a Hercegoviny.
7. Macedónska a albánska otázka.
8. Politický vývoj na Balkáne po berlínskom kongrese a prehĺbenie krízy Osmanskej ríše.
9. Balkánske vojny.
10. Prvá svetová vojna na Balkáne.
11. Osmanská ríša a jej rozklad po prvej svetovej vojne.

Odporučaná literatúra:

GOMBÁR, Eduard. Moderní dějiny islámských zemí. Praha: Univerzita Karlova, 1999, 427 s.
ISBN 80-7184-599-X.

HLADKÝ, Ladislav. Bosna a Hercegovina: Historie nešťastné země. Praha: Doplněk, 1996, 216 s. ISBN 80-85765-61-6.

JELAVICH Charles and JELAVICH Barbara. The establishment of the Balkan National States, 1804-1920. Seattle: University of Washington Press, 1997, 358 s. ISBN 0-295-96413-8.

ŠESTÁK, Miroslav – TEJCHMAN, Miroslav a kol. Dějiny jihoslovanských zemí. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009, 758 s. ISBN 978-80-7106-375-9.

WEITHMANN, Michael W. Balkán 2000 let mezi Východem a Západem. Praha: Vyšehrad, 1996, 431 s. ISBN 80-7021-199-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 121

A	ABS	B	C	D	E	FX
92,56	0,0	1,65	2,48	0,0	0,0	3,31

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-455/00	Názov predmetu: ŠK: Juhovýchodná Európa v 19. a 20. storočí 2
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na prednáškach (50%) a na základe participácie na záverečnom kolokviu (50%).

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Poslucháč je schopný identifikovať vývoj politickej situácie v oblasti juhovýchodnej Európy (Balkánu) v priebehu 19. a 20. storočia. Popri základnej charakteristiky vnútropolitického vývoja v jednotlivých oblastiach a štátach v tomto priestore (Osmanská ríša, formujúce sa tzv. národné štáty) je študent schopný orientovať aj vo veľmocenskej politike vo vzťahu k priestoru Balkánu (vplyvy a vzájomné konflikty európskych mocností). Štruktúra kurzu umožní poslucháčovi zorientovať sa aj v súčasnej politickej situácii v tomto regióne.

Stručná osnova predmetu:

1. Sociálna konštrukcia pojmov (klasifikácia).
2. Vývoj politickej, etnickej a náboženskej štruktúry juhovýchodnej Európy.
3. Teritoriálne usporiadanie po prvej svetovej vojne - územné spory (grécko-turecká vojna, bulharské hranice).
4. Minority – postavenie menšíň v spoločnosti a vzťah štátu k minoritám (práva menšíň, asimilácia, etnické čistenie, výmeny obyvateľstva medzi jednotlivými krajinami).
5. Autoritatívne režimy v juhovýchodnej Európe.
6. Kráľovstvo SHS/ Juhoslávia – problém koexistencie etnických a náboženských skupín na príklade multietnického štátu (proces a prostriedky štátnej unifikácie).
7. Obdobie druhej svetovej vojny – rezistencia a občianska vojna.
8. Teritoriálne usporiadanie Balkánu po druhej svetovej vojne a pozícia Titovej Juhoslávie.
9. Vnútropolitický vývoj v jednotlivých štátach – komunistický blok, západný blok a Juhoslávia.
10. Rozpad Juhoslávie a vypuknutie národnostných konfliktov a vojen v regióne.
11. Pokračujúca kríza na začiatku 21. storočia, ohniská potencionálnych konfliktov.

Odporučaná literatúra:

GOMBÁR, Eduard. Moderní dějiny islámských zemí. Praha: Univerzita Karlova, 1999, 427 s.
ISBN 80-7184-599-X.

HLADKÝ, Ladislav. Bosna a Hercegovina: Historie nešťastné země. Praha: Doplněk, 1996, 216 s. ISBN 80-85765-61-6.

JELAVICH Charles and JELAVICH Barbara. The establishment of the Balkan National States, 1804-1920. Seattle: University of Washington Press, 1997, 358 s. ISBN 0-295-96413-8.

ROTHSCHILD, Joseph. East Central Europe between the Two World Wars : A History of East Central Europe IX. Seattle – London: University of Washington Press, 1992 (siedme vydanie), s. 201-280 (Juhoslávia), 281-322 (Rumunsko), 324-355 (Bulharsko, 357-366 (Albánsko). ISBN 0-295-95357-8.

ŠESTÁK, Miroslav – TEJCHMAN, Miroslav a kol. Dějiny jihoslovanských zemí. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009, 758 s. ISBN 978-80-7106-375-9.

WEITHMANN, Michael W. Balkán 2000 let mezi Východem a Západem. Praha: Vyšehrad, 1996, 431 s. ISBN 80-7021-199-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 99

A	ABS	B	C	D	E	FX
86,87	1,01	5,05	3,03	0,0	3,03	1,01

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-429/22

Názov predmetu:
ŠK: Každodenný život v antickom Ríme

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na hodinách, povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovani predmetu. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na hodinách (čiastkové úlohy, referát, diskusia) - 50% a na základe záverečného kolokvia - 50%.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má vedomosti o sociálnych dejinách a každodennom živote v antickom Ríme (rodina, deti, vzdelanie, výchova, bývanie, odievanie atď.). Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu študenti majú základné znalosti zo sociálnych dejín Ríma a jeho každodennosti, ako aj z hlbšej analýzy vybraných prameňov k danej téme. Dokážu pracovať s antickými prameňmi rôzneho druhu, interpretovať a hodnotiť ich. Využívajú základné pravidlá vedeckej práce (orientácia v literatúre a prameňoch k obdobiu antických dejín, formy citovania, akademická etika) a sú schopní preukázať znalosti o vedeckých technikách prezentácie svojich zistení v ústnej aj písomnej podobe.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky sociálnych dejín antického Ríma a dejiny každodennosti.

Základná literatúra k problematike a základné heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky.

Pramene k dejinám rímskeho každodenného života.

Sociálne rozvrstvenie obyvateľstva Rímskej ríše.

Rímska rodina.

Postavenie ženy v rímskej spoločnosti.

Manželstvo - formy a ceremoniál.

Dieťa - výchova detí a ich postavenie v rodine.

Rímske mená.

Vzdelávanie a školský systém.

Bývanie, architektúra, urbanizmus.

Stravovacie návyky.

Zamestnanie a práca - základné inštitúcie, senát, úrady, cursus honorum.

Voľný čas – zábava, kultúra, šport.

Odporúčaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

ANDOKOVÁ, Marcela et al. Bežný život starých Rimánov, Bratislava: Iris, 2020. ISBN 9788082000644. ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Rím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7. GIARDINA, Andrea. Rímsky člověk a jeho svět. Praha: Vyšehrad 2014. ISBN 9788074290725 HEČKOVÁ, Janka a kol. K reáliám starovekého Ríma. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2013. ISBN 978-80-558-0525-2 VAŇKOVÁ, Jarmila. Rímske reálie pre právnikov, Bratislava: Iura edition, 2010. ISBN 9788080783020. PLINIUS Mladší. Dopisy. Přel. Ladislav Vidman. Praha: Svoboda, 1988.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	ABS	B	C	D	E	FX
88,89	0,0	5,56	5,56	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-497/24	Názov predmetu: ŠK: Kultúrne dejiny stredoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Vylučujúce predmety: FiF.KVD/A-boHI-331/18	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Pravidelná a aktívna účasť. Vypracovanie referátu (prezentácie) podľa zadania vyučujúceho počas semestra. Čítanie povinnej literatúry a práca s materiálmi na seminároch. Záverečné kolokvium pozostávajúce z diskusie nad vybraným dielom a prameňom podľa zadania vyučujúceho. Klasifikačná stupnica v percentoch: A = 100% – 92% B = 91% – 84% C = 83% – 76% D = 75% – 68% E = 67% – 60% Fx = 59% – 0% Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Kurz sa bude podrobne zaoberať vybranými otázkami súčasných kultúrnych dejín Európy v predmodernej dobe. Poslucháči sa oboznámia so základnými etapami vývoja kultúrnych dejín stredoveku. Spoznajú prehľad najdôležitejších ideových konceptov a prístupov historikov v rámci kultúrnych dejín.	
Stručná osnova predmetu: 1. Čo sú kultúrne dejiny? 2. Základné etapy vývoja kultúrnych dejín stredoveku 3. Najdôležitejšie prístupy a najvýznamnejší historici a ich diela 4. Komunikácia v predmodernej Európe 5. Rituály, symboly a gestá 6. Dvor a dvorská kultúra 7. Diplomacia v stredoveku 8. Diplomacia v ranom novoveku	

9. Panovnícka moc a vladárske stratégie
10. Konflikty a ich riešenie
11. Vojna, mier a náboženstvo
12. Sväté vojny a križiacke výpravy

Odporučaná literatúra:

- BLOCH, Marc: Obrana historie aneb historik a jeho ťemeslo. Praha: Argo 2011.
- BURKE, Peter. Co je kulturní historie? Praha: Dokořán, 2011.
- BURKE, Peter. Lidová kultura v raně novověké Evropě. Praha: Argo, 2005.
- DÜLMEN, Richard Van. Historická antropologie. Vývoj/Problémy/Úkoly. Praha: Dokořán, 2002.
- LE GOFF, Jacques. Paměť a dějiny. Praha: Argo, 2007.
- STORCHOVÁ, L. a kol. Koncepty a dějiny. Proměny pojmu v současné historické vědě. Praha: Scriptorium 2014.
- ZUPKA, Dušan. Meč a kríž. Vojna a náboženstvo v stredovekej strednej Európe. Bratislava: VEDA, 2021.
- Doplňujúca literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 52

A	ABS	B	C	D	E	FX
92,31	0,0	1,92	1,92	0,0	0,0	3,85

Vyučujúci: doc. Mgr. Dušan Zupka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-406/00	Názov predmetu: ŠK: Náboženské vojny vo Francúzsku
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študenti vypracujú medailóny o vybraných osobnostiach 2. polovice 16. storočia vo Francúzsku, ktorí pôsobili v období Náboženských vojen. Referát má 100 slov Hodnotenie referátu tvorí 50% celkového hodnotenia. Zvyšných 50% hodnotenia tvorí test, ktorí študenti absolvujú najskôr na začiatku prednáškového cyklu a ten istý test potom vyplnia aj po skončení prednáškového cyklu. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent po absolvovaní kurzu má podrobnejšie informácie o období náboženských vojen vo Francúzsku v 16. storočí. Orientuje sa v komplexnom probléme nástupu reformácie vo Francúzsku a má vedomosti o priebehu náboženských vojen aj s ich medzinárodnými a vnútropolitickými následkami pre Francúzsko na konci 16. storočia.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do problematiky, periodizácia obdobia, kľúčové problémy.
2. Reformácia vo Francúzsku.
3. Osobnosti (1): Henrich II., Anne de Montmorency, Francois de Guise, Antoine de Bourbon, Gaspard Coligny, Karol IX.
4. Začiatok konfliktu (1559) a 1. vojna (1562/63)
5. 2. a 3. vojna (1567 -70)
6. Bartolomejská noc - mýty a legendy; 4. vojna (1572/73)
7. Osobnosti (2): Henrich III., vojvoda z Anjou, Henrich de Giuse, Henrich Navarský, princ de Conde, "miláčikovia", "strana Nespokojných"
8. 5. a 6. vojna (1574/77)
9. Liga
10. 7. a 8. vojna (1579/ 98)
11. Nástup Henricha IV. a Nantský edikt (1598)

12. Ženy na politickej scéne: Margaréta Navarská, Katarína de Medici, Jeanne de l' Albert, Margot, "lietajúca eskadróna"
 13. Vzťahy Francúzska so zahraničím počas náboženských vojen.

Odporučaná literatúra:

LIVET, Georges : Náboženské války. Praha: ERM, 1995. ISBN 80-85913-03-8.
 JOUANNA, Arlette: Bartomějská noc zločin v záumu státu : 24. srpen 1572. Praha : Garamond, 2010. ISBN 978-80-7407-084-6 .
 FRIEDOVÁ, Leonie. Katarína Medicejská životopis. Praha : Academia, 2007. ISBN 978-80-200-1434-4.
 HARTMANN, Peter C. Francouzští králové a císaři v novověku od Ludvíka XII. k Napoleonovi III. (1498-1870). Praha: Argo, 2005. ISBN 80-7203-517-7.
 KOVAŘÍK, Jiří. Bitvy a osudy válečníků I. Války pro víru (1526-1588). Třebíč: Akcent, 2017. ISBN 978-80-7497-192-1.
 KOVAŘÍK, Jiří. Bitvy a osudy válečníků II. Boje o trůny (1588-1626) Třebíč: Akcent, 2018. ISBN 978-80-7497-223-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 95

A	ABS	B	C	D	E	FX
48,42	0,0	34,74	10,53	3,16	1,05	2,11

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-405/00	Názov predmetu: ŠK: Na kráľovskom dvore
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

príprava referátu (500 slov) na určenú tému, ktorá sa týka fungovania kráľovského dvora za použitia dobových prameňov + aktívna účasť na prednáške.

Vyučujúca akceptuje 2 absencie počas semestra. V prípade 3. absencie dostane študent prácu navyše v podobe vypracovania doplňujúceho referátu na vopred určenú tému.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní kurzu študent dokáže bližšie identifikovať štruktúru a fungovanie kráľovského dvora ako inštitúcie a ozná dvorskú kultúru v jednotlivých európskych krajinách v období stredoveku a raného novoveku, s hlavným zameraním na panovnícke dvory v západnej Európe.

Stručná osnova predmetu:

1. Inštitúcia curia regis
2. Stále sídlo panovníka - kráľovský dvor v pohybe
3. Dvor ako administratívno- správne sídlo
4. Vývoj francúzskeho kráľovského dvora v stredoveku
5. Premeny panovníckeho dvora v Anglicku v období stredoveku
6. Francúzsky kráľovský dvor v čase renesancie - vláda posledných panovníkov z dynastie Valois
7. Kráľovský dvor za vlády panovníkov z dynastie Tudorovcov
8. Dvorsky ceremoniál za vlády Ľudovíta XIV.
9. Stuartovský kráľovský dvor pred a po občianskej vojna na Britských ostrovoch
10. Výhody a nevýhody cisárskeho dvora
11. Dvoran - platený úradník
12. Oblúbenci kráľa
13. Dvorská kultúra

Odporučaná literatúra:

Paměti Louis de Rouvroy de Saint-Simon. Praha : Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1959.

VOLTAIRE. Storočia Ľudovíta XIV. Bratislava : Tatran, 1988.

CASTIGLIONE, Baldassare. Kniha o dvoranovi. Bratislava : Tatran, 1985.

A collection of ordinances and regulations for the government of the royal household, made in divers reigns. From King Edward III. to King William and Queen Mary. [online] London : Printed for the Society of Antiquaries by J. Nichols, 1790 [citované 21.10.2021]. Dostupné na: <https://wellcomecollection.org/works/evs98d3z>

WEIROVÁ, Alison. Jindřich VIII. král a dvůr. Praha : BB art, 2013. ISBN 978-80-7461-392-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 33

A	ABS	B	C	D	E	FX
57,58	0,0	15,15	12,12	0,0	0,0	15,15

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-456/00	Názov predmetu: ŠK: Národnostné konflikty v juhovýchodnej Európe v 19. a 20. storočí
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na prednáškach (50%) a na základe participácie na záverečnom kolokviu (50%).

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Poslucháč dokáže identifikovať vývoj politickej situácie v oblasti juhovýchodnej Európy (Balkánu) v priebehu 19. a 20. storočia. Popri základnej charakteristike vnútropolitického vývoja v jednotlivých oblastiach a štátach v tomto priestore (Osmanská ríša, formujúce sa tzv. národné štáty) je študent schopný orientovať aj vo veľmocenskej politike vo vzťahu k priestoru Balkánu (vplyvy a vzájomné konflikty európskych mocností). Štruktúra kurzu umožní poslucháčovi zorientovať sa aj v súčasnej politickej situácii v tomto regióne.

Stručná osnova predmetu:

1. Definovanie základných pojmov, geografické a politické vymedzenie oblasti, definovanie pojmu Balkán / balkánsky / balkanizácia. Pojem juhovýchodná Európa a jeho geografické a geopolitické vymedzenie
2. Pojem národ a nacionálizmus. Aplikácia na národnno-emancipačné
3. Prehľad vývoja juhovýchodnej Európy - korene národnostných konfliktov, inšpirácie v minulosti.
4. Spoločnosť na Balkáne v 19. a 20. storočí.
5. Etnická a náboženská štruktúra obyvateľstva na Balkáne a jej vývoj.
6. Srbsko-chorvátske vzťahy.
7. Srbsko-albánske vzťahy. Problém Kosova.
8. Grécko-turecké vzťahy.
9. Macedónska otázka.
10. Bosna a Hercegovina. Proces etnickej identifikácie muslimského obyvateľstva Bosny a Hercegoviny.

11. Bulharsko a jeho vzťahy so susedmi.
 12. Deväťdesiate roky 20. storočia - otvorenie "nových" ohnísk konfliktov.

Odporučaná literatúra:

- GOMBÁR, Eduard. Moderní dějiny islámských zemí. Praha: Univerzita Karlova, 1999, 427 s. ISBN 80-7184-599-X.
- HLADKÝ, Ladislav. Bosna a Hercegovina: Historie nešťastné země. Praha: Doplněk, 1996, 216 s. ISBN 80-85765-61-6.
- HRADEČNÝ, Pavel. Řekové a Turci : nepřátelé nebo spojenci? Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2000, 226 s. ISBN 80-7106-378-9.
- PIRJEVEC, Jože. Jugoslávie 1918 - 1992: Vznik, vývoj a rozpad Karadjordjevićovy a Titovy Jugoslávie. Praha: Argo, 2000, 537 s. ISBN 80-7203-277-1.
- WEITHMANN, Michael W. Balkán 2000 let mezi Východem a Západem. Praha: Vyšehrad, 1996, 431 s. ISBN 80-7021-199-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 83

A	ABS	B	C	D	E	FX
96,39	0,0	2,41	0,0	1,2	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-683/00

Názov predmetu:
ŠK: Osobnosti slovenského národného obrodenia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, záverečné hodnotenie

a) Vyučujúci akceptujú max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.

b) Priebežne preverovanie pripravenosti formou otázok.

c) záverečné hodnotenie: písomná skúška - forma test

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:

Študent po prednáškovom cykle a individuálnom štúdiu získava informácie o významných osobnostiach slovenského národného hnutia a ich ukotvení v rámci formovania moderného národa. Ďalej disponuje vedomosťami o vplyve prostredia, vzdelania na povahu a schopnosti a činnosť jednotlivca (Biografia. Sústredenie sa na kľúčové udalosti v živote. vplyve prostredia, vzdelania na povahu a schopnosti a činnosť jednotlivca. Jednotlivec ako súčasť spoločenskej skutočnosti. Dielo, ideológia, politika, filozofia.).

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodná prednáška. Periodizácia slovenského národného obrodenia, vymedzenie "fáz" SNO.
2. Anton Bernolák + osvietenstvo (zahraničné a domáce špecifiká)/Jozef Ignác Bajza
3. Juraj Fándly (osveta, popularizácia poznatkov)
4. Ján Hollý (slovenský bard, aplikácia jazyka v umení) + Martin Hamuliak (mladobernolákovci)
5. Bohuslav Tablic + Juraj Palkovič
6. Ján Kollár (umelec a vedec) + jazyk, koncepcia národa
7. P. J. Šafárik (kritický vedec)

8. Ľudovít Štúr (práca na lýceu v Bratislave, Halle, koncepcia jazyka, národa, politická koncepcia, východiská a výsledky revolúcie 1848/49)
9. Jozef Miloslav Hurban + Hospodárska situácia (poľnohospodárstvo, zmeny, roľnícka otázka)
10. Ján Francisci (radikalizmus, oponent L. Štúra)
11. Štefan Marko Daxner + Pavol Dobšinský (úloha historizmu a národopisu)
12. Gašpar Fejerpataky-Bielopotocký + Ján Kalinčiak
13. Miloslav Hodža ("zrada 1848") + Ján Čaplovič (začiatky národopisu)
14. Samuel Štefanovič (odlišná koncepcia povstania 1848/49)

Odporučaná literatúra:

1. HORVÁTH, Pavol. Anton Bernolák. Bratislava: Bernolákova spoločnosť s Maticou Slovenskou, 1998.
 2. WINKLER, Tomáš. Perom a mečom. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1997.
 3. SOJKOVÁ, Zdenka. Skvitne ešte život. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2006. ISBN:7090-828-9.
 4. TIBENSKÝ, Ján. Juraj Fándli. Život a dielo. Bratislava: SAV, 1950.
 5. BRTÁŇ, Rudo. Bohuslav Tablic. Bratislava: Veda, 1974.
- Doplňková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 81

A	ABS	B	C	D	E	FX
32,1	0,0	25,93	20,99	12,35	6,17	2,47

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-626/00	Názov predmetu: ŠK: Počiatky stredoeurópskej hagiografie
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Podmienkou udelenia kreditov je aktívna účasť na seminároch, študenti by sa mali aktívne zapájať do diskusií k jednotlivým tématom. Hodnotenie kurzu je 100% priebežné. Počas semestra každý študent vypracuje krátke referát (prípadne prezentáciu) a prednesie ho (10 - 15 minút). Témy referátov budú stanovené na prvom stretnutí a budú korešpondovať s obsahovým zameraním jednotlivých seminárov. Týkať sa budú hagiografickému obrazu stredoeurópskych svätcov a svätcov, dôvodmi a postupmi ich kanonizácie a podobne.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolventi kurzu sú oboznámení s najnovšími trendami vo výskume počiatkov hagiografií v stredo-východnej Európe na príklade Čiech, Poľska, Uhorska, Kyjevskej Rusi a Chorvátska. Disponujú rozsiahlymi kompetenciami pri práci s hagiografickými prameňmi a zvládajú uplatňovať ich vo svojich vlastných výskumoch (napríklad pri písaní diplomových, prípadne aj vyšších kvalifikačných prác).

Dokážu sa teda orientovať v základných textoch stredovekej hagiografie v krajinách strednej Európy. Absolvent kurzu zároveň ovláda základy metodiky práce s hagiografickými textami nielen stredoeurópskeho stredoveku.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie - definovanie podmienok hodnotenia, oboznámenie sa s obsahom kurzu.
Zadanie tém referátov a prezentácií.

2. Základné pramenné texty hagiografického charakteru a ich kritika. Postup práce s týmto typom prameňov.
3. Základná literatúra a jej kritické zhodnotenie (prehľad).
4. Hagiografia ako vedná disciplína nápomocná pri skúmaní dejín myslenia a vzniku ideových štruktúr raných štátov v stredo-východnej Európe.
5. Počiatky európskej hagiografie (neskorý Rím, štát merovejovcov, saský štát v Anglicku, svätci dynastie Otovcov, hagiografia v Škandinávii).
6. Počiatky českej hagiografie (svätá Ľudmila, svätý Václav a svätý Vojtech).
7. Počiatky kyjevskoruskej hagiografie (svätá Ol'ga, svätý Vladimír, svätí Boris a Gleb).
8. Počiatky uhorskej hagiografie (svätí Svorad a Benedikt, svätý Štefan, svätý Ladislav).
9. Počiatky poľskej hagiografie (Biela a Čierna legenda, svätý Stanislav).
10. Náznaky hagiografie v Chorvátsku (svätá Helena-Jelena?).
11. Sväté princezné a kňažné (prvá syntéza z 13. storočia: svätá Alžbeta, svätá Agneša Česká, svätá Margita, svätá Kunigunda).
12. Záverečný seminár - zhodnotenie semestra, vyhodnotenie aktivity študentov.

Odporučaná literatúra:

Literatúra k jednotlivým svätciam a svätcom bude zadávaná priebežne.

Prehľadové pramene a literatúra (výber):

AVENARIUS, Alexander: Byzantská kultúra v slovanskom prostredí v 6.-12. storočí: K problému recepcie a transformácie. Bratislava: Veda, 1992. ISBN 80-224-0359-8

DUBY, Georges. Damy XII wieku. Warszawa: Czytelnik, 2000. ISBN 830702742X

EMLER, Josef (ed.). Fontes rerum Bohemicarum 1. Praha: Nákladem Musea Království českého, 1873.

HOMZA, Martin. Mulieres suadentes: Presviedčajúce ženy. Bratislava: Lúč, 2002. ISBN 9788071143727

SEREBRJANSKIJ, Nikolaj I. Drevne Russkija kňažeskija žitija: Obzor redakciji i teksty. Moskva: Sinoda'naja tipografija, 1915.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 105

A	ABS	B	C	D	E	FX
72,38	0,0	19,05	5,71	0,0	1,9	0,95

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Homza, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

FiF.KSD/A-moHI-483/10

Názov predmetu:

ŠK: Polemiky o slovenskej štátnosti, národe a jazyku 1918 - 1938

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

- a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
- b) záverečné - odovzdanie eseje na vybranú tému v písanej podobe, na tému podľa obsahovej osnovy predmetu, v rozsahu 2 strany.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú vedomosti o polemikách o slovenskej štátnosti, národe a jazyku v rokoch 1918 – 1938. Zvládajú analytický prístup pri vyhodnocovaní spôsobov argumentácie v polemikách medzi slovenskými politikmi a intelektuálmi o slovenskom – československom národe, o centralizme, autonómii, o vymedzenie slovenskej kultúry a jazyka. Čažiskom nadobudnutých znalostí je analýza konfrontácie vtedajších dvoch súperiacerich entít – československého a slovenského nacionálizmu.

Stručná osnova predmetu:

1. Východiská pre polemiky československý verzus slovenský nacionálizmus. Hlasisticko-prúdistická generácia. Martinské centrum.
2. Martinská deklarácia verzus Pittsburská dohoda – dva rozdielne pohľady na budúcnosť Slovákov. Dôležité pramene pre hľadanie legitimity pre teóriu československej národnej jednoty (Martinská deklarácia) a pre autonomistické hnutie (Pittsburská dohoda). Polemiky o Martinskej deklarácií. Polemiky o Pittsburskej dohode.

3. Polemické reakcie na Hlinkovu cestu do Paríža. Memorandum amerických Slovákov vláde a národnému zhromaždeniu ČSR v záujme včlenenia Pittsburgskej dohody do ústavy ČSR
4. Polemiky Jozefa Škulétyho s M. Hodžom, V. Chaloupeckým a A. Pražákom v 20. rokoch
5. Polemiky o československom národe na pôde čs. parlamentu.
6. Polemiky o autonómii Slovenska na pôde čs. parlamentu.
7. Polemiky o československom národe medzi slovenskými politikmi v tlači. Polemiky V. Šrobára, J. Slávika, A. Štefánka, M. Hodžu, I. Dérera, M. Ivanku, A. Hlinku, M. Rázusa a ďalších.
8. Polemiky o československom – slovenskom národe medzi slovenskými intelektuálmi a umelcami.
9. Polemiky o vymedzenie slovenskej kultúry, vedy a jazyka medzi slovenskými intelektuálmi a umelcami.
10. Polemiky o slovenskom jazyku a Pravidlách slovenského pravopisu (1931) medzi českými a slovenskými intelektuálmi.
11. Polemizujúce brožúry a knižné publikácie.
12. Záverečné zhrnutie dosiahnutých poznatkov, diskusia.

Odporúčaná literatúra:

CHMEL, Rudolf (ed.). Slovenská otázka v 20. storočí. Bratislava : Kalligram, 1997. ISBN 80-7149-155-1

KRAJČOVIČOVÁ, Natália. Jeden či dva národy? Dilema slovenskej politiky po vzniku ČSR. In: Česko-slovenská historická ročenka 1999. Brno : 1999, s. 98-112.

LETZ, Róbert a kol. Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov XII a. Slováci pri budovaní základov Československej republiky. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2013. ISBN 978-80-8119-072-8

VAŠŠ, Martin. Slovenská otázka v 1. ČSR (1918 - 1938). Martin : Vydatel'stvo Matice slovenskej, 2011. ISBN 978-80-8115-053-1

Na ďalšie pramene a literatúru upozorní vyučujúci počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 67

A	ABS	B	C	D	E	FX
61,19	0,0	23,88	4,48	4,48	1,49	4,48

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-493/17	Názov predmetu: ŠK: Politické ideológie 20. storočia
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študenti budú rozoberať knihu Heywooda: Politické ideológie. Každý študent vystúpi aspoň 1x ako hlavný referujúci k niektornej kapitole (napr. ku konzervativizmu, liberalizmu a pod.). To je 50% hodnotenia. Každý študent vypracuje podľa dohody esej, v ktorej rozoberie niektoré dielo (napr. z konzervativizmu, socializmu, komunizmu, nacizmu a pod.). Esej predstavuje 50%.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent je schopný identifikovať základné politické ideológie 20. storočia, pričom využíva vedomosti o vzťahu medzi intelektuálnym diskurzom o jednotlivých problémoch, ktorý prechádza v politický diskurz.

Stručná osnova predmetu:

1. Liberalizmus.
2. Konzervativizmus.
3. Socializmus
4. Komunizmus
5. Nacionalizmus
6. Fašizmus
7. Nacizmus
8. Anarchizmus
9. Feminizmus
10. Environmentalizmus.

Odporučaná literatúra:

HEYWOOD, Andrew. Politické ideologie. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-137-3.

ARENTOVÁ, Hannah. Krize Kultury. Praha : Mladá fronta, 1994. ISBN 80-204-0424.

NISBET, Robert. Konzervativismus: Sen a realita. Praha : Občanský institut, 1993. ISBN 80-900190-3-X.

DOERING, Detmar. Liberalizmus - pokus o slobodu. ISBN 80-88874-08-4.

FURET, Francois - NOLTE, Ernst. Fašizmus a komunizmus. Bratislava : Agora, 2001. ISBN 80-967210-9-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 33

A	ABS	B	C	D	E	FX
72,73	0,0	18,18	3,03	0,0	0,0	6,06

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-436/24

Názov predmetu:
ŠK: Poľské stredoveké dejiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

50% priebežné hodnotenie – pravidelná účasť na seminároch, plnenie čiastkových úloh, z zapájanie sa do diskusie. Prednesenie referátu a vypracovanie prezentácie k zadanej téme (PowerPoint) v rozsahu 10 minút.

50% záverečné hodnotenie – test.

Klasifikačná stupnica:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Absolventi cyklu prednášok a seminárov majú základné znalosti z politických, hospodárskych, sociálnych, cirkevných a kultúrnych dejín Poľska v období stredoveku v európskom kontexte. Poznajú základné trendy, historické pojmy, osobnosti a základné historiografické otázky poľských dejín v 10. – 15. storočí, nadobudli schopnosť porozumieť základným vývojovým trendom poľskej spoločnosti v tomto období a získali tak základ pre ďalšie štúdium poľských dejín v európskom kontexte.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie. Oboznámenie sa s podmienkami udelenia hodnotenia, rozdelenie tém referátov a prezentácií.
2. Úvod do poľských stredovekých dejín. Základné tendencie vývoja poľskej medievalistiky od 19. storočia do súčasnosti.
3. Dejiny Poľska v 10. storočí.
4. Dejiny Poľska od počiatku 11. storočia do roku 1138.

5. Dejiny Poľska v 12. storočí.
6. Dejiny Poľska v 13. storočí.
7. Piastovci medzi Arpádovcami a Přemyslovcami. Vojna a babenberské dedičstvo a poľské štaty.
8. Dejiny Poľska v 14. storočí.
9. Dejiny Poľska v 15. storočí.
10. Hospodárske dejiny Poľska v stredoveku.
11. Cirkevné dejiny Poľska v stredoveku.
12. Záver.

Odporučaná literatúra:

Pramene:

- Monumenta Germaniae Historica. Viaceré série.
- Monumenta Poloniae Historica. Viaceré série.
- 1. WIHODA, Martin – FÖRSTER, Josef (eds.). Gallus Anonymus: Kronika a činy polských knížat a vládcov / Gallus Anonymus: Gesta principum Polonorum. Praha: Argo, 2009, 164 s. ISBN: 978-80-257-0206-2
- 2. KOSMAN, Marcelli. Dějiny Polska. Praha: Karolinum, 2011, 452 s. ISBN: 978-80-246-1842-5.
- 3. FRIEDL, Jiří a kol. Dějiny Polska. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2017, 690 s. ISBN: 978-80-7422-306-8.
- 4. HOMZA, Martin (ed.). Uhorsko-poľská kronika. Nedocenený prameň k dejinám strednej Európy. Bratislava: Post Scriptum, 2009, 223 s. ISBN: 9788096985043
- 5. BACZKOWSKI, Krzysztof et al. (eds.). Jana Długosza Roczniki czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 465 s. ISBN: 83-01-14304-5
- ďalšia relevantná literatúra bude odporučená vyučujúcim v priebehu semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský
český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-450/22

Názov predmetu:
ŠK: Postavenie ženy v slovenskej spoločnosti v 20. storočí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháči budú hodnotení priebežne a základe aktívnej participácie na prednáškach a v rámci diskusií k čiastkovým tématom, na ktoré sa pripravia z vopred definovaných prameňov, ktoré im budú poskytnuté v rámci jednotlivých blokov kurzu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent analyzuje postavenie žien v slovenskej spoločnosti v priebehu 20. storočia v kontexte meniacich sa politických, hospodárskych a spoločenských pomerov. Po absolvovaní predmetu študenti a študentky dokážu historizovať a kontextualizovať postavenie žien v spoločnosti. Z tohto hľadiska predstavuje predmet klúčový moment pre definovanie rozmanitosti a charakteru spoločnosti, pomáha dekonštruovať mýtizované obrazy mocenských aparátov, ale aj ich neskoršiu politickú a historiografickú artikuláciu. Študentky a študenti sú ďalej schopní analyzovať nielen úlohu a pôsobnosť rodovo-podmieneného postavenia žien v spoločnosti, ale využívajú najmä metodologický aparát historickej analýzy spoločnosti ako takej. Na základe získaných poznatkov sa študenti dokážu komplexne orientovať vo verejnom priestore politicky definovanej modernej spoločnosti a reagovať na aktuálne výzvy spoločnosti i historizovať súčasné kontradiktórne diskurzy.

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu:

1. Definovanie základných pojmov. Rod ako konštruktivistická kategória. Dejiny žien alebo gender history?
2. Žena v slovenskej spoločnosti pred prvou svetovou vojnou. Ideál slovenskej ženy. Konzervativizmus versus radikalizmus.
3. Volebné právo pre ženy. A čo s ním?
4. Československá republika – zdanlivá rovnoprávnosť?
5. Vzdelávanie dievčat – medzi tradíciou a novými možnosťami.

6. Slovenský štát – nová slovenská žena v novej politickej realite.
7. Pracovná emancipácia žien po druhej svetovej vojne. Budovateľky socializmu.
8. Ženy a populačná politika. Interrupcie a antikoncepcia.
9. Ženy a politika. Volebné právo, politické angažovanie, ženské témy v politike.
10. Ženy na Slovensku po roku 1989.

Odporučaná literatúra:

DUDEKOVÁ, Gabriela a kol. Na ceste k modernej žene : Kapitoly z dejín rodových vzťahov na Slovensku. Bratislava: Veda, 2011, 773 s.

ISBN 978-80-224-1189-9.

KODAJOVÁ, Daniela. Živena : 150 rokov spolku slovenských žien. Bratislava: Slovart, spol. s r.o. , 2019, 303 s. ISBN 978-80-556-4149-2.

SZABÓ, Miloslav. Potraty dejiny slovenských kultúrnych vojen od Hlinku po Kuffu. Bratislava : N Press, 2020, 128 s. ISBN 978-80-99925-28-2.

ŠKORVANKOVÁ, Eva. Strážkyne rodinných kozubov? Ženy v ideológii a politike Slovenského štátu. Bratislava: Veda, 2020, 268 s. ISBN 978-80-224-1857-7.

TIŠLIAR, Pavol a kol. Populačná a rodinná politika na Slovensku v 20. storočí. Bratislava : Muzeológia a kultúrne dedičstvo, o.z. : Centrum pre historickú demografiu a populačný vývoj Slovenska, Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, 2019, 219 s. ISBN 978-80-89881-18-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 60

A	ABS	B	C	D	E	FX
95,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-407/00	Názov predmetu: ŠK: Právo šľachty na odpor
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

aktívna účasť na kurze, pričom študent má právo na 2 absencie bez uvedenia dôvodu, pri tretej absenci dostane študent prácu navyše a po jej splnení bude hodnotený, pri štyroch a viac absenciach nebude študent hodnotený. Okrem toho si študenti k jednotlivým prednáškam pripravujú a prednesú malé, krátke medailóniky vybraných osobností ku konkrétnym prednáškam.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent dokáže identifikovať na konkrétnych príkladoch boja šľachty spôsoby, ktorými sa šľachta snaží rozšíriť si svoju politickú, súdnu a inú moc voči panovníkom v rozličných európskych krajinách v období stredoveku a raného novoveku

Stručná osnova predmetu:

1. Ján Bezzemok a Veľká listina slobôd
2. Henrich III. versus Šimon z Monfortu - vznik anglického parlamentu
3. Abdikácia Eduarda II.
4. Zosadenie Richarda II. z trónu
5. "Les Armagnacs" proti "Les bourguignons" za vlády Karola VI.
6. Liga verejného blaha (La ligue de bien publique) proti Ľudovítovi XI.
7. Katolícka liga a francúzski králi Henrich III. a Henrich IV.
8. V predvečer občianskej vojny v Anglicku - parlament proti Karolovi I.
9. Fronda a Ľudovít XIV.
10. Kto vládne v svätej rímskej ríši národa nemeckého?
11. Glorious revolution a Jakub II.
12. Boj Jakobitov proti hanoverskej dynastii

Odporučaná literatúra:

- HARTMANN, Peter C. Francouzští králové a císaři v novověku od Ludvíka XII. k Napoleonovi III. (1498-1870). Praha: Argo, 2005. ISBN 80-7203-517-7.
- EHLERS, Joachim Ehlers, MÜLLER, Heribert Müller, SCHNEIDMÜLLER Bernd Francouzští králové v období středověku od Oda ke Karlu VIII. (888 - 1498). Praha: Argo, 2003. ISBN 80-7203-465-0.
- VALENTE, Claire. The Deposition and Abdication of Edward II. In The English Historical Review 1998, roč.. 113, č. 453, s.. 852- 881.
- WILKINSON, B. The later Middle Ages in England 1216-1485. London: Longman, 1993. ISBN 0-582-48032-9.
- COWARD, Barry. The Stuart age England 1603-1714. London: Longman, 1994. ISBN 0-582-06722-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 172

A	ABS	B	C	D	E	FX
97,09	0,0	1,16	0,0	0,0	0,0	1,74

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-457/00	Názov predmetu: ŠK: Rasizmus, antisemitizmus a holocaust
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na jednotlivých hodinách. Študent vystúpi minimálne 1x ako hlavý referujúci k danej téme, podľa knihy: Rasizmus, antisemitizmus, holokaust (viď. zoznam literatúry). Študent vypracuje esej na tému rasizmus, antisemitizmus, holokaust. Aktívne vystupovanie je 50%, esej tvorí 50% záverečného hodnotenia.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent dokáže identifikovať základné problémy rasizmu a antisemitizmu v európskych dejinách od 18. – 20. storočia. Je schopný rozoberať jednotlivé kapitoly knihy Nižnanský - Hrabovský: Rasizmus, antisemitizmus, holokaust. Každý študent minimálne raz vystúpi ako hlavný referujúci o danej kapitole.

Stručná osnova predmetu:

1. Od intelektuálneho diskurzu k politického diskurzu. Od rasizmu intelektuálov k politickému rasizmu v dejinách 19. a 20. storočia. Problém intencionalizmu v interpretácii problematiky rasizmu a antisemitizmu.
2. Od prorasizmu k začiatkom rasizmu v 18. storočí.
3. Biologický rasizmus a ideológia rasizmu. Rasizmus v 19. storočí. Ariani ako jazykovedný problém?
4. Od rasizmu k antisemitizmu v 19. storočí.
5. A. de Gobineau a jeho Esej o nerovnosti ľudských rás. H. S. Chamberlain a Základy 19. storočia.
6. Konkretizácia teórie rasizmu v politike obdobia imperializmu (záťaž bieleho muža, skultúrhovanie Ázie). Misionársky prístup európskych veľmocí prelomu 19. a 20. storočia k vtedajšiemu svetu. Rasizmus v literárnych dielach (napr. K. May – Winnetou a Kleki-Petra).
7. Rasizmus a antisemitizmus v 20. storočí (A. Rosenberg a A. Hitler).
8. Od heterofóbie k holokaustu? Moderná spoločnosť a genocída.
9. Holokaust v Nemecku. Holokaust ako morálny a politický problém spoločnosti 20. storočia.

10. Politika antisemitizmu na Slovensku v rokoch 1938 – 1945.

Odporučaná literatúra:

NIŽŇANSKÝ, Eduard - HRABOVSKÝ, Milan. Rasizmus, antisemitizmus, holokaust. Bratislava 2013. ISBN 978-80-8127-092-5.

NIŽŇANSKÝ, Eduard. Politika antisemitizmu a holokaust na Slovensku 1938 – 1945. Banská Bystrica, 2016. isbn-978-80-89514.

BENZ, Wolfgang. Holokaust. Trenčín: Vydavateľstvo F, 2010. ISBN 978-80-88952-64-0.

WISTRICH, Robert S. Hitler a holokaust. Bratislava : Slovart, 2002. ISBN 80-7145-682-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 76

A	ABS	B	C	D	E	FX
59,21	0,0	14,47	13,16	2,63	1,32	9,21

Vyučujúci: Mgr. Katarína Bohová

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-425/16	Názov predmetu: ŠK: Reálne aristokratického dvora v ranom novoveku
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Hodnotenie študijných výsledkov sa uskutočňuje výhradne priebežnou kontrolou študijných výsledkov počas výučbovej časti semestra. Počas prvých dvoch týždňov výučby je úlohou študenta zvoliť si podľa vlastných preferencií výskumnú tému – uhorský aristokratický rod. Tá bude v nasledujúcich 10 týždňoch predmetom jeho/jej individuálneho bádania, o výsledkoch ktorého bude vždy v nadväznosti na predchádzajúci výklad učiteľa pravidelne v týždňových intervaloch na začiatku vyučovacej hodiny verbálne (bez odovzdania akéhokoľvek písomného podkladu) referovať. Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent systematicky pracovať a pravidelne o aktuálnom stave svojho výskumu informovať, pretože nebude mať možnosť odkladu plnenia úloh, ktoré sú viazané na konkrétnu týždne výučby. Rovnako nemusí byť zo strany učiteľa každá študentom prezentovaná výskumná správa akceptovaná ako dostatočne zvládnutá. Pre úspešné splnenie študijných povinností musí študent zvládnuť minimálne 6 z 10 zadaní. Hodnotený bude v zápočtovom týždni podľa nasledujúcej stupnice: 10 adekvátne splnených úloh A, 9 adekvátne splnených úloh B, 8 adekvátne splnených úloh C, 7 adekvátne splnených úloh D, 6 adekvátne splnených úloh E, 5 a menej adekvátne splnených úloh Fx.

Limitom pre úspešné splnenie semestrálnych úloh je aj podmienka, že študent/tka môže absentovať na 2 vyučovacích hodinách.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent absolvovaním predmetu disponuje prehľadom o jednej z aktuálnych výskumných tem slovenskej/stredoeurópskej historiografie. Študent má poznatky o uhorskej nobilité vôbec a o každodennej živote na dvore uhorského aristokrata v ranom novoveku. Študent vie pracovať nielen s edovanými písomnými prameňmi, ktoré umožňujú nahliadnuť do súkromných sfér vysokej šľachty, ale má vedomosti o výsledkoch kunsthistorického, či antropologického výskumu k danej problematike.

Stručná osnova predmetu:

1. Aristokratické rody Uhorska a ich sídla.
2. Aristokratický dvor a dvorská kariéra.

3. Narodenie, krst, detstvo, mladosť, výchova, vzdelanie aristokrata.
4. Rodinná politika a svadba.
5. Pohreb.
6. Zdravie, liečba, kúpele v živote aristokrata.
7. Uhorský aristokratický odev.
8. Aristokrati – mecenáši a zberatelia umenia.
9. Spoločenský život – snemy, korunovácie, hry, hudba, voľný čas.
10. Kuchyňa, stolovanie.
11. V službách krajiny.
12. Šľachta v mestách.

Odporučaná literatúra:

DUCHOŇOVÁ, Diana. Palatín Mikuláš Esterházy a jeho dvor. Spoločnosť, normy, rituály každodennosti. Bratislava: Historický ústav SAV vo vydavateľstve Prodama s.r.o., 2013. ISBN 978-80-89396-25-2.

LENGYEOVÁ, Tünde et al. Thurzovci a ich historický význam. Bratislava: Pro Historia, 2012. ISBN 978-80-89396-19-1.

LENGYEOVÁ, Tünde. Život na šľachtickom dvore. Bratislava: Slovart, 2016. ISBN 978-80-556-1287-4.

FUNDÁRKOVÁ, Anna. Barokový aristokrat. Bratislava: Veda, 2018. ISBN 978-80-224-1694-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 13

A	ABS	B	C	D	E	FX
38,46	0,0	53,85	7,69	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-494/18	Názov predmetu: ŠK: Reflexia holokaustu
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

aktívna účasť na seminári – vystúpenie 50%, vypracovanie eseje – 50%.

Po získaní základných informácií na hodiny budú postupne chodiť: Prof. T. Žilka – literárny vedec zaoberejúci sa problematikou holokaustu; Následne na diskusie o svojich knihách prídu spisovatelia: Denisa Fulmeková, Milan Richter, Miloš Žiak a divadelníčka a autorka dokumentárnych filmov Dr. Anna Grusková. Poradie jednotlivých stretnutí je orientačné, sú možné zmeny, podľa ich pracovného začazenia. Všetci menovaní ale prídu! Požadované vedomosti vychádzajú z prednášok a literatúry. Každý účastník ŠK dostane CD-rom s knihou, powerpointovou prezentáciou a dokumentárnym filmom, ktoré sa týkajú holokaustu v Bratislave a na Slovensku. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Hodnotenie - priebežné 50%, záverečné (esej) - 50%.

Výsledky vzdelávania:

Študent chápe základne pojmy, resp. chronológiu holokaustu. Študent je schopný analyzovať problematiku holokaustu - najmä jeho reflexii v literatúre, divadle, filme na Slovensku

Stručná osnova predmetu:

1. Antijudaizmu, antisemitizmus (národný, hospodársky, rasový, politický)
2. Holokaust ako genocída. Holokaust v nacistickom Nemecku.
3. Antisemitizmus na Slovensku. Holokaust na Slovensku (1938 - 1945).
4. Antisemitizmus a holokaust a jeho reflexia vo filme, literatúre, výtvarnom umení.
5. Diskusia s Prof. T. Žilkom - literárny vedcom (UNI KF v Nitre)
6. Diskusia so spisovateľkou D. Fulmekovou.
7. Diskusia s historikom I. Kamencom.
8. Diskusia s režisérkou A. Gruskovou.
9. Záverečná diskusia.

Odporučaná literatúra:

1. FULMEKOVÁ, Denisa. Konvália. Bratislava : Slovart, 2016. ISBN 978-556-2484.
2. GROSMAN, Ladislav. Obchod na korze. Praha : Akropolis, 2020 ISBN 878-80-7470-296-9.
3. KAMENEC, Ivan. Po stopách tragédie. Bratislava, 1991. ISBN 80-7115-015-0.
4. LIPSCHER, Ladislav. Židia v slovenskom štáte. Print-servis 1992. ISBN-80-9004-702-5.
5. NIŽŇANSKÝ, Eduard. Politika antisemitizmu a holokaust na Slovensku 1938 – 1945. Banská Bystrica, 2016. isbn-978-80-89514.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	ABS	B	C	D	E	FX
60,0	0,0	40,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Katarína Bohová

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

FiF.KSD/A-moHI-493/18

Názov predmetu:

ŠK: Rok 1956 a jeho vplyv na dianie v ČSR

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na predmete a vypracovanie, odprezentovanie a odovzdanie písomného referátu. Referát musí obsiahnuť základné veci zo sledovanej problematiky, musí mať min. 5 strán a jeho súčasťou musí byť aj powerpointová prezentácia.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Max. dve absencie bez udania dôvodu.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Absolventi predmetu disponujú poznatkami o prvej veľkej kríze vo východnom bloku spôsobenej XX. zjazdom KSSZ a odhalením Stalinových zločinov a jej dopadom na politický i spoločenský vývoj v ČSR. Chápu vtedajšiu politickú situáciu a úlohu inteligencie pri prvej väčšej verejnej kritike vládnuceho režimu. Disponujú rozšírenými poznatkami o režime Antonína Novotného, ktorý trval až do roku 1968. Majú prehľad z domácej i medzinárodnej politickej scény a sú schopní pochopiť dopad zahraničnej politiky na pomery v ČSR. Taktiež chápu dobový kontext a dobové reálne.

Stručná osnova predmetu:

1. Situácia v ČSR a ZSSR po smrti Stalina a Gottwalda
2. Boj o nástupníctvo a prvé problémy v krajinách východného bloku
3. Problematica kultu osobnosti
4. XX. zjazd KSSZ a odhalenie Stalinových zločinov
5. Udalosti v Poľsku a v Maďarsku
6. Situácia v ČSR a kritika režimu
7. Reakcia Novotného režimu a druhá vlna politických procesov

8. Úloha českej a slovenskej inteligencie
9. Druhá vlna destalinizácie
10. Rehabilitácie
11. Slovenská otázka na začiatku 60. rokov |
|--|

Odporučaná literatúra:

Krízy režimov sovietskeho bloku v rokoch 1948-1989. Banská Bystrica: Pedagogická spoločnosť J.A. Komenského, 1997. ISBN 80-88784-14-X.

PEŠEK, Jan, LETZ, Róbert. Štruktúry moci na Slovensku 1948-1989. Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška , 2004. ISBN 80-7165-469-8.

PEŠEK, Jan a kol. Aktéri jednej éry na Slovensku 1948-1989. Prešov: Vydavateľstvo Michala Vaška, 2003. ISBN 80-7165-417-5.

RAŠLA, Anton. Spomienky spoza mreží. Banská Bystrica: Vidas, 1998. ISBN 80-85306-16-6.

RYCHLÍK, Jan. Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1945-1992. Bratislava: Academic Elektronic Press, 1998. ISBN 80-88880-11-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 43

A	ABS	B	C	D	E	FX
74,42	0,0	9,3	6,98	6,98	2,33	0,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Vanek, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-486/24

Názov predmetu:
ŠK: Slovenská politika po roku 1989

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

30% priebežné hodnotenie – pravidelná účasť na seminároch, plnenie čiastkových úloh, zapájanie sa do diskusie. Vypracovanie prezentácie k zadanej téme v rozsahu 20 minút.

70% záverečné hodnotenie – test

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Študenti získajú prehľad o najdôležitejších slovenských politických udalostiach od Nežnej revolúcie v roku 1989 až do roku 2004, kedy Slovensko vstúpilo do Európskej únie. V priebehu tohto obdobia si krajina prechádzala významnými zmenami, ktoré ju formovali a kreovali do dnešnej podoby. Absolventi kurzu budú konfrontovaní s rozličnými interpretačnými rámcami, cez ktoré možno nahliadať na problematiku najnovších dejín.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie. Oboznámenie sa s podmienkami udelenia hodnotenia.
2. Príčiny Nežnej revolúcie a jej zahraničnopolitický kontext.
3. November 1989.
4. Federácia (1990 – 1992).
5. Rozpad ČSFR.
6. Vznik Slovenskej republiky.
7. Druhá a tretia vláda Vladimíra Mečiara (1992 – 1998).
8. Obdobie „mečiarizmu“ a jeho interpretačné rámce.

9. Euroatlantická integrácia Slovenska, jej úspechy a neúspechy.
10. Prvá a druhá vláda Mikuláša Dzurindu (1998 – 2006).
11. Vstup Slovenska do Európskej únie.
12. Záver.

Odporučaná literatúra:

- KOSATÍK, Pavel. Slovensko 30 let poté. Praha: Práh, 2022, 253 s. ISBN 9788072529490.
- KOTIAN, Róbert – ŠTULAJTER, Ivan. 30 rokov po: Slovensko 1989 – 2019. Žilina: Artis Omnis, 2019, 411 s. ISBN 9788082010612.
- LEŠKA, Dušan. Formovanie politického systému na Slovensku po roku 1989. Bratislava: Infopress, 2011. ISBN 9788089485048.
- RYCHLÍK, Jan – POKORNÝ, Milan – ZELENKOVÁ, Anna – GBÚR, Ján. Dějiny Slovenska. Praha: Vyšehrad, 2024, 647 s. ISBN 9788076019157.
- ŠUTOVEC, Milan. Politické Slovensko: encyklopedická príručka : aktéri, dokumenty, inštitúcie, politické strany, udalosti. Bratislava: Slovart, 2019. 487 s. ISBN 978-80-556-3894-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský
český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 19

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Martin Horička, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-491/15

Názov predmetu:
ŠK: Spoločnosť a životný štýl v 20. storočí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Povolené sú dve absencie. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na prednáškach (30%) a na základe záverečnej práce (70%), ktorá bude výsledkom krátkodobého prieskumu v rámci rodiny alebo blízkych príbuzných.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:

Poslucháč dokáže identifikovať dynamický vývoj, ktorý prinieslo 20. storočia a modifikovalo tak zložité osudy ľudí, ktoré boli intenzívne ovplyvňované lokálnymi aj globálnymi mocenskými zápasmi. Na príkladoch bežných ľudí študenti dokážu analyzovať problémy migrácií, premeny rodiny ako sociálnej inštitúcie, krátkodobé aj dlhodobé dopady vojny, emancipáciu žien ale aj krízu maskulinitu, zmeny v stravovaní, bývaní a obliekaní. Poslucháči história, sociológie a etnológie majú komplexnejší pohľad na obdobie 20. storočia, ktoré znamenalo pre jednotlivcov zmes optimizmu a pesimizmu, rýchly technologický pokrok a dynamický životný štýl, kládol ale nepochybne kládol veľké nároky na človeka aj prírodné prostredie.

Stručná osnova predmetu:

1. 20. storočie - vek extrémov?
2. Človek a životné prostredie. Nové výzvy.
3. Život v období pred prvou svetovou vojnou. Blahobyt a chudoba. Dve strany jednej mince.
4. Prvá svetová vojna - vojna všetkých vojen.
5. Medzivojnové obdobie - bláznivé 20. roky a krízové 30. roky.
6. Druhá svetová vojna.
7. Rozdelenie sveta - východný a západný blok.
8. Život na západe - ekonomický zázrak, prosperita a sociálny štát.
9. Život na východe - budovanie socializmu, riadená ekonomika, životný štýl v socialistickom štáte.
10. Nové výzvy na konci storočia - technologický pokrok, populačná kríza, vyčerpávanie prírodných zdrojov.

Odporučaná literatúra:

BOCKOVÁ, Gisela. Ženy v evropských dějinách. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007, 381 s. ISBN 978-80-7106-494-7.

HORSHAM, Michael. Styly 20. a 30. let. Praha: Svojtka a Vašut, 1997, 128 s. ISBN 80-7180-255-7.

PAŽOUT, Jaroslav (ed.) Každodenní život v Československu 1945/1948-1989. Praha-Liberec: Ústav pro studium totalitních režimů-Technická univerzita v Liberci, 2015, 240 s. ISBN 978-80-87912-35-5.

VINEN, Richard. Evropa Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.

ZEMKO, Milan - BYSTRICKÝ, Valerián. Slovensko v Československu (1918-1939). Bratislava: Veda, 2004, 687 s. ISBN 80-224-0795-X.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 304

A	ABS	B	C	D	E	FX
77,63	0,0	6,25	3,29	0,0	0,66	12,17

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-428/22

Názov predmetu:
ŠK: Súkromný život v starovekom Ríme

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Pravidelná účasť na hodinách a účasť na diskusiah je nevyhnutná pre úspešné absolvovanie tohto kurzu. Príprava krátkeho príspevku a neformálne záverečné kolokvium. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent má vedomosti o sociálnych dejinách a každodennom živote v antickom Ríme. Kurz zoznamuje študentov s klúčovými aspektmi súkromného života starovekej rímskej spoločnosti. Je navrhnutý tak, aby vytvoril potrebný úvod pre ďalšie kurzy v oblasti starovekých dejín. Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu sú študenti schopní preukázať oboznámenie sa so základnými črtami rímskeho súkromného života (rímska rodina, deti, povolanie, bývanie a architektúra atď.). Študenti sú schopní preukázať historické chápanie klúčových bodov rímskych kultúrnych a sociálnych dejín a schopnosť zhodnotiť relevantnosť rôznych typov historických a archeologických prameňov.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky sociálnych dejín antického Ríma a dejiny každodennosti.

Základná literatúra k problematike a základné heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky.

Pramene k dejinám rímskeho každodenného života.

Narodenie, detstvo a mladosť.

Rímske mená.

Rímske manželstvo a rodina - právne aspekty.

Manželstvo – formy a obrad.

Rodina a rodinný život.

Rímska domácnosť.

Ženy a ich postavenie v rímskej spoločnosti.

Povolania - verejné úrady, prostitúcia.

Každodenný život, stravovanie.
Rímska medicína – staroveká medicína.
Bývanie a architektúra rímskych miest.
Smrť, umieranie a pohrebný obrad, epitafy.

Odporučaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

GARDNER, Jane F. Family and familia in Roman law and life. Oxford: Clarendon Press, New York: Oxford University Press, 1998, Repr. 2004. ISBN 0-19-815217-5. KRAEMER, Ross S. (ed.) Maenads, martyrs, matrons, monastics a sourcebook on women's religions in the Greco-Roman world. Philadelphia: Fortress Press, 1988. ISBN 0-8006-0855-0. TOYNBEE, Jocelyn, M. C. Death and burial in the Roman world. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1996, ISBN 0-8018-5507-1. TOYNBEE, Jocelyn, M. C. The art of the Romans. London: Thames and Hudson, 1965.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-427/18	Názov predmetu: ŠK: Svätci, zázraky, vzory. Hagiografické žánre a kult svätých vo vrcholnom a neskorom stredoveku v Strednej Európe
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Pravidelná aktívna účasť, analýza textov (historiografických alebo prameňov v preklade) na hodine (40%). Ústna prezentácia vybranej témy z tematického okruhu kurzu v rozsahu max. 20 min. v priebehu semestra (30%) a následná krátka písomná práca na tému referátu na konci semestra (30%).

Klasifikačná stupnica v percentách:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované max. 2 absencie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:

Študenti sa zoznámia so základnými pojimami a nástrojmi disciplíny, základnými hagiografickými žánrami a ich analýzou, historickým vývojom úcty k svätým a najnovšími trendmi vo výskume. Osvoja si prácu s prameňmi rôznych žánrov a ich kritickú analýzu, dôraz bude kladený aj na argumentáciu a prezentáciu v diskusii aj v písanej forme.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky. Svätci v dejinách, úcta ku svätým a hagiografia, typy hagiografických prameňov, hagiografia ako vedná disciplína.

Začiatky kultu svätých.

Vita, legenda ako základný hagiografický žáner. Ranokresťanské vzory. Stredoeurópske príklady (svätí mnísi, biskupi, panovníci).

Kanonizácia: vznik, priebeh, pramene. Formovanie kanonizačného procesu v 13. storočí.

Zázraky, miracula.

Liturgia, relikvie, formy úcty k svätým.

Nové rády, „žijúci“ svätcí, dynastická svätosť v strednej Európe – sväté princezné. Sv. Alžbeta Uhorská – zázraky, kanonizácia. Anežka Přemyslovna, Hedviga Sliezská, Margita Uhorská a ďalšie.

Sv. Stanislav, biskup a mučeník a jeho kanonizácia (zázraky, kanonizačný proces, šírenie kultu)

Sv. Margita Uhorská – pokusy o kanonizáciu v stredoveku (zázraky, inquisitio)

Oficiálne a neoficiálne kulty v neskorom stredoveku.

Husiti a svätcí.

Legenda a zbierky legend, ich funkcie.

Kazateľstvo a kult svätých.

Odporučaná literatúra:

BYNUM, Caroline Walker. Svatá hostina a svätý pôst. Náboženský význam jídla pro stredověké ženy. Praha: Argo, 2017. ISBN 978-80-257-2102-5.

GERÁT, Ivan. Obrazové legendy sv. Alžbety. Téma, médium a kontext. Bratislava: VEDA, 2009. ISBN 978-80-224-1083-0.

KLANICZAY, Gábor. Holy Rulers and Blessed Princesses: Dynastic Cults in Medieval Central Europe. Cambridge: Cambridge University Press, 2002. ISBN 978-0521420181.

KUBÍN, Petr. Sedm premyslovských kultú. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Katolická teologická fakulta, 2011. ISBN 978-80-87258-19-4.

Legendy a kroniky koruny uherské. Ed. R. PRAŽÁK et al. Praha: Vyšehrad, 1988. ISBN 33-795-88.

Legendy stredovekého Slovenska. Ed. a transl. R. MARSINA a J. SOPKO. Budmerice: Rak, 1997. ISBN 80-85501-08-02.

SULPICIUS SEVERUS. Život svätého Martina z Tours. Ed. Miloš LICHNER. Trnava: Dobrá kniha, 2019. ISBN 978-80-8191-189-7.

VORAGINE, Jakub de. Legenda aurea. Ed. a transl. A. VIDMANOVÁ. Praha: Vyšehrad, 1998. ISBN 80-7021-272-1.

(Študentom budú poskytnuté úryvky z prameňov a textov na čítanie na hodinu. O doplňujúcej literatúre budú informovaní priebežne.)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 35

A	ABS	B	C	D	E	FX
45,71	0,0	25,71	11,43	2,86	0,0	14,29

Vyučujúci: Mgr. Stanislava Kuzmová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-502/22	Názov predmetu: ŠK: Uhorsko a Ríša 1: Stredovek
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Absolvovanie kurzu a udelenie kreditov sa skladá z dvoch častí:

80% - priebežné hodnotenie. Študent vypracuje referát o rozsahu maximálne 5 normostrán textu (9 000 znakov vrátane medzier). Súčasťou priebežného hodnotenia je prednesenie referátu a príprava prezentácie (PowerPoint). Témy referátov budú študentom zadané na úvodných stretnutiach a ich obsah bude korešpondovať s témami preberanými počas výučbovej časti semestra. Vyžaduje sa pravidelná účasť a aktivita.

20% - odovzdanie (zaslanie) písomnej verzie referátu (ideálne po odprezentovaní, najneskôr však v zápočtovom týždni).

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 80/20

Výsledky vzdelávania:

Absolvent kurzu má základný prehľad vo vývoji vzájomných vzťahov Svätej ríše rímskej a štátnych útvarov strednej Európy od počiatku 10. storočia (bitka pri Bratislave) až do roku 1526 (bitka pri Moháči). Disponuje praktickými znalosťami pri práci s prameňmi k uhorsko-ríšskym vzťahom v stredoveku najmä v oblasti politických (diplomatické a vojenské kontakty...), hospodárskych a sociálnych (nemecká kolonizácia, nemecké mestské právo, obchod...), kultúrnych (obraz strednej Európe vo vnímaní ríšskych autorov kronik a letopisov...) a cirkevných dejín. Dokáže rozlíšiť základné rozdiely vo vývoji spoločnosti v Ríši a v štátoch za jej východnou hranicou.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie, zadanie tém referátov a prezentácií. Oboznámenie sa s podmienkami absolvovania kurzu a témami jednotlivých seminárov.
2. Základná literatúra a pramene (preložené) k dejinám uhorsko-ríšskych vzťahov v stredoveku (prehľad).
3. Ríša a staromadžarské kmene. Vývoj vzájomných kontaktov v 10. storočí. Bitky na rieках Unstrut (933) a Lech (955).
4. Formujúce sa stredoeuropske kráľovstvá okolo roku 1000. Uhorsko-poľsko-ríšske vzťahy v dobe panovania kráľa a cisára Ota III. (983 - 1002).
5. Uhorsko-ríšske vzťahy v 11. - 12. storočí. Vývoj vzájomných diplomatických, vojenských a kultúrnych kontaktov.
6. Európa v boji o babenberské dedičstvo. Vývoj uhorsko-ríšskych vzťahov v 13. storočí. Rudolf I. Habsburský a stredná Európa.
7. Kultúrny a spoločenský obraz Uhorska v dielach ríšskych kronikárov a letopiscov. Pohľady západu na "Hunov z východu." Hospodárske styky vo vrcholnom stredoveku.
8. Uhorsko medzi Ríšou a Rímskou kúriou. Uhorsko ako rímske/ríšske léno?
9. Vyšehradská trojka a Ríša. Vzťahy Uhorska, Česka, Poľska a Riše v 14. storočí.
10. Ked' v Uhorsku vládol cisár. Žigmund Luxemburský a jeho vzťah k Uhorsku a Riši.
11. Stredná Európa a Ríša od polovice 15. storočia do roku 1526. Habsburgovci a stredná Európa. Viedenské zmluvy 1515. Politické, hospodárske a kultúrne kontakty a prepojenia.
12. Záverečný seminár - zhodnotenie priebehu semestra, diskusia.

Odporučaná literatúra:

- MARSINA, Richard (ed.). *Dejiny Slovenska I. (do roku 1526)*. Bratislava: VEDA, 1986.
- MÚCSKA, Vincent et al. *Dejiny európskeho stredoveku I - II*. Prešov - Bratislava: Vydavateľstvo Michala Vaška - OZ Hlbiny, 2006 - 2021.
- ROHÁČ, Peter. *Vojny o babenberské dedičstvo 1246 - 1278*. Rigorózna práca. Trnava: Trnavská univerzita v Trnave, 2015.
- SOMMERLECHNER, Andrea. *Stupor mundi? Kaiser Friedrich II. und die mittelalterliche Geschichtsschreibung*. Wien: Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften. ISBN 3-7001-2784-7
- TEICHOVÁ, Alice. *Dějiny středověku I - II*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1968.
- VARGA, Gábor. *Ungarn und das Reich vom 10. bis zu 13. Jahrhundert. Das Herrscherhaus der Árpáden zwischen Anlehnung und Emanzipation*. München: Ungarisches Institut, 2003. ISBN 978-3929906592

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, pasívna znalosť nemčiny vítaná

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-503/22

Názov predmetu:
ŠK: Uhorsko a Ríša 2: Raný novovek

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

- a) priebežne - čítanie pramenných textov a sekundárnej literatúry (podľa tematickej osnovy na každú hodinu poskytnutých vyučujúcim), následná aktívna účasť v diskusii, schopnosť pracovať s textom
- b) záverečné - odovzdanie eseje na vybranú tému (podľa osnovy), kde študent na základe poznatkov získaných počas semestra preukáže schopnosť samostatne uvažovať o vybranej problematike, v rozsahu 5 - 8 strán vlastného textu, s uvedením použitej literatúry

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptované sú max. 2 absencie (bez potvrdenia).

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 60/40

Výsledky vzdelávania:

Študent sa úspešným absolvovaním predmetu oboznámi so základnými vývojovými tendenciami v kontaktoch medzi uhorským a ríšskym prostredím v ranom novoveku (16. - 18. storočie). Bude schopný vnímať procesy v regióne v komparatívnej perspektíve, pričom si bude vedomý nielen politicko-vojenského aspektu, ale aj fenoménov zo sféry sociálnych, hospodárskych, kultúrnych, intelektuálnych a cirkevných dejín. Na základe konkrétneho materiálu bude schopný analyzovať a interpretovať nadregionálny prenos - v rovine materiálnej i ideovej - v premodernej spoločnosti a jeho špecifiká. Oboznámi sa s rôznymi typmi prameňov, na základe ktorých možno uhorsko-rišske vzťahy analyzovať, a zároveň bude schopný s nimi aj samostatne pracovať. Na príklade danej tematiky sa oboznámi so základnými metodologickými prístupmi súčasnej európskej historiografie.

Stručná osnova predmetu:

- 1) Úvodné stretnutie, Základná terminológia a historiografia.

- 2) Panovník, domáci a cudzí: Habsburgovci ako vládcovia v Ríši a Uhorsku v 16. a 17. storočí.
 3) Panovnícky dvor ako centrum moci v ranom novoveku. Aristokracia nadregionálne zväzký.
 4) Politické kontakty a ich krajinské limity: uhorské a ríšske stavov vo vzájomných kontakoch
 5) Spojenci i konkurenti vo vojne (1): účasť rišských stavov na protiosmanskej obrane v Uhorsku. Otázka financií. Uhorské bojiská ako priestor na zber skúseností a slávy.
 6) Spojenci i konkurenti vo vojne (2): obraz "nemeckého vojaka" v Uhorsku medzi pomocníkom a cudzincom.
 7) Informačné siete a pošta. Spravodajstvo o udalostiach na osmanských bojiskách.
 8) Obchodní partneri: Hospodárske kontakty medzi Ríšou a Uhorskou, ich sociálny a kultúrny rozmer.
 9) Cesty kultúry: humanizmus, reformácia a kultúrna výmena v ranom novoveku
 10) Peregrinatio academica a sociálny rozmer vzdelania
 11) Prisťahovalci a vystúhahovalci. Emigrácia, imigrácia a demografická výmena medzi Uhorskou a raným novovekom.
 12) Vzor i výstraha: postoje uhorskej spoločnosti k Ríši v osvietenskom období

Odporučaná literatúra:

EVANS, Robert John Weston. Vznik habsburské monarchie, 1550-1700. Praha: Argo, 2003.

ISBN

80-7203-463-4

EVANS, Robert John Weston - WILSON, Peter (eds.). The Holy Roman Empire, 1495-1806: A European Perspective. Leiden ; Boston : Brill, 2012. ISBN 978-90-04-22872-6

Dostupné cez externé informačné zdroje fakultnej knižnice.

PÁLFFY, Géza. Hungary between two empires, 1526-1711. Bloomington: Indiana University Press, 2021. ISBN 978-0-253-05465-4

- pramenné a ďalšie historiografické texty budú študentom poskytnuté vyučujúcim priebežne počas semestra

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

anglický (pasívne, čítanie textov)

(pasívna) znalosť nemčiny vítaná

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	25,0	25,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-420/13	Názov predmetu: ŠK: Úvod do dejín muslimského štátu a práva
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Účasť na prednáškach, záverečné kolokvium. Vyučujúci akceptuje max. 2 absencie s preukázanými dokladmi.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50 % účasťna prednáškach, 50 % kolokvium.

Výsledky vzdelávania:

Poslucháč má základné znalosti o historickom štáto-právnom vývoji islamských krajín od vzniku islamu až po súčasnosť s dôrazom na hlavne špecifiká muslimského náboženstva. Tieto znalosti sú nevyhnutné pre pochopenie základných odlišností medzi európskym a muslimským spoločensko-náboženským a štátoprávnym systémom.

Stručná osnova predmetu:

- 1, Úvod do problematiky dejín muslimského štátu a práva
- 2, Vznik Islamu a muslimského štátu a jeho právneho systému
- 3, Základná charakteristika muslimského štátu a práva a jeho vývoja
- 4, Základne pramene muslimského práva
- 5, Hlavné školy muslimského práva
- 6, Daňový systém islamu a jeho vývoj
- 7, Základne inštitúty a odvetvia muslimského práva
- 8, - 10, Systém muslimského práva (Majetkové a dedičné právo, Rodinné právo a manželstvo v islame, Trestné a procesné právo, Obchodné, finančné a hospodárske právo)
- 11, Osobitosti muslimského práva a jeho vývoja (v porovnaní s inými svetovými právnymi systémami)

Odporučaná literatúra:

- 1, DRGONEC, Ján. Právne kultúry Ázie a Afriky. Bratislava : VEDA, 1991. ISBN 8022402273.
- 2, HRBEK, Ivan. Korán. Praha : Levné knihy Kma, 2006. ISBN 8073099926.

- 3, KNAPP, Viktor. Velké právní systémy (Úvod do srovnávací právní vědy). 1. Vydání. Praha : C.H. Beck. 1996. ISBN 8071790893.
 4, KROPÁČEK, L. Duchovní cesty islámu. Praha : Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-821-5
 5, POTMĚŠIL, Ján. Šaría - úvod do islámského práva. Praha : Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4379-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 83

A	ABS	B	C	D	E	FX
67,47	0,0	19,28	8,43	1,2	1,2	2,41

Vyučujúci: PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-427/22

Názov predmetu:
ŠK: Vybrané kapitoly z antických dejín

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na hodinách (čiastkové úlohy, referáty, diskusia). Povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovani predmetu. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na hodinách (čiastkové úlohy, referát, diskusia) - 50% a na základe záverečného kolokvia - 50%.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti disponuje informáciami o sociálnych a kultúrnych dejinách Grécka a Ríma a ich najvýznamnejšími osobnosťami. Dokáže pracovať s antickými prameňmi rôzneho druhu, interpretovať a hodnotiť ich. Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu študenti poznajú základné črty antických dejín, kultúry a umenia. Chápu kultúrny a sociálny význam aténskej demokracie, ako aj kľúčových epizód rímskych kultúrnych a politických dejín.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky, cieľ kurzu, plán práce, úlohy. Základná literatúra a pramene a edície prameňov. Grécka literatúra, jej charakteristika, ciele a metódy. Rímska literatúra, jej charakteristika, ciele a metódy. Mytologické postavy gréckych dejín. Mytologické postavy rímskych dejín. Významné osobnosti gréckych dejín (filozofi, lekári, rečníci, vojenskí vojvodcovia, básnici). Významné osobnosti rímskych dejín (politici, vojenskí vojvodcovia, umelci, cisári). Osobnosti, ktoré mali najväčší vplyv na formovanie antickej civilizácie (porovnanie). Základné problémy politického, sociálneho a kultúrneho vývoja Grécka. Základné problémy politického, sociálneho a kultúrneho vývoja v Rímskej ríši. Sociálna politika a problematika každodenného života v antike. Porovnanie gréckej a rímskej civilizácie (kontinuita a diskontinuita)

Odporučaná literatúra:

Doplňková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams. VALACHOVIČ, Pavol. Dejiny antiky.

Bratislava: Hlbiny, 2014. ISBN 978-80-89743-03-2. BURIAN, Jan. Římské impérium. Vrchol a proměny antické civilizace. Praha: Svoboda-Libertas, 1994. ISBN 80-205-0391-9. ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Starověké Řecko. Encyklopedická příručka. Praha: Slovart CZ, 2011. ISBN 978-80-73915-80-3. ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Řím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7. OLIVA, Pavel. Řecko mezi Makedonií a Římem, Praha: Academia, 1995. ISBN 80-200-0435-1. GRANT, Michael. Zrození Řecka. Praha: BB art, 2002. ISBN 80-7341-917-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-408/00	Názov predmetu: ŠK: Vybrané kapitoly z dejín raného novoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška / seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 14 / 14 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Test vychádzajúci z prednáškového cyklu. Otázky z testu sú poskytnuté študentom po skončení každej prednášky. Študent môže mať 2 absencie bez uvedenia konkrétneho dôvodu. Hodnotiaca stupnica: 100-92% = A; 91-84% = B; 83-76% = C; 75%-68 = D; 67-60% = E; menej ako 60% Fx Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent sa podrobnejšie zoznámil s klúčovými historickými udalosťami dejín raného novoveku,	
Stručná osnova predmetu: 1. Atentát na Henricha IV. 2. Spojené nizozemské provincie a ich obchodné záujmy - vznik obchodných spoločností 3. Anglo-nizozemské vojny v 17. storočí 4. Sprisahanie pušného prachu 5. Prvá cesta okolo sveta 6. Francúzsko-španielske konflikty v 1. polovici 16. storočia 7. Michel Servet - svedomie proti násiliu 8. Alžbeta I. a Mária Stuartová. 9. Poprava Karola I. 10. Oliver Cromwell a jeho diuktatúra 11. Stretnutie na Poli zlatého súkna 12. Súboj favoritov – kultúra súbojov vo Francúzsku 13. Jakobitské povstania - Old Pretender a Young Pretender (Bonnie Prince Charlie)	
Odporučaná literatúra: SKŘIVAN, A. - DRŠKA,V. - STELLER,F. Kapitoly z dejín evropskej politiky do roku 1648. Praha : I.S.E., 1995. ISBN 80-85241-87-0 DUROSELLE, J.-B.: Dejiny Európy a Európanov. Bratislava: Fortuna, 2002. ISBN 80-88980-54-2.	

MACKENNEY, Richard. Evropa šestnáctého století. Praha: Vyšehrad, 2001. ISBN 80-7021-469-4.

MUNCK, Thomas. Evropa sedmnáctého století 1598-1700. Praha: Vyšehrad, 2002. ISBN 80-7021-508-9.

Doplňujúcu literatúru študenti dostanú od vyučujúcej podľa konkrétneho zamerania prednáškové cyklu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 102

A	ABS	B	C	D	E	FX
48,04	0,0	41,18	9,8	0,98	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-424/15

Názov predmetu:
ŠK: Vybrané kapitoly zo slovenských dejín v ranom novoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

a) priebežne - príprava prezentácie na vybranú tému (podľa stručnej osnovy) v rozsahu max. 20 min., v ktorej študent predstaví stručný prehľad významných udalostí a základné kontúry vývoja a procesov vo vybranej problematike

- čítanie pramenných a historiografických textov, ktoré počas semestra sprostredkuje vyučujúci, následná aktívna účasť v diskusii na seminári

Klasifikačná stupnica v percentách:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Predmet je vedený ako repetitórium, v rámci ktorého si študent ozrejmí problematiku ranonovovekých slovenských dejín v kontexte dejín Uhorského kráľovstva, resp. Habsburskej monarchie. Výučba bude prebiehať nielen formou prednášok, ale tiež prostredníctvom diskusie k tématom na základe literatúry určenej na dané stretnutie. Študent tak absolvovaním predmetu zrekapituuluje základné problémy uhorského vývoja v rozmedzí rokov 1526 - 1780. Oboznámi sa tiež s aktuálnou historiografiou domácej i zahraničnej proveniencie a získa prehľad aj v metodologických prístupoch, prekračujúcich klasický rámec politicko-vojenských dejín.

Stručná osnova predmetu:

- 1) Otázka slovenských dejín pre-modernej doby Teoretické východiská a možné kategorizácie výskumu dejín
- 2) Habsburgovci na uhorskom tróne. Postavenie Uhorska v monarchii. Habsburská monarchia ako "zložený štát" (composite monarchy).

- 3) Osmanská ríša, Uhorsko a Habsburgovci. Vplyv vojny na spoločnosť.
 4) Kresťanský humanizmus a reformácia.
 5) Pätnásťročná vojna, Bočkajovo povstanie a spor v habsburskom rode. Zmeny a výzvy na začiatku 17. storočia.
 6) Aristokracia a politika. Sedmohradsko za Gabriela Betlena Juraja I. Rákocziho. Jeho postavenie v regióne.
 Konfesionálna polemika a raktolizácia. Vzťahy s uhorskou stavovskou spoločnosťou.
 7) Centralizácia a absolutizmus. Kameralizmus. Protireformácia
 8) Stavovský odpor v kuruckom hnutí od Imricha Thökölyho po Františka II. Rákocziho.
 9) Pragmatická sankcia. Panovník a stavovský národ v prvej polovici 18. storočia.
 10) Náboženská otázka v 18. storočí.
 11) Otázky kolektívnych identít, intelektuálny diskurz a možnosti jeho recepcie.
 12) Mária Terézia a reformy v Uhorsku.

Odporučaná literatúra:

CAMBEL, Samuel (hlav. ed.). Dejiny Slovenska. II. (1526 – 1848). Bratislava: VEDA, 1987.
 DANGL, Vojtech a kol. Chronológia dejín Slovenska a Slovákov. Od najstarších čias po súčasnosť. Dejiny v dátumoch, dátumy v dejinách. I. Bratislava: VEDA, 2014. ISBN 978-80-224-1373-2
 KÓNYA, Peter a kol. Dejiny Uhorska. Prešov : Vydavateľstvo PU v Prešove, 2013. ISBN 978-80-555-2432-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, anglický (pasívna znalosť pre potreby čítania textu)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 61

A	ABS	B	C	D	E	FX
47,54	0,0	42,62	8,2	1,64	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

FiF.KSD/A-moHI-501/22

Názov predmetu:

ŠK: Vybrané kapitoly z uhorských dejín 13. a 14. storočia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Pravidelná účasť na prednáškach, zapájanie sa do diskusie, vypracovanie a prednesenie (PowerPoint) referátu k téme, ktorá bude určená na prvom stretnutí. Téma referátu sa bude týkať jedného z okruhov podľa osnovy predmetu nižšie. Požadovaný rozsah referátu je minimálne 5 normostrán textu (9 000 znakov vrátane medzier) a študent je povinný odovzdať ho v písomnej podobe najneskôr v zápočtovom týždni. Povinný je zoznam literatúry a prameňov, poznámkový aparát sa nevyžaduje.

Klasifikačná stupnica v percentách:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Absolvent kurzu disponuje prehĺbenými poznatkami z uhorským dejín vo vrcholnom stredoveku s dôrazom na zahraničnopolitický aspekt. Je oboznámený rozširujúcou vedeckou literatúrou (predovšetkým s najnovšími vedeckými štúdiemi) podľa zamerania zvolenej témy referátu. Disponuje tiež podrobnejším prehľadom vo vybraných oblastiach uhorských dejín vo vrcholnom stredoveku. Obsah kurzu je zameraný na také problémy tohto obdobia, ktorým sa v rámci bakalárskych všeobecne zameraných prednášok nie je možné venovať podrobne. Absolvent kurzu je teda schopný zasadíť jednotlivé špecifické problémy vývoja do širších európskych súvislostí, pričom túto kompetenciu dokáže využiť predovšetkým pri príprave a absolvovaní štátnych skúšok.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodné stretnutie: Oboznámenie s podmienkami hodnotenia kurzu a udelenia kreditov, jeho obsahovou náplňou - vymedzenie tém jednotlivých seminárov. Zadanie tém referátov.

2. Úvod do problematiky politického, spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho vývoja Uhorského kráľovstva v 13. storočí (1205 - 1301).
3. Špecifické problémy vlády Ondreja II. - donačná politika, jej vplyv na transformáciu uhorskej spoločnosti a na hospodársky vývoj Uhorska v období jeho vlády.
4. Uhorsko-rakúske vzťahy do bitky na rieke Litava (1230 - 1246).
5. Západná zahraničná politika Bela IV. a Štefana V. - prepojenie Arpádovcov so západoeurópskymi dynastiemi (Anjouovci, Wittelsbachovci, Přemyslovci, Askánski).
6. Budovanie uhorsko-habsburského spojenectva v 70. rokoch 13. storočia.
7. Zmena vládnucej dynastie v Uhorsku na prelome 13. a 14. storočia - Od arpádovských brvien, cez přemyslovskú orlicu až po anjouovskú ľaliu.
8. Úvod do problematiky politického, spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho vývoja Uhorského kráľovstva v 14. storočí (1301 - 1387).
9. Trenčianska vetva rodu Čák. Vzťah Matúša III. Čáka a kráľov Ondreja III., Václava III - Ladislava V., Ota a Karola I. Róberty.
10. Hospodárske reformy Karola I. a Ľudovíta I. z Anjou a ich význam pre postavenie Uhorska v rámci Európy v 14. storočí.
11. Uhorsko-neapolské vzťahy v 14. storočí.
12. Osudy a zvraty v živote kráľovnej Márie z Anjou. Zhodnotenie kurzu a uzavorenie hodnotení.

Odporučaná literatúra:

- LUKAČKA, Ján et al. Chronológia starších slovenských dejín. Bratislava: Historický ústav SAV - PRODAMA, 2008. ISBN 978-80-969782-8-1
- MARSINA, Richard (ed.). dejiny Slovenska I. (do roku 1526). Bratislava: VEDA, 1986.
- RATKOŠ, Peter (ed.). Z prameňov našich dejín. Bratislava: SPN, 1974.
- SEDLÁK, Vincent (ed.). Pod vládou anjouovských kráľov. Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov IV. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2002. ISBN: 80-88878-72-1
- SEDLÁK, Vincent (ed.). V kráľovstve svätého Štefana. Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov III. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2004. ISBN 978-80-969782-8-1 - ďalšia špeciálna literatúra k jednotlivým okruhom bude zadávaná priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, pasívna znalosť českého jazyka

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-moHI-416/10	Názov predmetu: ŠK: Vybrané kapitoly z uhorských stredovekých cirkevných dejín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška / seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 14 / 14 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu => prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená. 2. Plnenie čiastkových úloh (ariebna príprava, referáty/prezentácie). Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.	
Klasifikačná stupnica: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A Váha riebiežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Poslucháči majú znalosti o základných problémoch počiatocnej fázy vývoja uhorských cirkevných dejín.	
Stručná osnova predmetu: 1. Kristianizácia Maďarov a Uhorska - otázka kontinuity a diskontinuity, resp. vplyvu veľkomoravskej cirkvi 2. Vznik uhorskej cirkevnej organizácie I – biskupstvá 3. Vznik uhorskej cirkevnej organizácie II – kláštory + vplyv východnej cirkvi 4. Pohanská reakcia 5. Postupný rozvoj a stabilizácia cirkevného života – vývoj do prelomu 11. a 12. storočia	
Odporučaná literatúra: MARSINA, Richard. Kristianizácia Maďarov a Uhorska medzi východom a západom. In: Historický časopis, 1992, roč. 40, č. 4, s. 409 - 421. LUKAČKA, Ján. K problému kontinuity kresťanstva na území Slovenska v 10. storočí. In Studia Historica Tyrnaviensia. 3, Trnava : Katedra historie Trnavskej univerzity, 2003, s. 37 – 40. MARSINA, Richard. Začiatky cirkevnej organizácie na Slovensku (Od prelomu 8./9. až do začiatku 11. storočia). In: Slovenská archivistika, 1995, roč. 30, č. 2, s. 113 - 126. MÚCSKA, Vincent. O prvých uhorských biskupstvách. Historický časopis, Roč. 51, č. 1 (2003), s. 3-22. AVENARIUS, Alexander. Byzantská kultúra v slovanskom prostredí. Bratislava : Veda, 1992, 280 s. ISBN 80-224-0359-8;	

KÓNYA, Peter a kol. Dejiny Uhorska. Prešov: VPU, 2013, 787 s. ISBN 978-80-555-0921-1;
ULIČNÝ, Ferdinand. Dejiny Slovenska v 11. až 13. storočí. Bratislava: Veda, 2013, 567 s. ISBN
978-80-224-1292-6

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 65

A	ABS	B	C	D	E	FX
81,54	1,54	7,69	4,62	1,54	0,0	3,08

Vyučujúci: doc. Mgr. Vincent Múcska, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-807/18

Názov predmetu:
ŠK: Ženy v antickej spoločnosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna účasť na hodinách. Prezentácia na vybranú tému a následné spracovanie v písomnej podobe. Povolené sú 2 absencie, 3. absencia – vypracovanie náhradnej úlohy na zadanú tému (referát). V prípade viacerých absencií (zo závažných zdravotných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovanie predmetu.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú vedomosti o postavení žien v antickej spoločnosti, ich úlohe a pôsobení v kultúrnych, sociálnych aj politických dejinách. V dielach najznámejších antických spisovateľov a na mnohých epigrafických pamiatkach dokážu interpretovať každodenný život žien Grécka a Ríma. Vedia pracovať s antickými prameňmi rôzneho druhu, interpretovať a hodnotiť ich. Majú základný prehľad o prameňoch a literatúre venovanej problematike rodových štúdií so zameraním na starovek a orientujú sa v aktuálnych otázkach v oblasti rodových štúdií.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky, plán práce, úlohy.

. Základná literatúra k problematike a základné heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky.

. Pramene k dejinám ženy - Numizmatické pramene. Epigrafické pramene. Literárne pramene a diela gréckej a rímskej historiografie.

. Úvod k problematike žien v staroveku – stručný prehľad postavenia žien v starovekých civilizáciach (Mezopotámia, Egypt).

. Najvýznamnejšie ženské mytologické postavy – Medea, Antigona, Helena, Penelopa... – porovnanie mýtu a reality.

. Postavenie žien v Grécku - problematika každodenného života – rodina, manželstvo, výchova detí, vzdelávanie, práca a povolania, bývanie, stravovanie, kúpele, hry a zábava, smrť, pohrebné rituály.

. Postavenie žien v Ríme - problematika každodenného života.

- . Právne postavenie žien v rímskom práve.
- . Pohľad antických autorov na ženy v Ríme.
- . Náhrobné náписy žien.
- . Ženy a ich vplyv na politiku Ríma – Kleopatra, Livia, Messalina, Agrippina...
- . Porovnanie postavenia žien v jednotlivých kultúrach.
- . Vyhodnotenie kurzu, záver.

Odporúčaná literatúra:

Doplňková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Texty, štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

POMEROY, Sarah, B. Goddesses, Whores, Wives and Slaves : women in classical antiquity. New York: Schocken Books, 1975.

ANDOKOVÁ, Marcela et al. Bežný život starých Rimanov, Bratislava: Iris, 2020. ISBN 9788082000644.

SUETONIUS Tranquillus, C. Životopisy dvanásťich cisárov. Prel. Etela Šimovičová, Bratislava: Spolok slovenských spisovateľov, 2010. ISBN 978-80-8061-427-0

KINCL, Jaromír, URFUS, Valentin, SKŘEJPEK, Michal: Římské právo, Praha: Beck, 1995. ISBN 9788071790310

GARDNER, Jane F. Family and familia in Roman law and life. Oxford: Clarendon Press, New York: Oxford University Press, 1998, Repr. 2004. ISBN 0-19-815217-5

GARDNER, Jane F. Women in Roman Law and Society. London : Routledge, 1990. ISBN 9780415059022

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 36

A	ABS	B	C	D	E	FX
69,44	0,0	13,89	8,33	0,0	0,0	8,33

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KSD/A-moHI-059/22

Názov predmetu:
Umenie a architektúra raného novoveku v reáliach Slovenska

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Študent je hodnotený na základe výsledkov písomného testu, ktorý bude realizovaný počas skúškovej časti semestra. Testové otázky sú kreované tak, že v odpovedi je očakávané vecné opisanie skutočnosti, uvedenie faktov bez hlbšieho analyzovania či zovšeobecňovania.

Klasifikačná stupnica je nasledovná:

100 - 92 %: A;
91 - 84 %: B;
83 - 76 %: C;
75 - 68 %: D;
67 - 60 %, E;
59 - 0 %: Fx.

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky. Termíny riadneho a opravných termín budú uvedené v AIS-e v priebehu zápočtového týždňa.

Počet akceptovateľných absencií na vyučovaní 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenci nad stanovený rámec študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému. Referát má obsahovať úvod, jadro (bez poznámkového aparátu), záver a zoznam použitej literatúry.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:

Hlavnou ideou predmetu je priviesť študenta/tku k tomu, aby sa zoznámil (in situ, či na webe galérií/múzeí, portáloch pamäťových inštitúcií, prostredníctvom virtuálnych expozícií) s ranonovovekým výtvarným umením, ktoré je aj dnešnému človeku fyzicky „dostupné“. Absolvovaním predmetu je študent schopný/á identifikovať, čo z materiálnej kultúry Slovenska je odkazom doby 16. – 18. storočia, a akú informáciu tieto produkty umenia a dobovej architektúry sprostredkúvajú o minulých storočiach. Študent disponuje prehľadom o tom, čím je známy ten-ktorý región krajiny alebo aký odkaz po sebe zanechali vybrané ranonovoveké (stavovsky, konfesionálne, národnostne či inak identifikované) society, študent disponuje poznatkami o historickom kontexte existencie

diel a informáciami o materiálnych možnostiach a mentalite doby, zároveň dokáže definovať úlohu vizuálneho umenia v danej dobe.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu. Otvorená debata so študentmi/tkami o obsahu a zámere predmetu. Ukážky vizuálnych prameňov.
2. Všeobecný úvod – historický kontext vzniku vybraných umeleckých a architektonických diel. Ukážka uchopenia problematiky.
3. Terénny prieskum a virtuálne prehliadky umenia a architektúry.
4. Portrétné maliarstvo, portrétné galérie aristokratov.
5. Konfesionálny aspekt v umení raného novoveku. Reformácia a protireformácia vs. umenie.
6. Sepulkrálne pamiatky.
7. Fenomén stredoeurópskeho sochárstva. Donner v Prešporku.
8. Fortifikovanie krajiny a talianski inžinieri.
9. Veduty, historické scenérie urbánnej krajiny a ich naratív.
10. Meštianska kultúra a topografia mesta.
11. Industriálna krajina – montánne oblasti, počiatky spriemyselňovania krajiny.
12. Úžitkovosť v umení.
13. Budúcnosť pamiatok na príklade technických objektov in situ, možnosti reštaurovania, pamiatkový fond a národné kultúrne pamiatky.

Odporučaná literatúra:

KRŠÁK, Pavol (ed.). Ottov historický atlas Slovensko. Praha: Ottovo nakladatelství, s. r. o., 2009, s. 176-273. ISBN 978-80-7360-834-7.

HALÁSZOVÁ, Ingrid. Pred portrétom. Úvahy o obsahoch, významoch, funkciách a reprezentačných stratégiách portrétu v ranom novoveku. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2020. ISBN 978-80-568-0388-2.

RUSINA, Ivan a kol. Renesancia. Bratislava: SNG, 2009. ISBN 978-80-8085-940-4.

RUSINA, Ivan a kol. Barok. Bratislava: SNG, 1998. ISBN 80-8059-014-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 17

A	ABS	B	C	D	E	FX
70,59	0,0	11,76	17,65	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:

FiF.KVD/A-moHI-752/15

Názov predmetu:

USA v 20.storočí - kultúrno-historický pohľad

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

aktívna účasť

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní kurzu je študent schopný identifikovať dôležité kultúrno-historické udalosti a špecifická dejín Spojených štátov amerických v 20. Storočí. Rozpozná dominantné osobnosti amerického spoločenského, politického a kultúrneho diania. Chápe hlavné premisy americkej zahraničnej politiky v druhej polovici 20.storočia. Oboznámi sa s alternatívnymi pohľadmi na americké dejiny.

Stručná osnova predmetu:

1. Vznik a USA a USA v 19. Stor.
2. USA pred a počas 1.svetovej vojny
3. 20te roky, blahobyt a prohibícia
4. Veľká hospodárska kríza a F.D. Roosvelt
5. USA a 2.svetová vojna
6. Éra H.S. Trumana, USA veľmocou
7. 50te roky, Eisenhower, masová kultúra
8. J.F. Kennedy, rasová otázka
9. Veľká spoločnosť L.B. Johnssona, Vietnamská vojna
10. 70te roky, Nixon, Carter, Ford
11. Éra Ronalda Reagana, koniec Studenej vojny
12. 90te roky. USA v post-bipolárnom svete
13. USA a medzinárodný terorizmus

Odporučaná literatúra:

JOHNSON, Paul. Dejiny amerického národa. LEDA Voznice: 2014.

TINDALL, George. Dejiny Spojených státu amerických. Nakladatelství Lidové noviny, Praha: 2008.

MATLOFF, Maurice. Dejiny americké armády. Baronet, 1999.

KISSINGER, Henry. Umení diplomacie. Vydavatelstvo Prostor, 2002.

DAVIS, William C.. Americký západ : bouřlivá historie Spojených států od expedice Meriwethera Lewise a Williama Clarka do bitvy u Wounded Knee. Svojtka a Vašut, 1995.

ZINN, Howard. Dejiny lidu Spojených státu amerických. Mezera. Praha 2012.

DESCHNER, Karlheinz. Moloch: o amerikanizaci sveta. Praha. Epocha. 2005.

SCHLEY, Nicole. Války USA, kronika agresívniho národa. Praha: Brána. 2004.

HEIDEKING, Jurgen – MAUCH, Christof. Dejiny USA. Grada, Praha: 2012.

GILBERT, Martin. The routledge Atlas of American History. Routledge, New York, London: 2003.

HARBUTT, Fraser. The Cold War Era. Blackwell Publishers, Malden: 2002.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 133

A	ABS	B	C	D	E	FX
98,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5

Vyučujúci: Mgr. Juraj Babják, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
FiF.KVD/A-moHI-047/22

Názov predmetu:
Úvod do rímskej epigrafie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Systematická príprava a aktívna práca na hodinách. Analýza vybraného textu a následné spracovanie v písomnej podobe. Záverečné kolokvium. Povolená je 1 absencia, ďalšie 2 absencie je možné nahradíť vypracovaním náhradnej úlohy na zadanú tému. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovani predmetu. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na hodinách počas celého semestra (čiastkové úlohy, referáty, preklady a analýza textov, diskusia) a na základe záverečného kolokvia. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.

Klasifikačná stupnica:

0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú prehľad o epigrafických prameňoch – latinských nápisoch a o epigrafii ako vede a jej význame pre štúdium dejín antického staroveku. Používajú základné pravidlá čítania antických epigrafických prameňov a dokážu ich interpretovať v historickom kontexte. Sú schopní pracovať s antickými epigrafickými prameňmi rôzneho druhu (fasti Romani, diplomata, miliaria, instrumenta publica, tituli sacri, tituli sepulcrales...) a interpretovať ich. Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu študenti dokážu efektívne pracovať s epigrafickými prameňmi a poznajú základné pravidlá čítania, vedia rozviest' skratky, preložiť a interpretovať). Dokážu svoje znalosti prezentovať aj formou prezentácie vlastných zistení a diskusie o svojich interpretáciách.

Stručná osnova predmetu:

Úvod do problematiky

Dejiny epigrafie.

Epigrafia vo svete

Epigrafia na Slovensku

Význam epigrafie pre štúdium starovekých dejín.

Edovanie a vydávanie epigrafických prameňov.

Prehľad najznámejších zbierok nápisov (CIL, ILS, AE).

Corpus inscriptionum Latinarum

Modernizovanie práce s nápismi - databázy nápisov

Práca s online databázami nápisov

Typy latinských nápisov.

Čítanie vybraných latinských nápisov a ich interpretácia.

Záverečné kolokvium.

Odporučaná literatúra:

Texty nápisov dostanú študenti od vyučujúcej na začiatku a v priebehu semestra. Texty a doplnková literatúra budú dostupné v MS TEAMS.

VIDMAN, Ladislav. Psáno do kamene, Praha: Academia, 1975.

HOŠEK, Radislav. Tituli Latini Pannoniae Superioris annis 1967 - 1982 in Slovacia reperti. Praha: Univerzita Karlova, 1984.

SCHUMACHER, Leonhard. Römische Inschriften Lateinisch-Deutsch ausgewählt, übersetzt, kommentiert und mit einer Einführung in die lateinische Epigraphik herausgegeben von Leonhard Schumacher. Stuttgart: Philipp Reclam, 2001. ISBN 3-15-008512-8

ŠEDIVÝ, Juraj a kol. Latinská epigrafia, dejiny a metodika výskumu historických nápisov zo Slovenska. Bratislava: Univerzita Komenského, 2014. ISBN 978-80-223-3776-2.

KEPPIE, Lawrence. Understanding Roman Inscriptions, London: Johns Hopkins University Press, 1991. ISBN 9780415151436.

SCHMIDT, Manfred G. Einführung in die lateinische Epigraphik, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2015. ISBN-10: 3534267559.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-739/23	Názov predmetu: Verejné zhromaždenia ako odraz politiky v 1. ČSR
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporučaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Pravidelná a aktívna účasť na hodinách, ako tiež vypracovanie seminárnej práce na určitú problematiku týkajúcu sa politických kampaní, prípadne spracovanie novinových článkov ohľadom priebehu vybraných demonštrácií alebo slávností (do 7 strán). Klasifikačná stupnica v percentoch: A = 100% – 92% B = 91% – 84% C = 83% – 76% D = 75% – 68% E = 67% – 60% Fx = 59% – 0% Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študenti majú podrobnejší rozhlás o politickom systéme novovzniknutej ČSR a o diskurze vo vtedajšom celonárodnom a vybranom regionálnom meradle. Taktiež disponujú poznatkami o spôsobe zbierania informácií z miestnych politických zhromaždení, čo úradní zapisovatelia považovali za dôležité a zároveň majú širšie poznatky o konaní slávnosti k rôznym štátnym udalostiam. Na základe svojich seminárnych prác dokážu bližšie identifikovať hlavné témy vtedajšej politiky v periodickej tlači a popísat priebeh vybraných osláv alebo demonštrácií.	
Stručná osnova predmetu: 1. Úvod do seminára a priblíženie politického systému Československa 2. Koncept verejných zhromaždení 3.–4. Politická kampaň Hlinkovej slovenskej ľudovej strany 5.–6. Politická kampaň Komunistickej strany Československa 7.–8. Politická kampaň Republikánskej strany poľnohospodárskeho a malorolníckeho ľudu 9.–10. Politická kampaň Československej sociálnodemokratickej strany robotníckej 11. Demonštrácie a oslavysviatkov 12. Záverečná debata a vyhodnotenie	

Odporučaná literatúra:

FERENČUHOVÁ, Bohumila, ZEMKO, Milan a kol. V medzivojnovom Československu: 1918–1939. Bratislava: Veda, 2012. ISBN 978-80-224-1199-8.

KÁRNÍK, Zdeněk. České země v éře První republiky. Vznik, budování a zlatá léta republiky (1918–1929). Praha: Libri, 2017. ISBN 978-80-7277-563-7.

MALÍŘ, Jiří, MAREK, Pavel a kol. Vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a Československu 1861–2004. I. díl: 1861–1938. Brno: Doplněk, 2005. ISBN 80-7239-178-X.

OSYKOVÁ, Linda. Volebné kampane politických stran na Slovensku počas 1. ČSR. Bratislava: Veda, 2012. ISBN 978-80-224-1228-5.

ŠUCHOVÁ, Xénia. Idea Československého štátu na Slovensku 1918–1938. Bratislava: Prodama, 2011. ISBN 978-80-89396-12-2.

Ďalšia literatúra bude doplnená počas konania kurzu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

český (čítanie)

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
83,33	0,0	0,0	16,67	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ján Vilhan

Dátum poslednej zmeny: 22.05.2023

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu:
EBF.KNZ/E-2-UN-006/16

Názov predmetu:
Vybrané kapitoly z teológie Novej zmluvy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežné ukončenie

V priebehu semestra študenti píšu tri písomné testy. Dva sú zamerané na priebežné overenie získaných vedomostí. Tretí na overenie vedomostí z celej látky. Testy sú hodnotené bodovým vyjadrením. Test 1. a 2. (spolu max 200 bodov) - 20% váhu výsledného hodnotenia. Test 3. (max 800 bodov) 80% váhu.

Stupnica hodnotenia:

1000 – 900 = A

899 – 800 = B

799 – 700 = C

699 – 600 = D

599 – 500 = E

499 – 0 = Fx

Výsledky vzdelávania:

Študent získá prehľadové vedomosti vo vybraných kapitolách z predmetu Teológia Novej zmluvy, schopnosť zhodnotiť rôzne prístupy k teologickej interpretácii novozmluvných spisov, primárne vo vzťahu k životu a učeniu Ježiša Nazaretského, ako aj systematickú orientáciu v jednotlivých teologických témach.

Stručná osnova predmetu:

1. Kráľovstvo Božie ako hlavná téma Ježišovej zvesti. Pojmové varianty.
2. Myšlienky o Božom kraľovaní v Starej zmluve a v židovstve.
3. Kráľovstvo Božie ako veličina očakávaná v budúcnosti (vzdialenej či blízkej). State v evanjeliách, ktoré vyzývajú na bdelé očakávanie príchodu kráľovstva Božieho.
4. Kráľovstvo Božie predstavené ako prítomná veličina. Podobenstvá o kráľovstve Božom.
5. Obsahová podstata kráľovstva Božieho. Blahoslavenstvá. Modlitba Pánova.
6. Výzva na pokánie ako dôsledok zvesti o kráľovstve Božom. Volanie k pokániu tých, ktorí sa spoliehajú na svoj majetok.
7. Volanie k pokániu tých, ktorí sa pokladajú za spravodlivých.
8. Ježišov postoj k Zákonom, k Halache.

9. Ježišov odpúšťajúci a dvíhajúci postoj voči notorickým hriešnikom.
10. Ježišove výroky o štáte, o manželstve.
11. Ježišove tituly v evanjeliách. Ježišovo sebapochopenie.
12. Ježišovo utrpenie a smrť; jej historický aspekt a jej vykupiteľský aspekt.
13. Veľkonočná udalosť a veľkonočná kérygma.

Odporučaná literatúra:

- BÁNDY, Juraj, GREŠO, Ján, KIŠS, Igor, redaktori, 1999. Biblia. Písmo Sväté Starej a Novej zmluvy. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 882 s. ISBN 80-7140-182-X.
- GÁBRIŠ, Karol, 1995. Teológia Novej zmluvy. Ježišova teológia. Univerzita Komenského v Bratislave. 158 s. ISBN 80-223-0695-9.
- GOPPELT, Leonhard, 1977. Theologie des Neuen Testaments. Erster teil: Jesu Wirken in seiner theologischen Bedeutung. Herausgegeben von Jürgen Roloff. Berlin: Evangelische Verlagsanstalt. 312 s.
- GOPPELT, Leonhard, 1981. Theology of the New Testament. Volume 1: The Ministry of Jesus in Its Theological Significance. Translated by John E. Alsup. Edited by Jürgen Roloff. Grand Rapids, MI: Eerdmans. 292 s. ISBN 0-8028-2384-X.
- HÜBNER, Hans, 1990. Biblische Theologie des Neuen Testaments. Band 1: Prolegomena. Göttingen: Vandenhoeck and Ruprecht. 307 s. ISBN 3-525-53586-4.
- KITTEL, Gerhard, FRIEDRICH, Gerhard, eds., 1964–1976. Theological Dictionary of the New Testament. Translated by G. W. Bromiley. 10 vols. Grand Rapids, MI: Eerdmans.
- SCHNELLE, Udo, 2009. Theology of the New Testament. Translated by M. Eugene Boring. Grand Rapids, MI: Baker Academic. 910 s. ISBN 978-0-8010-3604-0.
- THEISSEN, Gerd, 2011. Die Entstehung des Neuen Testaments als literaturgeschichtliches Problem. 2. aktualisierte Auflage. Schriften der Philosophisch-historischen Klasse der Heidelberger Akademie der Wissenschaften, Band 40. Heidelberg: Universitätsverlag Winter. 371 s. ISBN 978-3-8253-5323-0.
- Študijný materiál pripravený prednášajúcim vo forme prezentácií, ktorý predstavuje výber z aktuálnej zahraničnej literatúry k predmetu.
- Ďalšie relevantné pomôcky, komentáre a literatúra dostupná v knižnici EBF UK, vrátane externých informačných zdrojov UK, podľa vlastného výberu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	ABS	B	C	D	E	FX
87,5	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	0,0

Vyučujúci: prof. PaedDr. PhDr. ThDr. Imrich Peres, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: EBF.KSZ/E-2-UN-007/16	Názov predmetu: Vybrané kapitoly z teológie Starej zmluvy
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežné hodnotenie

Podmienkou pre absolvovanie kurzu je vypracovanie dvoch katechéz a úspešné absolvovanie testu na konci výučbovej časti semestra. Hodnotenie výsledkov dosiahnutých v písomných prácach a v teste je nasledovné:

Stupnica hodnotenia:

A = 100 – 91 % bodov

B = 90 – 81 % bodov

C = 80 – 73 % bodov

D = 72 – 66 % bodov

E = 65 – 60 % bodov

FX = 59 – 0 % bodov

Výsledná známka sa vypočíta ako aritmetický priemer troch vyššie uvedených komponentov. Testu sa môže zúčastniť ten, kto vypracoval obe katechézy.

Výsledky vzdelávania:

Študent získá vedomosť o terminológii, dejinách a úlohe disciplíny Teológia Starej zmluvy, jednotlivých typoch teológií a možnosti ich spracovania, rozmanitých prístupov k Starnej zmluve/Hebrejskej biblia v dejinách, teologických témach a koncepciach vybraných spisov, časti a literárnych vrstiev Starej zmluvy/Hebrejskej biblie, aby nadobudol zručnosť asociovať a klasifikovať jednotlivé teologické tematické komplexy, odvodzovať ich vzájomné súvislosti, identifikovať teologické témy presahujúce individuálne knihy kánonu. Študent získá spôsobilosť aplikovať starozmluvné teologické pojmy a koncepcie pri výučbe náboženstva alebo v duchovnom a pastorálnom sprevádzaní, prenášať rozpoznané teologické koncepcie do nových náboženských alebo spoločenských súvislostí a modifikovať formu ich vyjadrenia podľa zamerania na vekovú skupinu žiakov základných a študentov stredných škôl, resp. iných osôb alebo skupín. Jeho/jej vedomosti, schopnosti a spôsobilosť sa overia formou testu zameraného na podrobne spracovanie teologického pojmu alebo koncepcie do formy primeranej pre vekovú skupinu žiakov základných, študentov stredných škôl, resp. inej skupiny osôb.

Stručná osnova predmetu:

Týždeň Téma prednášky

1. Stvorenie sveta a človeka, pokušenie a pád, Kain a Ábel
2. Potopa sveta, Babylonská veža, povolenie Abraháma
3. Obetovanie Izáka, Ézav a Jákob, Jozefove príbehy
4. Útlak Izraelcov v Egypte, Mojžišovo narodenie, Pascha
5. Východ z Egypta, sinajské zjavenie, zlaté teľa, putovanie púšťou
6. Medený had, Józua, dobytie Jericha
7. Doba sudov, Rút, Samson
8. Samuelovo detstvo, Samuelovo pôsobenie, Saul
9. Dávid a Goliáš, počiatky Šalamúnovej vlády, doba kráľov
10. Eliáš, Elizeus, Ester
11. Jób, proroci, Izaiáš
12. Jeremiáš, Daniel, Jonáš

Odporučaná literatúra:

- ALTER, Robert. 2004. *The Five Books of Moses: A Translation with commentary*. New York : W. W. Norton, 2004. ISBN 978-0-393-01955-1.
- BÁNDY, Juraj. 1999. Dekalóg (Rozbor Desatora). Bratislava : EBF UK, 1999. ISBN 80-88827-15-9.
- . 1999. Exegéza vybraných kapitol zo Starej zmluvy. Bratislava : EBF UK, 1999. ISBN 80-88827-16-7.
- . 2015. Slávnostné a kajúce žalmy. Bratislava : Univerzita Komenského, 2015. ISBN 978-80-223-3894-3.
- . 2003. Teológia Starej zmluvy. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2003. ISBN 80-223-1793-4.
- BARTON, John. 2006. Etika a Starý zákon. Jihlava : Mlýn, 2006. ISBN 80-86498-15-8.
- BENKA, Dávid. 2014. Pluralita prístupov k pochopeniu a výkladu Písma v súčasnej biblistike. [ed.] Tomáš Jahelka a Roman Jančiga. V službe kultúrnosti a humanity : zborník pri príležitosti osemdesiatych narodenín prof. PhDr. Milana Hamadu, DrSc. Bratislava : Communio Minerva, 2014, s. 109-123.
- . 2010. Stará zmluva a biblické východiská diakonie. [ed.] Milan Jurík a Jozef Benka. V službe obnovy : vedecký zborník pri príležitosti šesťdesiatych narodenín Dr. h. c. prof. ThDr. Jáluša Fila. Bratislava : EBF UK, 2010, s. 26-37.
- BERLEJUNG, Angelika a FREVEL, Christian, [ed.]. 2009. *Handbuch theologischer Grundbegriffe zum Alten und Neuen Testament (HGANT)*. Darmstadt : Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2009. 2. unveränd. Aufl.. ISBN 978-3-534-22402-9.
- BETZ, Hans Dieter et al., [ed.]. 2007-2013. *Religion Past and Present: Encyclopedia of Theology and Religion (RPP)*. 4th. ed. Leiden : Brill, 2007-2013. ISBN 9789004146662.
- CARR, David M. 2014. *Holy Resilience: The Bible's Traumatic Origins*. New Haven : Yale University Press, 2014. ISBN 978-0-300-20456-8.
- FELDMEIER, Reinhard a SPIECKERMANN, Hermann. 2011. *God of the Living: A Biblical Theology*. Waco : Baylor University Press, 2011. ISBN 978-1-60258-394-8.
- GERTZ, Jan Christian, et al. 2012. *T&T Clark Handbook of the Old Testament*. New York : T&T Clark International, 2012. ISBN 978-0-567-25368-2.
- HELLER, Jan a PRUDKÝ, Martin. 2007. *Obtížné oddíly knih Mojžišových*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2007. ISBN 978-80-7195-186-5.
- . 2013. *Obtížné oddíly predných proroků*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2013. ISBN 978-80-7195-724-9.
- HORŇANOVÁ, Sidonia. 2018. *Piesne o trpiacom Hospodinovom služobníkovi*. Bratislava : EBF UK, 2018. ISBN 978-80-88827-54-2.

- . 2007. Židovská apokalyptika: Úvod do pseudoepigrafických, kumránskych a merkavotických spisov. Bratislava : Univerzita Komenského, 2007. ISBN 978-80-223-2274-4.
- JOHANNSEN, Friedrich. 2010. Alttestamentliches Arbeitsbuch für Religionspädagogen. Stuttgart : Kohlhammer, 2010. ISBN 978-3-17-021351-7.
- NANDRÁSKY, Karol. 1994. Teológia Starej zmluvy. Bratislava : Univerzita Komenského, 1994. ISBN 80-223-0774-2.
- PRUDKÝ, Martin et al. 2016. Obtížné oddíly zadních proroků. Praha : Karmelitánské nakladatelství, 2016. ISBN 978-80-7195-793-5.
- RENDTORFF, Rolf. 2015. Hebrejská bible a dějiny. Praha : Vyšehrad, 2015. ISBN 9788074295416.
- . 1999. Theologie des Alten Testaments. Bd. 1: Kanonische Grundlegung. Neukirchen-Vluyn : Neukirchener, 1999. ISBN 3-7887-166-4.
- . 2001. Theologie des Alten Testaments. Bd. 2: Thematische Entfaltung. Neukirchen-Vlyun : Neukirchener Verlag, 2001. ISBN 3-7887-1662-2.
- RÖMER, Thomas, MACCHI, Jean-Daniel a NIHAN, Christophe, [ed.]. 2022. Úvod do Starého zákona. Jihlava : s.n., 2022. ISBN 978-80-86498-71-3.
- SLÁMA, Petr. 2013. Nové teologie Starého zákona a dějiny. Praha : Vyšehrad, 2013. ISBN 9788074293535.
- + Seminárny aparát – šanón s vybranými aktuálnymi vedeckými a odbornými článkami a rukopisnými materiálmi dostupný vo fakultnej knižnici

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
83,33	0,0	16,67	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. ThDr. Dávid Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-764/25	Názov predmetu: Z akadémie do praxe
---	---

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: cvičenie

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 2., 4.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené aktívou prácou študenta na hodinách počas výučbovej časti semestra a účasťou na všetkých plánovaných exkurziach v pamäťových a fondových inštitúciach v Bratislave, účasť na vzdelávacej prehliadke mesta Bratislavu a vypracovanie a prezentovanie projektu prehliadky mesta na vopred zvolenú tému.

Počet akceptovateľných absencií na vyučovaní 2, pričom možno iba 1-krát vyniechať naplánovanú exkurziu, resp. prehliadku mesta.

V prípade ďalších absencií, ktoré vyplýnú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenci nad stanovený rámcem študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému.

Klasifikačná stupnica v percentoch:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent/študentka má prehľad o pamäťových a fondových inštitúciach sídliacich v hlavnom meste SR a má osobnú skúsenosť s poslaním a fungovaním daných inštitúcií. Zároveň má prehľad o uplatnitelnosti absolventa histórie a učiteľstva dejepisu v praxi. Študent/študentka má tiež vedomosti o sprievodcovských službách.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu a otázka realizácie aktivít mimo priestorov školy.
2. Teoretický prehľad o pamäťových a fondových inštitúciach sídliacich v Bratislave.
3. Exkurzia vo vybranej pamäťovej/fondovej inštitúcii.

4. Exkurzia vo vybranej pamäťovej/fondovej inštitúcii.
5. Exkurzia vo vybranej pamäťovej/fondovej inštitúcii.
6. Sprievodca mestom – teória.
7. Prehliadka mestom so sprievodcom.
8. – 11. Prezentácia študentských projektov.

Odporučaná literatúra:

Slovensko. Sprievodca po múzeach a galériach. Bratislava: SNM, 1994; Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku. 1. a 2. Martin: SNK, 2004; Vademeckum súčasných dejín. Slovensko. Sprievodca archívmi, výskumnými inštitúciami, knižnicami, spoločnosťami a múzeami. Bratislava; Berlin: Historický ústav SAV; Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, 2008.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Na realizácii predmetu sa podieľajú na základe kolegiálnej dohody na dobrovoľnej báze odborníci z praxe a externí učitelia.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.05.2025

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: FiF.KSD/A-moHI-763/25	Názov predmetu: Židovská komunita na Slovensku v prvej polovici 20. storočia
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška / seminár

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 14 / 14

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Aktívna a pravidelná účasť na kurze 50%. Prezentácia na vybranú tému 50%.

Klasifikačná stupnica:

A = 100% – 92%

B = 91% – 84%

C = 83% – 76%

D = 75% – 68%

E = 67% – 60%

Fx = 59% – 0%

Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.

Akceptujú sa max. 2 absencie. Pri väčšom počte absencií bude nutné prekonzultovať ďalší postup s vyučujúcimi.

Výsledky vzdelávania:

Študenti majú základné znalosti o dejinách židovskej komunity na Slovensku. Rozumejú diverzite v rámci židovských komunít a ich špecifikám na území Slovenska. Disponujú poznatkami o rôznorodej religiozite, kultúre a politickej činnosti slovenských Židov. Taktiež sa vedia orientovať v problematike sionizmu, emancipácie a antisemitizmu.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod. Predstavenie harmonogramu kurzu. Výber tém na prezentáciu.
2. 19. storočie a diverzifikácia uhorského židovstva, kontinuita s medzivojnovým Československom.
3. Sionistické hnutie a slovenské židovské komunity v medzivojnovom období.
4. Kultúrna, vzdelávacia a politická činnosť slovenských Židov v medzivojnovom období.
5. Prechádzka židovskou Bratislavou (podľa počasia).
6. Holokaust na Slovensku. Úvod do problematiky - etapy zásahov proti židovskej komunite v rokoch 1938 – 1945.
7. Židia na Slovensku v období autonómie, deportácie v roku 1938.
8. Holokaust v období Slovenského štátu, právne postavenie slovenského židovstva do deportácií roku 1942.

9. 1943 – obdobie medzi dvoma vlnami deportácií.
10. Obnovenie deportácií, židovská komunita na Slovensku do konca 2. svetovej vojny.
11. Povojnová situácia a podmienky pre slovenskú židovskú komunitu.
12. Prechádzka židovskou Bratislavou (podľa počasia).
13. Záver.

Odporúčaná literatúra:

GOLD, Hugo a kol. Židovská náboženská obec v Bratislave v minulosti a súčasnosti. Bratislava: Marenčin PT, 2011, 142 s. ISBN 978-80-8114-101-0

JELÍNEK, Ješajahu Andrej. Dávidova hviezda pod Tatrami. Židia na Slovensku v 20. storočí.

Praha : Vydatel'stvo Jána Mlynárika IPEL', 2009, 491 s., ISBN 978-80-904134-3-6.

KAMENEC, Ivan. Po stopách tragédie. Bratislava: Archa. 1991

MEŠKOVÁ HRADSKÁ, Katarína. Židia v 1. ČSR. Politické ambície a sklamania. Bratislava: Historický ústav SAV, Marenčin PT, 2021, 189 s. ISBN 978-80-569-0786-3

MLYNÁRIK, Ján. Dejiny Židů na Slovensku. Praha : Academia, 2005, 360 s., ISBN 978-80-2001-30-19.

Vyučujúci v priebehu semestra odporučia ďalšiu relevantnú literatúru.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, česky, anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Adam Urík, Mgr. Richard Bešenyi, Mgr. Adrián Cetera, Mgr. Pavol Holý

Dátum poslednej zmeny: 23.05.2025

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Filozofická fakulta

Kód predmetu: EBF.KNZ/E-2-UN-015/16	Názov predmetu: Život Ježiša
---	--

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Forma výučby: prednáška

Odporučaný rozsah výučby (v hodinách):

Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 28

Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporučaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

100% priebežné hodnotenie

Študent absolvuje dva písomné testy počas semestra. Maximálny počet bodov z oboch testov je 200. Stupnica je nasledovná:

200 – 180 = A

179 – 160 = B

159 – 140 = C

139 – 120 = D

119 – 100 = E

99 – 0 = Fx

Výsledky vzdelávania:

Študent pozná historické pramene o Ježišovi Nazaretskom, ako aj jednotlivé etapy Ježišovho pôsobenia a učenia. Zároveň získa schopnosť historicko-kritického zhodnotenia rôznych prístupov a názorov na život a dielo Ježiša Nazaretského v priebehu storocí, až po dnešok.

Stručná osnova predmetu:

1. Prehľad Ježišových životopisov po súčasnosti a ich hodnotenie.
2. Židovskí autori a Ježiš.
3. Osvietenstvo, liberalizmus, racionalizmus a Ježiš.
4. Chronologické zaradenie Ježišovho života.
5. Ježiš a Ján Krstiteľ.
6. Ježiš a jeho učeníci.
7. Účinkovanie Ježiša v Galilei, Samárii a Judsku.
8. Ježišova zvest.
9. Kázeň na vrchu.
10. Podobenstvá.
11. Ježiš a farizeji.
12. Zvest o kráľovstve Božom.
13. Ježišovo utrpenie, smrť a vzkriesenie.
14. Ustanovenie Večere Pánovej

Odporučaná literatúra:

- BÁNDY, Juraj, GREŠO, Ján, KIŠS, Igor, redaktori, 1999. Biblia. Písmo Sväté Staréj a Novej zmluvy. Liptovský Mikuláš: Tranoscius. 882 s. ISBN 80-7140-182-X.
- BORG, Marcus J., WRIGHT, N. T., eds., 1998. The Meaning of Jesus. Two Visions. San Francisco, CA: Harper Collins. 288 s. ISBN 0-06-060875-7.
- EHRMAN, Bart D., 1999. Jesus. Apocalyptic Prophet of the New Millennium. Oxford: Oxford University Press. 274 s. ISBN 0-19-512473-1.
- FREDRIKSEN, Paula, 1999. Jesus of Nazareth, King of the Jews. A Jewish Life and the Emergence of Christianity. New York, NY: Alfred A. Knopf. 327 s. ISBN 0-679-44675-3.
- GÁBRIŠ, Karol, 1995. Kristus (Mesiáš) – Ježiš. Výskum jedného života. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. 148 s. ISBN 80-88827-00-0.
- MEIER, John P., 1991. A Marginal Jew: Rethinking the Historical Jesus. Volume I: The Roots of the Problem and the Person. Anchor Yale Bible Reference Library. New Haven, CT: Yale University Press, New York, NY: Doubleday. 484 s. ISBN 0-385-26425-9.
- MEIER, John P., 1994. A Marginal Jew: Rethinking the Historical Jesus. Volume II: Mentor, Message, and Miracles. Anchor Yale Bible Reference Library. New Haven, CT: Yale University Press, New York, NY: Doubleday. 1118 s. ISBN 0-385-46992-6.
- MEIER, John P., 2001. A Marginal Jew: Rethinking the Historical Jesus. Volume III: Companions and Competitors. Anchor Yale Bible Reference Library. New Haven, CT: Yale University Press, New York, NY: Doubleday. 703 s. ISBN 978-0-300-14032-3.
- MEIER, John P., 2009. A Marginal Jew: Rethinking the Historical Jesus. Volume IV: Law and Love. Anchor Yale Bible Reference Library. New Haven, CT: Yale University Press, New York, NY: Doubleday. 735 s. ISBN 978-0-300-14096-5.
- MEIER, John P., 2016. A Marginal Jew: Rethinking the Historical Jesus. Volume V: Probing the Authenticity of the Parables. Anchor Yale Bible Reference Library. New Haven, CT: Yale University Press, New York, NY: Doubleday. 441 s. ISBN 978-0-300-21190-0.
- SCOTT, Bernard Brandon, ed., 2008. Finding the Historical Jesus: Rules of Evidence. Jesus Seminar Guides, vol. 3. Santa Rosa, CA: Polebridge Press. 93 s. ISBN 978-1-59815-007-0.
- THEISSEN, Gerd, MERZ, Annette, 2011. Der historische Jesus. Ein Lehrbuch. 4. Auflage. Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht. 570 s. ISBN 978-3-525-52198-4.
- THEISSEN, Gerd, MERZ, Annette, 1998. The Historical Jesus. A Comprehensive Guide. Minneapolis, MN: Fortress Press. 642 s. ISBN 0-8006-3122-6.
- WRIGHT, N. T., 2015 (1996). Jesus and the Victory of God. Christian Origins and the Question of God. Reissued 2015. London: SPCK. 741 s. ISBN 978-0-281-07405-1.
- WRIGHT, N. T., 2012. How God Became King: The Forgotten Story of the Gospels. New York, NY: Harper One. 282 s. ISBN 978-0-06-173057-3.
- Študijný materiál pripravený prednášajúcim vo forme prezentácií, ktorý predstavuje výber z aktuálnej zahraničnej literatúry k predmetu.
- Ďalšie relevantné pomôcky, komentáre a literatúra dostupná v knižnici EBF UK, vrátane externých informačných zdrojov UK, podľa vlastného výberu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	0,0	33,33	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. Mgr. František Ábel, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.06.2022

Schválil: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., prof. PhDr. Michal Valčo, PhD.